EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 14.7.2021
COM(2021) 558 final

2021/0203 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV,

milles käsitletakse energiatõhusust (uuesti sõnastatud)

(EMPs kohaldatav tekst)

{SEC(2021) 558 final} - {SWD(2021) 623 final} - {SWD(2021) 624 final} -
{SWD(2021) 625 final} - {SWD(2021) 626 final} - {SWD(2021) 627 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

Euroopa rohelise kokkuleppe vastuvõtmisega 2019. aasta detsembris[1] kehtestas komisjon „uue majanduskasvu [strateegia], mille eesmärk on muuta EL õiglaseks ja jõukaks, nüüdisaegse, ressursitõhusa ja konkurentsivõimelise majandusega ühiskonnaks, kus 2050. aastaks ei ole enam kasvuhoonegaaside netoheidet ja kus majanduskasv on ressursikasutusest lahutatud. Samuti on selle eesmärk kaitsta, säilitada ja suurendada ELi looduskapitali ning kaitsta kodanike tervist ja heaolu keskkonnaga seotud ohtude ja mõjude eest“. Nende eesmärkide saavutamiseks tuleb „[e]sikohale [...] seada energiatõhusus“.

Sellega seoses teatas komisjon ka, et ta esitab mõjuhindamise läbinud kava, millega seada vastutustundlikul viisil kõrgem eesmärk vähendada 2030. aastaks liidu kasvuhoonegaaside heidet, ning andis lubaduse, et „vaatab vajadusel 2021. aasta juuniks läbi asjaomased energeetikaalased õigusaktid ja esitab nende muutmise ettepanekud“[2].

2020. aasta märtsis esitas komisjon Euroopa kliimamääruse ettepaneku, mis näeb ette vähendada 2050. aastaks Euroopas süsinikuheidet. Komisjon tegi oma kliimaeesmärgi kavas[3] ettepaneku tõsta liidu kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmärki ja vähendada 2030. aastaks heidet võrreldes 1990. aasta tasemega vähemalt 55 %, mis on oluliselt suurem vähenemine kui praegune 40 % eesmärk. Kliimaeesmärgi kavas nähti ette ka kõigis majandussektorites vajalikud meetmed, sealhulgas peamiste õigusaktide läbivaatamine, et saavutada see kõrgem eesmärk ja täita Euroopa rohelist kokkulepet käsitlevas teatises[4] võetud kohustus esitada terviklik kava, millega seada vastutustundlikul viisil Euroopa Liidus kõrgem eesmärk vähendada heidet 2030. aastaks 55 % võrra. Kliimaeesmärgi kava on kooskõlas ka Pariisi kokkuleppe eesmärgiga hoida üleilmne temperatuuri tõus tunduvalt alla 2 °C ja jätkata jõupingutusi temperatuuri tõusu hoidmiseks alla 1,5 °C. 2020. aasta detsembris kiitis Euroopa Ülemkogu heaks ELi siduva eesmärgi vähendada liidus 2030. aastaks kasvuhoonegaaside netoheidet 1990. aastaga võrreldes vähemalt 55 %[5]. Euroopa Ülemkogu otsustas, et kliimaeesmärki tuleb suurendada viisil, mis ergutaks kestlikku majanduskasvu, looks kvaliteetseid töökohti, tooks liidu kodanikele tervise- ja keskkonnaalast kasu ning soodustaks liidu majanduse pikaajalist ülemaailmset konkurentsivõimet, edendades innovatsiooni keskkonnahoidliku tehnoloogia valdkonnas. 22. aprillil 2021 jõudsid Euroopa Parlament ja nõukogu esialgsele poliitilisele kokkuleppele vähendada kasvuhoonegaaside heidet 2030. aastaks vähemalt 55 %. Sellega luuakse tegevusraamistik kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks järgmistel aastakümnetel, kuid vähenemise tagamiseks tuleb see konkreetsete õigusaktidega rakendada. Prognooside kohaselt väheneks praeguse poliitika täieliku

---

1 Euroopa roheline kokkuleppe, COM(2019) 640 final.

2 Euroopa rohelist kokkulepet käsitleva teatise lisa, lk 2.

3 KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE, EUROOPA MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEELE NING REGIOONIDE KOMITEELE „Euroopa 2030. aasta kliimaeesmärgi suurendamine: investeerimine kliimaneutraalsesse tulevikku meie inimeste hüvanguks“, COM(2020) 562 final.

4 KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, EUROOPA ÜLEMKOGULE, NÕUKOGULE, EUROOPA MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEELE NING REGIOONIDE KOMITEELE „Euroopa roheline kokkulepe“, COM(2019) 640 final.

5 https://www.consilium.europa.eu/media/47296/1011-12-20-euco-conclusions-en.pdf.

rakendamise korral kasvuhoonegaaside heide 2030. aastaks 1990. aasta tasemega võrreldes ligikaudu 45 %, kui mitte arvestada maakasutusest tulenevat heidet ja neeldumist, ning maakasutust arvesse võttes umbes 47 %. Seepärast on 2030. aasta kliimaeesmärgi kavas ette nähtud kõigis majandussektorites nõutavad meetmed ning peamiste õigusaktide läbivaatamise algatamine, et saavutada see kõrgem eesmärk.

Selle rakendamiseks kuulutati Euroopa Komisjoni 2021. aasta tööprogrammis[6] välja pakett „Eesmärk 55“ („Fit for 55“), mille eesmärk on vähendada kasvuhoonegaaside heidet 2030. aastaks vähemalt 55 % ja saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalne Euroopa. Pakett hõlmab paljusid poliitikavaldkondi, sealhulgas energiatõhusust, taastuvaid energiaallikaid, maakasutust, energia maksustamist, jõupingutuste jagamist ja heitkogustega kauplemist.

Energiatõhusus on peamine tegevusvaldkond ja ilma selleta ei ole liidu majandust võimalik täielikult CO_2 heite vabaks muuta[7]. Energiatõhususe direktiivi vastuvõtmise tulemusel hõlmab liidu praegune energiatõhususe poliitika kulutõhusaid energiasäästu võimalusi. 2018. aasta detsembris muudeti energiatõhususe direktiivi paketi „Puhas energia kõikidele eurooplastele“ raames eelkõige selleks, et lisada uus liidu eesmärk suurendada 2030. aastaks energiatõhusust vähemalt 32,5 % (võrreldes 2030. aastaks prognoositud energiatarbimisega) ning laiendada ja tugevdada energiasäästukohustust 2020. aastale järgnevateks aastateks.

Kuigi 2020. aasta energiatõhususeesmärk võib olla COVID-19 pandeemiast tingitud erandlike asjaolude tõttu saavutatud, jääb liikmesriikide poolt riiklikes energia- ja kliimakavades esitatud riiklike kohustuste summa liidu 2030. aasta eesmärgist (32,5 %) allapoole. Nende kohustuste tulemusel väheneks lõppenergia tarbimine 29,4 % ja primaarenergia tarbimine 29,7 % võrreldes 2007. aasta võrdlusstsenaariumi prognoosidega 2030. aastaks. See tähendaks, et EL 27s kokku oleks puudujääk eesmärgi saavutamisel primaarenergia tarbimise puhul 2,8 protsendipunkti ja lõppenergia tarbimise puhul 3,1 protsendipunkti. See puudujääk mõjutab ka energiatõhususe valdkonnas kõrgemate eesmärkide saavutamiseks vajalikke jõupingutusi. Kliimaeesmärgi kava mõjuhinnangus peetakse vähetõenäoliseks, et vajalik suurem energiatõhusus saavutatakse pelgalt turujõudude, praeguse turukorralduse ja tehnoloogiaarenduse abil, mis tähendab, et tuleb teha täiendavaid jõupingutusi. Käesolevale direktiivile lisatud mõjuhinnangu[8] kohaselt tuleb energiatõhususeesmärki selle praeguselt 32,5 % tasemelt märkimisväärselt suurendada.

Kõrgem eesmärk nõuab energiatõhususe suuremat edendamist kulutõhusal viisil kõigis energiasüsteemi valdkondades ja kõigis asjaomastes sektorites, kus tegevus mõjutab energianõudlust, näiteks transpordi-, vee- ja põllumajandussektoris. Vee ja energia vahelise seosega tegelemine on eriti oluline, kuna vee- ja energiavajadus suureneb ning kliimamuutused avaldavad veevarudele üha suuremat survet.

Energiatõhususe direktiiv on 2050. aastaks kliimaneutraalsuse saavutamise oluline element ja selle kohaselt tuleb energiatõhusust käsitada iseseisva energiaallikana. Energiatõhususe keskset rolli toetab energiatõhususe esikohale seadmise põhimõte. Seda peetakse liidu

---

6 COM(2020) 690 final.

7 Teatis „Puhas planeet kõigi jaoks – Euroopa pikaajaline strateegiline visioon, et jõuda jõuka, nüüdisaegse, konkurentsivõimelise ja kliimaneutraalse majanduseni“ (COM(2018) 773 final), milles hinnatakse energiatõhususe rolli kõigi CO_2 heite vähendamise stsenaariumide vältimatu tingimusena.

8 SWD(2021) 623.

energiapoliitika juhtpõhimõtteks ja seda tuleks arvesse võtta kõigis sektorites, mitte ainult energiasüsteemis, ning kõigil tasanditel, sealhulgas finantssektoris. Uute tarne-eeskirjade ja muudes poliitikavaldkondades kehtestatavate normide kindlaksmääramisel tuleks kavandamis- ja investeerimisotsuste puhul kaaluda esimese valikuna energiatõhususlahendusi. Seda põhimõtet on tunnustatud kui energiasüsteemide lõimimise strateegia põhielementi[9].

Kuigi energiasäästupotentsiaal on endiselt suur kõigis sektorites, on eriti suureks probleemiks transport, kuna selle arvele langeb 30 % lõppenergia tarbimisest, ning hooned, sest 75 % liidu hoonete energiatõhusus on väike. Teine oluline sektor, millele pööratakse üha suuremat tähelepanu, on info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) sektor, mis annab 5–9 % kogu maailma elektritarbimisest ja üle 2 % koguheitest. 2018. aastal oli andmekeskuste energiatarbimine liidus 76,8 TWh. Prognooside kohaselt suureneb see 2030. aastaks 98,5 TWh-ni ehk 28 %. Seda suurenemist võib näha nii absoluutarvudes kui ka suhtelises arvestuses: ELis moodustasid andmekeskused 2018. aastal 2,7 % elektrinõudlusest ja praeguse suundumuse jätkudes ulatub see 2030. aastaks 3,21 %ni[10]. Euroopa digitaalses strateegias[11] on juba rõhutatud, et on vaja äärmiselt energiatõhusaid ja kestlikke andmekeskusi ning läbipaistvusmeetmeid telekommunikatsioonivõrgu operaatoritele, et saada rohkem teavet nende keskkonnajalajälje kohta.

Avalik sektor on iseseisev oluline majandustegevuses osaleja, kelle arvele langeb ligikaudu 5–10 % liidu lõppenergia tarbimisest[12]. Üldiselt on liidu osakaal keskvalitsusasutustega sõlmitud riigihankelepingutes hinnanguliselt ligikaudu 16 %. Liikmesriikide tasandil jääb see vahemikku 5–86 %[13]. Üldkasutatavad hooned kasutavad hinnanguliselt ligikaudu 2 % liidu lõppenergia tarbimisest. Kogu avalikus sektoris esineb kulutõhusat säästupotentsiaali endiselt nii olemasolevate hoonete renoveerimisel ja energiajuhtimisel kui ka energiatõhusate hoonete, toodete ja teenuste edasisel hankimisel.

Tööstus on üks sektoreid, kus energiatõhusus on viimase kümne aasta jooksul oluliselt suurenenud. Kulutõhus säästupotentsiaal on siiski veel olemas[14]. Kütmiseks ja jahutamiseks kulub pool liidu lõppenergia tarbimisest, mis teeb sellest suurima energia lõpptarbimise sektori. Selles sektoris on veel suur potentsiaal vähendada energiatarbimist, saavutades siiski vajaliku temperatuuri[15]. Seepärast on kütte- ja jahutussektoril oluline roll liidu püüdlustes minna 2050. aastaks üle puhtale ja CO_2-neutraalsele majandusele. Suur osa jõupingutustest on vaja teha hoonete parema isoleerimise valdkonnas, kuid potentsiaali pakub ka vajaliku kütte- või jahutusenergia tõhusam tarnimine[16]. Energia muundamisel, ülekandmisel ja jaotamisel

---

9 COM(2020) 299 final.

10 https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/energy-efficient-cloud-computing-technologies-and-policies-eco-friendly-cloud-market.

11 Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa digituleviku kujundamine“, COM(2020) 67 final.

12 SWD(2021) 623, punkt 2.2.2.

13 Energiatõhususe direktiivi (2012/27/EL) artiklite 6 ja 7 hindamine, SWD(2016) 403 final (https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/3_en_autre_document_travail_service_part1_v3.pdf).

14 SWD(2021) 623, H lisa.

15 SWD(2021) 623, punkt 2.2.2.

16 ELi kütte- ja jahutusstrateegia, COM(2016) 51 final.

võib energiakadu olla märkimisväärne[17]. Ühtse metoodika ja aruandluse puudumine raskendab võrkude, operaatorite või võrdlusnäitajate võrdlemist. Tegelikult puudub liidus energiakao ühtne määratlus ja selle tulemusena on andmete kvaliteet ebaoptimaalne, millega tuleb tegeleda.

Kodumajapidamiste sektor moodustab ligikaudu veerandi liidu lõppenergia tarbimisest. Tarbijate ja kodanike käitumisel on sellele energiatarbimisele oluline mõju ning energiatõhususe direktiiv sisaldab sätteid, mis toetavad kodanike ja tarbijate mõjuvõimu suurendamist. Kuna eelkõige kohalikul tasandil puudub energiatõhususe edendamisel jõuline tarbijakäitumine ja tarbijate mõjuvõimu ei suurendata, on tarbijate stiimulid energiatõhususe parandamiseks ning suurte algkulude ja lahknevate huvide probleemi lahendamiseks ebapiisavad[18].

Kuigi energiatõhususe direktiiviga on liikmesriikidele juba ette nähtud stiimulid energiaostuvõimetusega tegelemiseks, on COVID-19st tingitud kriis toonud esile pakilise vajaduse tegeleda energiaostuvõimetusega, kui liit soovib luua sotsiaalse Euroopa, nagu lepiti kokku Porto sotsiaalkohustuses,[19] mis toetab kõigi kodanike vajaduste rahuldamist, võimaldades neil osaleda aktiivselt rohepöördes, leevendades samal ajal kahjulikku mõju ja jättes mitte kedagi kõrvale. Tähelepanu keskmesse tõuseb energiaostuvõimetuse tase kõigis liikmesriikides, sest üha rohkem Euroopa elanikke ei saa endale lubada hädavajalikku energiat, eelkõige energiakulude ja tööpuuduse kasvu tõttu. Ka keskmise sissetulekuga leibkondi võib lähitulevikus üha rohkem ohustada energiaostuvõimetus, kuna juba praegu on enamik energiaostuvõimetuid kodumajapidamisi (madalama) keskmise sissetulekuga leibkonnad. Energiatõhusust peetakse kõige tõhusamaks lahenduseks energiaostuvõimetuse leevendamisel ja hinnameetmete võimaliku negatiivse jaotusliku mõju ületamisel[20]. Vastavalt Euroopa rohelisele kokkuleppele käsitletakse seda topeltprobleemi nii energiatõhususe direktiiviga kui ka paketi „Eesmärk 55“ muude algatustega, eelkõige sotsiaalse kliimafondiga, ning muudetakse kliimaga seotud ja sotsiaalsed vajadused võimalusteks.

Sellega seoses aitavad muudatused energiatõhususe direktiivi tugevdada, et saaks paremini tegeleda allesjäänud turutõkete ja -tõrgetega, võttes arvesse Euroopa rohelise kokkuleppe laiemaid eesmärke, mis näevad ette mitte kedagi kõrvale jätta ja saavutada kestlik majandus. Seega tugevdatakse ettepanekuga energiatõhususe direktiivi erinevaid sätteid, et see aitaks optimaalselt saavutada kõrgemat kliimaeesmärki vähendada 2030. aastaks kasvuhoonegaaside heidet vähemalt 55 %, nagu on sätestatud kliimaeesmärgi kavas.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Ettepanek on osa energiatõhususe poliitikameetmete laiemast poliitikaraamistikust, mis käsitleb energiatõhususpotentsiaali konkreetsetes poliitikavaldkondades, sealhulgas hooned (direktiiv 2010/31/EL[21] (hoonete energiatõhususe direktiiv), tooted (direktiiv 2009/125/EÜ,

[17] Vt näiteks Euroopa energeetikasektorit reguleerivate asutuste nõukogu 2. aruanne võimsuskadude kohta, 2020.

[18] SWD(2021) 623, punkt 2.2.2.

[19] https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2021/05/08/the-porto-declaration/.

[20] SWD(2021) 623, punkt 2.2.2 ja L lisa.

[21] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 2010. aasta direktiiv 2010/31/EL hoonete energiatõhususe kohta.

määrus (EL) 2017/1369 ja määrus (EL) 2020/740[22]) ja juhtimismäärus (EL) 2018/1999. Nendel poliitikavaldkondadel on väga oluline osa energiasäästu saavutamisel toodete asendamise või hoonete ehitamise või renoveerimise korral[23]. Ettepanek on kooskõlas taastuvenergia direktiivi läbivaatamise ettepanekuga[24][25].

Käesoleva energiatõhususe direktiivi uuesti sõnastamise ettepanekuga luuakse raamistik muude energiatõhususe poliitikameetmete võtmiseks, sätestades energiatõhususeesmärgid ning nähes ette peamised sektoriülesed meetmed, aga ka konkreetsemad meetmed. Selle eesmärk on saavutada avalikus sektoris energiasääst, sealhulgas kehtestades kohustuse renoveerida igal aastal üldkasutatavaid hooneid ning võttes kaupade, teenuste, ehitustööde ja hoonete hankimisel arvesse energiatõhusust. Ettepaneku üldkasutatavaid hooneid käsitlev erieesmärk täiendab hoonete energiatõhususe direktiivi, millega kehtestatakse hoonetega seotud standardid ja konkreetsed tehnilised kohustused. Avalik sektor teenindab kogu elanikkonda, sealhulgas haavatavaid ja energiaostuvõimetuse ohus olevaid tarbijaid, tagades seega, et kooskõlas Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärkidega ei jäeta kedagi kõrvale. Energiatõhususe direktiivis eriline keskendumine avalikule sektorile on esmatähtis, et avalik sektor saaks näidata energiatõhususe edendamisel eeskuju. Komisjon on alustanud hoonete energiatõhususe direktiivi läbivaatamist, et esitada 2021. aasta lõpus ettepanek. Kuigi praegu ei ole võimalik selle läbivaatamise tulemust ette näha, võetakse käesolevas ettepanekus arvesse hoonete energiatõhususe direktiivi erilist rolli kuluoptimaalse energiatõhususe nõuete kehtestamisel, tugevdades samal ajal energiatõhususe direktiivi sätteid, mis puudutavad avaliku sektori asutuste eeskuju, eelkõige seoses hoonete (artiklid 5 ja 6) ja riigihangetega (artikkel 7) – sellega tagatakse vajalik horisontaalne tegevusraamistik.

Energiatõhususe direktiiviga kehtestatakse kütte ja jahutuse kavandamisraamistik, et teha kindlaks energiatõhusus- ja taastuvenergiapotentsiaal liikmesriikides. Samuti nähakse ette järelevalvepoliitika ja meetmed selle potentsiaali ärakasutamiseks. See poliitika ja need meetmed toetavad otseselt taastuvenergia direktiivi artiklis 24 sätestatud taastuvenergia eesmärgi saavutmist kütte- ja jahutussektoris. Näiteks edendaks tõhusa kaugkütte ja -jahutuse muudetud määratlus (energiatõhususe direktiivi artikli 2 punkt 43) otseselt taastuvenergia kasutuselevõttu kaugküttes ja -jahutuses. Ja vastupidi, need alleesmärgid aitaksid kaasa energiatõhususe direktiivi energiatõhususeesmärkide saavutamisele.

Lisaks viiakse energiatõhususe direktiiviga ette nähtud kütte- ja jahutussektori kavandamismeetmed kooskõlla riiklike energia- ja kliimakavade ajakavaga. See aitab paremini ühtlustada riiklikke energia- ja kliimakavasid, põhjalikke hindamisi ning taastuvenergia direktiivi artikli 15 lõike 7 kohaseid hindamisi, mis käsitlevad taastuvatest

---

22 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiiv 2009/125/EÜ, mis käsitleb raamistiku kehtestamist energiamõjuga toodete ökodisaini nõuete sätestamiseks; Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2017. aasta määrus (EL) 2017/1369, millega kehtestatakse energiamärgistuse raamistik, ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 2020. aasta määrus (EL) 2020/740, mis käsitleb rehvide kütusesäästlikkuse ja muude näitajate märgistamist.

23 Lisaks sellele aitavad 2030. aasta energiatõhususeesmärgi saavutamisele oluliselt kaasa ökodisaini töökava 2020–2024 ja Euroopa renoveerimislaine tegevuskava raames toimuv toodete läbivaatamine ning hoonete energiatõhususe direktiivi läbivaatamine.

24 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta, PE/48/2018/REV/1 (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82–209).

25 SWD(2021) 623, M lisa.

energiaallikatest toodetud energia võimalusi ning kütte- või jahutusenergia sektoris heitsoojus- ja heitjahutusenergia kasutamise võimalusi.

Energiatõhususe direktiivi eri sätteid käsitleva aruandluse üksikasjad on sätestatud juhtimismääruses (määrus (EL) 2018/1999[26]). Selle määruse kohaselt peab iga liikmesriik koostama aastateks 2021–2030 kümneaastase lõimitud riikliku energia- ja kliimakava, milles kirjeldatakse, kuidas ta kavatseb muu hulgas aidata saavutada 2030. aasta energiatõhususeesmärki. Juhtimismäärus sisaldab ka konkreetseid nõudeid, mis käsitlevad energiatõhususeesmärkide seadmist, aruandekohustusi, edusammude jälgimist ning ebapiisavate eesmärkide ja edusammude korral võetavaid parandusmeetmeid. Analüüsida tuleb käesoleva direktiivi muudatuste mõju, mille tõttu võib osutuda vajalikuks juhtimismääruse hilisem muutmine, et tagada nende kahe õigusakti sidusus. Nõuete kattumise vältimiseks tuleks uued sätted, mis on eelkõige seotud soovituslike riiklike eesmärkide kehtestamisega, puudujääkide kõrvaldamise mehhanismidega ja aruandekohustustega, pärast juhtimismääruse läbivaatamist sellesse üle kanda ja sellega ühtlustada. Käesolevas direktiivis kavandatud muudatusi silmas pidades võib olla vaja uuesti läbi vaadata ka mõned juhtimismääruse sätted.

Energiatõhususe direktiiv on seotud muude energiatõhusust käsitlevate õigusaktidega, st hoonete energiatõhususe direktiivi, liidu ökodisaini direktiivi, liidu energiamärgistuse määruse ja rehvide märgistamise määrusega[27]. Nende õigusaktidega kehtestatakse energiatõhususe miinimumnõuded, kuid ei nõuta asendusmäärade suurendamist ega miinimumist tõhusamate tulemuste valimist. Peamised mehhanismid, mille abil saavad liikmesriigid oma energiasäästu üle loomuliku määra suurendada, et täita energiatõhususe direktiivi nõudeid, on soodustada ebatõhusate seadmete väljavahetamist ja tõhusamaid valikuid. Eri õigusaktid käsitlevad erinevaid energiatõhususe aspekte, kuid lõppkokkuvõttes on neil sama eesmärk, s.o parandada energiatõhusust ja saavutada liidu üldine energiatõhususeesmärk. Muudes valdkondades täiendab energiatõhususe direktiiv teisi õigusakte, et pöörata rohkem tähelepanu energiatõhususele ja seega suurendada üldist energiasäästu, näiteks riigihankeid, energiavõrke ning kütet ja jahutust käsitlevate meetmete abil.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Energiatõhususe direktiivi ülesehituses tehtavad muudatused on seotud olemasolevate ja kavandatavate poliitikasuundade ja meetmetega, sealhulgas hinnastamisega seotud ja muude mehhanismide ning meetmetega. Energiatõhususe direktiiv, milles käsitletakse energiatõhusust pärssivaid olemasolevaid turutõkkeid, toimib käsikäes heitkogustega kauplemise kasutuselevõtuga hoonetes kasutatavate kütuste puhul, mis lühendab energiatõhususe investeeringute tasuvusaega ja suurendab energiatõhususe meetmete ärilist põhjendatust kogu liidus. Kliimaeesmärgi kava näitas, et kasvuhoonegaaside heite 55 % vähendamise eesmärgi saavutamiseks kõige kulutõhusamal viisil on vaja nii regulatiivset sekkumist kui ka CO_2 hinnastamist. Üliloluline on leida tasakaal CO_2 hinnastamise ja reguleerimise vahel, et saavutada kulutõhusal viisil kõrgem kliimaeesmärk, ning ühtlasi

[26] ELT L 328, 21.12.2018, lk 1–77.
[27] SWD(2021) 623, M lisa.

leevendada mõju, mida CO_2 kulude ülekandmine avaldab eelkõige haavatavatele tarbijatele ja lõppkasutajatele. Samal ajal annab heitkogustega kauplemine lubatud heitkoguse ühikute enampakkumiste kaudu lisatulu, mida saab liikmesriikide vahel ja sees ümber jaotada, et toetada haavatavaid ja energiaostuvõimetuid lõppkasutajaid arvete tasumisel ja hoonete renoveerimisel.

Pakett „Eesmärk 55“ sisaldab asjaomaseid poliitikavahendeid, mis võivad aidata saavutada kasvuhoonegaaside heite 55 % vähendamise eesmärki, ning selle eesmärk on teha seda sidusal ja proportsionaalsel viisil koos muude asjakohaste määruste ja direktiividega. See puudutab eelkõige energiatõhususe direktiivi, taastuvenergia direktiivi (REDII), ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (HKS), jõupingutuste jagamise määrust (ESR), maakasutust, maakasutuse muutust ja metsandust (LULUCF) ning energia maksustamist ja sõidukite CO_2 heite norme. Paketi „Eesmärk 55“ eri algatuste vahelist sidusust tunnistati äärmiselt oluliseks, et paketti kuuluvad eri poliitikavahendid, sealhulgas energiatõhususe direktiiv, aitaksid kõige tõhusamal viisil saavutada kõrgemat kliimaeesmärki vähendada heidet 55 %. Need ELi poliitikameetmed aitavad kaasa energiatõhususe direktiivi eesmärkide ja eelkõige energiatõhususeesmärgi saavutamisele. Energiatõhususe direktiivis sätestatud eesmärgid ja meetmed tagavad tõhusama seotuse ja koostoime liidu muude poliitikavaldkondadega[28].

Energiatõhususe direktiivil on olulised seosed taastuvenergia direktiiviga, eelkõige kütte ja jahutuse puhul, kuna mõlemad aitavad kaasa ka energiasüsteemide lõimimise strateegia eesmärkide saavutamisele. Energiatõhususe direktiivis on sätestatud tõhusam kavandamisraamistik, et teha kindlaks kütte ja jahutuse energiatõhusus- ja taastuvenergiapotentsiaal, ning nõutakse, et liikmesriigid rakendaksid poliitikat ja meetmeid selle potentsiaali ärakasutamiseks. See poliitika ja need meetmed toetavad otseselt taastuvenergia direktiivi artiklis 23 sätestatud taastuvenergia eesmärgi saavutamist kütte- ja jahutussektoris. Ja vastupidi, need eesmärgid aitavad kaasa energiatõhususe direktiivi artiklis 23 ja kogu energiatõhususe direktiivis sätestatud energiatõhususeesmärkide saavutamisele.

ELi heitkogustega kauplemise süsteemiga kehtestatakse kasvuhoonegaaside heite piirmäär, mis aja jooksul väheneb. Jõupingutuste jagamise määrusega kehtestatakse liikmesriikidele siduvad iga-aastased kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmärgid, mis on suunatud ELi HKSiga hõlmamata sektorite, sealhulgas hoonete, transpordi ja põllumajanduse kasvuhoonegaaside heite vähendamisele. Jõupingutuste jagamise määrusega toetatakse energiatõhususe direktiivi, eelkõige energiasäästukohustuse järgimist. Energiasäästukohustusega seotud täiendavuse nõue motiveerib liikmesriike rakendama riiklikku poliitikat ja meetmeid, mis ületavad liidu tasandil kehtestatud energiatõhususe miinimumnõudeid (nt rangemad riiklikud ehituseeskirjad ja programmid, millega edendatakse kõrgema klassi seadmeid). Sellised hinnastamismeetmed nagu ELi HKS[29] ja energia maksustamise direktiiv[30] muudavad energiatõhususse investeerimise rahaliselt

---

28 SWD(2021) 623, M lisa.

29 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ.

30 Nõukogu 27. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/96/EÜ, millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise ühenduse raamistik (ELT L 283, 31.10.2003, lk 51–70).

atraktiivsemaks, kuid ei kõrvalda turutõkkeid, mille tõttu ei ole investeeringute tase optimaalne. Seega täiendavad need energiatõhusust käsitlevaid õigusakte, kuid ei asenda neid.

Enne kui kõik paketis „Eesmärk 55“ kavandatud meetmed ja eesmärgid täielikult jõustuvad ning vabastavad Euroopa kodanikud fossiilkütustest sõltumisest ja suurenevatest energiakuludest, võivad mõned meetmed tuua üleminekuperioodil kaasa märkimisväärse jaotusliku mõju. ELi HKSi laiendamine hoonetele ja transpordisektorile toob eeldatavasti kaasa energiahindade tõusu, kuna kütusetarnijad kannavad CO_2 kulud tõenäoliselt üle tarbijatele, ning võib seega mõjutada haavatavaid tarbijaid ja fossiilkütuste lõppkasutajaid või energiaostuvõimetuse ohus olevaid inimesi. Sihipärased meetmed ülemineku hõlbustamiseks nii Euroopa kui ka riiklikul tasandil. Paketis „Eesmärk 55“ pakutakse energiatõhususe direktiivi raames välja konkreetsed meetmed ja uue heitkogustega kauplemise süsteemi tuludel põhinev uus rahastamisvahend, et leevendada mõju, mida avaldavad tarbijatele suuremad kulud, mis tulenevad CO_2 hinna kehtestamisest maanteetranspordi- ja ehitussektoris. Oluline on tagada energiatõhususe investeeringute tegemine seal, kus asuvad ühiskonna kõige haavatavamad liikmed. Seda mõju võivad aidata leevendada toetusmeetmed, mille eesmärk on tugevdada energiasäästukohustust ning suurendada nii haavatavate tarbijate kui ka energiaostuvõimetute või energiaostuvõimetuse ohus olevate leibkondade ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavate inimeste mõjuvõimu ja neid kaitsta. Energiatõhususe direktiivi raames kavandatud meetmete ja uutes sektorites heitkogustega kauplemisest saadaval tulul põhineva uue rahastamisvahendi koosmõju aitab võimalikku negatiivset sotsiaalset mõju tõhusalt ja solidaarselt käsitleda. Liikmesriigid saavad ELi HKSist, sealhulgas uutes sektorites heitkogustega kauplemisest saadavat tulu kasutada ka selleks, et rahastada meetmeid, mille eesmärk on parandada energiatõhusust, kaugküttesüsteeme ja soojustamist, või anda rahalist toetust madalama ja keskmise sissetulekuga leibkondadele.

Selleks et käsitleda heitkogustega kauplemisest kahele uuele sektorile – ehitus- ja maanteetranspordisektorile – tulenevat sotsiaalset mõju, luuakse sotsiaalne kliimafond (edaspidi „fond“). Et liidu eelarve suudaks fondi lisakuludega toime tulla, esitab komisjon fondi käsitleva määrusega samal ajal ettepanekud nii 2021.–2027. aasta mitmeaastase finantsraamistiku määruse kui ka nõukogu otsuse (EL, Euratom) 2020/2053 (edaspidi „omavahendite otsus“) muutmiseks. Maanteetranspordi ja hoonete heitkogustega kauplemisest saadavast tulust laekub osa eelkõige liidu eelarvesse. Fondist tuleks pakkuda liikmesriikidele vahendeid nende hoonete energiatõhususe suurendamise meetmete ja investeeringute toetamiseks, et suurendada energiatõhusust, renoveerida hooneid ning vähendada hoonete kütte ja jahutuse CO_2 heidet, sealhulgas lõimida energia tootmine taastuvatest energiaallikatest, ning heitevaba ja vähese heitega liikuvuse rahastamiseks. Liikmesriigid võiksid kaaluda ka ajutise otsetoetuse pakkumist haavatavatele leibkondadele ning edasisi struktuurimuutusi kiirendavate investeeringute tegemist.

Lisaks on kooskõlas Euroopa renoveerimislainega mitmes uues ja olemasolevas mitmeaastase finantsraamistiku ja taasterahastu „Next Generation EU“ programmis ette nähtud liidu rahaline toetus energiatõhususe ja hoonete renoveerimise investeeringutele, mis aitavad energiaostuvõimetust vähendada või ära hoida.

Energiatõhususe investeeringute teine oluline rahastamisallikas on taaste- ja vastupidavusrahastu, mille kaudu tehakse liikmesriikidele toetuste ja laenudena kättesaadavaks kokku 672,5 miljardit eurot. Üldise eesmärgi raames – eraldada 37 % taaste- ja vastupidavusrahastu vahenditest kliimameetmetele – kavatsevad liikmesriigid kooskõlas Euroopa Komisjoni suunistega kulutada märkimisväärseid summasid hoonete renoveerimise

investeeringuteks, keskendudes eelkõige kõige madalamate energiatõhususnäitajatega hoonetele ja energiaostuvõimetutele leibkondadele.

Ühtekuuluvuspoliitika fondid jätkavad üldise kliimaeesmärgi (30 %) piires ja valdkondlikult poliitikaeesmärgile nr 2 keskendudes liidu eelarvest olulise osa eraldamist energiatõhususe ja hoonete renoveerimise investeeringuteks, samal ajal kui programmi „InvestEU“ raames toetatakse sihtotstarbeliste rahastamisvahendite ja tehnilise abi, eelkõige Euroopa kohaliku energiaabi fondi (ELENA) kaudu suuremahulisi avaliku ja erasektori investeeringuid liikmesriikides.

17,5 miljardi euro suuruse kogueelarvega õiglase ülemineku fondi eesmärk on leevendada kliimaneutraalsele majandusele üleminekust tulenevaid sotsiaalseid ja majanduslikke kulusid, sealhulgas investeeringutega energiatõhususse ja hoonete renoveerimisse, millest saadakse kohalike töökohtade loomise ja energiaostuvõimetuse probleemi püsiva lahendamise näol kahekordset kasu.

Keskselt hallatavatel programmidel, nagu programm LIFE või programm „Euroopa horisont“, on rahastamisprioriteedid, millega toetatakse õiglast üleminekut ja rohepööret kooskõlas eriprogrammide eesmärkide ja olemusega, st seades eesmärgiks uuendusliku tehnoloogia ja turuinnovatsiooni ning parimate tavade arendamine energiatõhususe poliitika rakendamisel. Maanteetranspordi CO_2 heidet käsitlevates ELi õigusaktides on ette nähtud, et tootjad peavad vähendama uute sõidukite väljalasketorust väljuvat keskmist CO_2 heidet, mis tuleneb nende müüdavatest sõidukitest. Kehtestatud on eeskirjad raskeveokite ning sõiduautode ja väikeste tarbesõidukite jaoks[31]. Need eeskirjad tähendavad, et tootjad peavad kas võtma kasutusele tehnoloogia sõidukite energiatõhususe suurendamiseks (näiteks vähendades nende aerodünaamilist või veeretakistust või suurendades jõuseadme tõhusust) või kasutama energiaallikat, mille CO_2 heide on väiksem. Täielikult elektrilistele jõuseadmetele üleminekuga välditakse sisepõlemismootorite energiakadu ja vähendatakse lõppenergia tarbimist kilomeetri kohta. Sõidukite CO_2 heidet käsitlevatest õigusaktidest tulenev energiatarbimise vähenemine transpordisektoris kajastub ELi üldise energiatõhususeesmärgi tasemes. Energiatõhususe direktiiv loob sünergia säästva ja aruka liikuvuse strateegia meetmetega. Kuigi direktiiviga jäetakse liikmesriikidele täielik paindlikkus ja vabadus valida meetmeid energiatarbimise vähendamiseks transpordisektoris, pakub see stiimuleid energiatõhususe meetmete võtmiseks transpordisektoris. Energiatõhususe direktiivi täiendab ka ELi ringmajanduse tegevuskava. Pikema kasutusajaga toodete ja taristute kavandamine ning toorainete korduskasutamine ja ringlussevõtt vähendavad energiatarbimist ja kasvuhoonegaaside heidet toodete ja taristute olelusringi jooksul. Euroopa renoveerimislaine raames keskendutakse eelkõige sellele, et Euroopa hooned oleksid kogu olelusringi jooksul energiatõhusamad, vähem CO_2-mahukad ja säästvamad. Hoonete renoveerimisel tekkivat saastet ja materjalidega seotud kasvuhoonegaaside heidet võivad aidata vähendada ringmajanduse põhimõtted.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

[31] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta määrus (EL) 2019/631, millega kehtestatakse uute sõiduautode ja uute väikeste tarbesõidukite CO_2-heite normid.

Ettepanek põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 194 lõikel 2, mis on energiavaldkonna meetmete õiguslik alus. Kavandatud meetmete eesmärk on parandada energiatõhusust kõigis sektorites ja kogu energiaahela ulatuses ning seega taotleda üht artiklis 194 loetletud eesmärki, nimelt edendada energiatõhusust ja energiasäästu kooskõlas artikli 194 lõike 1 punktiga c. Kuna alusleping sisaldab konkreetset energiavaldkonna õiguslikku alust, on asjakohane seda kasutada.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Käesolevas ettepanekus käsitletakse subsidiaarsuse põhimõtet, kuna liidul puudub energiapoliitika valdkonnas ainupädevus. Ettepaneku aluseks on energiatõhususe üha suurem poliitiline ja majanduslik tähtsus ning selle tihe seos selliste poliitikavaldkondadega nagu energiavarustuskindlus, kliimamuutused, siseturg ning majanduslik ja sotsiaalne areng.

Vajadus ELi meetmete järele

ELi meetmed on seega subsidiaarsuse alusel põhjendatud kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 191, sest koordineerimine Euroopa tasandil parandab tegelikult energiajulgeolekut ning toob kasu keskkonnale ja kliimale. Energiasäästu puudujääke (võrreldes ühiskonna seisukohast optimaalse tasemega) põhjustavad probleemid on kogu ELis ühesugused ja esinevad kõikjal[32].

Liidu tasandi meetmeid on vaja selleks, et tagada liikmesriikide panus ELi tasandi siduva energiatõhususeesmärgi saavutamisse ning et see eesmärk saavutataks kollektiivselt ja kulutõhusalt. Liikmesriigid peavad kindlaks määrama oma riiklikud eesmärgid, sealhulgas trajektoorid, mis vastavad asjaomase liikmesriigi tingimustele ja olukorrale. Õigusakti olemus ja asjaolu, et energiatõhususeesmärk ei ole riiklikul tasandil siduv, on subsidiaarsuse põhimõttega kooskõlas. Riigi olukorda ja eripära arvesse võttes säilitavad liikmesriigid samal tasemel paindlikkuse oma poliitikameetmete, sektorite ja lähenemisviiside valikul, et saavutada 2030. aastaks nõutav energiasääst.

Võttes arvesse kõrgemat kliimaeesmärki, täiendavad ja tugevdavad liidu meetmed riiklikke ja kohalikke meetmeid suuremate jõupingutuste tegemiseks energiatõhususe valdkonnas. Juhtimismäärusega on juba ette nähtud, et komisjon on kohustatud tegutsema liidu eesmärkide saavutamise nimel juhul, kui liikmesriikide eesmärgid on ebapiisavad, tunnistades seega *de facto* ametlikult liidu meetmete olulist rolli selles kontekstis, ning ELi meetmed on seega subsidiaarsuse alusel põhjendatud kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 191.

Energiasäästu puudujääke (võrreldes ühiskonna seisukohast optimaalse tasemega) põhjustavad probleemid on kogu liidus ühesugused ja esinevad kõikjal. Pidades silmas energiatarbimise väliskulusid (nt kasvuhoonegaaside heide, õhusaasteainete heide, energiajulgeolek), toovad energiatõhususe suurendamise ja energiatarbimise vähendamise meetmed tõenäoliselt kasu ka väljaspool riigipiire. Piiriüleste probleemide puhul ei anna liikmesriikide meetmed tõenäoliselt optimaalseid tulemusi. Kõrgema kliimaeesmärgi korral, mis nõuab kõrgemat energiatõhususeesmärki, peavad liidu meetmed täiendama ja tugevdama riiklikke ja kohalikke meetmeid.

Lisaks on õigusakti olemus ja asjaolu, et energiatõhususeesmärk ei ole riiklikul tasandil siduv, subsidiaarsuse põhimõttega kooskõlas. Riigi olukorda ja eripära arvesse võttes säilitavad

[32] SWD(2021) 623, punkt 2.

liikmesriigid samal tasemel paindlikkuse oma poliitikameetmete, sektorite ja lähenemisviiside valikul, et saavutada 2030. aastaks nõutav energiasääst. Energiavaldkond on siiski suure investeerimisvajadusega poliitikavaldkond.

Kooskõlastatud lähenemisviis liidu tasandil võib luua usaldust, usaldusväärsust ja järjepidevust, suurendades eri osalejate investeeringute ja kaasamise tõenäosust. Liidu tasandi poliitika võib ka tagada ausa ja õiglase ülemineku riikidele ja piirkondadele, mille majandust võivad märkimisväärselt mõjutada tööstuse struktuuri või tööhõive muutused, mis tulenevad üleminekust väiksema CO_2 heitega energiale.

Lisaks võimaldab liidu tasandil kooskõlastatud tegevus paremini arvesse võtta liikmesriikide erinevaid tegutsemisvõimalusi. Väliskulud tekivad siis, kui kauba või teenuse tootmine või tarbimine tekitab kolmandatele isikutele kulusid (negatiivne mõju).

ELi lisaväärtus

Energiatõhususe poliitika on oluline mehhanism kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks ning see aitab tuua keskkonnaalast, majanduslikku ja sotsiaalset kasu, nagu parem õhukvaliteet, väiksemad energiaarved ja parem tervis. Liidu 2030. aasta energia- ja kliimaeesmärgid on ühised eesmärgid. Sellega seoses on liidu kooskõlastatud poliitikal paremad võimalused muuta liit 2050. aastaks kliimaneutraalseks piirkonnaks. Ühine lähenemisviis on kõige tõhusam viis tagada rahvusvaheliste kohustuste täitmine.

Konkreetsed meetmed energiatarbimise vähendamiseks tuleb võtta liikmesriikide tasandil. Nende meetmete jaoks on siiski vaja tõhusat liidu tasandi raamistikku. Kooskõlastatud ja ühtlustatud lähenemisviis liidu tasandil võimaldab liikmesriikidel tegutseda ja tõhustab nende meetmeid ning tagab neli vabadust. Liidu ühine lähenemisviis aitab näiteks luua suuremaid turge Euroopa tarnijatele, töötajatele ja kaupadele ning tagada, et kohaldatakse samu kohustusi ja eeskirju. See kaitseb ja edendab konkurentsi. Ühine lähenemisviis liidu tasandil võimaldab tarbijatel kasutada samu põhiõigusi ning saada võrreldavat ja äratuntavat teavet kogu liidus. Liidu ühine lähenemisviis energiatõhususele võimaldab tegeleda konkreetsete ühiste probleemidega, nagu vajadus leevendada energiaostuvõimetust.

Energiatõhususe direktiivi rakendamisel saadud kogemused on näidanud, et liidu ühine raamistik on sotsiaalselt õiglane, vähendab kulusid, suurendab siseturust saadavat kasu ja võimaldab riikide poliitikakujundajatel üksteiselt õppida. Energiatõhususe direktiiv täiendab ja kiirendab tulemuslikult muid riiklikke ja liidu meetmeid. Liidu tasandil vastu võetud poliitika kajastab kliimamuutuste, varustuskindluse, kestlikkuse, keskkonna, siseturu ning sotsiaalse ja majandusliku arengu poliitikavaldkondade tihedat omavahelist seotust. Seega võib poliitika ja meetmete kindlaksmääramisel ja rakendamisel arvesse võtta ühtsele turule avalduvat mõju seoses majanduskasvu, investeeringute ja töökohtade loomisega. Rakkerühm, mille eesmärk on koondada liikmesriikide jõupingutused 2020. aasta energiatõhususeesmärkide saavutamiseks, toetas seda ja kutsus üles looma tugevat, sihipärast ja ühist energiatõhususe poliitikaraamistikku, et meelitada ligi vajalikke investeeringuid ning tagada energiasäästu saavutamine ausal ja õiglasel viisil.

Lisaks toimib liidu ühtne turg tugeva tõukejõuna kulutõhususe saavutamiseks kasvuhoonegaaside heite vähendamisel.

Liidu ühiste meetmega tagatakse, et poliitikaeesmärgid saavutatakse ühiselt võimalikult väikeste kuludega. Selleks et saavutada ühiselt üldised eesmärgid, saab liidu tasandil kooskõlastatud tegevus võimaldada ja tõhustada riigi tasandi jõupingutusi, tagades

ühtlustatuma lähenemisviisi, aidates luua Euroopa tarnijatele ulatuslikke turgusid ning tagades, et nende suhtes kohaldatakse samu kohustusi ja eeskirju.

Liidu tasandi raamistik suurendab ka investorite kindlustunnet. See annab kogu ühtsel turul üldise tõuke investeerida igat liiki energiatõhusamatesse toodetesse. Liidu ja riiklike eesmärkide sõnastamine annab selgelt märku sellest, kui suuri jõupingutusi energiatõhususe valdkonnas oodatakse, ning aitab kindlaks määrata energiatõhusate toodete ja teenuste turu suuruse. See saadab tarnijatele ja tootjatele signaali teha sellega seoses rohkem jõupingutusi tootearenduses.

Et saavutada energiatõhusust ja suurendada ühtlasi tarbijate mõjuvõimu, on vaja sisukat, täpset ja arusaadavat teavet energiatarbimise ja sellega seotud kulude kohta ning lihtsat juurdepääsu ehitusmaterjalide (aknad, isolatsioon jne), kütte- ja jahutuslahenduste ning muude energiatõhususe parandamisele kaasa aitavate toodete konkurentsivõimelisele turule.

Sektoripõhised meetmed, näiteks kütte- ja jahutussektorile suunatud meetmed, on vajalikud, et tagada asjakohane tähelepanu sektoritele, kus tuleb saavutada kasvuhoonegaaside heite suurim vähenemine. Ühtlustatud kavandamine tagab riikliku poliitika ja riiklike meetmete võrreldava kvaliteedi. Samuti tagab see liikmesriikide valdkondlikke eesmärke ja kavasid käsitleva struktureeritud teabe kättesaadavuse, aidates seega liikmesriikidel ja turuosalistel oma tegevust kavandada. Kütte ja jahutuse puhul aitab see tagada ühiste standarditega piisava turu, et suure tõhususega kaugkütte- ja koostootmiseseadmete tarnijad saaksid kulusid vähendada ning et motiveerida neid uuendusi tegema ja oma pakkumist parandama.

Liidu tasandil tegutsedes saab kõrvaldada mitmesugused avaliku ja erasektori investeeringuid takistavad tegurid, tegeledes erinevate lube andvate asutuste vahelise ebapiisava kooskõlastamisega riiklikul tasandil ning soodustades haldussuutlikkust piiriüleste projektide ja toetuskavade rakendamisel.

Energiatõhususe direktiivis on sisuliselt sätestatud üldine energiatõhususeesmärk, kuid enamik selle eesmärgi saavutamiseks võetavaid meetmeid jäetakse liikmesriikide otsustada. Energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtte kohaldamine võimaldab liikmesriikidel paindlikult tegutseda. Energiatõhususe direktiivis on sätestatud siduvad liidu tasandi energiatõhususeesmärgid, kuid sellega ei kehtestata siduvaid 2020. ja 2030. aasta eesmärke riiklikul tasandil. Liikmesriigid peaksid kindlaks määrama oma panuse liidu energiatõhususeesmärgi ühisesse saavutamisse, võttes arvesse energiatõhususe direktiivis sätestatud valemit. Kohustus vähendada igal aastal avaliku sektori energiatarbimist tagab, et avalik sektor täidab oma eeskujuna tegutsemise rolli, samal ajal kui liikmesriigid säilitavad täieliku paindlikkuse energiatõhususe parandamise meetmete valikul, et saavutada lõppenergia tarbimise nõutav vähendamine. Lisaks nähakse energiatõhususe direktiiviga jätkuvalt ette hoonete põrandapinna iga-aastane nõutav renoveerimismäär. Seda kohustust laiendatakse kõigi avaliku sektori asutuste omanduses olevatele hoonetele liikmesriigi territooriumil. Selle meetmega tagatakse, et liikmesriigid on oma hoonete energiatõhususe parandamisel jätkuvalt eeskujuks ja säilitavad samal ajal paindlikkuse meetmete valikul. Peale selle nähakse energiatõhususe direktiiviga ette vajalik raamistik, et tagada avaliku sektori asutuste ostetavate toodete, teenuste, ehitustööde ja hoonete suur energiatõhusus ning võtta asjakohasel juhul arvesse laiemaid kestlikkuse, sotsiaalseid, keskkonnaalaseid ja ringmajanduse aspekte. Ühtlustatud lähenemisviis, sealhulgas energiatõhususe aspektide arvessevõtmine pakkumismenetlustes, säilitab konkurentsi, tagab pikaajalise ja kulutõhusa energiasäästu ning võimaldab ulatuslike turgude jätkuvat tegutsemist. Energiatõhususe direktiiviga suurendatakse energiasäästu, tõstes säästumäära. Liikmesriigid peaksid kõigis sektorites võetavate poliitikameetmete abil saavutama igal aastal jätkuvalt täiendava energiasäästu. Kuna energiasäästukohustus on tõhus meede energiatõhususe parandamiseks

eri sektorites, on see ka tõhus vahend liikmesriikide toetamiseks energiaostuvõimetuse leevendamisel. Seega näeb energiasäästukohustus ette, et liikmesriigid peavad saavutama individuaalselt arvutatud osa haavatavate tarbijate ja lõpptarbijate, energiaostuvõimetute inimeste ja vajaduse korral sotsiaaleluruumide elavate inimeste puhul nõutavast energiasäästu kogusummast. Ühtlustatud lähenemisviis võib aidata kaasa energiasüsteemi õiglasele ümberkujundamisele kõigi Euroopa kodanike jaoks. Energiasäästukohustus säilitab liikmesriikidele poliitikameetmete liigi, suuruse, ulatuse ja sisu puhul täieliku paindlikkuse. Energiatõhususe direktiiviga tagatakse kõigile Euroopa kodanikele kütte, jahutuse ja sooja tarbeveega seoses peamised lepingulised õigused samal tasemel. Kuigi energiatõhususe direktiiviga nõutakse tarbijate teatavate peamiste lepinguliste õiguste rakendamist, ei piirata sellega riikide pädevust. Seoses tarbijate teavitamise ja teadlikkuse suurendamise meetmetega on vaja ka luua kogu ELis võrdsed tingimused. Liikmesriigid peavad võtma asjakohaseid meetmeid, kuid selliste meetmete konkreetne ülesehitus jääb liikmesriikide otsustada. Majandus- ja tervisekriisi kogu liitu hõlmav mõju näitab, et vaja on ka ühtlustatud lähenemisviisi haavatavate tarbijate ja lõpptarbijate ning energiaostuvõimetute inimeste mõjuvõimu suurendamiseks ja nende kaitsmiseks.

Samal tasemel kaitse ja mõjuvõimu suurendamise tagamiseks on energiatõhususe direktiiviga ette nähtud, et energiatõhususe parandamise meetmeid tuleb esmajärjekorras rakendada ja rahastada selliste inimeste seas, millega toetatakse ka liikmesriike jaotusliku mõju leevendamisel. Liikmesriike abistab asjakohaste meetmete võtmisel ekspertide võrgustik, mis tuleks luua kõigis liikmesriikides. Kuigi suurettevõtjate puhul on energiaauditid kohustuslikud, sest energiasääst võib olla märkimisväärne, säilitavad liikmesriigid paindlikkuse välja töötada programme, millega ergutatakse VKEsid tegema energiaauditeid. Kütte- ja jahutussektoris säilitavad liikmesriigid oma pädevuse viia läbi tõhusa koostootmise ning tõhusa kaugkütte ja -jahutuse potentsiaali põhjalik hindamine ning nad võivad teha erandeid seoses heitsoojuse taaskasutamisega tõhusa koostootmise kaudu või kaugkütte- või kaugjahutusvõrgu abil. Energiatõhususe direktiiv võimaldab liikmesriikidel kehtestada meetmeid ja menetlusi koostootmisjaamade edendamiseks. Ühtse turu loomise toetamiseks peaksid kõik liikmesriigid, riikide reguleerivad asutused ning põhi- ja jaotusvõrguettevõtjad kohaldama energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet ning kaotama kõik regulatiivsed, tehnilised ja mitteregulatiivsed meetmed, et parandada energiatõhusust energiavõrkude toimimises. Liikmesriikide pädevusse jääks energiateenuste turu arendamine, et tagada nii energiateenuste nõudluse kui ka pakkumise kättesaadavus. Energiatõhususe direktiiviga jäetakse liikmesriikidele paindlikkus võtta meetmeid energiatõhususe parandamist takistavate regulatiivsete ja mitteregulatiivsete tõkete kindlakstegemiseks ja kõrvaldamiseks. Liikmesriike ja piirkondi innustatakse kasutama täielikult ära struktuuri- ja investeerimisfonde ning muid rahastamisvahendeid, et teha investeeringuid energiatõhususe parandamise meetmetesse ja leevendada energiaostuvõimetust ning mis tahes jaotuslikku mõju haavatavatele tarbijatele ja lõpptarbijatele, energiaostuvõimetutele inimestele ja sotsiaaleluruumides elavatele inimestele.

Ettepanek on seega subsidiaarsuse põhimõttega kooskõlas.

- **Proportsionaalsus**

Lisatud mõjuhinnangu[33] põhjal ja kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega ei lähe kavandatud muudatused üldiselt kaugemale sellest, mis on vajalik kõrgema

[33] SWD(2021) 623.

energiatõhususeesmärgi saavutamiseks, pidades silmas 2030. aastaks seatud suuremat kliimaeesmärki. Energiatõhususeesmärkide puhul on muudatused proportsionaalsed nõutava liidu eesmärgiga vähendada kooskõlas kõrgema kliimaeesmärgiga kasvuhoonegaaside heidet vähemalt 55 %, nagu on kavandatud kliimaeesmärgi kavas. Mitme muudatusega seatakse riigiasutustele teatavates valdkondades – avalikus sektoris ja seoses energiaostuvõimetusega – energiasäästu saavutamiseks konkreetsed eesmärgid ja kohustused, mis on üldiselt proportsionaalsed. Mis puudutab avaliku sektori energiasäästukohustust, siis avaliku sektori asutused on määratletud riigihangete direktiivis 2014/24/EL (avaliku sektori hankijad). Liikmesriigid peaksid looma avaliku sektori asutuste andmebaasi, mis hõlmaks ka nende aastast energiatarbimist. Kavandatud energiatarbimise vähendamise kohustus jätab liikmesriikidele märkimisväärse paindlikkuse kindlaks määrata, kus ja kuidas oleks võimalik energiasäästu saavutada. Võttes arvesse säästumeetmete rakendamisest saadavat kasu, peetakse seda jõupingutust tulemuslikuks ja mitte ülemääraseks. Ettepaneku eesmärk on ka käsitleda jaotuslikku mõju, mis tuleneb heitkogustega kauplemise laiendamisest hoonetele ja transpordile. Mõistete ja kohustuste kehtestamine eelkõige seoses kütte ja jahutusega oleks proportsionaalne täiendava energiasäästuga ja teiste õigusaktidega tekkiva sünergiaga, mida võiks selles sektoris saavutada. Täiendavate järelevalve- ja aruandlusnõuete proportsionaalsus sõltub suurenenud kulude ja saadud säästu vahelisest tasakaalust, mis saavutatakse tänu asjaomaste meetmete mõju paremale mõistmisele.

Seega on kehtestatud piirangute tase eesmärgiga proportsionaalne.

- **Vahendi valik**

Valitud vahend on direktiiv, mille peavad rakendama liikmesriigid. Direktiiv on asjakohane vahend, sest selles määratletakse selgelt liidu eesmärgid, mis tuleb saavutada, ja jäetakse liikmesriikidele piisav paindlikkus selle rakendamiseks viisil, mis vastab riigi olukorrale.

Ettepanekus on ühendatud energiatõhususe direktiivi kodifitseerimine ja muutmine. Seoses kodanike Euroopaga peab komisjon väga oluliseks liidu õiguse lihtsustamist ja selgemaks muutmist, et see oleks kodanikele paremini mõistetav ja kättesaadav; see annab kodanikele suurema võimaluse kasutada neile antud õigusi. Ettepanekuga kaasneb mitu korda muudetud energiatõhususe direktiivi sisuline muutmine.

Nende kahe protsessi – läbivaatamise ja kodifitseerimise – ühtlustamiseks teeb komisjon ettepaneku energiatõhususe direktiiv uuesti sõnastada. Uuestisõnastamise meetod aitab liidu õigusakte lihtsustada, võimaldades vastu võtta ühe õigusakti, millega tehakse samal ajal soovitud muudatus, kodifitseeritakse see muudatus ja varasema õigusakti muutmata sätted ning tunnistatakse kõnealune õigusakt ja varasemad muutmisaktid kehtetuks. Seetõttu on uuesti sõnastatud direktiiv asjakohane vahend ja on kooskõlas komisjoni kohustusega, mis on sätestatud paremat õigusloomet käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe[34] punktis 46. Uue õigusaktiga asendatakse varasem õigusakt 2012/27/EL ja tunnistatakse see kehtetuks.

Juhul kui artiklitele on antud uued numbrid, siis vastavus vanade ja uute numbrite vahel on näidatud uuesti sõnastatud direktiivi XVI lisas esitatud tabelis.

---

[34] ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

• Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine[35]

Energiatõhususe direktiiv on endiselt asjakohane, parandades liidus energiatõhusust ja aidates saavutada kõrgemat kliimaeesmärki vähendada heidet 55 %. See toob ka muud kasu, näiteks vähendab sõltuvust energiaimpordist ning hoogustab innovatsiooni ja konkurentsivõimet. Hindamine on näidanud, et energiatõhususe direktiivi ülesanne on tagada, et liikmesriigid võtaksid piisavaid meetmeid konkreetsetes energiat tarbivates valdkondades. Mitmesugused komisjoni tehtud uuringud ja sidusrühmadelt saadud tõendid[36] näitavad, et isegi olemasoleva tehnoloogia puhul on liikmesriikide majandussektorites ja ühiskonnas tervikuna veel palju võimalusi energiatõhususse investeerimiseks ja energiasäästu kulutõhusaks saavutamiseks.

Praeguse olukorra jätkudes ning eriti veel COVID-19 kriisist tingitud negatiivse sotsiaal-majandusliku mõju ja saamata jäänud tulu tõttu jääks aga suur osa sellest energiatõhusus- ja energiasäästupotentsiaalist kasutamata, sealhulgas turutõrgete ja regulatiivsete puuduste tõttu, mis takistavad kulutõhusate energiatõhususe investeeringute tegemist ja meetmete võtmist. Võttes arvesse märkimisväärset energiasäästupotentsiaali, on vaja täiendavalt edendada energiatõhususe meetmeid ja kõrvaldada energiatõhusat käitumist jätkuvalt takistavad tõkked, sealhulgas investeeringute puhul.

Hindamine näitab, et avalikus sektoris näib valitsevat vastumeelsus lisada energiatõhususe nõuded süstemaatiliselt hangetesse, peamiselt ostuhinna tõttu. Energiatõhususe direktiivi saab seega tugevdada ja ühtlustada, et see aitaks saavutada kõrgemat kliimaeesmärki ja Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärke. Pealegi on energiatõhususe direktiivi puhul potentsiaal paremini lahendada selliseid sotsiaal-majanduslikke probleeme nagu haavatavate tarbijate ja lõpptarbijate kaitse ja nende mõjuvõimu suurendamine ning energiaostuvõimetuse leevendamine. Tööstuse puhul näitab hindamine, et peamiseks takistuseks on tõenäoliselt eksperditeadmiste puudumine enamikus ettevõtetes, et teada, millised tehnilised energiasäästuvõimalused on olemas või milline võib olla nende majanduslik kasu ettevõttele.

Mis puudutab tulemuslikkust, siis on energiatõhususe direktiiv tänu selle eesmärkidele (eelkõige artiklid 3 ja 5) ja siduvatele meetmetele (eelkõige artikkel 7 energiasäästukohustuste kohta) parandanud energiatõhusust kogu liidus, kuigi edusammud liidu 2020. aasta energiatõhususeesmärkide saavutamisel ei olnud piisavad. Energiatõhususe vajaliku taseme saavutamine sõltub suuresti liikmesriikide püüdlustest eesmärkide seadmisel ning nende jõupingutustest energiatõhususe meetmete väljatöötamisel ja rakendamisel riiklikul tasandil. Kuigi energiatõhususe direktiivis on sätestatud lõpp- ja primaarenergia tarbimise piirangud kogu liidu jaoks ning juhtimismääruses on sätestatud täiendavad liidu meetmed juhuks, kui eesmärke ei saavutata, ei toeta eesmärgi soovituslik laad selle saavutamist Artikkel 7 on jätkuvalt tõhus meede, mis tagab energiasäästu saavutamise peamiselt ehitussektoris. Avaliku sektori kohustused (artiklid 5 ja 6) olid keskse tähtsusega, et näidata keskvalitsuse eeskuju energiatõhususe edendamisel renoveerimise ja riigihangete kaudu. Meetmeid rakendati siiski piiratud ulatuses ja avaliku sektori energiasäästupotentsiaali ärakasutamist takistavad

---

35 SWD(2021) 623.

36 Vt nt https://www.eiif.org/sites/default/files/2020-12/EiiF_White%20paper_2020_REV.15.pdf.

mitmesugused piirangud. Energiatõhususe direktiiv oli võtmetähtsusega ka energiaauditite kasutamise edendamisel kogu liidus (artikkel 8). Siiski on endiselt olulisi piiranguid, nagu auditite järelmeetmed ja VKEde määratluse kohaldamisega seotud probleemid ning energiajuhtimissüsteemide rakendamiseks nõuete ja stiimulite puudumine. Artikli 14 nõuded kütte ja jahutuse kohta, eelkõige nõue võtta kasutusele põhjalikud hindamised, aitasid kõikides liikmesriikides suurendada kütte ja jahutuse üldist tähtsust ja teadlikkust sellest valdkonnast. Analüüs näitas siiski, et üldine mõju oli pigem väike, eelkõige seetõttu, et artikli 14 kohaselt tehtud põhjalike hindamiste tulemuste suhtes ei võetud järelmeetmeid ja lubatud erandeid kasutati laialdaselt. Energiatõhususe direktiiv aitas suuresti kaasa energiateenuste turgude arengule ja energiatõhususe lepingute sõlmimisele (artikkel 18). Siiski tuleb veel kõrvaldada olulised takistused.

Mis puutub energiatõhususse, siis üldiselt on energiatõhususe direktiiv aidanud kulutõhusal viisil saavutada liidus energiasäästu. Mitu tingimustega seotud sätet (nt artiklid 5, 6, 9–11, 14) nõudsid tegutsemist, kui see on kulutõhus või majanduslikult või tehniliselt teostatav. See andis liikmesriikidele meetmete valikul märkimisväärse paindlikkuse. Liikmesriigid ei ole aga alati tõendanud, kuidas teostatavus kindlaks tehti. Enamiku energiatõhususe direktiivi sätete puhul, välja arvatud artikkel 7 (kulud sõltuvad meetme ülesehitusest ja ulatusest), ei ole märke märkimisväärsetest erinevustest liikmesriikide kulude suuruses.

Energiatõhususe direktiiv on üldiselt kooskõlas laiema energia- ja kliimapoliitikaga, kuid üha suurenev vastastikune seos taastuvenergiaga ja ELi heitkogustega kauplemise süsteemiga nõuab nõuetekohast ühtlustamist ja halduskoormuse vähendamist. Lisaks tuleb energiatõhususe direktiivi sätteid kohandada, et toetada Euroopa rohelise kokkuleppe algatuste raames CO_2 heite vähendamise ja nullsaaste eesmärke.

Liidu lisaväärtuse seisukohast oli liidu sekkumine keskse tähtsusega, et saavutada energiatõhususe paranemine kogu liidus. On selge, et ilma ELi tasandi eesmärgi ja siduvate meetmeteta ei oleks seda täheldatud ulatuses saavutatud. Mõningaid sätteid on siiski võimalik tugevdada ja ühtlustada, tagamaks, et energiatõhususe direktiivi alusel tehakse vajalikud jõupingutused, pidades silmas liidu kõrgemat kliimaeesmärki vähendada heidet 2030. aastaks vähemalt 55 %.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Hindamise tegevuskava / esialgne mõjuhinnang avaldati 3. augustil 2020 ja see oli kättesaadav kuni 21. septembrini 2020.

Komisjonile laekus 189 vastust ning 99 sidusrühma esitasid oma vastuste kohta täiendavaid märkusi ja teavet. Kõige rohkem vastuseid saadi ettevõtjate ühendustelt (80 vastust), neile järgnesid äriühingud (36 vastust) ja valitsusvälised organisatsioonid (26 vastust). Lisaks korraldati 2020. aasta septembrist kuni oktoobrini üheksa sihtotstarbelist sidusrühmade kohtumist konkreetsetel teemadel ja 10. novembril 2020 toimus spetsiaalne energiatõhususe direktiivi eksperdirühma kohtumine. Kooskõlas komisjoni parema õigusloome eeskirjadega korraldas komisjon ajavahemikus 17. novembrist 2020 kuni 9. veebruarini 2021 ka internetipõhise avaliku konsultatsiooni. Uuring sisaldas valikvastustega ja avatud küsimusi, mis käsitlesid mitmesuguseid järelhindamise aspekte ja energiatõhususe direktiivi läbivaatamise võimalusi. Kokku saadi 344 vastust. Kõige suurema vastajate rühma moodustasid ettevõtjate ühendused (132 vastust), üksikud ettevõtjad ja äriühingud (92 vastust) ning neile järgnesid valitsusvälised organisatsioonid (34 vastust). 21 vastajat esitasid vastused üksikisikuna. Vastasid 24 ametiasutust, sealhulgas üheksa liikmesriigi (Eesti, Hispaania, Küpros, Leedu, Madalmaad, Prantsusmaa, Rootsi, Soome ja Tšehhi) ametiasutused.

Selge enamus sidusrühmi (86 % vastajatest) väljendas arvamust, et energiatõhusus peaks mängima olulist rolli 2030. aastaks seatud suuremate kliimaeesmärkide toetamisel ja selleks, et saavutada 2050. aastaks liidus CO_2-neutraalsus. Sellega seoses toetasid sidusrühmad laialdaselt energiatõhususe direktiivi tugevdamist. Enamik sidusrühmi (53 %) pooldas siduvaid energiatõhususeesmärke, sealhulgas riiklikul tasandil (47 %). Sidusrühmad leidsid, et täiendavaid energiatõhususe alaseid jõupingutusi on vaja teha hoonete (76 %) ja transpordi (62 %) puhul, millele järgnevad tööstus (52 %) ja IKT (40%).

Avaliku konsultatsiooni ja seminaride käigus väljendatud sidusrühmade seisukohti on võetud mõjuhinnangus arvesse asjakohaste poliitikavaldkondadega seotud eri poliitikavalikute väljatöötamisel.

Juunis korraldas Euroopa Komisjon Euroopa sotsiaalpartneritega arutelu paketi „Eesmärk 55“ teemal. Euroopa sotsiaalpartneritel paluti esitada oma esialgsed seisukohad kõnealuse paketi kohta ning avaldada arvamust selle kohta, millised kaasnevad meetmed ja mehhanismid võiks kasutusele võtta, et kedagi ei jäetaks kõrvale. Tõstatati küsimus Euroopa sotsiaalõiguste samba ja Euroopa rohelise kokkuleppe vahelise tugevama koostoime vajaduse kohta ning selgitati, et mõlema mõõtme eesmärgid peaksid olema sama mündi kaks külge.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

COWI toetusuuring oli ainus, mis telliti otsese eesmärgiga toetada mõjuhinnangu koostamist. Asjakohast teavet on saadud paljudest muudest aruannetest. Energiaauditi nõuete puhul hinnati eraldi energiatõhususe direktiivi artikli 8 lõikes 4 kasutatud määratluse rakendamisega seotud probleeme.

- **Mõjuhinnangud**

Energiasäästu üldeesmärk ja energiasäästukohustuste tase tulenevad kulutõhusast lähenemisviisist üldise eesmärgi – vähendada kasvuhoonegaaside heidet 55 % – saavutamisele. Mõjuhinnangus uuritud meetmed[37] on täiendavad elemendid, et toetada ja võimaldada energiasäästumeetmeid, mis hõlbustavad investeerimist energiatõhususe parandamisse ning vähendavad seega energiasäästu ja kasvuhoonegaaside vähendamise eesmärkide saavutamise üldkulusid.

Meetmeid kaaluti kümnes eri valdkonnas, mis ei välista üksteist. Need on erinevad ning hõlmavad mitteregulatiivseid ja regulatiivseid meetmeid. Uuriti mitmesuguseid eri rangusega regulatiivseid meetmeid. Eelistatud valiku kindlakstegemine eeldab hinnangut optimaalse mõju kohta igas valdkonnas võrreldes regulatiivse töö ja halduskoormusega.

Meetme peamine mõju on see, et liit kasutab vähem energiat, ilma et see mõjutaks soovitud teenuste osutamist. Energiatarbimise vähendamisega kaasnevad lisahüved, nagu suurem energiajulgeolek ja väiksem keskkonnamõju. Väiksem keskkonnamõju tuleneb eeskätt umbes 8 % väiksemast õhusaasteainete heitest, kuid eeldatavasti toob keskkonnale kasu ka väiksem kütusega varustamise vajadus, väiksem taristuvajadus ja väiksem heide vette, näiteks suitsugaaside puhastusseadmetest. Asjakohaselt suunatud avaliku sektori toetus hoonete renoveerimiseks võib tuua ka märkimisväärset sotsiaalset kasu tänu energiaostuvõimetuse leevendamisele ja inimeste tervise samaväärsele paranemisele.

[37] SWD(2021) 623.

Kõigis valdkondades eeldatakse, et energiasääst saavutatakse eelkõige energiasäästu investeeringutega, mis korvavad kapitalikulud mõne aasta jooksul. Teave eeldatava tasuvusaja kohta on esitatud sektorite ja investeeringuliikide kaupa.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Läbivaatamine tähendab direktiivi uuestisõnastamist. Mõjuhinnangus[38] selgitati välja kehtivate õigusaktide lihtsustamise ja reguleerimiskulude vähendamise võimalused ning seati ühtlasi eesmärgiks kavandatud muudatuste tulemuslikkus. Avaliku sektori asutuste hoonete renoveerimisele alternatiivse lähenemisviisi kaotamine lihtsustab sätteid, kuna keskendutakse üksnes renoveerimisele. Konkreetsed tehnilised aspektid seoses üldkasutatavate hoonetega ja teatavad erandid jäetakse välja, kuna neid reguleeritakse hoonete energiatõhususe direktiiviga. Energiatõhususe nõuetega seoses kulutasuvuse ning tehnilise või majandusliku teostatavuse tingimuste kaotamine riigihangetes lihtsustab energiatõhususe nõuete rakendamist, kuna neid kohaldatakse võrdselt kõigi ametiasutuste suhtes. Infotehnoloogia arendamise ja hangetega seotud valikud peab eelnevalt heaks kiitma Euroopa Komisjoni infotehnoloogia ja küberjulgeoleku nõukogu.

Tagamine, et energiaauditid keskenduvad suurematele energiatarbijatele, tooks kaasa proportsionaalselt suurema energiasäästu, mis vähendaks oluliselt väiksema energiatarbimisega ettevõtete koormust ning lihtsustaks haldusasutuste koormust, kuna neil oleks lihtsam kriteerium auditite vajalikkuse hindamiseks ja ka vähem ettevõtteid, mida on vaja kontrollida. Asjaomase sätte kohaldamisalasse jäävate ettevõtjate suuremad nõuete täitmisega seotud kulud tasuvad end eeldatavasti ära tänu kulutõhusate parandusmeetmete suuremale kasutuselevõtule.

Muudatustega tugevdatakse kehtivaid järelevalve- ja aruandlusnõudeid, eelkõige seoses meetmetega, mis on suunatud energiasäästukohustuse alla kuuluvale energiaostuvõimetusele (artikkel 8) ja hoonete renoveerimisele avalikus sektoris, mis tagaks paremad tulemused, kuid suurendaks ka avaliku sektori asutuste halduskoormust. Täiendavad järelevalve- ja aruandlusnõuded riigihangete ja energiatõhususe lepingute puhul parandaksid veelgi nende sätete tulemuslikkust, kuid võivad teataval määral suurendada ettevõtjate ja ametiasutuste halduskoormust.

Täiendavate suuniste ja toetuse pakkumine liikmesriikide meetmetele, näiteks teadlikkuse tõstmise meetmetele, suurendab lühiajaliselt halduskoormust, sest liikmesriigid peaksid looma erinevaid teavituskampaaniaid ning teadmiste vahetamise või toetuskavasid, kuid keskpikas perspektiivis peaks see olema tänu suuremale energiasäästule kulutõhus.

Täiendavad aruandlus- ja järelevalvenõuded ei loo uusi aruandlussüsteeme, vaid nende suhtes kohaldatakse juhtimismääruse ((EL) 2018/1999) kohast olemasolevat järelevalve- ja aruandlusraamistikku.

- **Põhiõigused**

[38] SWD(2021) 623.

Ettepanek on kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikliga 37, mille kohaselt tuleb kõrgetasemeline keskkonnakaitse ja keskkonna kvaliteedi parandamine integreerida liidu poliitikasse ning tagada säästva arengu põhimõtte kohaselt.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta liidu eelarvet. Muudatused tooksid ametiasutustele kaasa mõõdukad halduskulud.

5. MUU TEAVE

• Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord

Pärast seda, kui kaasseadusandjad on käesoleva uuesti sõnastatud direktiivi vastu võtnud, võtab komisjon selle ülevõtmise hõlbustamiseks ülevõtmisperioodil järgmised meetmed:

– koostab vastavustabeli, mis on nii liikmesriikide kui ka komisjoni jaoks ülevõtmise kontrollnimekiri;

– korraldab kas energiatõhususe direktiiviga seotud kooskõlastatud tegevuse (CA-EED) raames või komitee vormis kohtumisi liikmesriikide ekspertidega, kes vastutavad direktiivi eri osade ülevõtmise eest, et arutada, kuidas neid osasid üle võtta ja kõrvaldada kahtlused;

– on kättesaadav kahepoolseteks kohtumisteks ja telefonikõnedeks liikmesriikidega, kui tekib konkreetne küsimus direktiivi ülevõtmise kohta;

– pärast ülevõtmise tähtaega teeb komisjon põhjaliku hindamise selle kohta, kas liikmesriigid on direktiivi täielikult ja nõuetekohaselt üle võtnud.

Energialiidu ja kliimameetmete juhtimist käsitleva määrusega (EL) 2018/1999 kehtestati lõimitud energia- ja kliimaalase kavandamise, järelevalve- ja aruandlusraamistik, et jälgida edusamme kliima- ja energiaeesmärkide saavutamisel kooskõlas Pariisi kokkuleppe läbipaistvusnõuetega. Liikmesriigid pidid esitama komisjonile 2019. aasta lõpuks lõimitud riiklikud energia- ja kliimakavad, mis hõlmavad energialiidu viit mõõdet ajavahemikul 2021–2030. Liikmesriigid peavad esitama iga kahe aasta järel aruande kavade rakendamisel tehtud edusammude kohta ning lisaks peavad nad esitama komisjonile 30. juuniks 2023 oma kava ajakohastatud versiooni kavandi ja 30. juuniks 2024 lõpliku ajakohastatud versiooni. Ajakohastamine hõlmaks kõiki energiatõhususe direktiivi läbivaatamisel kokku lepitud uusi eesmärke. Seda juhtimismääruse kohast aruandlussüsteemi peetakse tulemuslikuks, et jälgida liikmesriikide edusamme liidu ja riikliku tasandi energiatõhususeesmärkide saavutamisel.

Käesoleva ettepanekuga on ette nähtud uued sätted, mis on peamiselt seotud liikmesriikide panuse kindlaksmääramise, puudujääkide kõrvaldamise mehhanismide ja aruandekohustustega. Nõuete kattumise vältimiseks tuleks need ettepanekud pärast juhtimismääruse (EL) 2018/1999 läbivaatamist sellesse üle kanda ja sellega ühtlustada. Käesolevas direktiivis kavandatud muudatusi silmas pidades võib olla vaja uuesti läbi vaadata ka mõned juhtimismääruse sätted.

Uuesti sõnastatud direktiivi artiklis 33 tehakse ettepanek hinnata artiklite 4, 5, 6 ja 8 ambitsioonikust.

• Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)

Energiatõhususe direktiivi lisatakse uus artikkel (artikkel 3) energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtte kohta, et tagada selle põhimõtte kohaldamine asjakohastel juhtudel ja selle üle kõikjal nõuetekohase järelevalve teostamine. Põhimõtte laia kohaldamisala arvesse võttes ei täpsustata direktiivis, kuidas seda tuleks teha. Energiatõhususe direktiivi sätete rakendamise hõlbustamiseks esitab Euroopa Komisjon liikmesriikidele soovituse, mis sisaldab juhiseid selle kohta, kuidas seda põhimõtet tuleks erinevates olukordades tõlgendada ja kohaldada. Juhenddokument peaks aitama suurendada põhimõtte toimivust.

Pärast Euroopa Kohtu otsust kohtuasjas komisjon *vs.* Belgia (kohtuasi C-543/17) peavad liikmesriigid lisama ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele piisavalt selge ja täpse teabe selle kohta, milliste siseriiklike õigusnormidega on direktiivi konkreetsed sätted üle võetud. Teave tuleb esitada iga kohustuse kohta, mitte ainult „artikli tasandil“.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Peamised sätted, millega direktiivi 2012/27/EL oluliselt muudetakse või sellesse uusi elemente lisatakse, on järgmised.

Artiklites 1 ja 4 on sätestatud liidu kõrgem siduv energiatõhususeesmärk lõpp- ja primaarenergia tarbimise valdkonnas, samuti soovituslikud riiklikud energiatõhususeesmärgid ning valem, mida liikmesriigid saavad kasutada oma panuse arvutamiseks. Liidu eesmärkide seadmisel lähtutakse lõpp- ja primaarenergia tarbimise tasemest, mis tuleb 2030. aastaks saavutada, ning eesmärgi taseme väljendamiseks võrreldakse neid tarbimistasemeid 2020. aasta võrdlusstsenaariumi prognoosidega 2030. aastaks. Sellisel viisil väljendatud eesmärkide tase kajastab täiendavaid jõupingutusi võrreldes nendega, mis on tehtud või riiklikes energia- ja kliimakavades esitatud. Võrdlused eelmise lähtetasemega, milleks on 2007. aasta võrdlusstsenaariumi prognoosid 2030. aastaks ja 2005. aasta väärtused, on esitatud põhjendustes.

Liikmesriikide panused on soovituslikud, kuna liikmesriigid on avalikes aruteludes ja muudel foorumitel väljendanud kindlalt vastuseisu siduvatele riiklikele eesmärkidele. Siiski pakutakse välja võrdlusalused ja uued puudujääkide kõrvaldamise mehhanismid, mis täiendavad juhtimismääruses kavandatud mehhanisme.

Artikliga 3 lisatakse uus säte, mis käsitleb energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet, et luua õiguslik alus selle põhimõtte kohaldamiseks, vähendades samal ajal halduskoormust. See hõlmab kohustust kaaluda energiatõhususe lahendusi poliitilistes ja investeerimisotsustes, mis tehakse energiasüsteemides ja muudes sektorites peale energiasektori, sealhulgas sotsiaaleluruumide valdkonnas.

Artikliga 5 kehtestatakse avalikule sektorile kohustus vähendada avalike teenuste ja avalik-õiguslike asutuste rajatiste puhul oma energiatarbimist. Seda on võimalik saavutada kõigis avaliku sektori allsektorites, sealhulgas transpordi, üldkasutatavate hoonete, ruumilise planeerimise ning vee- ja jäätmekäitluse valdkonnas.

Artikliga 6 laiendatakse renoveerimiskohustuse kohaldamisala. Nüüd kohaldatakse seda kohustust kõigi avaliku sektori asutuste suhtes kõigil haldustasanditel ja kõigis avaliku sektori asutuste tegevusvaldkondades, sealhulgas tervishoius, hariduses ja riiklikus elamumajanduses, kui hooned kuuluvad avaliku sektori asutustele. Sellega saavad avaliku sektori hoonete renoveerimisest rohkem kasu kõik inimesed kõigis liikmesriikides ja see mitmekordistab avaliku sektori renoveerimist. Artikli 6 eesmärk on renoveerimine, mis vastab energiasäästuhoonete (NZEB) standardile, mis on renoveerimise kulutõhusam standard. Renoveerimismääraks jääb vähemalt 3 %, mis on renoveerimise miinimummäära puhul väikseim ühine nimetaja; samas mööndakse, et mõned liikmesriigid, piirkonnad ja linnad on

juba võtnud avalikus sektoris vastu rangemad renoveerimisnõuded ja -standardid. Jäetakse välja alternatiivid, mis võimaldasid liikmesriikidel saavutada samasugust energiasäästu muude meetmetega kui renoveerimine. Selliseid meetmeid võidakse jätkuvalt arvesse võtta artiklis 8 sätestatud energiasäästukohustuste puhul ja need aitavad kaasa artiklis 8 sätestatud kohustuse täitmisele. Artikli 6 eesmärk on renoveerimine kooskõlas Euroopa renoveerimislainega.

Artikliga 7 tugevdatakse riigihankeid käsitlevaid sätteid, laiendades kohustust võtta kõigil avaliku halduse tasanditel arvesse energiatõhususe nõudeid ning kaotades kulutõhususe ning tehnilise ja majandusliku teostatavusega seotud tingimused. Muudatused sisaldavad sätet, mille kohaselt võivad liikmesriigid nõuda, et avaliku sektori asutused võtaksid riigihangete puhul asjakohasel juhul arvesse ringmajanduse aspekte ja keskkonnahoidlike riigihangete kriteeriume. Liikmesriigid peavad avaliku sektori asutusi toetama, nähes ette suunised ja metoodika olelusringi kulude hindamiseks, luues pädevuskeskused ning julgustades kasutama koond- ja digitaalseid hankemenetlusi. Liikmesriigid peaksid avaldama teavet hankemenetluse võitnud pakkumiste kohta (kooskõlas riigihankedirektiivides sätestatud piirmääradega).

Seoses avaliku sektori eeskujuga sisaldab artikkel 7 ka sätet, mille kohaselt võivad avaliku sektori hankijad nõuda, et pakkumuses avalikustataks uute hoonete globaalse soojendamise potentsiaal (arvuline näitaja kg CO_2 ekvivalenti/m² (kasuliku sisepõrandapinna kohta) iga olelusringi etapi kohta, mis on arvutatud 50-aastase võrdlusuuringuperioodi ühe aasta keskmisena), eelkõige uute hoonete puhul, mis on suuremad kui 2 000 ruutmeetrit. See on seotud sättega, mille eesmärk on suurendada riigihangete puhul teadlikkust ringmajandusest ja CO_2 heite kogu olelusringist.

Artikli 8 muudatustega suurendatakse iga-aastast energiasäästukohustust 1,5 %ni kõikide liikmesriikide puhul (sh Küpros ja Malta) ning lisatakse konkreetsed nõuded energiaostuvõimetuse leevendamiseks. Selleks on vaja esmajärjekorras rakendada haavatavate tarbijate ja lõpptarbijate, energiaostuvõimetute inimeste ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavate inimeste seas poliitikameetmeid ning kasutada parimal võimalikul viisil ära riiklikest vahenditest rahastamist ja vajaduse korral kaaluda lubatud heitkoguse ühikutest saadava tulu kasutamist. Vastavalt artiklile 8 peavad liikmesriigid tagama, et riiklikud poliitikameetmed ei avalda haavatavatele tarbijatele ja lõpptarbijatele, energiaostuvõimetutele inimestele ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavatele inimestele kahjulikku mõju ning et need poliitikameetmed leevendavad ja vähendavad tulemuslikult energiaostuvõimetust. Artiklis 8 nõutakse, et liikmesriigid saavutaksid osa kogu nõutavast lõpptarbimise energiasäästust haavatavate tarbijate ja lõpptarbijate, energiaostuvõimetute inimeste ning vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavate inimeste puhul. Artikliga 8 kehtestatakse puudujääkide kõrvaldamise mehhanism seoses nõutava energiasäästuga, mis tuleb saavutada konkreetsel kohustusperioodil. Energiasäästukohustus ei näe alates 1. jaanuarist 2024 ette paindlikkusmeetmete kohaldamist nõutava energiasäästu alternatiivseks arvutamiseks (artikli 8 lõiked 6–9). Artikkel 9 hõlmab põhivõrguettevõtjaid kui võimalikke kohustatud isikuid ning võimaldab liikmesriikidel nõuda kohustatud isikutelt teatava energiasäästu saavutamist haavatavate tarbijate ja lõpptarbijate, energiaostuvõimetute inimeste ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavate inimeste seas. V lisas jäetakse fossiilkütuste otsese põletamise tehnoloogia kasutamisega seotud poliitikameetmetest välja energiasäästuga seotud vastutus ning selgitatakse, et energiasäästukohustuse täitmisel ei saa võtta arvesse energiakasutuse vähendamist heitkogustega kauplemise süsteemi direktiivi kohaste meetmete abil, ja tugevdatakse täiendavuse nõuet seoses maksumeetmetega.

Artikliga 11 viiakse energiaauditite ja energiajuhtimissüsteemide kriteerium ettevõtete liigilt energiatarbimise tasandile ning nõutakse auditisoovituste kinnitamist ettevõtte juhtkonna

poolt. Sellega nõutakse energiajuhtimissüsteemi olemasolu ka suurimatelt energiat tarbivatelt ettevõtetelt, kes suudavad tõenäoliselt tulemuslikumalt tagada, et tehakse rohkem kulutõhusaid investeeringuid energia säästmiseks, samas kui ettevõtte üldine kulukoormus on tõenäoliselt väiksem. Samuti kehtestatakse selle artikliga andmekeskuste energiatõhususe seire kohustus, eesmärgiga kehtestada hiljem andmekeskuste kestlikkuse näitajad.

Artikliga 20 tugevdatakse tarbijate kaitset, kehtestades kaugkütte ja -jahutuse ning sooja tarbeveega seotud põhilised lepingulised õigused kooskõlas õigustega, mis on elektri puhul kehtestatud direktiiviga (EL) 2019/944.

Artikliga 21 tugevdatakse kohustusi tarbijate ees, eelkõige teabe kättesaadavust ja esitamist, teadlikkuse suurendamise meetmeid ning pakutavat tehnilist ja finantsnõustamist või -abi. Loodavad ühe akna süsteemid, ühtsed kontaktpunktid ja vaidluste kohtuvälise lahendamise mehhanismid on struktuurid, mis aitavad märkimisväärselt suurendada klientide ja lõppkasutajate mõjuvõimu. Samuti sisaldab see artikkel kohustust teha kindlaks ja kõrvaldada tõkked, mis on olulised üürnike ja omanike või omanike endi lahknevate huvide puhul.

Artiklis 22 osutatakse haavatavate tarbijate mõistele, mille liikmesriigid peaksid kehtestama vastavalt direktiivi (EL) 2019/944 artiklitele 28 ja 29 ning direktiivi 2009/73/EÜ artikli 3 lõikele 3. Artiklis 22 nõutakse, et liikmesriigid võtaksid selle mõiste kehtestamisel arvesse ka lõpptarbijaid, kes ei ole sõlminud energiatarnijatega otsest ega individuaalset lepingut.

Artikliga 22 kehtestatakse liikmesriikidele kohustus rakendada energiatõhususe parandamise meetmeid eeskätt haavatavate tarbijate, energiaostuvõimetute inimeste ja vajaduse korral sotsiaaleluruumide elavate inimeste seas, et leevendada energiaostuvõimetust. Liikmesriigid peavad rakendama energiatõhususe parandamise meetmeid, et leevendada muude poliitikavaldkondade ja meetmete, näiteks käesoleva direktiivi artikli 9 kohaselt rakendatavate maksumeetmete või ELi HKSi direktiivi kohase heitkogustega kauplemise süsteemi kohaldamise jaotuslikku mõju, ning soodustama rahastamisvõimaluste ja finantsvahendite kasutuselevõttu. Artikliga 22 tugevdatakse ekspertide võrgustike rolli.

Artiklites 23 ja 24 on sätestatud kütte- ja jahutussüsteemide põhjaliku hindamise rangem kavandamine ja järelmeetmed, sealhulgas edendamine kohalikul ja piirkondlikul tasandil. Nende artiklitega kehtestatakse tõhusate kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemide miinimumnõuded, laiemad kulude-tulude nõuded ja heitsoojuse taaskasutamise kohustused. Tõhusa kaugkütte miinimumnõudeid karmistatakse järk-järgult, et tagada 2050. aastaks CO_2 heite vaba soojus- ja jahutusenergia tarnimine tõhusates kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemides. Tõhusa koostootmise nõudeid täiendatakse koostootmisel tekkiva otsese CO_2 heite kriteeriumiga, kui koostootmine ei põhine taastuvatel energiaallikatel või jäätmetel.

Artiklis 25 selgitatakse ja suurendatakse riikide reguleerivate asutuste rolli energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtte rakendamisel energiavõrkude kavandamise ja käitamise käigus. Samuti kasutatakse edusammude jälgimiseks Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku, Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustiku ja ELi jaotusvõrguettevõtjate üksuse teadmisi. Võrguettevõtjate ja süsteemihaldurite arvukuse tõttu tuleks eelistada kaudset lähenemisviisi.

Artiklis 26 selgitatakse ja tugevdatakse sätteid, mis käsitlevad erinevate energiateenuse osutajate, energiaaudiitorite, energiajuhtide ja paigaldajate kvalifikatsiooni-, akrediteerimis- ja sertifitseerimissüsteemide kättesaadavust. Uute sätete kohaselt peavad liikmesriigid hindama kavasid iga nelja aasta järel alates 2024. aasta detsembrist.

Artikliga 27 kehtestatakse täiendavad nõuded, et suurendada energiatõhususe lepingute kasutuselevõttu.

Artikliga 28 kehtestatakse liikmesriikidele kohustus esitada aruanne energiatõhususe investeeringute kohta, sealhulgas sõlmitud energiatõhususe lepingute kohta (juhtimismääruse raames). Liikmesriigid peavad looma riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil projektide arendamise abimehhanismid, et edendada investeeringuid energiatõhususse ja aidata saavutada kõrgemaid energiatõhususeesmärke.

↓ 2012/27/EL (kohandatud)

2021/0203 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV,

milles käsitletakse energiatõhusust~~, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ~~ (uuesti sõnastatud)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 194 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust[39],

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust[40],

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

⇩ uus

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/27/EL[41] on korduvalt oluliselt muudetud[42]. Kuna kõnealusesse direktiivi on vaja teha uusi muudatusi, tuleks see selguse huvides uuesti sõnastada.

↓ 2012/27/EL põhjendus 1 (kohandatud)

~~Kasvanud sõltuvus energiaimpordist ja napid energiaressursid ning vajadus piirata kliimamuutust ja ületada majanduskriis on uued probleemid, mis liidul tuleb lahendada. Energiatõhusus on hea vahend nende probleemide lahendamiseks. See parandab liidu tarnekindlust, sest vähendab primaarenergia tarbimist ja kahandab energiaimporti. See aitab kulutõhusalt vähendada kasvuhoonegaaside heidet ja leevendada sellega kliimamuutust.~~

39 ELT C […], […], lk […].

40 ELT C […], […], lk […].

41 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiiv 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ (ELT L 315, 14.11.2012, lk 1).

42 Vt XV lisa A osa.

~~Üleminek energiatõhusamale majandusele peaks ka kiirendama innovatiivsete tehnoloogiliste lahenduste levikut ning parandama liidu tööstussektori konkurentsivõimet, edendama majanduskasvu ja looma kvaliteetseid töökohti mitmetes energiatõhususega seotud sektorites.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 2 (kohandatud)

~~Euroopa Ülemkogu 8.-9. märtsi 2007. aasta kohtumise järeldustes rõhutati vajadust suurendada liidus energiatõhusust, et saavutada eesmärk vähendada 2020. aastaks liidu primaarenergiatarbimist 20 % prognoosituga võrreldes. Euroopa Ülemkogu 4. veebruari 2011. aasta järeldustes rõhutati, et 2010. aasta juunis toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel 2020. aastaks kokku lepitud 20 % energiatõhususe eesmärk, mille saavutamise suunas praegu ei liiguta, tuleb täita. 2007. aastal tehtud prognoosid näitasid 2020. aasta primaarenergiatarbimiseks 1 842 miljonit naftaekvivalenttonni. Selle 20 % vähendamisel 2020. aastaks saaksime 1 474 miljonit naftaekvivalenttonni, st prognoosiga võrreldes on vähenemine 368 miljonit naftaekvivalenttonni.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 3 (kohandatud)

~~Euroopa Ülemkogu 17. juuni 2010. aasta kohtumise järeldustes kinnitati, et energiatõhususe eesmärk on üks liidu uue tööhõive ning aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia (strateegia „Euroopa 2020”) põhieesmärkidest. Nimetatud protsessi raames ja selle eesmärgi rakendamiseks riikide tasandil tuleb liikmesriikidel tihedas dialoogis komisjoniga seada riiklikud eesmärgid ning näidata oma riiklikes reformikavades, kuidas nad kavatsevad neid eesmärke saavutada.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 4 (kohandatud)

~~Komisjoni 10. novembri 2010. aasta teatises „Energia 2020” käsitletakse energiatõhusust liidu 2020. aasta energiastrateegia tuumana ning rõhutatakse vajadust uue energiatõhususe strateegia järele, millega liikmesriigid saaksid energiakasutuse majanduskasvust lahti siduda.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 5 (kohandatud)

~~Euroopa Parlament kutsus oma 15. detsembri 2010. aasta resolutsioonis energiatõhususe tegevuskava läbivaatamise kohta komisjoni üles lisama läbivaadatud energiatõhususe tegevuskavasse meetmeid, mille abil jõuda liidu üldise energiatõhususe eesmärgi saavutamiseni 2020. aastal.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 6 (kohandatud)

~~Üks strateegia „Euroopa 2020” kohastest algatustest on ressursitõhusa Euroopa juhtalgatus, mille komisjon võttis vastu 26. jaanuaril 2011. Selles peetakse energiatõhusust energiaressursside kasutamise jätkusuutlikkuse tagamisel kõige olulisemaks elemendiks.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 7 (kohandatud)

~~Euroopa Ülemkogu 4. veebruari 2011. aasta kohtumise järeldustes tunnistati, et liit ei suuda senisel viisil jätkates saavutada energiatõhususe suurendamise eesmärki ning et on vaja otsustavat tegutsemist, et kasutada ära hoonete, transpordi, toodete ja protsessidega seotud suured energiasäästu võimalused. Nimetatud järeldustes nähakse ka ette, et liidu energiatõhususe eesmärgi täitmine vaadatakse läbi 2013. aastaks ja vajaduse korral kaalutakse täiendavate meetmete võtmist.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 8 (kohandatud)

~~Komisjon võttis 8. märtsil 2011 vastu teatise „Energiatõhususe kava 2011”. Teatises kinnitati, et liidu energiatõhususe eesmärgi saavutamine ei ole kulgenud plaanipäraselt. See kehtib vaatamata arengutele riiklikes energiatõhususpoliitikates, mis sisalduvad esimeses riiklikus energiatõhususe tegevuskavas, mille liikmesriigid esitasid Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2006. aasta direktiivi 2006/32/EÜ (mis käsitleb energia lõpptarbimise tõhusust ja energiateenuseid)[43] nõuete järgimisel. Teise tegevuskava esialgne analüüs kinnitab, et liit on maha jäänud. Olukorra parandamiseks kirjeldati 2011. aasta energiatõhususe kavas mitmesuguseid poliitika- ja muid meetmeid energiatõhususe suurendamiseks, mis hõlmavad kogu energiaahelat: avaliku sektori juhtiv osa energiatõhususe saavutamisel; hooned ja seadmed; tööstus; samuti vajadus anda lõpptarbijale võimalus oma energiatarbimist reguleerida. Transpordisektori energiatõhusust käsitleti ka 28. märtsil 2011 vastu võetud transpordialases valges raamatus. Eelkõige valge raamatu 26. algatuses kutsutakse üles kehtestama asjakohased CO_2-heite normid kõikide transpordiliikide sõidukitele ja täiendama neid vajaduse korral energiatõhususe nõuetega, mis hõlmaksid kõiki jõuseadmete liike.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 9 (kohandatud)

~~Samuti võttis komisjon 8. märtsil 2011 vastu teatise „Konkurentsivõimeline vähese CO2-heitega majandus aastaks 2050 – edenemiskava”, milles näitas majanduse väljavaadetest lähtudes, et on vaja enam keskenduda energiatõhususele.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 10 (kohandatud)

~~Selles kontekstis on vaja ajakohastada liidu energiatõhususe õigusraamistikku direktiiviga, millega järgitaks üldist energiatõhususe eesmärki säästa 20 % ELi primaarenergia tarbimisest aastaks 2020 ja tagada energiatõhususe edasine suurendamine pärast 2020. aastat. Seepärast tuleks käesoleva direktiiviga kehtestada ühine raamistik energiatõhususe edendamiseks liidus ja sätestada konkreetsed meetmed 2011. aasta energiatõhususe kavas esitatud teatavate~~

[43] ~~ELT L 114, 27.4.2006, lk 64.~~

~~ettepanekute rakendamiseks ning kavas osutatud oluliste realiseerimata energiasäästuvõimaluste ärakasutamiseks.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 11 (kohandatud)

~~Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta otsusele nr 406/2009/EÜ, milles käsitletakse liikmesriikide jõupingutusi kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks, et täita ühenduse kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid aastaks 2020,[44] tuleb komisjonil aastaks 2012 hinnata liidu ja selle liikmesriikide edasijõudmist energiatarbimise 20 % vähendamisel võrreldes 2020. aasta prognoosiga ning esitada selle kohta aruanne. Samuti on seal sätestatud, et komisjonil tuleks liikmesriikide abistamiseks liidu kasvuhoonegaaside heite vähendamise kohustuse täitmisel esitada 31. detsembriks 2012 ettepanek tugevdatud või uute meetmete kohta, millega kiirendada energiatõhususe parandamist. Käesoleva direktiiviga need nõuded täidetakse. Samuti aidatakse sellega saavutada teatises „Konkurentsivõimeline vähese CO_2-heitega majandus aastaks 2050 – edenemiskava" sätestatud eesmärke, eelkõige vähendada energiasektori kasvuhoonegaaside heidet ja saavutada aastaks 2050 nullheitega elektritootmine.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 12 (kohandatud)

~~Kõiki energiasäästmise võimalusi tuleb vaadelda tervikuna ja mõelda ka energiatarnimises ja lõppkasutussektoris võimalikule säästmisele. Samal ajal tuleks tugevdada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. veebruari 2004. aasta direktiiviga 2004/8/EÜ (soojus- ja elektrienergia koostootmise stimuleerimiseks siseturu kasuliku soojuse nõudluse alusel)[45] ja direktiiviga 2006/32/EÜ kehtestatud sätteid.~~

⇩ uus

(2) Kliimaeesmärgi kavas[46] esitas komisjon ettepaneku viia liidu eesmärk järgmisele tasemele, suurendades kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmärki 2030. aastaks 1990. aasta tasemega võrreldes vähemalt 55 %ni. Praeguse 40 % eesmärgiga võrreldes on see oluline kasv. Ettepanek vastab Euroopa rohelist kokkulepet käsitlevas teatises[47] võetud kohustusele esitada terviklik kava liidu 2030. aasta eesmärgi suurendamiseks 55 %ni vastutustundlikul viisil. Ettepanek on kooskõlas ka Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni (edaspidi „Pariisi kokkulepe") osaliste konverentsi 21. istungjärgu eesmärkidega hoida üleilmne temperatuuri tõus tunduvalt alla 2 °C ja teha jõupingutusi temperatuuri tõusu hoidmiseks alla 1,5 °C.

---

44 ~~ELT L 140, 5.6.2009, lk 136.~~

45 ~~ELT L 52, 21.2.2004, lk 50.~~

46 KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE, EUROOPA MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEELE NING REGIOONIDE KOMITEELE „Euroopa 2030. aasta kliimaeesmärgi suurendamine: investeerimine kliimaneutraalsesse tulevikku meie inimeste hüvanguks", COM(2020) 562 final.

47 KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, EUROOPA ÜLEMKOGULE, NÕUKOGULE, EUROOPA MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEELE NING REGIOONIDE KOMITEELE „Euroopa roheline kokkulepe", COM(2019) 640 final.

(3) Euroopa Ülemkogu kiitis 2020. aasta detsembris heaks liidu suhtes siduva eesmärgi vähendada 2030. aastaks liidus kasvuhoonegaaside heidet 1990. aastaga võrreldes vähemalt 55 %[48]. Euroopa Ülemkogu jõudis järeldusele, et kliimaeesmärke tuleb tõsta nii, et need ergutaksid jätkusuutlikku majanduskasvu, looksid töökohti, tooksid liidu kodanikele tervise- ja keskkonnaalast kasu ning aitaksid kaasa liidu majanduse pikaajalisele ülemaailmsele konkurentsivõimele, edendades innovatsiooni keskkonnahoidlike tehnoloogiate vallas.

(4) Nende eesmärkide rakendamiseks kuulutati Euroopa Komisjoni 2021. aasta tööprogrammis[49] välja pakett „Eesmärk 55“ (*Fit for 55*), mille eesmärk on vähendada kasvuhoonegaaside heidet 2030. aastaks vähemalt 55 % ja saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalne Euroopa Liit. Pakett hõlmab mitmeid poliitikavaldkondi, sealhulgas energiatõhusust, taastuvenergiat, maakasutust, maakasutuse muutust ja metsandust, energia maksustamist, jõupingutuste jagamist ja heitkogustega kauplemist.

(5) Prognoosid näitavad, et praeguse poliitika täieliku rakendamise korral väheneks kasvuhoonegaaside heide 2030. aastaks 1990. aasta tasemega võrreldes ligikaudu 45 %, kui jätta välja maakasutusega seotud heide ja kasvuhoonegaaside sidumine, ning umbes 47 %, kui neid arvesse võtta. Seepärast nähakse 2030. aasta kliimaeesmärgi kavas ette hulk meetmeid, mida on vaja võtta kõigis majandussektorites, ning suuremate eesmärkide saavutamiseks vajalike peamiste õigusaktide läbivaatamine.

(6) Energiatõhusus on peamine tegevusvaldkond, milleta ei ole võimalik saavutada liidu majanduse täielikku dekarboniseerimist[50]. Kulutõhusate energiasäästuvõimaluste kasutamise vajadus on viinud liidu praeguse energiatõhususe poliitikani. 2018. aasta detsembris lisati paketti „Puhas energia kõikidele eurooplastele“ liidu uus 2030. aasta energiatõhususe eesmärk, mis on vähemalt 32,5 % (võrreldes 2030. aastaks prognoositud energiatarbimisega).

(7) Kliimaeesmärgi kavale lisatud mõjuhinnangust on ilmnenud, et suurendatud kliimaeesmärkide saavutamiseks tuleb energiatõhususe eesmärki võrreldes praeguse 32,5 % eesmärgiga märkimisväärselt suurendada.

(8) Liikmesriikide poolt riiklikes energia- ja kliimakavades esitatud riiklike panuste summa on liidu eesmärgi tasemest (32,5 %) väiksem. Võrreldes 2007. aastal 2030. aastaks prognoositud võrdlusstsenaariumiga vähendaks jõupingutuste summa lõppenergia tarbimist 29,4 % ja primaarenergia tarbimist 29,7 %. See tähendaks ELi 27 liikmesriigis kokku 2,8 protsendipunkti suurust lõhet primaarenergia tarbimises ja 3,1 protsendipunkti suurust lõhet lõppenergia tarbimises.

(9) Ehkki energiasäästu potentsiaal on kõikides sektorites endiselt suur, vajab erilist tähelepanu transport, sest see moodustab üle 30 % lõppenergia tarbimisest, ning hooned, kuna liidu hoonetest 75 % puhul on energiatõhusus halb. Teine üha olulisem

---

48 https://www.consilium.europa.eu/media/47296/1011-12-20-euco-conclusions-en.pdf.

49 KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE, EUROOPA MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEELE NING REGIOONIDE KOMITEELE „Komisjoni 2021. aasta tööprogramm „Elujõuline liit ebakindlas maailmas““, COM(2020) 690 final.

50 Komisjoni teatis „Puhas planeet kõigi jaoks. Euroopa pikaajaline strateegiline visioon, et jõuda jõuka, nüüdisaegse, konkurentsivõimelise ja kliimaneutraalse majanduseni“, COM(2018) 773 final, milles hinnatakse energiatõhususe *sine qua non* (vältimatu eeltingimuse) rolli kõigi süsinikuheite vähendamise stsenaariumide korral.

sektor on info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) sektor, mille arvele langeb 5–9 % kogu maailma elektritarbimisest ja üle 2 % koguheitest. 2018. aastal langes andmekeskuste arvele 2,7 % EL 28 elektrinõudlusest. Energiatõhusad pilvandmetöötlustehnoloogiad ja keskkonnasõbraliku pilvandmetöötlusturu poliitika. Sellega seoses rõhutati liidu digitaalstrateegias[51] vajadust väga energiatõhusate ja jätkusuutlike andmekeskuste ning telekommunikatsioonioperaatoritega seotud läbipaistvusmeetmete järele nende ökoloogilise jalajälje vallas. Lisaks tuleks arvesse võtta ka tööstuse energianõudluse võimalikku suurenemist, mis võib tuleneda süsinikuheite vähendamisest eelkõige energiamahukate protsesside puhul.

(10) Kõrgem eesmärk nõuab kulutõhusate energiatõhususmeetmete jõulisemat edendamist energiasüsteemi kõigis osades ja kõigis asjaomastes sektorites, kus tegevus mõjutab energianõudlust, näiteks transpordi-, vee- ja põllumajandussektoris. Energiatõhususe parandamine kogu energiaahelas, kaasa arvatud energia tootmine, ülekanne, jaotus ja lõppkasutus, toob kasu keskkonnale, parandab õhukvaliteeti ja rahvatervist, vähendab kasvuhoonegaaside heidet, parandab energiajulgeolekut, vähendab kodumajapidamiste ja ettevõtjate energiakulu, leevendab energiaostuvõimetust, suurendab majanduses tervikuna konkurentsivõimet, tööhõivet ning elavdab majandustegevust, parandades seega kodanike elukvaliteeti. See on kooskõlas energialiidu raames võetud liidu kohustustega ja 2015. aasta Pariisi kokkuleppega kehtestatud ülemaailmse kliimamuutuste tegevuskavaga.

↓ 2018/2002 põhjendus 1

~~Energianõudluse vähendamine on üks komisjoni 25. veebruari 2015. aasta teatisega „Vastupidava energialiidu ja tulevikku suunatud kliimamuutuste poliitika raamstrateegia“ kehtestatud energialiidu strateegia viiest mõõtmest. Energiatõhususe parandamine kogu energiaahelas, kaasa arvatud energia tootmine, ülekanne, jaotus ja lõppkasutus, toob kasu keskkonnale, parandab õhukvaliteeti ja rahvatervist, vähendab kasvuhoonegaaside heidet, parandab energiajulgeolekut, vähendades sõltuvust energia impordist väljastpoolt liitu, vähendab kodumajapidamiste ja ettevõtjate energiakulu, leevendab energiaostuvõimetust, suurendab majanduses tervikuna konkurentsivõimet, tööhõivet ning elavdab majandustegevust, parandades seega kodanike elukvaliteeti. See on kooskõlas liidu poolt energialiidu raames ja Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 21. istungjärgu tulemusel sõlmitud 2015. aasta Pariisi kokkuleppe[52] („Pariisi kokkulepe“) raames võetud kohustustega hoida maailma keskmise temperatuuri tõus tööstusajastueelse tasemega võrreldes oluliselt alla 2 °C ning jätkata jõupingutusi temperatuuri tõusu piiramiseks 1,5 °C-ni võrreldes tööstusajastueelse tasemega.~~

---

[51] Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa digituleviku kujundamine“, COM(2020) 67 final.

[52] ~~ELT L 282, 19.10.2016, lk 4.~~

↓ 2018/2002 põhjendus 2 (kohandatud)
⇨ uus

(11) ⌦ Käesolev ⌫ ~~Euroopa Parlamendi ja nõukogu~~ direktiiv ~~2012/27/EL~~[53] ~~on~~ ⇨ astub ⇦ sammu ~~sellise energialiidu~~ ⇨ 2050. aastaks kliimaneutraalsuse saavutamise ⇦ suunas, mille raames käsitatakse energiatõhusust omaette energiaallikana. ⇨ Kõigis sektoreis, ka väljaspool energiasüsteemi, sealhulgas finantssektoris, ⇦ tuleks ⇨ kõigil tasandeil kõikehõlmava põhimõttena ⇦ arvesse võtta energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet. Uute tarne- ja muudes poliitikavaldkondades kehtestatavate normide kindlaksmääramisel ⇨ tuleks poliitilistes, kavandamis- ja investeerimisotsustes esimese valikuna kaaluda energiatõhususlahendusi ⇦ . ⇨ Ehkki energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtte kohaldamine ei tohiks piirata muid juriidilisi kohustusi, eesmärke ega põhimõtteid, ei tohiks need omakorda põhimõtte kohaldamist takistada ega sellest vabastada. ⇦ Komisjon peaks tagama, et energiatõhusus ja tarbimiskaja saaksid konkureerida tootmisvõimsusega võrdsetel alustel. ~~Energiatõhusust tuleb silmas pidada alati, kui tehakse energiasüsteemi kavandamist puudutavaid otsuseid või rahastamisotsuseid.~~ Energiatõhususe parendusi tuleb alati teha, kui need on samaväärsetest turul pakutavatest lahendustest kulutasuvamad. See peaks andma liidule, eelkõige kodanikele ja ettevõtjatele, võimaluse kasutada ära energiatõhususe arvukaid eeliseid. ⇨ Energiatõhususe parandamise meetmete kohaldamine peaks olema prioriteet ka energiaostuvõimetuse leevendamisel. ⇦

↓ 2018/2002 põhjendus 3
⇨ uus

(12) Energiatõhusust tuleks tulevastes liidu energiataristu investeerimisotsustes pidada keskseks elemendiks ja prioriteediks. ⇨Energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtte kohaldamisel tuleks peamiselt arvesse võtta süsteemi tõhususe alast lähenemisviisi ja ühiskondlikku perspektiivi. Seega peaks see aitama suurendada üksikute lõpptarbimissektorite ja kogu energiasüsteemi tõhusust. Selle põhimõtte kohaldamine peaks toetama ka investeeringuid energiatõhusatesse lahendustesse, mis aitavad kaasa Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2020/852[54] loetletud keskkonnaeesmärkide saavutamisele. ⇦

⇩ uus

(13) Energiatõhususe esikohale seadmise põhimõte on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2018/1999[55] ning see on energiasüsteemi lõimimise

[53] ~~Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiiv 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ (ELT L 315, 14.11.2012, lk 1).~~

[54] ELT L 198, 22.6.2020, lk 13–43.

[55] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ,

strateegia[56] keskmes. Ehkki põhimõte põhineb kulutõhususel, on selle kohaldamisel laiem mõju, mis võib asjaoludest olenevalt varieeruda. Komisjon koostas põhimõtte rakendamiseks ja kohaldamiseks konkreetsed suunised, pakkudes välja konkreetsed vahendid ja näited põhimõtte kohaldamiseks eri sektoreis. Komisjon on esitanud liikmesriikidele ka soovituse, mis tugineb käesoleva direktiivi nõuetele ja milles kutsutakse üles võtma põhimõtte kohaldamise osas konkreetseid meetmeid.

(14) Mõju avaldumiseks peavad otsusetegijad energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet järjepidevalt kohaldama kõigis asjakohastes poliitika-, kavandamis- ja olulistes investeerimisotsustes, st suuremahulistes investeeringutes, mille väärtus on suurem kui 50 miljonit eurot iga projekti kohta või 75 miljonit eurot transporditaristu projektide puhul, mis mõjutavad energiatarbimist või -varustust. Põhimõtte nõuetekohane kohaldamine nõuab õige kulude-tulude analüüsi meetodi kasutamist, luues eeltingimused energiatõhusateks lahendusteks ja nõuetekohaseks järelevalveks. Nõudluse poole paindlikkus võib tuua märkimisväärset kasu tarbijatele ja ühiskonnale laiemalt ning suurendada energiasüsteemi tõhusust ja vähendada energiakulusid, vähendades näiteks süsteemi käitamiskulusid, mille tulemusel langevad hinnad kõigi tarbijate jaoks. Liikmesriigid peaksid energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtte kohaldamisel võtma arvesse nõudluse paindlikkusest saadavat võimalikku kasu ning vajaduse korral kaaluma tarbimiskaja, energia salvestamist ja nutikaid lahendusi osana nende jõupingutustest suurendada integreeritud energiasüsteemi tõhusust.

(15) Energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet tuleks alati kohaldada proportsionaalselt ning käesoleva direktiivi nõuded ei tohiks liikmesriikidele kaasa tuua kattuvaid või vastuolulisi kohustusi, kui põhimõtte kohaldamine on otseselt tagatud muude õigusaktidega. Nii võib see olla ühishuviprojektide puhul, mis on kantud liidu loendisse vastavalt [muudetud TEN-E määruse artiklile 3], millega kehtestatakse nõuded võtta nende projektide arendamisel ja hindamisel arvesse energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet.

(16) Euroopa rohelises kokkuleppes on kesksel kohal õiglane üleminek kliimaneutraalsele liidule 2050. aastaks. Energiaostuvõimetuse mõiste on võtmekohal seadusandlikus paketis „Puhas energia kõikidele eurooplastele“, mille eesmärk on hõlbustada õiglast energiasüsteemi ümberkujundamist. Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2018/1999 ning direktiivile (EL) 2019/944[57] esitas komisjon soovituslikud suunised asjakohaste energiaostuvõimetuse mõõtmise näitajate kohta ja mõiste „märkimisväärne arv energiaostuvõimetuid kodumajapidamisi“ määratlemiseks[58]. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivide (EL) 2019/944 ning 2009/73/EÜ[59] kohaselt peavad liikmesriigid võtma asjakohaseid meetmeid kindlaks

---

98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 525/2013, PE/55/2018/REV/1 (ELT L 328, 21.12.2018, lk 1–77).

56 „ELi energiasüsteemi lõimimise strateegia“, COM(2020) 299 final.

57 Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/944 elektrienergia siseturu ühiste normide kohta ja millega muudetakse direktiivi 2012/27/EL (ELT L 158, 14.6.2019, lk 125).

58 Komisjoni soovitus, mis käsitleb energiaostuvõimetust, C(2020) 9600 final.

59 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/73/EÜ, mis käsitleb maagaasi siseturu ühiseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/55/EÜ (ELT L 211, 14.8.2009, lk 94).

tehtud energiaostuvõimetuse lahendamiseks, sealhulgas meetmeid vaesuse laiemas kontekstis.

(17) Energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtte kohaldamisest peaksid kasu saama madala ja keskmise sissetulekuga leibkonnad, vähekaitstud kliendid, sealhulgas lõppkasutajad, energiaostuvõimetusega kokku puutuvad või selle ohus olevad inimesed ning sotsiaaleluruumides elavad inimesed. Energiatõhususmeetmeid tuleks rakendada esmajärjekorras nende üksikisikute ja leibkondade olukorra parandamiseks või energiaostuvõimetuse leevendamiseks. Terviklik lähenemisviis poliitika kujundamisele ning poliitika ja meetmete rakendamisele nõuab liikmesriikidelt selle tagamist, et muud poliitikad ja meetmed ei avaldaks neile üksikisikutele ja leibkondadele kahjulikku mõju.

(18) Käesolev direktiiv moodustab osa energiatõhususe poliitika laiemast poliitikaraamistikust, milles käsitletakse energiatõhususe võimalusi konkreetsetes poliitikavaldkondades, sealhulgas hoonete puhul (direktiiv 2010/31/EL[60]), toodete puhul (direktiiv 2009/125/EÜ, määrus (EL) 2017/1369 ja määrus (EL) 2020/740[61]) ning juhtimismehhanismis (määrus (EL) 2018/1999). Nendel poliitikameetmetel on väga oluline roll energiasäästu saavutamisel toodete asendamisel või hoonete ehitamisel või renoveerimisel[62].

↓ 2018/2002 põhjendus 4 (kohandatud)
⇨ uus

~~(19)~~ Ambitsioonika energiatõhususe eesmärgi saavutamiseks tuleb kõrvaldada tõkked, et soodustada investeerimist energiatõhususe meetmetesse. ⇨ Programmi LIFE puhtale energiale ülemineku alamprogrammist eraldatakse rahalised vahendid Euroopa energiatõhususpoliitika rakendamise parimate tavade arendamise toetamisele ning selle raames käsitletakse energiatõhususe saavutamise käitumuslikke, turu- ja regulatiivseid tõkkeid. ⇦ ~~Üheks sammuks, mis annab kindlust ja hõlbustab energiatõhususe lepingute kasutamist, on Eurostati 19. septembri 2017. aasta selgitus selle kohta, kuidas kirjendada rahvamajanduse arvepidamises energiatõhususe lepinguid.~~

---

[60] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 2010. aasta direktiiv 2010/31/EL hoonete energiatõhususe kohta.

[61] Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiiv 2009/125/EÜ, mis käsitleb raamistiku kehtestamist energiamõjuga toodete ökodisaini nõuete sätestamiseks; Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2017. aasta määrus (EL) 2017/1369, millega kehtestatakse energiamärgistuse raamistik ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 2020. aasta määrus (EL) 2020/740, mis käsitleb rehvide kütusesäästlikkuse ja muude näitajate märgistamist.

[62] Lisaks annavad 2030. aasta energiasäästueesmärgi saavutamisse olulise panuse toodete läbivaatamise rakendamine 2020.–2024. aasta ökodisaini töökava ja renoveerimislaine tegevuskava raames ning hoonete energiatõhususe direktiivi läbivaatamine.

↓ 2018/2002 põhjendus 5 (kohandatud)

(20) 2014. aasta 23. ja 24. oktoobril toimunud Euroopa Ülemkogu toetas 2030. aastaks seatud liidu tasandi 27 % energiatõhususeesmärgi läbivaatamist aastaks 2020, pidades silmas liidu tasandi 30 % eesmärki. Euroopa Parlament kutsus oma 15. detsembri 2015. aasta resolutsioonis Euroopa energialiidu suunas liikumise kohta komisjoni üles lisaks hindama 40 % energiatõhususeesmärgi täidetavust samal ajavahemikul. ~~Seepärast on asjakohane muuta direktiivi 2012/27/EL, et kohandada seda 2030. aasta perspektiiviga.~~

⇩ uus

(21) Prognoositakse, et liidu 2030. aasta energiatõhususeesmärk 32,5 % ja kehtiva raamistiku muud poliitikavahendid aitaksid 2030. aastaks vähendada kasvuhoonegaaside heidet ligikaudu 45 %[63]. Selleks et saavutada suurem kliimaeesmärk vähendada kasvuhoonegaaside heidet 2030. aastaks 55 %, hinnati 2030. aasta kliimaeesmärgi kava mõjuhinnangus, kui ulatuslikke jõupingutusi oleks eri poliitikavaldkondades vaja teha. Järeldati, et võrreldes lähtetasemega tähendab kasvuhoonegaaside heite eesmärgi kuluoptimaalsel viisil saavutamine lõpp- ja primaarenergia tarbimise vähendamist vastavalt vähemalt 36–37 % ja 39–41 %.

(22) Algselt kasutati liidu energiatõhususeesmärgi seadmiseks ja väljaarvutamiseks võrdlusalusena 2007. aastal 2030. aastaks prognoositud võrdlusstsenaariumi. Eurostati energiabilansi arvutamise metoodika muutmine ja hilisemate mudelprognooside parandamine nõuavad võrdlusaluse muutmist. Kasutades eesmärgi kindlaksmääramiseks sama lähenemisviisi, st võrreldes seda lähtestsenaariumi tulevikuprognoosidega, lähtutakse liidu 2030. aasta energiatõhususeesmärgi taseme seadmisel seega võrdlusest 2020. aastal 2030. aastaks seatud võrdlusstsenaariumi prognoosidega, mis kajastavad riiklikest energia- ja kliimakavadest pärinevaid riiklikke panuseid. Ajakohastatud lähtestsenaariumile tuginedes peab liit oma 2030. aasta energiatõhususeesmärki 2020. aasta võrdlusstsenaariumi alusel tehtavate jõupingutuste tasemega võrreldes veelgi suurendama vähemalt 9 %. Liidu eesmärkide ambitsioonikuse taseme väljendamise uus viis ei mõjuta tegelikult vajatavate jõupingutuste taset ning vastab lõppenergia tarbimise vähendamisele 36 % ja primaarenergia tarbimise vähendamisele 39 % võrreldes 2007. aastal 2030. aastaks prognoositud võrdlusstsenaariumiga.

(23) Lõpp- ja primaarenergia tarbimise arvutamise metoodika on kooskõlas Eurostati uue metoodikaga, kuid käesoleva direktiivi kohaldamisel kasutatavatel näitajatel on erinev kohaldamisala, st need ei hõlma ümbritseva keskkonna soojust ja hõlmavad lõppenergia eesmärgi puhul energiatarbimist rahvusvahelises lennunduses. Uute näitajate kasutamine tähendab ka seda, et kõik kõrgahjude energiatarbimise muutused kajastuvad nüüd ainult primaarenergia tarbimises.

[63] Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele, Regioonide Komiteele ning Euroopa Investeerimispangale „Puhas planeet kõigi jaoks. Euroopa pikaajaline strateegiline visioon, et jõuda jõuka, nüüdisaegse, konkurentsivõimelise ja kliimaneutraalse majanduseni“, COM(2018) 773 final.

↓ 2018/2002 põhjendus 6 (kohandatud)
⇨ uus

(24) ~~Et liit täidaks liidu tasandil oma energiatõhususeesmärgid primaar- ja/või lõppenergia tarbimisena, tuleks selgelt sõnastada, et liidu 2030. aasta eesmärk on vähemalt 32,5 % 2007. aasta prognooside kohaselt on 2030. aasta primaarenergia tarbimine 1 887 miljonit naftaekvivalenttonni ja lõppenergia tarbimine 1 416 miljonit naftaekvivalenttonni. Vähendamine 32,5 % annaks tulemuseks vastavalt 1 273 miljonit naftaekvivalenttonni ja 956 miljonit naftaekvivalenttonni. Komisjon peaks hindama kõnealust liidu 2020. aasta eesmärgiga samalaadset eesmärki, et seda hiljemalt 2023. aastaks suurendada juhul, kui kulud on oluliselt vähenenud või kui on vaja täita liidu rahvusvahelisi CO_2-heite vähendamise kohustusi.~~ ⇨ Liidu vajadus parandada energiatõhusust peaks olema väljendatud primaar- ja lõppenergia tarbimisena, mis tuleb saavutada 2030. aastaks, märkides ära nende täiendavate jõupingutuste taseme, mis on vajalikud võrreldes riiklikes energia- ja kliimakavades kehtestatud või kavandatud meetmetega. 2020. aasta võrdlusstsenaarium näeb 2030. aastaks ette 864 miljonit naftaekvivalenttonni lõppenergiat ja 1 124 miljonit naftaekvivalenttonni primaarenergiat (välja arvatud ümbritseva keskkonna soojus ja kaasa arvatud rahvusvaheline lennundus). Täiendav vähendamine 9 % annaks tulemuseks vastavalt 787 miljonit naftaekvivalenttonni ja 1 023 miljonit naftaekvivalenttonni 2030. aastal. See tähendab, et liidus tuleks lõppenergia tarbimist vähendada ligikaudu 23 % ning primaarenergia tarbimist umbes 32 % võrreldes 2005. aasta tasemetega. ⇦ 2020. ja 2030. aasta perspektiivis ei ole liikmesriikide tasandil siduvaid kohustusi ja ⇨ liikmesriigid peaksid kindlaks määrama oma panused liidu energiatõhususe eesmärgi saavutamisse, lähtudes käesolevas direktiivis esitatud valemist. ⇦ ~~jätkuvalt ei tohiks piirata~~ L~~l~~iikmesriikidel peaks olema vabadus~~t~~ kehtestada riiklikud ~~panused~~ ⇨ eesmärgid ⇦ kas primaar- või lõppenergia tarbimise, primaar- või lõppenergia säästu või energiamahukusena. ⇨ Käesoleva direktiiviga muudetakse viisi, kuidas liikmesriigid peaksid väljendama oma riiklikke panuseid liidu eesmärki. Järjepidevuse ja edusammude jälgimise tagamiseks tuleks liikmesriikide panuseid liidu eesmärki väljendada lõpp- ja primaarenergia tarbimisena. ⇦ ~~Liikmesriigid peaksid kehtestama oma riiklikud soovituslikud energiatõhususpanused, võttes arvesse, et liidu 2030. aasta energiatarbimine ei ületaks 1 273 miljonit naftaekvivalenttonni primaarenergia puhul ja/või 956 miljonit naftaekvivalenttonni lõppenergia puhul. See tähendab, et liidus tuleks primaarenergia tarbimist vähendada 26 % ja lõppenergia tarbimist 20 % võrreldes 2005. aasta tasemetega.~~ Korrapäraselt tuleb hinnata liidu 2030. aasta eesmärgi saavutamiseks tehtavaid edusamme, see nähakse ette ~~Euroopa Parlamendi ja nõukogu~~ määrusega (EL) 2018/1999.

↓ 2012/27/EL põhjendus 13
⇨ uus

(25) Oleks parem, kui energiatõhususega saavutataks ~~20 %~~ säästu~~t~~ eri valdkondades energiatõhusust edendavate konkreetsete riiklike ja Euroopa meetmete kumulatiivse rakendamisega. Liikmesriikidelt tuleks nõuda ~~soovituslike~~ riiklike energiatõhususe ~~eesmärkide seadmist ning süsteemide ja programmide~~ ⇨ poliitikate ja meetmete ⇦ kehtestamist. Komisjonil tuleks hinnata neid ⇨ poliitikaid ning meetmeid ⇦ ~~eesmärke~~ ja iga liikmesriigi eraldi tehtud jõupingutusi ning samuti saavutatud edu käsitlevaid

andmeid, et hinnata liidu üldise eesmärgi saavutamise võimalikkust ja seda, milliseid jõupingutusi peab selleks tegema iga liikmesriik eraldi. ~~Komisjon peaks seetõttu läbivaadatud õigusliku raamistiku ja Euroopa 2020 protsessi kaudu tähelepanelikult jälgima riikide energiatõhususprogrammide rakendamist. Soovituslike riiklike energiatõhususe eesmärkide seadmisel peaks liikmesriikidel olema võimalik võtta arvesse primaarenergia tarbimist mõjutavaid riigi olusid, näiteks kulutõhusa energiasäästu allesjäänud potentsiaal, muutused energia impordis ja ekspordis, kõigi taastuvate energiaallikate arendamine, tuumaenergia, süsinikdioksiidi kogumine ja säilitamine ning varajane tegutsemine. Komisjon peaks mudelarvutuste tegemisel konsulteerima liikmesriikidega mudelprognooside ja kavandatud mudeli tulemuste suhtes õigel ajal ja läbipaistval viisil. Vaja on energiatõhususe meetmete mõju ning kõikide tehnoloogiate ja nende toimimise paremaid mudelarvutusi.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 14
(kohandatud)

~~Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiivis 2009/28/EÜ (taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta)[64] märgitakse, et Küpros ja Malta sõltuvad oma saarelise ja äärealase asukoha tõttu lennundusest kui transpordiliigist, mis on tähtis nende kodanikele ja majandusele. Seetõttu on riikliku lennunduse osatähtsus Küprose ja Malta summaarses energia lõpptarbimises ebaproportsionaalselt suur, st üle kolme korra suurem kui ühenduse 2005. aasta keskmine, ja nad on seetõttu praegustest tehnoloogilistest ja regulatiivsetest piirangutest ebaproportsionaalselt mõjutatud.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 15
⇨ uus

(26) ~~Avaliku sektori kulutuste kogumaht moodustab 19 % liidu sisemajanduse koguproduktist.~~ ⇨ Avaliku sektori osa moodustab ligikaudu 5–10 % kogu liidu lõppenergia tarbimisest. Riigiasutused kulutavad aastas ligikaudu 1,8 triljonit eurot. See moodustab liidu sisemajanduse koguproduktist ligikaudu 14 %. ⇦ Seega on avalik sektor oluline liikumapanev jõud, mis saab stimuleerida turu liikumist energiatõhusamate toodete, hoonete ja teenuste suunas ning käivitada elanike ja ettevõtete energiatarbimisharjumuste muutumist. Lisaks sellele võib paranenud energiatõhususega seotud vähenev energiatarbimine vabastada avaliku sektori vahendeid, mida saab kasutada muul otstarbel. Riiklikud, piirkondlikud ja kohalikud avaliku sektori asutused peaksid energiatõhususe alal olema eeskujuks.

↓ 2012/27/EL põhjendus 16
(kohandatud)

~~Võttes arvesse, et nõukogu 10. juuni 2011. aasta järeldustes 2011. aasta energiatõhususkava kohta rõhutati, et hoonete energiatarbimine moodustab 40 % kogu liidu energia lõpptarbimisest, ja selleks, et kasutada ära majanduskasvu ja tööhõive võimalusi, mida pakuvad oskustööjõudu vajavad tegevusalad ja ehitussektor, samuti ehitustoodete tootmine~~

---

64 ~~ELT L 140, 5.6.2009, lk 16.~~

~~ning sellised kutsealad nagu arhitektuur, konsultatsioon ja inseneritöö, peaksid liikmesriigid kehtestama pikaajalise, 2020. aastast kaugemale ulatuva strateegia, et teha investeeringuid elamu- ja ärihoonete renoveerimiseks eesmärgiga suurendada olemasolevate hoonete energiatõhusust. Kõnealuses strateegias tuleks käsitleda kulutõhusat täielikku renoveerimist, mis tähendab remonti, mis vähendab nii hoonele tarnitava energia kui ka lõppenergia tarbimist märkimisväärse protsendi võrra võrreldes renoveerimiseelse tasemega, tuues seeläbi kaasa väga suure energiatõhususe. Selliseid täielikke renoveerimisi peaks olema võimalik teha ka etapiviisiliselt.~~

⇩ uus

(27) Eeskuju näitamiseks peaks avalik sektor seadma oma süsinikuheite vähendamise ja energiatõhususeesmärgid. Energiatõhususe parandamine avalikus sektoris peaks kajastama liidu tasandil nõutavaid jõupingutusi. Lõppenergia tarbimise eesmärgi täitmiseks peaks liit oma lõppenergia tarbimist 2030. aastaks 2017., 2018. ja 2019. aasta keskmise energiatarbimisega võrreldes vähendama 19 %. Kohustus vähendada avaliku sektori energiatarbimist vähemalt 1,7 % aastas peaks tagama, et avalik sektor näitab eeskuju. Liikmesriikidele jääb täielik paindlikkus energiatõhususe parandamise meetmete valikul, et saavutada lõppenergia tarbimise vähenemine. Lõppenergia tarbimise iga-aastase vähendamise nõude halduskoormus on väiksem kui energiasäästu mõõtmise meetodite kehtestamisel.

(28) Oma kohustuse täitmiseks peaksid liikmesriigid võtma arvesse kõigi avalike teenuste ja riigiasutuste rajatiste lõppenergia tarbimist. Adressaatide ulatuse kindlaksmääramiseks peaksid liikmesriigid kohaldama Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2014/24/EL[65] sätestatud avaliku sektori hankijate määratlust. Seda kohustust saab täita, vähendades lõppenergia tarbimist avaliku sektori mis tahes valdkonnas, sealhulgas transpordis, üldkasutatavates hoonetes, tervishoius, ruumilises planeerimises, veemajanduses ja reovee puhastamises, reovee ja vee puhastamises, jäätmekäitluses, kaugküttes ja -jahutuses, energia jaotamises, tarnimises ja salvestamises, avalikus valgustuses ning taristu planeerimises. Avaliku sektori asutuste halduskoormuse vähendamiseks peaksid liikmesriigid looma digitaalsed platvormid või vahendid, et koguda avaliku sektori asutustelt tarbimise koondandmeid, teha need üldsusele kättesaadavaks ja esitada komisjonile.

(29) Liikmesriigid peaksid näitama eeskuju, tagades, et kõik avaliku sektori energiatõhususe lepingud ja energiajuhtimissüsteemid vastaksid Euroopa või rahvusvaheliste standarditele või et avaliku sektori intensiivselt energiat tarbivates osades kasutataks ulatuslikult energiaauditeid.

(30) Avaliku sektori asutusi innustatakse hankima toetust sellistelt üksustelt nagu kas piirkondlikul või kohalikul tasandil asutatud säästva energia asutused. Nende asutuste korraldus kajastab tavaliselt teatavas piirkonnas või avaliku sektori teatavas valdkonnas tegutsevate avaliku sektori asutuste individuaalseid vajadusi. Tsentraliseeritud asutused suudavad vajadusi rahuldada paremini ja töötada tõhusamalt muudes aspektides, näiteks väiksemates või tsentraliseeritud liikmesriikides, või

[65] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/24/riigihangete kohta ja direktiivi 2004/18/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 94, 28.3.2014, lk 65).

seoses keerukate või piirkondadevaheliste aspektidega näiteks kaugkütte ja -jahutuse puhul. Säästva energia asutused võivad toimida ühtse kontaktpunktina vastavalt artiklile 21. Sageli vastutavad need asutused kohalike või piirkondlike CO_2-heite vähendamise kavade koostamise eest, mis võivad hõlmata ka muid CO_2-heite vähendamise meetmeid, näiteks fossiilkütustel töötavate katelde vahetust, ning toetada ametiasutusi energiaga seotud poliitika rakendamisel. Säästva energia asutustel või muudel piirkondlikke ja kohalikke asutusi abistavatel üksustel võivad olla selged pädevused, eesmärgid ja ressursid säästva energia valdkonnas. Säästva energia asutusi võiks innustada kaaluma algatusi, mis on tehtud linnapeade pakti raames, mis ühendab kohalikke omavalitsusi, kes on vabatahtlikult pühendunud liidu kliima- ja energiaeesmärkide rakendamisele, ning muid selle eesmärgiga seotud olemasolevaid algatusi. CO_2-heite vähendamise kavad peaksid olema seotud territoriaalsete arengukavadega ja nende puhul tuleks arvesse võtta põhjalikku hindamist, mille liikmesriigid peaksid läbi viima.

(31) Liikmesriigid peaksid toetama avaliku sektori asutusi energiatõhususe parandamise meetmete kavandamisel ja rakendamisel, sealhulgas piirkondlikul ja kohalikul tasandil, andes suuniseid pädevuse suurendamise ja koolitusvõimaluste edendamiseks ning julgustades koostööd avaliku sektori asutuste vahel, sealhulgas agentuuride vahel. Selleks võiksid liikmesriigid luua riiklikke pädevuskeskusi keerukates küsimustes, nagu kohalike või piirkondlike energiaagentuuride nõustamiseks kaugkütte või -jahutuse valdkonnas.

🡻 2012/27/EL põhjendus 17 (kohandatud)
⇨ uus

~~(32) Hoonete renoveerimise määra tuleb suurendada, sest olemasolevad hooned on üks suurimaid võimaliku energiasäästu allikaid.~~ ⇨ Tööstussektori kõrval on peamised energiatarbijad ja heiteallikad hooned ja transport[66]. Hoonete arvele langeb ligikaudu 40 % liidu energia kogutarbimisest ja 36 % liidu energiatootmise kasvuhoonegaasidest[67]. Komisjoni teatises renoveerimislaine kohta[68] käsitletakse kaht väljakutset: energia- ja ressursitõhusus ning taskukohasus ehitussektoris ning selle eesmärk on renoveerimismäära kahekordistada. Selle raames keskendutakse halvimate energiaalaste näitajatega hoonetele, energiaostuvõimetusele ja üldkasutatavatele hoonetele. ⇦ Pealegi on hooned olulised liidu ~~kasvuhoonegaaside heite vähendamise~~ eesmärgi ⇨ – 2050. aastaks kliimaneutraalsus – ⇦ saavutamiseks~~, et 2050. aastaks vähendada heidet 80–95 % võrreldes 1990. aastaga~~. Avaliku sektori asutustele kuuluvad hooned moodustavad märkimisväärse osa kõikidest hoonetest ja on üldsuse tähelepanu all. Seepärast on hoonete energiatõhususe suurendamiseks asjakohane kehtestada nende hoonete jaoks, mis kuuluvad ~~keskvalitsusele~~ ⇨ avaliku sektori

---

[66] COM(2020) 562 final.

[67] Vt IRP „Ressursitõhusus ja kliimamuutus“ 2020, ning ÜRO 2019. aasta aruanne heitkoguste erinevuse kohta. Kõnealused arvandmed käsitlevad hoonete kasutust ja käitamist, sh energia- ja soojatootmise sektori kaudseid heiteid, mitte nende tervet olelusringi. Hinnatakse, et ehitustegevusega kaasnev CO_2-heide moodustab maailma kasvuhoonegaaside aastasest koguheitest ligikaudu 10 %, vt IRP „Ressursitõhusus ja kliimamuutus“ 2020 ning ÜRO 2019. aasta aruanne heitkoguste erinevuse kohta.

[68] COM(2020) 662 final.

asutustele ⇦ liikmesriigi territooriumil, aastane renoveerimismäär. ⇨ Liikmesriike kutsutakse üles kehtestama kõrgemat renoveerimismäära, kui see on kulutõhus nende hoonete renoveerimise raames, kooskõlas nende pikaajaliste renoveerimisstrateegiate ja riiklike renoveerimiskavadega. ⇦ Renoveerimismäär ei tohiks piirata Euroopa Parlamendi ja nõukogu ~~19. mai 2010. aasta~~ direktiiviga 2010/31/EL[69] ~~(hoonete energiatõhususe kohta)~~ kehtestatud liginullenergiahoonetega seotud kohustuste täitmist. ⇨ Direktiivi 2010/31/EL järgmisel läbivaatamisel peaks komisjon hindama liikmesriikide edusamme avaliku sektori hoonete renoveerimisel. Komisjon peaks kaaluma renoveerimismäära läbivaatamist käsitleva õigusakti eelnõu esitamist, võttes seejuures arvesse liikmesriikide edusamme, olulisi majanduslikke või tehnilisi arenguid või vajaduse korral liidu kohustusi CO_2-heite vähendamisel ja nullheite saavutamisel. ⇦ Käesoleva direktiivi kohane ~~keskvalitsuse~~ ⇨ avaliku sektori asutuste ⇦ hoonete renoveerimise kohustus täiendab kõnealust direktiivi, millega nõutakse liikmesriikidelt, et nad tagaksid olemasoleva hoone põhjaliku rekonstrueerimise korral selle energiatõhususe suurendamise ~~asjaomaste miinimumnõuetega kehtestatud~~ ⇨ liginullenergiahoonete puhul kohaldatava ⇦ väärtuseni. ~~Liikmesriikidel peaks olema võimalik võtta alternatiivseid kulutõhusaid meetmeid, et saavutada hoonete energiatõhususe samaväärne paranemine oma keskvalitsuse vara hulka kuuluvate hoonete puhul. Keskvalitsuse hoonete põrandapinna renoveerimise kohustus peaks kehtima haldusüksuste suhtes, kelle pädevus laieneb kogu liikmesriigi territooriumile. Kui vastavas liikmesriigis ei ole sellist asjakohast haldusüksust, kelle pädevus hõlmaks kogu liikmesriigi territooriumi, peaks kõnealune kohustus kehtima nende haldusüksuste suhtes, kelle pädevus kokku hõlmab kogu territooriumi.~~

⇩ uus

(33) Renoveerimismäära kindlaksmääramiseks peab liikmesriikidel olema ülevaade hoonetest, mis ei saavuta liginullenergiahoone taset. Seetõttu peaksid liikmesriigid energiamärgiste üldise andmebaasi raames tegema üldkasutatavate hoonete inventuuri ja seda ajakohastama. Inventuur peaks ka erasektorit esindavatel osapooltel, sealhulgas energiateenuste ettevõtjatel, võimaldama pakkuda renoveerimislahendusi, mille liidus asuvate hoonete register saaks koondada.

🡻 2012/27/EL põhjendus 18
⇨ uus

(34) ⇨ 2020. aastal elas linnapiirkondades üle poole maailma rahvastikust. Prognoositakse, et see näitaja jõuab 2050. aastaks 68 %-ni[70]. Lisaks tuleb pool 2050. aastaks vajalikust linnataristust veel rajada[71]. Linnad ja suurlinnapiirkonnad on majandustegevuse, teadmiste loomise, innovatsiooni ja uute tehnoloogiate keskused. Linnad mõjutavad neis elavate ja töötavate kodanike elukvaliteeti. Liikmesriigid peaksid omavalitsusi toetama tehniliselt ja rahaliselt. ⇦ Paljud liikmesriikide kohalikud omavalitsused ja muud avaliku sektori asutused kasutavad juba terviklikku lähenemist energia

---

69 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 2010. aasta direktiiv 2010/31/EL hoonete energiatõhususe kohta (ELT L 153, 18.6.2010, lk 13).

70 https://www.unfpa.org/world-population-trends

71 https://www.un.org/en/ecosoc/integration/pdf/fact_sheet.pdf

säästmisele ja tarnimisele, näiteks „Linnapeade pakti” raames välja töötatud säästva energia tegevuskavade kaudu, ning linnadele suunatud integreeritud lähenemist, mis hõlmab enamat kui üksikute hoonete või transpordiliikide energiasäästu.

↓ 2012/27/EL põhjendus 19
⇨ uus

(35) Teatavate toodete ja teenuste ostmisel ning hoonete ostmisel ja rentimisel peaksid ~~keskvalitsused~~ ⇨ hankijad ⇦, kes sõlmivad avalike tööde, tarnete või teenuste saamiseks lepinguid, olema teistele eeskujuks ja lähtuma ostuotsuse tegemisel energiatõhususest ⇨ ning kohaldama energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet, sh nende riigihangete ja kontsessioonide korral, mille suhtes ei ole IV lisas sätestatud erinõudeid ⇦. Seda tuleks kohaldada haldusüksuste suhtes, kelle pädevus laieneb kogu liikmesriigi territooriumile. Kui vastavas liikmesriigis ei ole sellist asjakohast haldusüksust, kelle pädevus hõlmaks kogu liikmesriigi territooriumi, peaks kõnealune kohustus kehtima nende haldusüksuste suhtes, kelle pädevus kokku hõlmab kogu territooriumi. Seejuures tuleks siiski järgida liidu riigihankedirektiivide sätteid. ⇨ Liikmesriigid peaksid kõrvaldama liikmesriigisisesed või piiriülesed tõkked ühishangetele, kui sellega on võimalik vähendada kulusid, edendades siseturu eeliseid, luues ärivõimalusi tarnijatele ja energiateenuste osutajatele. ⇦

⇩ uus

(36) Kõik avaliku sektori asutused, kes investeerivad avaliku sektori vahendeid hangete kaudu, peaksid olema eeskujuks lepingute ja kontsessioonide sõlmimisel, valides tooteid, teenuseid ja hooneid, mille energiatõhusus on kõige suurem, ka nende hangete puhul, mille suhtes ei kohaldata direktiivi 2009/30/EÜ kohaseid erinõudeid. Sellega seoses tuleb kõigis riigihankelepingute ja kontsessioonide andmise menetlustes, mille maksumus ületab Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/23/EL[72] artiklites 6 ja 7, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/24/EL[73] artikli 2 lõikes 1 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/25/EL artiklites 3 ja 4 sätestatud piirmäärasid, võtta hankemenetlustes liidu või liikmesriigi õiguses sätestatud toodete, hoonete ja teenuste puhul esmajärjekorras arvesse energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet.

(37) Samuti on oluline, et liikmesriigid jälgiksid, kuidas hankijad ja lepingute sõlmijad võtavad toodete, hoonete, ehitustööde ja teenuste hankimisel arvesse energiatõhususe nõudeid, tagades, et teave selliste võitvate pakkumuste energiatõhususe alase mõju kohta, mis ületavad hankedirektiivides osutatud piirmäärasid, tehakse üldsusele kättesaadavaks. See võimaldab sidusrühmadel ja kodanikel hinnata avaliku sektori rolli riigihangete puhul energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtte läbipaistval viisil järgimisel.

---

[72] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/23/EL kontsessioonilepingute sõlmimise kohta (ELT L 94, 28.3.2014, lk 1).

[73] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/24/EL riigihangete kohta ja direktiivi 2004/18/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 94, 28.3.2014, lk 65).

(38) Euroopa rohelises kokkuleppes tunnistatakse ringmajanduse rolli liidu üldiste CO_2-heite vähendamise eesmärkide saavutamisel. Avalik sektor saab nende eesmärkide saavutamisele kaasa aidata, kasutades oma ostujõudu, et valida vajaduse korral keskkonnahoidlikke tooteid, ehitisi, teenuseid ja ehitustöid, kasutades selleks keskkonnahoidlike riigihangete jaoks kättesaadavaid vahendeid, andes sellega olulise panuse energiatarbimise ja keskkonnamõju vähendamisse.

(39) On oluline, et liikmesriigid pakuksid avaliku sektori asutustele vajalikku tuge energiatõhususe nõuete rakendamisel riigihangetes ja vajaduse korral keskkonnahoidlike riigihangete kasutamisel, andes vajalikke suuniseid ja metoodikaid olelusringi kulude ning keskkonnamõjude ja -kulude hindamiseks. Eeldatakse, et hästi kavandatud vahendid, eelkõige digitaalsed vahendid hõlbustavad hankemenetlusi ja vähendavad halduskulusid eelkõige väiksemates liikmesriikides, kellel ei pruugi olla hangete ettevalmistamiseks piisavat suutlikkust. Sellega seoses peaksid liikmesriigid aktiivselt edendama digitaalsete vahendite kasutamist ja koostööd avaliku sektori hankijate vahel, sealhulgas piiriüleselt, et vahetada parimaid tavasid.

(40) Võttes arvesse, et hooned põhjustavad kasvuhoonegaaside heidet enne ja pärast nende kasutusiga, peaksid liikmesriigid võtma arvesse ka hoonete süsinikuheidet kogu olelusringi kestel. See toimub seoses jõupingutustega pöörata rohkem tähelepanu kogu olelusringi keskkonnatoimele, ringmajanduse aspektidele ja keskkonnamõjudele, mis on osa avaliku sektori eeskujust. Riigihanked võivad seega olla võimaluseks käsitleda hoonete olelusringiga kaasnevat süsinikuheidet. Sellega seoses on avaliku sektori hankijad olulised osalejad, kes saavad võtta hankemenetluste raames meetmeid, soetades uusi hooneid, mille puhul on arvesse võetud globaalse soojendamise potentsiaali kogu olelusringi jooksul.

(41) Globaalse soojendamise potentsiaal kogu olelusringi jooksul mõõdab hoonega seotud kasvuhoonegaaside heidet selle olelusringi eri etappides. Seega mõõdetakse sellega hoone üldist panust heitkogustesse, mis põhjustavad kliimamuutusi. Seda nimetatakse mõnikord „CO_2 jalajälje hindamiseks“ või „kogu olelusringi CO_2 mõõtmiseks“. See koondab ehitusmaterjalidega kaasneva süsinikdioksiidi heite ning otsese ja kaudse süsinikdioksiidi heite kasutusetapis. Hooned kujutavad endast olulisi materjalipanku, mis kujutavad endast paljude aastakümnete jooksul CO_2-mahukate ressursside hoidlaid, mistõttu on oluline uurida projekte, millega lihtsustatakse tulevast korduskasutust ja ringlussevõttu kasutusea lõpus.

(42) Globaalse soojendamise potentsiaali väljendatakse arvulise näitajana $kgCO_2e/m^2$ (kasuliku sisepõrandapinna kohta) iga olelusringi etapi kohta 50aastase võrdlusperioodi ühe aasta keskmisena. Andmete valik, stsenaariumi määratlemine ja arvutused tehakse kooskõlas standardiga EN 15978. Ehitusdetailid ja tehnilised seadmed on sätestatud liidu ühise raamistiku tasandi(te) näitajas 1,2. Kui riiklik arvutusvahend on olemas või seda on vaja avalikustamiseks või ehituslubade saamiseks, peaks olema võimalik kasutada seda riiklikku vahendit nõutava teabe esitamiseks. Muid arvutusvahendeid peaks olema võimalik kasutada juhul, kui need vastavad liidu ühise raamistiku tasandi(te)s sätestatud miinimumkriteeriumidele.

↓ 2012/27/EL põhjendus 20 (kohandatud)

~~Liidu tasandi valgete sertifikaatide süsteemi rajamise võimaluse hindamine on näidanud, et praeguses olukorras tekitaks selline süsteem ülemääraseid halduskulusid ja ohu, et energiasäästmine koondub mõnda liikmesriiki ega ulatu üle liidu. Nimetatud liidu tasandi~~

~~süsteemi eesmärki oleks vähemalt praeguses etapis parem saavutada energiaettevõtete jaoks loodud riiklike energiatõhususkohustuste süsteemide või muude alternatiivsete poliitikameetmete kaudu, millega saab säästa samaväärse hulga energiat. Asjakohane on määrata selliste süsteemide saavutustase ühises liidu tasandi raamistikus, andes samas liikmesriikidele märkimisväärse paindlikkuse võtta täielikult arvesse asjaomase riigi turuosaliste korraldust, energiasektori konkreetset konteksti ja lõpptarbijate harjumusi. Ühine raamistik peaks energiaettevõtetele andma võimaluse pakkuda energiateenuseid kõikidele lõpptarbijatele, mitte üksnes neile, kellele nad energiat müüvad. Sellega kasvab konkurents energiaturul, sest energiaettevõtted võivad oma tooteid mitmekesistada täiendavate energiateenuste osutamisega. Ühine raamistik peaks võimaldama liikmesriikidel riiklikesse süsteemidesse lisada sotsiaalset eesmärki teenivaid nõudeid, et tagada eelkõige kaitsetumale tarbijale suuremast energiatõhususest tulenevate hüvede kättesaadavus. Liikmesriigid peaksid objektiivsete ja mittediskrimineerivate kriteeriumide põhjal kindlaks määrama, millised energiatarnijad või energia jaemüügi ettevõtjad peaksid olema kohustatud saavutama käesolevas direktiivis sätestatud lõpptarbimise energiasäästu eesmärki.~~

~~Liikmesriikidel peaks olema eelkõige lubatud mitte kehtestada seda kohustust väikestele energiatarnijatele, väikestele energia jaemüügi ettevõtjatele ja väikestele energiasektoritele, et vältida ebaproportsionaalset halduskoormust. Komisjoni 25. juuni 2008. aasta teatises „Euroopa väikeettevõtlusalgatus „Small Business Act”” on sätestatud põhimõtted, mida peaksid arvesse võtma need liikmesriigid, kes otsustavad selle võimaluse kohaldamisest loobuda. Ühe võimalusena toetada riiklikke energiatõhususe algatusi võiksid riiklike energiatõhususkohustuste süsteemide raames kohustatud isikud täita oma kohustusi, makstes riiklikku energiatõhususe fondi igal aastal süsteemi raames investeeringuteks nõutava summa suuruse summa.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 21 (kohandatud)

~~Pidades silmas seda, et käesoleva direktiivi reguleerimisalasse jäävate konkreetsete meetmete võtmisel on väga oluline arvestada riikide rahanduse jätkusuutlikkuse taastamise ja eelarvete konsolideerimise eesmärkidega, tuleks liikmesriigi tasandil energiatõhususe meetmete rakendamisel pöörata asjakohaselt tähelepanu kulutõhususele, tuginedes asjakohastele analüüsidele ja hinnangutele.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 22 (kohandatud)

~~Nõue saavutada säästu aastases energiamüügis lõpptarbijatele võrreldes sellega, milline energiamüük oleks olnud, ei kujuta endast müügi või energiatarbimise ülempiiri. Liikmesriikidel peaks olema võimalik jätta lõpptarbijatele müüdava energia mahu arvutustest välja selle energia müügi kogumaht või osa sellest, mida kasutatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiivi 2003/87/EÜ (millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem)[74] I lisas loetletud tegevusaladel, kuna tunnistatakse, et nende tegevusalade teatud sektorites või allsektorites võib kasvuhoonegaaside heite ülekandumise oht olla märkimisväärne. On asjakohane, et~~

---

[74] ~~ELT L 275, 25.10.2003, lk 32.~~

~~liikmesriigid on teadlikud süsteemide kuludest, et oleks võimalik meetmete kulusid täpselt hinnata.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 23 (kohandatud)

~~Ilma et see piiraks artiklis 7 sätestatud nõuete kohaldamist, ja pidades silmas eesmärki piirata halduskoormust, võib iga liikmesriik artikli 7 rakendamiseks võetavad üksikud poliitikameetmed koondada üheks laiahaardeliseks riiklikuks energiatõhususe programmiks.~~

↓ 2018/2002 põhjendus 7
⇨ uus

(43) ⇨ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2010/75/EL[75] reguleeritakse käitisi, mis annavad panuse energiatootmisse või kasutavad energiat tootmise eesmärgil, ning kompleksloa taotlusse tuleb lisada teave käitises kasutatava või toodetava energia kohta (artikli 12 lõike 1 punkt b). Lisaks on kõnealuse direktiivi artiklis 11 sätestatud, et tõhus energiakasutus on üks käitaja põhikohustuste üldpõhimõtteid ja üks kriteeriumidest, mille alusel selgitatakse direktiivi 2010/75/EL III lisa alusel välja parim võimalik tehnika. ⇦ Energiasüsteemide talitlustõhusust teataval ajahetkel mõjutab võime suunata võrku tõrgeteta ja paindlikult energiat, mis on toodetud eri allikatest, mille inerts ja kasutuselevõtu aeg on erinev. ~~Nimetatud t~~Tõhususe suurendamine võimaldab taastuvenergiat paremini ära kasutada.

↓ 2018/2002 põhjendus 8

(44) Energiatõhususe paranemine võib aidata suurendada majandustoodangut. Liikmesriikide ja liidu eesmärk peaks sõltumata majanduskasvu tasemest olema energiatarbimise vähendamine.

↓ 2018/2002 põhjendus 10 (kohandatud)
⇨ uus

(45) ~~Pidades silmas 2030. aasta kliima- ja energiaraamistikku, peaks~~ ⌦ Käesoleva ⌫ direktiiviga ~~2012/27/EL~~ kehtestatud energiasäästukohustust ⇨ peaks pikendama ⇦ ⌦ ja see peaks ⌫ kehtima ka pärast ~~2020.~~ ⇨ 2030. ⇦ aastat. ~~Energiasäästukohustuse kehtivusaja pikendamine pärast 2020. aastat suurendaks~~ ⌦ Sellega tagatakse ⌫ investorite jaoks stabiilsus~~t~~ ning soodustatakse pikaajalisi investeeringuid ja pikaajaliste energiatõhususmeetmete võtmist, näiteks hoonete põhjalik renoveerimine pikaajalise eesmärgiga hõlbustada olemasolevate hoonete kulutasuvat ümberehitamist liginullenergiahooneteks. Energiasäästukohustusel on oluline roll kohalikul tasandil majanduskasvu saavutamisel, ~~ja~~ töökohtade loomisel, ⇨ konkurentsivõime parandamisel ja energiaostuvõimetuse leevendamisel. ⇦ ~~ning see~~

---

[75] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta direktiiv 2010/75/EL tööstusheidete kohta (saastuse kompleksne vältimine ja kontroll) (ELT L 334, 17.12.2010, lk 17).

~~kohustus tuleks~~ ⌦ Sellega tuleks tagada ⌫ liidu energia- ja kliimaeesmärkide saavutamis~~s~~ne ~~huvides säilitada~~, luues uusi võimalusi ja vähendades energiatarbimise sõltuvust majanduskasvust. Koostöö erasektoriga on tähtis selleks, et hinnata, millistel tingimustel oleks võimalik kaasata erasektori investeeringuid energiatõhususe projektidesse, ja et töötada energiatõhususe valdkonnas välja uusi innovatsiooniga seotud tasuvuse mudeleid.

🡻 2018/2002 põhjendus 11

(46) Energiatõhususe parandamise meetmetel on ühtlasi positiivne mõju õhukvaliteedile, kuna energiatõhusamad hooned aitavad vähendada nõudlust kütuste, sealhulgas tahkete kütuste järele. Energiatõhususe meetmed aitavad seega parandada nii sise- kui ka välisõhu kvaliteeti ning saavutada kulutõhusal viisil liidu õhukvaliteedipoliitika eesmärke, mis on sätestatud eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2016/2284[76].

🡻 2018/2002 põhjendus 12 (kohandatud)
⇨ uus

~~(47)~~ Liikmesriigid peavad kogu kohustusperioodil ~~2021–~~ ⌦ kuni ⌫ 2030. aastani saavutama lõppkasutuse kumulatiivse energiasäästu, mis vastab uuele aastasele säästule vähemalt 0,8 % ~~energia~~ lõppenergia tarbimisest ⇨ kuni 31. detsembrini 2023 ja vähemalt [xx] % energia lõpptarbimisest alates 1. jaanuarist 2024 ⇦. Kõnealuse nõude täitmiseks võib võtta uusi poliitikameetmeid, mis võetakse vastu ~~järgmisel~~ kohustusperioodil 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2030, või uusi üksikmeetmeid, mis tulenevad poliitikameetmetest, mis on vastu võetud kas eelmisel perioodil või varem, tingimusel et neid üksikmeetmeid asutakse täitma ⌦ järgmisel ⌫~~uuel~~ kohustusperioodil. Selleks peaks liikmesriikidel olema võimalik kasutada energiatõhususkohustuste süsteemi või alternatiivseid poliitikameetmeid või mõlemaid. ~~Lisaks tuleks pakkuda eri võimalusi, sealhulgas võimalust, et transpordis kasutatav energia lisatakse täielikult või osaliselt lähtestsenaariumi, et võimaldada liikmesriikidele paindlikkust energiasäästu koguse arvutamise viisi osas, tagades samal ajal, et saavutatakse nõutav lõppkasutuse kumulatiivne energiasääst, mis vastab vähemalt 0,8 %-le uuele aastasele säästule.~~

🡻 2018/2002 põhjendus 13 (kohandatud)
⇨ uus

(48) ~~Oleks ebaproportsionaalne kehtestada selline nõue aga Küprosele ja Maltale. Nende väikeste saartel asuvate liikmesriikide energiaturgude eripära piirab oluliselt energiasäästukohustuse täitmiseks kasutatavaid meetmeid, näiteks vaid üks elektrienergia tarnija, maagaasivõrkude ning kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemide~~

---

[76] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/2284, mis käsitleb teatavate õhusaasteainete riiklike heitkoguste vähendamist, millega muudetakse direktiivi 2003/35/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2001/81/EÜ (ELT L 344, 17.12.2016, lk 1).

~~puudumine, ning väikesed kütuse jaotusettevõtted. Sellele eripärale lisandub veel kõnealuste liikmesriikide energiaturgude väiksus. Seetõttu~~ ⇨ Ajavahemikul alates 2021. aastast kuni 31. detsembrini 2023 ⇦ peaksid Küpros ja Malta ~~perioodil 2021–2030~~ saavutama lõppkasutuse kumulatiivse energiasäästu, mis vastab uuele säästule 0,24 % ~~energia~~ lõppenergia tarbimisest ⌦ perioodil 2021–2030 ⌫ . ⇨ Selle individuaalse säästumäära kohaldamine tuleks lõpetada alates 1. jaanuarist 2024. ⇦

🡻 2018/2002 põhjendus 14
⇨ uus

(49) Energiatõhususkohustuste süsteemi kasutamise korral peaksid liikmesriigid määrama objektiivsete ja mittediskrimineerivate kriteeriumite alusel kohustatud isikud ⇨ põhivõrguettevõtjate, ⇦ energiatarnijate, energia-jaemüügiettevõtjate ja transpordikütusetarnijate või -jaemüüjate seast. Teatud jaemüüjate või tarnijarühmade määramist kohustatud isikuteks või nende sellest vabastamist ei tuleks pidada kokkusobimatuks mittediskrimineerimise põhimõttega. Seetõttu võivad liikmesriigid valida, kas kohustatud isiku saab määrata ⇨ põhivõrguettevõtjate, ⇦ jaemüüjate või tarnijate või üksnes nende teatud rühmade seast. ⇨ vähekaitstud klientide, energiaostuvõimetute inimeste ja sotsiaaleluruumides elavate inimeste kaitsmiseks ja võimestamiseks ning poliitikameetmete rakendamiseks esmajärjekorras nende inimeste suhtes võivad liikmesriigid kohustatud isikutelt nõuda energiasäästu saavutamist vähekaitstud klientide, energiaostuvõimetute inimeste ja sotsiaaleluruumides elavate inimeste hulgas. Selleks võivad liikmesriigid kehtestada ka energiakulude vähendamise eesmärke. Kohustatud isikud saaksid need eesmärgid saavutada, edendades selliste meetmete kehtestamist, millega saavutatakse energiasääst ja rahaline kokkuhoid energiaarvetelt, näiteks soojustuse paigaldamine ja küttega seotud meetmed. ⇦

⇩ uus

(50) Energiasäästukohustuse täitmiseks poliitikameetmete väljatöötamisel peaksid liikmesriigid järgima liidu kliima- ja keskkonnastandardeid ja -prioriteete ning järgima põhimõtet „ei kahjusta oluliselt“ määruse (EL) 2020/852[77] tähenduses. Liikmesriigid ei tohiks edendada tegevusi, mis ei ole keskkonnasäästlikud, näiteks tahkete fossiilkütuste kasutamine. Energiasäästukohustuse eesmärk on tugevdada reageerimist kliimamuutustele, toetades stiimuleid liikmesriikidele, et rakendada jätkusuutlikku ja puhast poliitikameetmete kombinatsiooni, mis on vastupidav ja leevendab kliimamuutusi. Seetõttu ei ole fossiilkütuse otsepõletamisega seotud poliitikameetmetega saavutatud energiasääst pärast käesoleva direktiivi ülevõtmist energiasäästukohustuse alusel rahastamiskõlblik energiasääst. See võimaldab viia energiasäästukohustuse kooskõlla Euroopa rohelise kokkuleppe, kliimaeesmärgi kava ja renoveerimislaine strateegia eesmärkidega ning kajastab vajadust meetmete järele,

---

[77] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta määrus (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.6.2020, lk 13–43).

mille Rahvusvaheline Energiaagentuur tegi kindlaks oma aruandes „Net Zero“[78]. Piirangu eesmärk on julgustada liikmesriike kulutama avaliku sektori raha ainult tulevikukindlatele ja jätkusuutlikele tehnoloogiatele. On oluline, et liikmesriigid pakuksid turuosalistele selget poliitilist raamistikku ja investeerimiskindlust. Energiasäästukohustuse kohase arvutusmeetodi rakendamine peaks võimaldama kõigil turuosalistel kohandada oma tehnoloogiaid mõistliku aja jooksul. Kui liikmesriigid toetavad tõhusate fossiilkütusetehnoloogiate kasutuselevõttu või sellise tehnoloogia varajast asendamist, näiteks toetuskavade või energiatõhususkohustuste süsteemide kaudu, ei pruugi energiasääst enam olla energiasäästukohustuse täitmiseks rahastamiskõlblik. Ehkki näiteks maagaasil põhineva koostootmise edendamisest tulenev energiasääst ei oleks rahastamiskõlblik, ei kohaldataks piirangut fossiilkütuste kaudse kasutamise suhtes, näiteks juhul, kui elektritootmine raames toodetakse seda ka fossiilkütusest. Poliitikameetmed, mis on suunatud käitumise muutmisele, et vähendada fossiilkütuste tarbimist, näiteks teavituskampaaniate ja keskkonnasäästliku sõidustiili abil, peaksid jääma rahastamiskõlblikeks. Hoonete renoveerimisele suunatud poliitikameetmetest tulenev energiasääst võib hõlmata selliseid meetmeid nagu fossiilkütusel töötavate küttesüsteemide asendamine ja hoonete välispiirde parandamine, mis peaks piirduma selliste tehnoloogiatega, mis võimaldavad saavutada nõutava energiasäästu vastavalt liikmesriigis kehtestatud riiklikele ehitusalastele eeskirjadele. Liikmesriigid peaksid siiski edendama küttesüsteemide ajakohastamist osana täielikust renoveerimisest kooskõlas pikaajalise CO_2-neutraalsuse eesmärgiga, st küttenõudluse vähendamisega ja allesjäänud küttevajaduse katmisega süsinikuvabadest energiaallikatest.

🡻 2018/2002 põhjendus 15 (kohandatud)
⇨ uus

(51) Lõppkasutuse energiasäästu kohustuse täitmisel võib võtta arvesse liikmesriikide transpordi energiatõhususe parandamise meetmeid. Sellised meetmed hõlmavad poliitikameetmeid, millega muu hulgas edendatakse tõhusamaid sõidukeid, üleminekut jalgratta kasutamisele, jalgsi käimisele ja ühistranspordile või liikuvust ja linnaplaneerimist, mis vähendab nõudlust transpordi järele. Lisaks võib arvesse võtta ka kavasid uute ja tõhusamate sõidukite kasutuselevõtu kiirendamiseks või poliitikameetmeid, millega soodustatakse üleminekut ~~paremate tõhususnäitajatega~~ ⇨ vähendatud heitetasemega ⇦ kütustele, mis vähendavad energiakulu kilomeetri kohta, ⇨ välja arvatud fossiilkütuste otsepõletust käsitlevaid poliitikameetmeid, ⇦ eeldusel et järgitakse käesoleva direktiivi ~~2012/27/EL~~ V lisa sätteid ~~(nagu neid on muudetud käesoleva direktiiviga)~~ olulisuse ja täiendavuse kohta. ⇨ Uute fossiilkütustel töötavate sõidukite kasutuselevõttu edendavad poliitikameetmed ei tohiks kvalifitseeruda energiasäästukohustuse raames rahastamiskõlblike meetmetena. ⇦ ~~Sellised meetmed peaksid asjakohasel juhul olema kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/94/EL[79] kohaselt kehtestatud riiklike poliitikaraamistikega.~~

---

[78] IEA (Rahvusvaheline Energiaagentuur) (2021), Net Zero by 2050 A Roadmap for the Global Energy Sector, https://www.iea.org/reports/net-zero-by-2050.

[79] ~~Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2014. aasta direktiiv 2014/94/EL alternatiivkütuste taristu kasutuselevõtu kohta (ELT L 307, 28.10.2014, lk 1).~~

↓ 2018/2002 põhjendus 16 (kohandatud)

(52) Liikmesriikide poolt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/842[80] kohaselt võetud meetmeid, mis viivad energiatõhususe kontrollitava ja mõõdetava või hinnatava paranemiseni, võib pidada liikmesriikide jaoks kulutõhusaks viisiks, et täita käesolevast direktiivist ~~2012/27/EL (nagu seda on muudetud käesoleva direktiiviga)~~ tulenevat energiasäästukohustust.

↓ 2018/2002 põhjendus 17 (kohandatud)
⇨ uus

(53) Alternatiivina sellele, et nõuda kohustatud isikutelt käesoleva direktiivi ~~2012/27/EL (nagu seda on muudetud käesoleva direktiiviga)~~ artikli ~~8~~7 lõike 1 kohase lõppkasutuse kumulatiivse energiasäästu koguse saavutamist, peaks liikmesriikidel olema võimalik oma energiatõhususkohustuste süsteemides võimaldada või nõuda, et kohustatud isikud teeksid makseid riiklikku energiatõhususe fondi ⇨ , mida saaks kasutada poliitikameetmete esmajärjekorras rakendamiseks vähekaitstud klientide, energiaostuvõimetute inimeste ja sotsiaaleluruumides elavate inimeste suhtes ⇦.

↓ 2018/2002 põhjendus 18 (kohandatud)
⇨ uus

(54) ~~Ilma et see piiraks käesoleva direktiiviga kehtestatavate artikli 7 lõigete 4 ja 5 kohaldamist, peaksid~~ Liikmesriigid ja kohustatud isikud peaksid nõutava lõppkasutuse kumulatiivse energiasäästu saavutamiseks kasutama iga nende käsutuses olevat vahendit ja tehnoloogiat, ⇨ välja arvatud fossiilkütuste otsepõletust, ⇦ sealhulgas edendades kestlikke tehnoloogiaid tõhusates kaugkütte- ja -jahutussüsteemides, tõhusat kütte- ja jahutustaristut ning energiaauditeid või nendega samaväärseid juhtimissüsteeme, tingimusel et teatatud energiasääst vastab käesoleva direktiivi ~~2012/27/EL (nagu seda on muudetud käesoleva direktiiviga)~~ artikli ~~8~~7 ja V lisa nõuetele. Liikmesriigid peaksid seadma alternatiivsete poliitikameetmete väljatöötamisel ja rakendamisel eesmärgiks suure paindlikkuse. ⇨ Liikmesriigid peaksid toetama meetmeid, mille tulemusel säästetakse energiat pika olelusringi jooksul. ⇦

↓ 2018/2002 põhjendus 19

(55) Pikaajalised energiatõhususmeetmed annavad energiasäästu ka pärast 2020. aastat, kuid selleks, et aidata täita liidu 2030. aasta energiatõhususeesmärki, tuleks nende

[80] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/842, milles käsitletakse liikmesriikide kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heidet aastatel 2021–2030, millega panustatakse kliimameetmetesse, et täita Pariisi kokkuleppega võetud kohustused, ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 (ELT L 156, 19.6.2018, lk 26).

meetmetega saavutada uus sääst pärast 2020. aastat. Seevastu ei peaks pärast 31. detsembrit 2020 saavutatud energiasäästu arvestama sellise lõppkasutuse kumulatiivse energiasäästu hulka, mis tuleb saavutada ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020.

↓ 2018/2002 põhjendus 20
⇨ uus

(56) Uus sääst peaks tulema tavapärase tegevuse jätkumisest saadavale säästule lisaks, seega ei peaks energiasäästunõuete täitmisel saama võtta arvesse säästu, mis oleks igal juhul saavutatud. See tähendab, et võetud meetmete mõju kindlakstegemisel tuleks arvesse võtta üksnes energiatarbimise muutumisest saadavat netosäästu, s.o säästu, mis tuleneb otse asjaomasest ⇨ , käesoleva direktiivi artikli 8 eesmärgi saavutamiseks rakendatud ⇦ energiatõhususmeetmest. Netosäästu arvutamiseks peaksid liikmesriigid kehtestama lähtestsenaariumi, mis kirjeldab olukorda juhul, kui asjaomast meedet ei võetaks. Asjaomase poliitikameetme mõju tuleks hinnata sellise lähtestsenaariumiga võrreldes. Liikmesriigid peaksid võtma arvesse ⇨ asjaomases liidu tasandi õigusraamistikus sätestatud miinimumnõudeid ning ⇦ asjaolu, et samal ajal võidakse võtta ka muid poliitikameetmeid, mis võivad mõjutada energiasäästu kogust, seega mitte kõik muudatused, mis ilmnevad pärast konkreetse poliitikameetme võtmist, ei pruugi olla tingitud üksnes kõnealusest meetmest. Kohustatud, osaleva või volitatud isiku tegevus peaks aitama tegelikult kaasa teatatud energiasäästu saavutamisele, et tagada olulisuse nõude täitmine.

↓ 2018/2002 põhjendus 21
⇨ uus

(57) Oluline on võtta asjakohasel juhul energiasäästu arvutamisel arvesse kõik energiaahela etapid, et suurendada energiasäästu potentsiaali elektrienergia ülekandmisel ja jaotamisel. ⇨ Korraldatud uuringutest ja sidusrühmadega konsulteerimisel on selgunud märkimisväärne potentsiaal. Füüsilised ja majanduslikud tingimused on liikmesriigiti ja sageli liikmesriigi sees siiski üsna erinevad ning võrguettevõtjaid on palju. Need asjaolud viitavad detsentraliseeritud lähenemisviisile, mis on kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega. Riikide reguleerivatel asutustel on vajalikud teadmised, õigusalane pädevus ja haldussuutlikkus, et edendada energiatõhusa elektrivõrgu arendamist. Sellised üksused nagu Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustik (ENTSO-E) ja Euroopa (ELi) jaotusvõrguettevõtjate üksus võivad samuti anda kasulikku teavet ja peaksid toetama oma liikmeid energiatõhususmeetmete võtmisel. ⇦

⇩ uus

(58) Sarnased kaalutlused kehtivad ka väga paljude maagaasivõrgu haldurite puhul. Maagaasi osakaal ning selle tarne ulatus ja territoriaalne katvus on liikmesriigiti väga erinev. Sellistel juhtudel on parimad võimalused süsteemi arengu jälgimiseks ja selle suurema tõhususe suunas juhtimiseks riikide reguleerivatel asutustel ning sellised üksused nagu Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustik (ENTSOG) saavad anda kasuliku panuse ja peaksid toetama oma liikmeid energiatõhususmeetmete rakendamisel.

↓ 2018/2002 põhjendus 22
⇨ uus

(59) Tõhus veemajandus võib aidata energiasäästule palju kaasa. Vee- ja reovee sektori elektritarbimine moodustab liidu elektritarbimisest 3,5 % ning oodata on nimetatud osakaalu suurenemist. Samas moodustavad veelekked liidu kogu veetarbimisest 24 % ning energiasektor on 44 %ga suurim veetarbija. Tuleks põhjalikult uurida nutikate tehnoloogiate ja protsesside kasutamise potentsiaali energiasäästu saavutamiseks ⇨ ning neid kohaldada alati, kui need on kulutõhusad, ja kaaluda energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtteid. Arenenud niisutustehnoloogiatega võiks ka oluliselt vähendada veetarbimist põllumajanduses ning selle töötlemiseks ja transportimiseks kuluvat energiat ⇦.

↓ 2018/2002 põhjendus (kohandatud)
⇨ uus

(60) Kooskõlas ~~Euroopa Liidu toimimise~~ aluslepingu artikliga 9 peaks liidu energiatõhususpoliitika olema kaasav ja seega tagama ⌦ kõigile energiaostuvõimetutele tarbijatele ⌫ ⇨ võrdse juurdepääsu ⇦ energiatõhususmeetmetele ~~kättesaadavuse energiaostuvõimetutele tarbijatele~~. ~~Hoonete E~~energiatõhususe paran~~da~~emis~~es~~t peaks~~id~~ ~~eelkõige saama kasu~~ ⇨ prioriteedina kohaldama ⇦ vähekaitstud ⇨ klientide ja lõpptarbijate ⇦ ~~d leibkonnad~~, ~~sealhulgas~~ energiaostuvõimetute~~d~~ tarbijate~~d,~~ ning asjakohasel juhul~~,~~ ⇨ keskmise sissetulekuga majapidamiste ja ⇦ ~~need, kes elavad~~ sotsiaaleluruumides ⇨ elavate inimeste, ⇦ ⇨ vanurite ning maa- ja äärepoolsemates piirkondades elavate inimeste suhtes . ⇦ ⇨ Sellega seoses tuleks pöörata erilist tähelepanu konkreetsetele rühmadele, kelle oht olla energiaostuvõimetusest mõjutatud on suurem või keda energiaostuvõimetus mõjutab negatiivsemalt, näiteks naised, puudega inimesed, vanemaealised inimesed, lapsed ning rassi- või rahvusvähemustesse kuuluvad inimesed. ⇦ ~~Juba praegu~~ Liikmesriigid võivad ~~liikmesriigid~~ nõuda kohustatud isikutelt seoses energiaostuvõimetusega sotsiaalsete eesmärkide lisamist energiasäästumeetmesse, ~~nüüd tuleks~~ seda võimalust ⌦ oli juba ⌫ laiendatu~~dda~~ ka alternatiivsetele poliitikameetmetele ja ⌦ Euroopa ⌫ riiklikele energiatõhususe fondidele. ~~ning~~ ⌦ See tuleks ⌫ muuta kohustuslikuks, ⇨ et kaitsta ja võimestada vähekaitstud kliente ja lõppkasutajaid ning leevendada energiaostuvõimetust, ⇦ jättes samal ajal liikmesriikidele täieliku vabaduse otsustada selliste ⇨ poliitikameetmete ⇦ ulatuse, kohaldamisala ja sisu üle. Kui energiatõhususkohustuste süsteem ei luba võtta üksikutele energiatarbijatele suunatud meetmeid, võivad liikmesriigid võtta energiaostuvõimetuse leevendamise meetmeid üksnes alternatiivsete poliitikameetmetena. ⇨ Selles poliitikameetmete kombinatsioonis peaksid liikmesriigid tagama, et muud poliitikameetmed ei avaldaks vähekaitstud klientidele, lõppkasutajatele, energiaostuvõimetutele inimestele ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavatele inimestele negatiivset mõju. Liikmesriigid peaksid võimalikult hästi ära kasutama energiatõhususe parandamise meetmetesse tehtavaid avaliku sektori investeeringuid, sealhulgas liidu tasandil loodud rahastamisvahendeid. ⇦

⇩ uus

(61) Käesolevas direktiivis osutatakse vähekaitstud klientide mõistele, mille liikmesriigid peavad kehtestama vastavalt direktiivile (EL) 2019/944. Lisaks täpsustatakse direktiivis 2012/27/EL mõistete „lõpptarbija“ ja „lõppklient“ juures, et õigust teabele tarbimise ja arvete esitamise kohta kohaldatakse ka nende tarbijate suhtes, kellel ei ole individuaalset või otselepingut energiatarnijaga ühiskasutatava hoone kollektiivse kütmise, jahutamise või sooja tarbevee süsteemide puhul. vähekaitstud klientide kontseptsioon ei taga tingimata lõppkasutajateni jõudmist. Selleks et tagada, et käesolevas direktiivis sätestatud meetmed jõuaksid kõigi vähekaitstud isikute ja leibkondadeni, peaksid liikmesriigid vähekaitstud klientide määratlemisel hõlmama mitte üksnes tarbijad selle kitsas tähenduses, vaid ka lõppkasutajad.

🡻 2018/2002 põhjendus 24
⇨ uus

(62) ~~Energiaostuvõimetus mõjutab liidus umbes 50~~ ⇨ Ligikaudu 34 ⇦ miljonit majapidamist~~i~~ ⇨ liidus ei suutnud hoida 2019. aastal oma kodu piisavalt soojana[81] ⇦. ⇨ Euroopa rohelises kokkuleppes tähtsustatakse ülemineku sotsiaalset mõõdet, järgides põhimõtet, et kedagi ei jäeta tähelepanuta. Roheüleminek, sh puhtale energiale üleminek, mõjutab naisi ja mehi erinevalt ning sel võib olla suurem mõju teatavatele ebasoodsamas olukorras olevatele inimrühmadele, näiteks puuetega inimestele. ⇦ Energiatõhususe meetmed peavad seetõttu olema liikmesriikide tasandil kesksel kohal energiaostuvõimetuse ja tarbijate majandusliku ebakindluse kulutõhusa vähendamise strateegia kujundamisel ning täiendama sotsiaalkindlustuse poliitikat. Tagamaks, et energiatõhususmeetmed vähendavad kestlikult üürnike energiaostuvõimetust, tuleks arvesse võtta asjaomaste meetmete kulutasuvust, samuti taskukohasust kinnisvara omanikele ja üürnikele, ning tagada nende meetmete piisav rahaline ⇨ ja tehniline ⇦ toetamine liikmesriikide tasandil. ⇨ Liikmesriigid peaksid energiaostuvõimetuse väljaselgitamisel ja leevendamisel toetama kohalikku ja piirkondlikku tasandit. ⇦ Liidus asuvad hooned tuleb pikemas perspektiivis ümber ehitada liginullenergiahooneteks vastavalt Pariisi kokkuleppe eesmärkidele. Praegune hoonete renoveerimise ulatus ei ole piisav ning kõige enam puudutab see hooneid, kus elavad energiaostuvõimetud väikese sissetulekuga kodanikud. Käesolevas direktiivis sätestatud energiasäästukohustuse meetmed, energiatõhususkohustuste süsteem ja alternatiivsed poliitikameetmed on seepärast eriti olulised.

🡻 2012/27/EL põhjendus 24
⇨ uus

(63) Selleks et kasutada energiasäästu võimalusi teatavates turusegmentides, kus energiaauditeid üldiselt ärilistel alustel ei pakuta (nt väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKEd)), peaksid liikmesriigid töötama välja programme, et innustada VKEsid läbi tegema energiaauditeid. Energiaauditid peaksid olema kohustuslikud ja regulaarsed suurettevõtetes, sest seal võib energiasääst olla märkimisväärne.

[81] KOMISJONI 14. oktoobri 2020. aasta soovitus, mis käsitleb energiaostuvõimetust, C(2020) 9600 final.

Energiaauditites tuleks arvestada asjakohaste Euroopa või rahvusvaheliste standarditega, nagu EN ISO 50001 (energiajuhtimissüsteemid) või EN 16247-1 (energiaauditid) või EN ISO 14000 (keskkonnajuhtimissüsteemid), mille tulemusena on nad ka kooskõlas käesoleva direktiivi VI lisa sätetega, kuna kõnealused sätted ei ole ulatuslikumad kui nimetatud asjakohaste standardite nõuded. ⇨ Hetkel on väljatöötamisel energiaauditeid käsitlev Euroopa eristandard. Energiaauditeid võib teha eraldiseisvalt või osana laiemast keskkonnajuhtimissüsteemist või energiatõhususe lepingust. Kõikidel sellistel juhtudel peaksid need süsteemid vastama VI lisas sätestatud miinimumnõuetele. Lisaks võib teatavaid mehhanisme ja süsteeme, mis on kehtestatud teatavate transpordiettevõtjate heitkoguste ja kütusekulu jälgimiseks, näiteks ELi õiguse kohase HKSi puhul, pidada kokkusobivaks energiaaudititega, sealhulgas energiajuhtimissüsteemidega, kui need vastavad VI lisas sätestatud miinimumnõuetele. ⇦

⇩ uus

(64) Ettevõtte keskmine tarbimine peaks olema energiajuhtimissüsteemide ja energiaauditite kohaldamise määratlemise kriteerium, et suurendada nende mehhanismide tundlikkust asjakohaste kulutõhusa energiasäästu võimaluste kindlakstegemisel. Ettevõtteid, mis jäävad allapoole energiajuhtimissüsteemide ja energiaauditite jaoks kindlaks määratud tarbimiskünniseid, tuleks innustada läbi viima energiaauditeid ja rakendama nendest audititest tulenevaid soovitusi.

🡻 2012/27/EL põhjendus 25

(65) Kui energiaauditeid teevad asutusesisesed eksperdid, ei tohi nad nõutava sõltumatuse tõttu ise otseselt tegeleda auditeeriva tegevusega.

⇩ uus

(66) Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) sektor on veel üks oluline sektor, millele pööratakse üha suuremat tähelepanu. 2018. aastal oli andmekeskuste energiatarbimine ELis 76,8 TWh. Prognooside kohaselt kasvab see 2030. aastaks 98,5 TWh-ni, mis tähendab 28 % kasvu. Seda absoluutarvudes suurenemist võib vaadelda ka suhtelises arvestuses: ELis kasutasid andmekeskused 2018. aastal 2,7 % elektrinõudlusest ja kui areng jätkub praegusel trajektooril, moodustab nendepoolne nõudlus 2030. aastaks 3,21 %[82]. Juba Euroopa digistrateegias rõhutati vajadust väga energiatõhusate ja jätkusuutlike andmekeskuste järele ning kutsuti telekommunikatsioonioperaatoreid üles võtma nende ökoloogilise jalajäljega seotud läbipaistvusmeetmeid. Selleks et edendada säästvat arengut IKT-sektoris, eelkõige andmekeskuste puhul, peaksid liikmesriigid koguma ja avaldama andmeid, mis on asjakohased andmekeskuste energiatõhususe ja veekasutuse jalajälje seisukohast. Liikmesriigid peaksid koguma ja avaldama andmeid ainult märkimisväärse jalajäljega andmekeskuste kohta, mille puhul uute või olemasolevate käitiste vastavalt kas sobivad projekteerimis- või

---

[82] https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/energy-efficient-cloud-computing-technologies-and-policies-eco-friendly-cloud-market

tõhususalased algatused võivad oluliselt vähendada energia- ja veetarbimist või heitsoojuse taaskasutamist lähedalasuvates rajatistes ja soojusvõrkudes. Selliselt kogutud andmete põhjal saab välja selgitada andmekeskuse jätkusuutlikkuse näitaja.

(67) Andmekeskuste jätkusuutlikkuse näitajaid saab kasutada selleks, et mõõta jätkusuutliku andmekeskuse nelja põhimõõdet, nimelt seda, kui tõhusalt see energiat kasutab, kui suur osa sellest energiast pärineb taastuvatest energiaallikatest, toodetud heitsoojuse taaskasutamist ja magevee kasutamist. Andmekeskuse jätkusuutlikkuse näitajad peaksid suurendama teadlikkust andmekeskuste omanike ja käitajate, seadmete tootjate, tarkvara ja teenuste arendajate, andmekeskuse teenuste kasutajate seas kõikidel tasanditel ning üksustes ja organisatsioonides, kes võtavad kasutusele, kasutavad või hangivad pilve- ja andmekeskuseteenuseid. Samuti peaks see andma kindlustunde tegelike täiustuste suhtes, mis tulenevad jõupingutustest ja meetmetest, mille eesmärk on suurendada uute või olemasolevate andmekeskuste jätkusuutlikkust. Lisaks tuleks seda kasutada läbipaistva ja tõenditel põhineva planeerimise ja otsuste tegemise alusena. Andmekeskuste jätkusuutlikkuse näitajate kasutamine peaks olema liikmesriikidele vabatahtlik. Andmekeskuse jätkusuutlikkuse näitaja kasutamine peaks olema liikmesriikidele vabatahtlik.

↓ 2018/2002 põhjendus 25

(68) Tarbijate väiksemad kulutused energiale tuleks saavutada sel moel, et tarbijatel aidatakse vähendada energiatarbimist, vähendades hoonete energiavajadust ning parandades seadmete tõhusust, millele peaks lisanduma väikese energiatarbega transpordiliikide kättesaadavus koos ühistranspordi ja jalgratta kasutamisega. Liikmesriigid peaksid kaaluma ühenduvuse parandamist ka maa- ja äärepoolseimates piirkondades.

↓ 2018/2002 põhjendus 26

(69) Väga tähtis on suurendada kõikide liidu kodanike teadlikkust suurema energiatõhususe kasulikkusest ja anda neile õiget teavet selle saavutamise viiside kohta. Energiasüsteemi ümberkujundamises peaksid osalema ka igas vanuses inimesed, näiteks Euroopa kliimapakti kaudu ja Euroopa tuleviku konverentsi raames. Suurem energiatõhusus on ühtlasi väga tähtis liidu energiavarustuskindluse jaoks, kuna see vähendab liidu sõltuvust kolmandatest riikidest imporditavatest kütustest.

↓ 2018/2002 põhjendus 27

(70) Kõikide võetud energiatõhususmeetmete maksumus ja nendest saadav kasu, sealhulgas tasuvusaeg, tuleks muuta tarbijate jaoks täielikult arusaadavaks.

↓ 2018/2002 põhjendus 28 (kohandatud)

(71) Käesoleva d~~D~~irektiivi ~~2012/27/EL (nagu seda on muudetud käesoleva direktiiviga)~~ rakendamisel ja muude energiatõhususe valdkonna meetmete võtmisel peaksid liikmesriigid pöörama erilist tähelepanu energiatõhususe meetmete ja ringmajanduse põhimõtete kohase loodusvarade tõhusa kasutamise vahelisele sünergiale.

↓ 2018/2002 põhjendus 29

(72) Liikmesriigid peaksid püüdma uute ärimudelite ja tehnoloogiate eeliseid ära kasutades edendada ja hõlbustada energiatõhususmeetmete kasutuselevõttu, muu hulgas suur- ja väiketarbijatele suunatud innovatiivsete energiateenuste abil.

↓ 2018/2002 põhjendus 30 (kohandatud)

(73) ~~Osana meetmetest, mis on esitatud energialiidu ning kütte- ja jahutusstrateegia raames komisjoni 15. juuli 2015. aasta teatises „Uued võimalused energiatarbijatele“, tuleb tugevdada tarbijate miinimumõigusi saada täpset, usaldusväärset, selget ja õigeaegset teavet oma energiatarbimise kohta. Tuleks muuta direktiivi 2012/27/EL artikleid 9–11 ja VII lisa, et~~ ⌦ On vaja ⌫ sätestada nõue anda sageli ja tõhusamalt tagasisidet energiatarbimise kohta, kui see on tehniliselt teostatav ja kulutõhus, pidades silmas olemasolevaid mõõteseadmeid. Käesoleva direktiiviga täpsustatakse, et tarbimispõhise mõõtmise kulutõhusus sõltub sellest, kas seotud kulud on potentsiaalse energiasäästuga võrreldes proportsionaalsed. Tarbimispõhise mõõtmise kulutõhusust hinnates võidakse võtta arvesse teiste konkreetsete kavandatud meetmete mõju asjaomases hoones, näiteks peatset renoveerimist.

↓ 2018/2002 põhjendus 31 (kohandatud)

(74) Samuti täpsustatakse käesoleva direktiiviga, et tarbijatele esitatavate arvetega ning arvete esitamist käsitleva teabega ja tarbimisandmetega seotud õigused peaksid kehtima kesksest allikast tarnitava kütte, jahutuse ja sooja tarbevee tarbijate suhtes ka siis, kui neil ei ole otsest individuaalset lepingulist suhet energiatarnijaga. ~~Mõiste „lõpptarbija“ määratlust on võimalik mõista nii, et see osutab üksnes füüsilisele või juriidilisele isikule, kes ostab energiat energiatarnijaga sõlmitud individuaalse otselepingu alusel. Seega peaks asjakohaste sätete kohaldamiseks lisama mõiste „lõppkasutaja“, et viidata laiemale tarbijarühmale, ning see peaks lisaks lõpptarbijatele, kes ostavad kütet, jahutust ja sooja tarbevett isiklikuks lõpptarbimiseks, hõlmama ka eramajade või kortermajade korterite elanikke või mitmeotstarbeliste hoonete kasutajaid, kui selliseid hooneid varustatakse kesksest allikast ja kui nende elanikel või kasutajatel ei ole otse- ega individuaalset lepingut energiatarnijaga. Mõiste „tarbimispõhine mõõtmine“ peaks tähendama selliste hoonete üksustes/korterites toimuva tarbimise mõõtmist.~~

↓ 2018/2002 põhjendus 32

(75) Soojusenergia individuaalse tarbimise arvestuse läbipaistvuse tagamiseks ja seeläbi tarbimispõhise mõõtmise rakendamise hõlbustamiseks peaksid liikmesriigid tagama, et neil on olemas läbipaistvad ja avalikult kättesaadavad riiklikud eeskirjad kütte, jahutuse ja sooja tarbevee tarbimise kulude jaotamise kohta kortermajades ja mitmeotstarbelistes hoonetes. Lisaks läbipaistvusele võivad liikmesriigid kaaluda selliste meetmete võtmist, mis aitaksid tugevdada konkurentsi tarbimispõhise mõõtmise teenuste osutamisel ja aitaksid sellega tagada, et lõppkasutajate kulud oleksid mõistlikud.

↓ 2018/2002 põhjendus 33 (kohandatud)

(76) ~~Hiljemalt 25. oktoobriks 2020 peaksid~~ ~~v~~Vastpaigaldatud soojusarvestid ja küttekulujaoturid peaksid olema kaugloetavad, et tagada kulutõhus ja sage tarbimisandmete esitamine. Käesoleva direktiiviga ~~direktiivi 2012/27/EL tehtavad muudatused~~ ⌦ sätted ⌫ , mis puudutavad kütte, jahutuse ja sooja tarbevee mõõtmist, kütte, jahutuse ja sooja tarbevee kasutuse tarbimispõhist mõõtmist ja kulude jaotamist, kaugloetavuse nõuet, kütte, jahutuse ja sooja tarbevee arvetel esitatavat teavet ja tarbimisandmeid, kütte, jahutuse ja sooja tarbevee tarbimise mõõtmise andmetele, arvetel esitatavale teabele ja tarbimisandmetele juurdepääsu kulu ning kütte, jahutuse ja sooja tarbevee arvete esitamise ja tarbimisandmete miinimumnõudeid, on ette nähtud kohaldamiseks üksnes kesksest allikast tarnitava kütte, jahutuse ja sooja tarbevee suhtes. Liikmesriikidel on vabadus otsustada, kas kaasaskantavate või sõidukis paiknevate seadmetega (walk-by/drive-by) tehnoloogiaid peetakse kaugloetavateks või mitte. Kaugloetavate arvestite näidu teadasaamiseks ei ole vaja juurdepääsu korteritesse või hoonete üksustesse.

↓ 2018/2002 põhjendus 34

(77) Liikmesriigid peaksid arvesse võtma asjaolu, et energiatarbimise mõõtmise uute tehnoloogiate edukaks rakendamiseks on vaja teha suuremaid investeeringuid nii kasutajate kui ka energiatarnijate haridusse ja oskustesse.

↓ 2018/2002 põhjendus 35

(78) Arvetel esitatav teave ja iga-aastased aruanded on olulised tarbijate energiatarbimisest teavitamise vahendid. Andmed tarbimise ja kulude kohta võivad anda ka muud teavet, mis aitab tarbijatel võrrelda oma kehtivat lepingut teiste pakkumistega ning kasutada kaebuste esitamise ja vaidluste alternatiivse lahendamise mehhanisme. Võttes siiski arvesse, et arvetega seotud vaidlused on üks levinumaid tarbijate kaebuste põhjuseid ning põhjuseid, millest on tingitud tarbijate püsivalt väike rahulolu ja passiivsus suhtlemisel energiatarnijatega, on vaja arved muuta lihtsamaks, selgemaks ja arusaadavamaks, tagades samal ajal, et eraldi vahendid, näiteks arvetel esitatav teave, teavitusvahendid ja iga-aastased aruanded annaksid kogu vajaliku teabe, mis võimaldab tarbijatel oma energiatarbimist muuta, pakkumisi võrrelda ja tarnijaid vahetada.

↓ 2012/27/EL põhjendus 26

~~Energiatõhususe parandamise meetmete väljatöötamisel tuleks arvesse võtta tõhususe kasvu ja säästu, mis saavutatakse kulutõhusa tehnoloogilise innovatsiooni laialdase kohaldamisega, näiteks arukate arvestite kasutamisega. Kui arukad arvestid on paigaldatud, ei või ettevõtjad neid kasutada põhjendamatute tagasiulatuvate arvete esitamiseks.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 27 (kohandatud)

~~Seoses elektriga ja vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiivile 2009/72/EÜ (mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju),[83] kui arukate arvestite kasutamine on saanud positiivse hinnangu, tuleks vähemalt 80 % tarbijaist aastaks 2020 varustada arukate arvestisüsteemidega. Seoses gaasiga ja vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiivile 2009/73/EÜ (mis käsitleb maagaasi siseturu ühiseeskirju),[84] kui arukate arvestussüsteemide kasutamine on saanud positiivse hinnangu, peaksid liikmesriigid või nende poolt määratud pädevad asutused koostama ajakava arukate arvestisüsteemide rakendamiseks.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 28 (kohandatud)

~~Individuaalsete arvestite või küttekulujaoturite kasutamine kütte individuaalse tarbimise mõõtmiseks kortermajades, mis on varustatud kaugkütte või ühise keskküttega, on kasulik siis, kui lõpptarbijatel on vahendid nende oma individuaalse tarbimise kontrollimiseks. Seetõttu on nende kasutamisel mõtet ainult hoonete puhul, mille radiaatorid on varustatud termostaatiliste radiaatori ventiilidega.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 29 (kohandatud)

~~Mõnedes kaugkütte või ühise keskküttega varustatud kortermajades oleks täpsete individuaalsete soojusarvestite kasutamine tehniliselt keeruline ja kulukas seetõttu, et kütmiseks kasutatav kuum vesi siseneb korteritesse ja väljub neist mitmes kohas. Võib eeldada, et soojustarbimise individuaalne arvestamine kortermajades on tehniliselt siiski võimalik, kui individuaalsete arvestite paigaldamiseks ei ole olemasolevat majasisest kuumaveetorustikku vaja hoones välja vahetada. Sellistes hoonetes saab individuaalse soojustarbimise mõõtmise sel juhul läbi viia igale radiaatorile paigaldatud individuaalsete küttekulu jaoturite abil.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 30 (kohandatud)

~~Direktiivi 2006/32/EÜ kohaselt peavad liikmesriigid tagama, et lõpptarbijad on varustatud konkurentsivõimelise hinnaga individuaalsete arvestitega, mis mõõdavad täpselt nende tegelikku energiatarbimist ning annavad teavet tegeliku tarbimisaja kohta. Enamikul juhtudel on selle nõude eeltingimuseks, et nõude täitmine peaks olema tehniliselt võimalik, rahaliselt mõistlik ning potentsiaalse energiasäästuga seoses proportsionaalne. Kui uus hoone ühendatakse võrku või kui hoonet renoveeritakse põhjalikult, nagu on määratletud direktiivis 2010/31/EL, tuleks sellised individuaalsed arvestid siiski alati paigaldada. Direktiivis~~

83 ~~ELT L 211, 14.8.2009, lk 55.~~

84 ~~ELT L 211, 14.8.2009, lk 94.~~

~~2006/32/EÜ nõutakse samuti, et tegelikul tarbimisel põhinevaid selgeid arveid tuleks esitada piisavalt sageli, et tarbijatel oleks võimalik reguleerida oma energiatarbimist.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 31 (kohandatud)

~~Direktiivid 2009/72/EÜ ja 2009/73/EÜ kohustavad liikmesriike tagama arukate arvestisüsteemide rakendamise, mis aitab tarbijatel aktiivselt osaleda elektri- ja gaasitarneturgudel. Kui elektrienergia puhul leitakse, et arukate arvestite kasutuselevõtmine on kulutõhus, tuleb vähemalt 80 % tarbijatest varustada arukate arvestisüsteemidega 2020. aastaks. Maagaasi puhul tähtaega ei ole, kuid nõutakse ajakava koostamist. Nimetatud direktiivides on samuti sätestatud, et lõpptarbijaid tuleb elektrienergia/maagaasi tegelikust tarbimisest ja kuludest nõuetekohaselt ja piisava sagedusega teavitada, et võimaldada neil oma tarbimist reguleerida.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 32 (kohandatud)

~~Direktiivide 2006/32/EÜ, 2009/72/EÜ ja 2009/73/EÜ tarbimise mõõtmist ja arvete esitamist käsitlevate sätete mõju energiasäästule on olnud piiratud. Paljudes liidu piirkondades ei ole need sätted viinud selleni, et tarbijad saaksid ajakohast teavet nende energiatarbimise kohta või tegelikul tarbimisel põhinevaid arveid sagedusega, mis uuringute kohaselt on vajalik selleks, et tarbijad saaksid oma energiatarbimist reguleerida. Kortermajade kütte ja sooja veega varustamise sektorites on nende sätete ebapiisav selgus toonud kaasa ka arvukad kaebused kodanikelt.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 33 (kohandatud)

~~Selleks et suurendada lõpptarbijate suutlikkust pääseda ligi nende individuaalset tarbimist käsitlevale teabele ja arvetele, pidades silmas võimalusi, mida seostatakse arukate arvestisüsteemide rakendamise ja arukate arvestite kasutuselevõtmisega liikmesriikides, on oluline suurendada liidu õiguse nõuete selgust selles valdkonnas. See peaks aitama vähendada kulusid, mis kaasnevad energiasäästu suurendavate arukate arvestisüsteemide rakendamisega, ning toetama energiateenuste turgude arendamist ja nõudluse juhtimist. Arukate arvestisüsteemide rakendamine võimaldaks sagedasti esitada tegelikul tarbimisel põhinevaid arveid. Nõudeid, mis käsitlevad juurdepääsu teabele ja tegelikul tarbimisel põhinevate õiglaste ja täpsete arvete esitamist, tuleb siiski selgitada ka nendel juhtudel, kus arukaid arvesteid ei ole 2020. aastaks paigaldatud, sealhulgas seoses kütte, jahutuse ja sooja vee individuaalse tarbimise mõõtmise ja selle eest arvete esitamisega mitme üksusega hoonetes, mida varustatakse kaugkütte- või kaugjahutusvõrgust või millel on enda ühine küttesüsteem.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 34 (kohandatud)

(79) Energiatõhususe parandamise meetmete väljatöötamisel peaksid liikmesriigid asjakohaselt arvestama vajadust tagada siseturu nõuetekohane toimimine ja *acquis*' ühtne rakendamine kooskõlas ⊠ ELi ⊠ ~~Euroopa Liidu~~ toimimise lepinguga.

↓ 2012/27/EL põhjendus 35 (kohandatud)
⇨ uus

(80) Soojuse ja elektrienergia tõhus koostootmine ning ⌦ tõhus ⌫ kaugküte ja -jahutus pakuvad rohkelt primaarenergia säästmise võimalusi~~, mis on~~ liidus~~ enamjaolt kasutamata~~. Liikmesriigid peaksid läbi viima tõhusa koostootmise ning ⌦ tõhusa ⌫ kaugkütte ja -jahutuse potentsiaali põhjaliku hindamise. ~~Neid hindamisi tuleks ajakohastada komisjoni taotlusel, et anda investoritele teavet riiklike arenduskavade kohta ning tagada stabiilne ja toetav investeerimiskeskkond~~ ⇨Need hindamised peaksid olema kooskõlas lõimitud riiklike energia- ja kliimakavadega ning pikaajaliste renoveerimisstrateegiatega ⇦. Uued elektrijaamad ja olemasolevad elektrijaamad, mida on oluliselt remonditud või mille luba või litsentsi on uuendatud, tuleks (tingimusel et kulude-tulude analüüsist ilmneb ülejääk) varustada tõhusate koostootmisseadmetega, et ära kasutada elektri tootmisel tekkivat heitsoojust. ⇨ Samamoodi peaksid muud märkimisväärse keskmise aastase sisendenergiaga rajatised olema varustatud tehniliste lahendustega heitsoojuse kasutamiseks rajatise puhul, mille kulude-tulude analüüsist ilmneb ülejääk. ⇦ Heitsoojust võiks kaugküttevõrgu kaudu transportida sinna, kus seda vajatakse. Sündmused, millest tuleneb loakriteeriumide kohaldamise nõue, on üldiselt sündmused, millest tulenevad ka nõuded Euroopa Parlamendi ja nõukogu ~~24. novembri 2010. aasta~~ direktiivi 2010/75/EL[85] ~~(tööstusheidete kohta) (tööstusheidete direktiiv)~~ kohastele lubadele ja ~~direktiivi 2009/72/EÜ~~ direktiivi (EL) 2019/944 kohastele lubadele.

↓ 2012/27/EL põhjendus 36

(81) Asjakohane võib olla, et ~~tuumaenergiakäitised või~~ elektrijaamad, mille eesmärk on saada kasu geoloogilisest säilitamisest, mis on lubatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu ~~23. aprilli 2009. aasta~~ direktiiviga 2009/31/EÜ~~ (milles käsitletakse süsinikdioksiidi geoloogilist säilitamist)~~,[86] paigutatakse kohtadesse, kus heitsoojuse taaskasutamine tõhusa koostootmise kaudu või kaugkütte- või kaugjahutusvõrgu abil ei ole kulutõhus. Liikmesriikidel peaks seega olema võimalik vabastada need käitised kohustusest teha kulude-tulude analüüs, et varustada käitis seadmetega, mis võimaldavad heitsoojuse taaskasutamist tõhusa koostootmise seadmes. Samuti peaks olema võimalik vabastata nõudest pakkuda ka kütet sellised tipptunni- ja varuelektrijaamad, mis on kavandatud töötama alla 1500 töötunni aastas viie aasta libiseva keskmisena.

85 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta direktiiv 2010/75/EL tööstusheidete kohta (ELT L 334, 17.12.2010, lk 17).

86 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/31/EÜ, milles käsitletakse süsinikdioksiidi geoloogilist säilitamist (ELT L 140, 5.6.2009, lk 114).

↓ 2012/27/EL põhjendus 37
⇨ uus

(82) On asjakohane, et liikmesriigid innustavad selliste meetmete ja menetluste kehtestamist, millega toetatakse alla ~~20~~ ⇨ 5 ⇦ MW summaarse nimisoojusvõimsusega koostootmisjaamade kasutuselevõttu, eesmärgiga soodustada energia hajatootmist.

⇩ uus

(83) Riiklike põhjalike hindamiste rakendamiseks peaksid liikmesriigid julgustama tõhusa koostootmise ning tõhusa kaugkütte ja -jahutuse potentsiaali hindamist piirkondlikul ja kohalikul tasandil. Liikmesriigid peaksid võtma meetmeid, et edendada ja hõlbustada tõhusa koostootmise ning tõhusa kaugkütte ja -jahutuse väljaselgitatud kulutõhususe potentsiaali kasutuselevõttu.

(84) Tõhusa kaugkütte ja -jahutuse nõuded peaksid olema kooskõlas liidu pikaajaliste kliimapoliitikaeesmärkide, kliima- ja keskkonnastandardite ning prioriteetidega ning peaksid olema kooskõlas põhimõttega „ei kahjusta oluliselt“ määruse (EL) 2020/85 tähenduses. Kõigi kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemide eesmärk peaks olema parandada energiasüsteemi teiste osadega koostoimimise võimet, et optimeerida energiakasutust ja vältida energia raiskamist, kasutades hoonete kogu potentsiaali soojuse või jahutuse, sealhulgas teenindusrajatistest ja lähedalasuvatest andmekeskustest pärineva üleliigse soojuse salvestamiseks. Seepärast tuleks tõhusa kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemiga tagada primaarenergiatõhususe suurenemine ning taastuvenergia ning heitsoojuse ja heitjahutusenergia järkjärguline lõimimine. Seepärast tuleks käesoleva direktiivi kohased rangemad kütte- ja jahutusvarustuse nõuded kehtestada järk-järgult, kohaldades neid konkreetsetel kindlaksmääratud ajavahemikel ning alaliselt alates 1. jaanuarist 2050.

↓ 2012/27/EL põhjendus 38
(kohandatud)
⇨ uus

(85) Tõhus koostootmine ~~peaks olema~~ ⌦ on ⌫ määratletud energiasäästu kaudu, mis saadakse siis, kui soojust ja elektrit eraldi tootmise asemel toodetakse koos. ⇨ Suure tõhususega koostootmisele esitatavad nõuded peaksid olema kooskõlas kliimapoliitika pikaajaliste eesmärkidega. ⇦ Euroopa Liidu õigusaktides kasutatud koostootmise ja tõhusa koostootmise määratlused ei tohiks piirata teistsuguste määratluste kasutamist siseriiklikes õigusaktides, kui neid kasutatakse muudel eesmärkidel, kui liidu asjaomastes õigusaktides sätestatud. Võimalikult suure energiasäästu saamiseks ja energiasäästu kõikide võimaluste ärakasutamiseks tuleb hoolikalt jälgida koostootmisseadmete töötamise tingimusi.

↓ 2012/27/EL põhjendus 39
(kohandatud)

(86) ~~Lõpptarbija jaoks~~ L~~l~~äbipaistvuse ~~suurendamiseks~~ ⌦ tagamiseks ja ⌫ ~~,~~ et ~~ta~~lõpptarbija saaks valida soojusega koos toodetud või muu tehnoloogiaga toodetud elektri vahel, peaks elektri pärinemine tõhusa koostootmise seadmest olema tagatud

tõhususe ühtlustatud kontrollväärtuste alusel. Päritolutagatiste süsteem ei anna iseenesest õigust saada kasu riiklikest toetusmehhanismidest. On tähtis, et tõhusa koostootmisega saadud elektrienergia kõikidel vormidel oleks päritolutagatis. Päritolutagatisi tuleks eristada vahetatavatest sertifikaatidest.

↓ 2012/27/EL põhjendus 40

(87) Tuleks arvesse võtta koostootmise ning kaugkütte- ja -jahutuse sektori spetsiifilist struktuuri, millesse kuulub palju väikesi ja keskmise suurusega tootjaid; see on eriti oluline, kui vaadatakse läbi koostootmisseadmetele või nendega seotud võrkudele ehitusloa andmise halduskorda – siis tuleks kohaldada põhimõtet „kõigepealt mõtle väikestele".

↓ 2012/27/EL põhjendus 41

(88) Enamik liidu ettevõtteid on VKEd. Neil on liidu jaoks väga palju energiasäästu võimalusi. Selleks et aidata neil võtta energiatõhususe meetmeid, peaksid liikmesriigid rajama seda soodustava raamistiku, mille eesmärk on VKEde varustamine tehnilise abi ja just neile vajaliku teabega.

↓ 2012/27/EL põhjendus 42 (kohandatud)

~~Direktiivis 2010/75/EL on energiatõhusus üks kriteeriumidest parima võimaliku tehnika määramisel, mis võetakse aluseks loa andmise tingimuste kehtestamisel direktiivi reguleerimisalas tegutsevatele käitistele, sealhulgas 50 MW või suurema summaarse nimisoojusvõimsusega põletuskäitistele. Direktiivi 2003/87/EÜ I lisas loetletud tegevusalade puhul annab nimetatud direktiiv aga liikmesriikidele võimaluse mitte kehtestada põletusseadmetele või muudele ettevõtte tegevuskohas süsinikdioksiide eraldavatele seadmetele energiatõhusust käsitlevaid nõudeid. Liikmesriigid võiksid lisada oma direktiivi 2010/75/EL kohaselt esitatavasse aruandesse teabe energiatõhususe tasemete kohta.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 43

(89) Liikmesriigid peaksid objektiivsete, läbipaistvate ja mittediskrimineerivate kriteeriumide põhjal kehtestama eeskirjad, milles käsitletakse tõhusa koostootmisega elektrit tootvate uute elektritootjate võrku ühendamise, võrgu tugevdamise ja võrku integreerimiseks vajalike tehniliste kohanduste kulude kandmist ja jagamist, võttes arvesse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu ~~13. juuli 2009. aasta~~ määrusega (EL) 2019/943[87] ~~(EÜ) nr 714/2009 (võrkudele juurdepääsu tingimuste kohta piiriüleses elektrikaubanduses)~~[88] ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu ~~13. juuli 2009. aasta~~ määrusega (EÜ) nr 715/2009 ~~(maagaasi ülekandevõrkudele juurdepääsu~~

---

87 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/943, milles käsitletakse elektrienergia siseturgu (ELT L 158, 14.6.2019, lk 54).

88 ~~ELT L 211, 14.8.2009, lk 15.~~

~~tingimuste kohta)~~[89] välja töötatud juhiseid ja eeskirju. Elektritootjatel, kes toodavad elektrit tõhusa koostootmisega, tuleks lubada välja kuulutada ühendamistööde pakkumismenetlus. Tuleks lihtsustada tõhusa koostootmisega, eriti väikekoostootmisseadmetes ja mikrokoostootmisseadmetes toodetud elektri pääsu võrgusüsteemi. Liikmesriigid võivad kooskõlas direktiivi (EL) 2019/944~~2009/72/EÜ~~ artikli ~~9~~3 lõikega 2 ja direktiivi 2009/73/EÜ artikli 3 lõikega 2 kehtestada elektri- ja gaasisektoris tegutsevatele ettevõtjatele avalike teenuste osutamise kohustused, sealhulgas energiatõhususega seotud kohustused.

⇩ uus

(90) On vaja kehtestada sätted, milles käsitletakse arvete esitamist, ühtset kontaktpunkti, vaidluste kohtuvälist lahendamist, energiaostuvõimetust ja lepingulisi põhiõigusi, eesmärgiga viia need vajaduse korral kooskõlla direktiivi (EL) 2019/944 kohaste elektrit käsitlevate asjakohaste sätetega, et tugevdada tarbijakaitset ja võimaldada lõpptarbijatel saada sagedasemat, selgemat ja ajakohasemat teavet nende kütte, jahutuse või sooja tarbevee tarbimise kohta ning reguleerida oma energiatarbimist.

(91) Parem tarbijakaitse tuleks tagada seeläbi, et kõikidele tarbijatele on kättesaadav selline tõhus ja sõltumatu vaidluste kohtuvälise lahendamise mehhanism nagu energiaombudsman või tarbijakaitseorgan, või reguleeriv asutus. Liikmesriigid peaksid seega kehtestama kaebuste käsitlemise kiire ja tõhusa korra.

⇩ uus

(92) Tuleks tunnustada taastuvenergiakogukondade (vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile (EL) 2018/2001)[90] ja kodanike energiakogukondade (vastavalt direktiivile (EL) 2019/944) panust Euroopa rohelise kokkuleppe ja 2030. aasta kliimakava eesmärkide saavutamise nimel. Seepärast peaksid liikmesriigid kaaluma ja edendama taastuvenergiakogukondade ja kodanike energiakogukondade rolli. Need kogukonnad võivad aidata liikmesriikidel saavutada käesoleva direktiivi eesmärke, edendades energiatõhusust kohalikul või leibkondade tasandil. Nendega saab võimestada ja kaasata tarbijaid ning võimaldada teatavatel kodutarbijate rühmadel, sealhulgas maa- ja äärepoolsetes piirkondades, osaleda energiatõhususe projektides ja algatustes. Energiakogukonnad saavad aidata võidelda energiaostuvõimetusega, toetades energiatõhususe projekte, vähendades energiatarbimist ja alandades tarnetariife.

(93) Tuleks tunnustada ühtsete kontaktpunktide või sarnaste struktuuride panust mehhanismidena, mis võimaldavad paljudel sihtrühmadel, sealhulgas kodanikel, VKEdel ja avaliku sektori asutustel kavandada ja rakendada puhtale energiale üleminekuga seotud projekte ja meetmeid. See toetus võib hõlmata tehnilise, halduse- ja finantsalase nõu ja abi andmist, vajalike haldusmenetluste või finantsturgudele

---

89 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 715/2009 maagaasi ülekandevõrkudele juurdepääsu tingimuste kohta (ELT L 211, 14.8.2009, lk 36).

90 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82).

juurdepääsu lihtsustamist või suuniseid riikliku ja Euroopa õigusraamistiku, sealhulgas riigihanke-eeskirjade ja -kriteeriumide ning ELi taksonoomia kohta.

(94) Komisjon peaks läbi vaatama mõju, mis on tema meetmetel, mille eesmärk on toetada platvormide või foorumite loomist energiatõhususe koolitusprogrammide edendamisel, millesse on kaasatud muu hulgas Euroopa sotsiaalse dialoogi organid, ja esitab vajaduse korral lisameetmeid. Komisjon peaks ka innustama Euroopa sotsiaalpartnereid pidama arutelusid energiatõhususe üle, eelkõige kaitsetumate tarbijate ja lõpptarbijate, sealhulgas energiaostuvõimetute tarbijate jaoks.

(95) Euroopa rohelises kokkuleppes on kesksel kohal õiglane üleminek kliimaneutraalsele liidule 2050. aastaks. Euroopa sotsiaalõiguste sambas, mille Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon kuulutasid ühiselt välja 17. novembril 2017, on energiat nimetatud nende oluliste teenuste hulgas, mis peaks olema igaühele kättesaadavad. Selliste teenuste kättesaadavust toetatakse nende inimeste puhul, kes seda vajavad[91].

(96) On vaja tagada, et energiaostuvõimetud inimesed, vähekaitstud kliendid ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavad inimesed oleksid kaitstud ning et nad oleksid võimestatud selleks, et aktiivselt osaleda energiatõhususe parandamise algatustes, meetmetes ja nendega seotud tarbijakaitse- või teavitamismeetmetes, mida liikmesriigid rakendavad.

(97) Riiklikul ja liidu tasandil kättesaadavad avaliku sektori vahendid tuleks strateegiliselt investeerida energiatõhususe parandamise meetmetesse, eelkõige vähekaitstud klientide, energiaostuvõimetute inimeste ja sotsiaaleluruumides elavate inimeste hüvanguks. Liikmesriigid peaksid kasutama mis tahes rahalist toetust, mida nad võivad saada kliimameetmete sotsiaalfondist [kliimameetmete sotsiaalfondi määrus], ning ELi heitkogustega kauplemise süsteemi saastekvootidest saadavat tulu. See tulu aitab liikmesriikidel täita oma kohustust rakendada energiasäästukohustuse raames energiasäästumeetmeid ja poliitikameetmeid eelkõige vähekaitstud klientide ja energiaostuvõimetute inimeste hüvanguks, mis võib hõlmata ka maa- ja äärepoolseimates piirkondades elavaid inimesi.

(98) Riiklikke rahastamiskavasid peaksid täiendama asjakohased kavad, mis hõlmavad paremat teavet, tehnilist ja haldusabi ning lihtsamat juurdepääsu rahastamisele, mis võimaldab olemasolevaid rahalisi vahendeid kõige paremini ära kasutada eelkõige energiaostuvõimetutel inimestel, vähekaitstud klientidel ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavatel inimestel.

(99) Liikmesriigid peaksid võimestama ja kaitsma kõiki inimesi võrdselt, olenemata nende bioloogilisest soost, sotsiaalsest soost, vanusest, puudest, rassist või etnilisest päritolust, seksuaalsest sättumusest, usutunnistusest või veendumustest, ning tagama, et need, keda energiaostuvõimetus kõige rohkem mõjutab või ohustab rohkem, või keda energiaostuvõimetuse kahjulik mõju kõige rohkem ohustab, oleksid piisavalt kaitstud. Lisaks peaksid liikmesriigid tagama, et energiatõhususe meetmed ei süvenda olemasolevat ebavõrdsust, eelkõige seoses energiaostuvõimetusega.

---

[91] Euroopa sotsiaalõiguste sammas, 20. põhimõte – juurdepääs esmatähtsatele teenustele: https://ec.europa.eu/commission/priorities/deeper-and-fairer-economic-and-monetary-union/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-20-principles_et

↓ 2012/27/EL põhjendus 44
(kohandatud)

~~Nõudlusele reageerimine on oluline energiatõhususe parandamise vahend, kuna see suurendab märkimisväärselt tarbijate või nende määratud kolmandate isikute võimalusi tegutseda tarbimise ja arvetel esitatava teabe põhjal ning võimaldab seega vähendada või nihutada tarbimist, mille tulemuseks on energiasääst lõpptarbimises ning tänu võrgustike ja tootmisvõimsuste optimaalsemale kasutamisele ka energia tootmises, ülekandmisel ja jaotamisel.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 45
⇨ uus

(100) ~~Nõudlusele reageerimine võib põhineda sellel, kuidas lõpptarbijad käituvad hinnasignaalide saamisel, või hoonete automatiseerimisel. Nõudlusele reageerimise tingimusi tuleks seega parandada ja selle võimalikkust suurendada, sealhulgas väikeste lõpptarbijate jaoks. Seetõttu ja võttes arvesse arukate võrkude jätkuvat kasutuselevõttu, peaksid liikmesriigid tagama selle, et energeetikavaldkonda reguleerivad riiklikud asutused oleksid võimelised tagama, et võrgutariifide ja õigusnormidega soodustatakse energiatõhususe parandamist ja toetatakse dünaamilist hinnakujundust, et lõpptarbijad võtaksid nõudlusele reageerimise meetmeid. Eesmärgiks peaksid olema turgude lõimumine ning võrdsed turule sisenemise tingimused nii tootmis- kui ka nõudluspoole ressurssidele (tarne- ja tarbimiskoormustele). Lisaks peaksid l~~Liikmesriigid peaksid tagama, et riiklikud energeetikavaldkonda reguleerivad asutused kasutavad terviklikku lähenemisviisi, mis hõlmab ka võimalikku säästmist energiatarbimises ja lõppkasutussektoris. ⇨ Ilma et see piiraks energiavarustuskindlust, turgude integreerimist ja ennetavaid investeeringuid avamere taastuvenergia kasutuselevõtuks vajalikesse võrkudesse, peaksid riiklikud energeetikavaldkonda reguleerivad asutused tagama, et kavandamis- ja otsustusprotsesside puhul rakendatakse energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet ning et võrgutariifid ja -eeskirjad soodustaksid energiatõhususe parandamist. Liikmesriigid peaksid tagama ka selle, et põhi- ja jaotusvõrguettevõtjad võtaksid arvesse energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet. See aitaks põhivõrguettevõtjatel ja jaotusvõrguettevõtjatel kaaluda paremaid energiatõhususlahendusi ja lisakulusid, mis kaasnevad nõudluse poole ressursside hankimisega, samuti erinevate võrguinvesteeringute ja käitamiskavade keskkonnaalast ja sotsiaalmajanduslikku mõju. Selline lähenemisviis nõuab üleminekut kitsalt majandusliku tõhususe perspektiivilt maksimaalsele sotsiaalsele heaolule. Energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet tuleks eelkõige kohaldada energiataristu laiendamise stsenaariumide puhul, kus nõudlusega seotud lahendusi võiks pidada elujõulisteks alternatiivideks ja neid tuleb nõuetekohaselt hinnata, ning sellest peaks saama võrgu planeerimise projektide hindamise lahutamatu osa. Selle kohaldamist peaksid kontrollima riiklikud reguleerivad asutused. ⇦

↓ 2012/27/EL põhjendus 46
⇨ uus

(101) Käesoleva direktiivi tulemuslikuks ja õigeaegseks rakendamiseks, näiteks energiaauditite nõuete täitmise ja energiatõhususkohustuste süsteemide rakendamise

jaoks, on vaja piisaval arvul usaldusväärseid energiatõhususe valdkonnas pädevaid kutsetöötajaid. Seepärast peaksid liikmesriigid looma ⇨ tihedas koostöös sotsiaalpartnerite, koolitajate ja teiste asjaomaste sidusrühmadega sertifitseerimis- ja/või samaväärsed kvalifitseerimis- ja sobivad koolitus ⇦ süsteemid energiateenuste osutajatele ning energiaauditite ja energiatõhususe parandamise meetmete pakkujatele. ⇨ Kavasid tuleks hinnata iga nelja aasta tagant alates 2024. aasta detsembrist ja neid vajaduse korral ajakohastada, et tagada energiateenuste osutajate, energiaaudiitorite, energeetikajuhtide ja ehitusdetailide paigaldajate vajalik pädevus. ⇦

↓ 2012/27/EL põhjendus 47 (kohandatud)
⇨ uus

(102) Tuleb jätkata energiateenuste turu arendamist, et tagada nõudlus energiateenuste järele ja selliste teenuste osutamine. ~~Sellele aitab kaasa~~ Läbipaistvus, näiteks ⇨ sertifitseeritud ⇦ energiateenuste osutajate nimekirjad~~,~~ ⇨ ning kättesaadavad ⇦ n~~N~~äidislepingud, parimate tavade jagamine ja juhised~~,~~ ~~eelkõige~~ ⇨ aitavad oluliselt kaasa energiateenuste ja ⇦ energiatõhususe lepingute ~~kohta,~~ ⌦ kasutuselevõtule ning ⌫ võivad samuti aidata nõudlust ergutada ⇨ ja suurendada usaldust energiateenuste osutajate suhtes ⇦. ~~Nii nagu muudegi kolmanda isiku poolse finantseerimiskokkuleppe vormide puhul, väldib~~ Eenergiatõhususe lepingu puhul väldib energiateenuse saaja investeerimiskulusid, kasutades osa energiasäästu finantsväärtusest selleks, et maksta investeeringu eest, mille on täielikult või osaliselt teinud kolmas isik. ⇨ See saab aidata ligi meelitada erakapitali, mis on liidu hoonete renoveerimise määra suurendamise võti, tuua turule oskusteavet ja luua uuenduslikke ärimudeleid. Seetõttu tuleks nõuda, et mitteeluhoonete puhul, mille kasulik põrandapind on üle 1000 m^2, hinnataks energiatõhususe lepingute renoveerimiseks kasutamise teostatavust. See on samm edasi, et suurendada usaldust energiateenuste ettevõtjate vastu ja sillutada teed selliste projektide laiendamiseks tulevikus. ⇦

⇩ uus

(103) Võttes arvesse renoveerimislainet käsitlevas komisjoni teatises järgmiseks aastakümneks seatud ambitsioonikaid renoveerimiseesmärke, on vaja suurendada sõltumatute turuvahendajate, sealhulgas ühtsete kontaktpunktide või sarnaste toetusmehhanismide rolli, et stimuleerida turu arengut nõudluse ja pakkumise poolel ning edendada energiatõhususe lepingute sõlmimist nii era- kui ka avaliku sektori hoonete renoveerimiseks. Sellega seoses võiksid olulist rolli täita kohalikud energiaagentuurid, kes saaksid kindlaks teha võimalikud vahendajad või ühtsed kontaktpunktid ja toetada nende loomist.

(104) Mitmes liikmesriigis seisavad energiatõhususe lepingud endiselt silmitsi oluliste takistustega, mis tulenevad allesjäänud regulatiivsetest ja mitteregulatiivsetest tõketest. Seetõttu on vaja tegeleda riiklike õigusraamistike mitmetimõistetavusega, eksperditeadmiste puudumisega, eelkõige seoses hankemenetlustega, ning konkureerivate laenude ja toetustega.

(105) Liikmesriigid peaksid jätkama avaliku sektori toetamist energiatõhususlepingute kasutuselevõtul, pakkudes näidislepinguid, milles võetakse arvesse olemasolevaid Euroopa või rahvusvahelisi standardeid, hankesuuniseid ja energiatõhususlepingute statistilise käsitlemise juhendit,[92] mille Eurostat ja Euroopa Investeerimispank avaldasid 2018. aasta mais ja mis on pakkunud võimalusi tegeleda nende lepingute allesjäänud regulatiivsete tõketega liikmesriikides.

↓ 2012/27/EL põhjendus 48 (kohandatud)
⇨ uus

~~(106)~~ ⇨ Liikmesriigid on võtnud meetmeid regulatiivsete ja mitteregulatiivsete tõkete kindlakstegemiseks ja kõrvaldamiseks. On siiski ⇦ vaja ~~kindlaks teha ja~~ ⇨ suurendada jõupingutusi, et ⇦ kõrvaldada õigusnormidega seotud ja muud tõkked, mis takistavad energiatõhususe lepingute ja ~~muude~~ energia säästmisele suunatud ⇨ u saavutada aitavate ⇦ ja kolmanda isiku poolt finantseeritud kokkulepete kasutamist. Sellisteks tõketeks on raamatupidamiseeskirjad ja tavad, mis takistavad kapitaliinvesteeringute ja energiatõhususe parandamise meetmetega aasta jooksul saavutatud finantssäästu adekvaatset kajastamist raamatupidamises kogu investeeringu eluea vältel. ~~Samuti tuleks liikmesriigi tasandil kõrvaldada olemasolevate hoonete renoveerimise takistused, mida tekitavad asjaomaseid osalisi mõjutavad erinevad stiimulid.~~

⇩ uus

(107) Liikmesriigid kasutasid 2014. ja 2017. aasta riiklikke energiatõhususe tegevuskavasid, et anda aru energiatõhususe regulatiivsete ja mitteregulatiivsete tõkete kõrvaldamisel tehtud edusammudest seoses huvide lahknemisega omanike ja üürnike vahel või hoone või hoone osade omanike vahel. Liikmesriigid peaksid siiski jätkama tööd selles suunas ja kasutama ära energiatõhususe potentsiaali Eurostati 2016. aasta statistika kontekstis, millest kajastub asjaolu, et rohkem kui neli eurooplast kümnest elab korterites ja rohkem kui kolm eurooplast kümnest on üürnikud.

↓ 2012/27/EL põhjendus 49 (kohandatud)
⇨ uus

(108) Liikmesriike ja piirkondi tuleks innustada täiel määral kasutama ⇨ mitmeaastase finantsraamistiku ja taasterahastu „Next Generation EU“ raames kasutatavaid Euroopa vahendeid, sealhulgas taaste- ja vastupidavusrahastut, ⇦ ~~struktuurifonde ja~~ ühtekuuluvus ⌦ poliitika ⌫ fondi ⌦ e ⌫ ⇨, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ja õiglase ülemineku fondi, samuti programmi „InvestEU“ raames kasutatavaid finantsinstrumente ja tehnilist abi, ⇦ et käivitada ⇨ era- ja avaliku sektori ⇦ investeeringud energiatõhususe parandamise meetmetesse.

---

92 https://ec.europa.eu/eurostat/documents/1015035/8885635/guide_to_statistical_treatment_of_epcs_en.pdf/f74b474b-8778-41a9-9978-8f4fe8548ab1

Energiatõhususse investeerimine võib aidata suurendada majanduskasvu ja tööhõivet, hoogustada innovatsiooni, vähendada kodumajapidamiste ~~kütte~~ ⇨ energiaostuvõimetust ⇦ ning seega toetada majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust ⇨ ning keskkonnahoidlikku majanduse taastamist ⇦. Võimalike rahastamisvaldkondade hulka kuuluvad energiatõhususe meetmed avaliku sektori hoonetes ja elamufondis ning uute oskuste õpetamine energiatõhusussektori tööhõive soodustamiseks. ⇨ Komisjon tagab sünergia eri rahastamisvahendite vahel, eelkõige jagatud eelarve täitmise vahendite ja otsese eelarve täitmise (nt keskselt juhitud programmide : programmi „Euroopa horisont“ või programmi „LIFE“) vahel, samuti toetuste, laenude ja tehnilise abi vahel, et maksimeerida nende võimendavat mõju erasektori rahastamisele ja nende mõju energiatõhususe poliitikaeesmärkide saavutamisele. ⇦

⇩ 2012/27/EL põhjendus 50 (kohandatud)

(109) Liikmesriigid peaksid innustama rahastute kasutamist, et edendada käesoleva direktiivi eesmärkide täitmist. Rahastud võivad hõlmata osamakseid ja trahve käesoleva direktiivi teatud sätete täitmata jätmise eest; Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ[93] artikli 10 lõike 3 kohaselt energiatõhususe suurendamiseks eraldatud vahendeid; vahendeid, mis on eraldatud energiatõhususe suurendamiseks ⌦ Euroopa vahendite ja programmide alusel ⌫ ~~mitmeaastase finantsraamistiku alusel, eeskätt Ühtekuuluvusfondist, struktuuri- ja maaelu arengu fondidest,~~ ning Euroopa sihtotstarbelistest rahastamisvahenditest, näiteks Euroopa energiatõhususe fondist.

⇩ 2012/27/EL põhjendus 51

(110) Rahastud võiksid põhineda vajaduse korral liidu projektivõlakirjadest energiatõhususe suurendamiseks eraldatud vahenditel; Euroopa Investeerimispangast ja muudest Euroopa finantseerimisasutustest, eelkõige Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupangast ning Euroopa Nõukogu Arengupangast energiatõhususe suurendamiseks eraldatud vahenditel; finantseerimisasutustes finantsvõimendatud vahenditel; riiklikel vahenditel, sealhulgas luues õigus- ja fiskaalraamistikke, millega innustatakse energiatõhususe valdkonna algatuste ja programmide rakendamist; Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse nr 406/2009/EÜ[94] kohaste iga-aastaste saastekvootide tuludel.

---

93 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32).

94 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta otsus nr 406/2009/EÜ, milles käsitletakse liikmesriikide jõupingutusi kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks, et täita ühenduse kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid aastaks 2020 (ELT L 140, 5.6.2009, lk 136).

↓ 2012/27/EL põhjendus 52

(111) Rahastud võiksid eelkõige kasutada neid toetusi, vahendeid ja tulusid selleks, et võimaldada ja soodustada erakapitalil põhinevaid investeeringuid, eelkõige institutsionaalsetele investoritele toetudes, rakendades samal ajal vahendite jagamisel kriteeriume, mis kindlustavad nii keskkonnaalaste kui ka sotsiaalsete eesmärkide saavutamise; kasutada uuenduslikke rahastamismehhanisme (nt laenutagatised erakapitalile, laenutagatised energiatõhususe lepingute toetamiseks, toetused, subsideeritud laenud ja sihtotstarbelised krediidiliinid, kolmandate isikute rahastamissüsteemid), mis vähendavad energiatõhususe projektide riske ja võimaldavad kulutasuvat renoveerimist ka väikese ja keskmise sissetulekuga majapidamistes; olla seotud programmide või asutustega, mis koondavad energiasäästuprojekte ja hindavad nende kvaliteeti, annavad tehnilist abi, edendavad energiateenuste turgu ja aitavad kujundada tarbija nõudlust energiateenuste järele.

↓ 2012/27/EL põhjendus 53

(112) Rahastud võiksid samuti eraldada asjakohaseid vahendeid koolitus- ja sertifitseerimisprogrammide toetuseks, millega parandatakse energiatõhususega seotud oskusi ja akrediteeritakse neid; eraldada vahendeid energiatootmise väike- ja mikrotehnoloogiate uurimiseks, tutvustamiseks ja kasutuselevõtu kiirendamiseks ning nende energiavõrguga ühendamise optimeerimiseks; olla seotud programmidega, mille eesmärk on edendada energiatõhusust kõigis ehitistes, selleks et vältida ~~kütte~~energiaostuvõimetust ja motiveerida oma ehitisi välja üürivaid majaomanikke muutma oma vara võimalikult energiatõhusaks; eraldada asjakohaseid vahendeid sotsiaalse dialoogi ja standardite kehtestamise toetamiseks, mille eesmärk on parandada energiatõhusust ning kindlustada tööl head töötingimused, tervisekaitse ja ohutus.

↓ 2012/27/EL põhjendus 54
⇨ uus

(113) Kasutada tuleks kättesaadavaid liidu ⇨ rahastamisprogramme, ⇦ finantsinstrumente ja uuenduslikke rahastamismehhanisme, et avaliku sektori asutuste hoonete energiatõhususe suurendamise eesmärk praktikas ellu viia. Sellega seoses võivad liikmesriigid vastavalt otsusele nr 406/2009/EÜ kasutada oma iga-aastastest saastekvootidest saadavaid tulusid selliste mehhanismide väljatöötamisel vabatahtlikkuse alusel ja võttes arvesse riiklikke eelarve-eeskirju.

↓ 2012/27/EL põhjendus 55
(kohandatud)

(114) Komisjon ~~peab~~ ⌦ peaks ⌫ energiatõhususega ~~20 %~~ säästu saavutamise eesmärgi taotlemisel jälgima ~~uute~~ ⌦ asjaomaste ⌫ meetmete mõju direktiivile 2003/87/EÜ (millega luuakse ELi heitkogustega kauplemise süsteem, HKS), et säilitada heitkogustega kauplemise süsteemi stiimulid, millega soodustatakse investeerimist vähese CO_2-heitega tehnoloogiasse ja valmistatakse HKSis osalevaid sektoreid ette tulevikus vajalikuks innovatsiooniks. Komisjon peab jälgima mõju tööstussektoritele, mille puhul peetakse kasvuhoonegaaside heite ülekandumise ohtu märkimisväärseks,

nagu on kindlaks määratud komisjoni otsuses 2014/746/EL[95] ~~komisjoni 24. detsembri 2009. aasta otsuses 2010/2/EL (millega määratakse kindlaks vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2003/87/EÜ selliste sektorite ja allsektorite loetelu, mille puhul kasvuhoonegaaside heite ülekandumise ohtu peetakse märkimisväärseks);~~[96] selleks et tagada, et käesolev direktiiv toetaks, mitte ei takistaks nende sektorite arengut.

↓ 2012/27/EL põhjendus 56 (kohandatud)

~~Direktiiviga 2006/32/EÜ nõutakse liikmesriikidelt, et nad võtaksid vastu üldise riigisisese soovitusliku energiasäästu eesmärgi säästa 9 % aastaks 2016, mis tuleb saavutada energiateenuste kasutuselevõtu ja muude energiatõhususe parandamise meetmetega. Kõnealuses direktiivis sätestatakse, et pärast seda, kui liikmesriigid on vastu võtnud teise energiatõhususkava, esitab komisjon, kui see on vajalik ja asjakohane, ettepaneku võtta täiendavaid meetmeid, sealhulgas pikendada eesmärkide kohaldamise ajavahemikku. Kui aruandest järeldub, et kõnealuses direktiivis sätestatud riigisiseste soovituslike eesmärkide nimel ei ole tehtud piisavaid edusamme, käsitletakse nendes ettepanekutes eesmärkide taset ja laadi. Käesolevale direktiivile lisatud mõjuhinnangus leitakse, et liikmesriikide 9 % eesmärgi saavutamine kulgeb plaanipäraselt ning 9 % eesmärk on oluliselt vähem ambitsioonikas kui pärast seda vastu võetud eesmärk säästa aastaks 2020 energiatõhususe suurendamisega 20 % energiat, ning seepärast ei ole tarvis eesmärkide taset käsitleda.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 57 (kohandatud)

~~Programm „Arukas energeetika – Euroopa", mis on kehtestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 2006. aasta otsusega nr 1639/2006/EÜ (millega kehtestatakse konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogramm (2007–2013)),[97] on olnud oluline vahend sellise keskkonna loomisel, mis soodustab liidu säästva energia poliitika nõuetekohast elluviimist, kaotades turutõkked, näiteks turuosaliste ja asutuste ebapiisav teadlikkus ja suutlikkus, riigisisesed tehnilised või haldustõkked energia siseturu korrakohasele toimimisele või ebapiisavalt arenenud tööjõuturg, eesmärgiga saavutada vähese CO_2-heitega majandus. Paljud sellised tõkked on endiselt aktuaalsed.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 58 (kohandatud)

~~Selleks et kasutada ära energiamõjuga toodete suurt energiasäästu potentsiaali, tuleks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiivi 2009/125/EÜ (mis käsitleb~~

---

95 Komisjoni 27. oktoobri 2014. aasta otsus 2014/746/EL, millega määratakse ajavahemikuks 2015–2019 kindlaks vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2003/87/EÜ selliste sektorite ja allsektorite loetelu, mille puhul kasvuhoonegaaside heite ülekandumise ohtu peetakse märkimisväärseks (ELT L 308, 29.10.2014, lk 114).

96 ~~ELT L 1, 5.1.2010, lk 10.~~

97 ~~ELT L 310, 9.11.2006, lk 15.~~

~~raamistiku kehtestamist energiamõjuga toodete ökodisaini nõuete sätestamiseks)[98] ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 2010. aasta direktiivi 2010/30/EL (energiamõjuga toodete energia- ja muude ressursside tarbimise näitamise kohta märgistuses ja ühtses tootekirjelduses)[99] rakendamist kiirendada ja laiendada. Prioriteetsed peaksid olema kõige suurema energiasäästu potentsiaaliga tooted, nagu on kindlaks määratud ökodisaini tööplaanis, ja seal, kus asjakohane, olemasolevate meetmete läbivaatamine.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 59 (kohandatud)

~~Et selgitada tingimusi, mille alusel võivad liikmesriigid kehtestada direktiivi 2010/31/EL kohaseid energiatõhususe nõudeid, järgides sealjuures direktiivi 2009/125/EÜ ja selle rakendusmeetmeid, tuleks direktiivi 2009/125/EÜ vastavalt muuta.~~

↓ 2018/2002 põhjendus 36 (kohandatud)
⇨ uus

(115) Liikmesriikide meetmeid peaksid toetama hästi läbi mõeldud ja tõhusad liidu rahastamisvahendid ⌦ programmi „InvestEU“ raames ⌫ ~~, näiteks Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid ning Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond~~, samuti Euroopa Investeerimispanga (EIP) ning Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga (EBRD) rahastamine, mis peaks toetama investeeringuid energiatõhususse energiaahela kõikides etappides ning kasutama põhjalikku kulude-tulude analüüsi liigendatud diskontomäärade mudeliga. Rahaline toetus peaks keskenduma energiatõhususe suurendamise kulutõhusatele meetoditele, mis tooksid kaasa energiatarbimise vähenemise. EIP ning EBRD peaksid koostama ja looma koos riiklike arengupankadega energiatõhusussektorile kohandatud programmid ja projektid, sealhulgas energiaostuvõimetutele kodumajapidamistele, ning neid rahastama.

⇩ uus

(116) Sektoriülene õigus loob tugeva aluse tarbijakaitsele seoses paljude praeguste energiateenustega ja areneb tulevikus tõenäoliselt edasi. Siiski tuleks selgelt kehtestada teatavad tarbijate lepingulised põhiõigused. Tarbijatele tuleks teha kättesaadavaks selge ja üheselt mõistetav teave oma õiguste kohta energiasektoris.

(117) Parem tarbijakaitse tagatakse seeläbi, et kõikidele tarbijatele on kättesaadav selline tõhus ja sõltumatu vaidluste kohtuvälise lahendamise mehhanism nagu energiaombudsman või tarbijakaitseorgan, või reguleeriv asutus. Liikmesriigid peaksid seega kehtestama kaebuste käsitlemise kiire ja tõhusa korra.

---

98 ~~ELT L 285, 31.10.2009, lk 10.~~
99 ~~ELT L 153, 18.6.2010, lk 1.~~

↓ 2018/2002 põhjendus 38 (kohandatud)
⇨ uus

(118) Selleks et oleks võimalik hinnata käesoleva direktiivi ~~2012/27/EL (nagu seda on muudetud käesoleva direktiiviga)~~ tõhusust, tuleks ⌦ sätestada ⌫ ~~kehtestada~~ nõue vaadata ~~nimetatud~~ ⌦ käesolev ⌫ direktiiv läbi ning esitada Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruanne hiljemalt 28. veebruariks ⇨ 2027 ⇦ ~~2024~~. Nimetatud läbivaatamine peaks ~~toimuma pärast ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni ülemaailmse kokkuvõtte tegemist aastal 2023, et~~ võimaldamda vajalikku kohandamist ~~kõnealuse protsessiga~~, võttes arvesse ka majanduslikku ja innovatsioonialast arengut.

↓ 2018/2002 põhjendus 39 (kohandatud)

(119) ⌦ Käesolevas d ⌫ ~~D~~direktiivis ~~2012/27/EL~~ sätestatud meetmete väljatöötamisel, elluviimisel ja hindamisel peaksid põhirolli täitma kohalikud ja piirkondlikud ametiasutused, et nad saaksid nõuetekohaselt arvesse võtta klimaatilist, kultuurilist ja sotsiaalset eripära.

↓ 2018/2002 põhjendus 40 (kohandatud)
⇨ uus

(120) Võttes arvesse tehnika arengut ja taastuvate energiaallikate osakaalu suurenemist elektritootmises, tuleks muuta elektrisäästuteguri vaikeväärtust kWh, et see kajastaks elektri ⇨ ja muude energiakandjate ⇦ primaarenergiateguri muutumist. Energiaallikate jaotust kajastava elektri primaarenergiateguri arvutamine põhineb aasta keskmistel väärtustel. „Füüsilise energiasisalduse“ arvutamise meetodit kasutatakse tuumaelektrienergia ja -soojusenergia puhul ning „tehnilise muundamise“ meetodit fossiilkütustest ja biomassist toodetud elektri- ja soojusenergia puhul. Sellise taastuvenergia puhul, mida ei saada põlemise teel, kasutatakse „koguprimaarenergia“ meetodile vastavat samaväärset meetodit. Primaarenergia osa arvutamiseks elektrienergia koostootmise korral kasutatakse ⌦ käesoleva ⌫ direktiivi ~~2012/27/EL~~ II lisas sätestatud meetodit. Eelistatult kasutatakse keskmist, mitte marginaalset turuosa. Muundamise kasuteguriks valitakse 100 % sellise taastuvenergia puhul, mida ei saada põlemise teel, 10 % geotermiliste elektrijaamade ja 33 % tuumaelektrijaamade puhul. Koostootmise korral arvutatakse kogutõhusus Eurostati viimaste andmete alusel. Süsteemi piirtingimuste osas loetakse primaarenergiategur võrdseks ühega kõigi energiaallikate korral. Primaarenergiateguri väärtus viitab 2018. aastale ning põhineb andmetel, mis on interpoleeritud kõige uuemast PRIMESi võrdlusstsenaariumist aastateks 2015 ja 2020 ning mida on kohandatud Eurostati andmetega aastani 2016. Analüüs hõlmab liikmesriike ja Norrat. Norra andmekogum põhineb Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku andmetel.

↓ 2018/2002 põhjendus 41

(121) Energiasäästu, mis tuleneb liidu õiguse rakendamisest, ei peaks saama teatada, välja arvatud juhul, kui energiasääst tuleneb meetmest, mis läheb kaugemale asjaomase

liidu õigusaktiga nõutavast miinimumist, kas kehtestades rangemad energiatõhususnõuded liikmesriigi tasandil või suurendades meetme kasutuselevõttu. Hoonetel on märkimisväärne potentsiaal suurendada veelgi energiatõhusust ning hoonete renoveerimine on oluline ja pikaajalise mastaabisäästu mõjuga tahk energiasäästu suurendamises. Seepärast tuleb selgitada, et teatada saab kogu energiasäästu, mis saadakse olemasolevate hoonete renoveerimise edendamise meetmetega, kui see sääst saadakse lisaks säästule, mida oleks saadud poliitikameetmete puudumise korral, ja kui liikmesriik tõendab, et kohustatud, osaleva või volitatud isiku tegevus on tegelikult aidanud saavutada teatatud energiasäästu.

↓ 2018/2002 põhjendus 42 (kohandatud)

(122) Kooskõlas energialiidu strateegiaga ja parema õigusloome põhimõtetega tuleks pöörata rohkem tähelepanu energiatõhususkohustuste süsteemide ja alternatiivsete poliitikameetmete rakendamise seire- ja kontrollinormidele, sealhulgas nõudele kontrollida meetmete statistiliselt esindavat valimit. Käesolevas dDirektiivis ~~2012/27/EL (nagu seda on muudetud käesoleva direktiiviga)~~ tuleks viidet energiatõhususe parandamise meetmete statistiliselt olulisele osale ja esindavale valimile mõista kui nõuet luua asjaomaste energiasäästumeetmete statistilise andmekogumi rühm nii, et see kajastaks täpselt kõikide energiasäästumeetmete üldkogumit ja võimaldaks seega teha põhjendatud järeldusi selliste meetmete võtmise usaldusväärsuse kohta tervikuna.

↓ 2018/2002 põhjendus 43
⇨ uus

(123) Energia, mis toodetakse hoonete välispinnal või sees taastuvenergiaalaste tehniliste lahenduste abil, vähendab fossiilkütustest toodetud energia kogust. Energiatarbimise vähendamine ja taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamine ehitussektoris on olulised meetmed, mis vähendavad liidu energiasõltuvust ja kasvuhoonegaaside heidet, eriti arvestades 2030. aastaks püstitatud kaalukaid kliima- ja energiaeesmärke ning Pariisi kokkuleppe raames võetud üleilmset kohustust. Kumulatiivse energiasäästu kohustuse täitmiseks võivad liikmesriigid ~~asjakohasel juhul~~ võtta arvesse ⇨ taastuvenergiat edendavatest meetmetest tulenevat ⇦ energiasäästu ~~taastuvenergiast, mida toodetakse hoonete välispinnal või sees oma tarbeks~~, et täita nende energiasäästu nõudeid ⇨ , järgides käesolevas direktiivis sätestatud arvutusmeetodit ⇦. ⇨ Arvesse ei tuleks võtta fossiilkütuse otsepõletamisega seotud poliitikameetmetega saavutatud energiasäästu. ⇦

⇩ uus

(124) Mõned käesoleva direktiiviga tehtud muudatused võivad nõuda määruse (EL) 2018/1999 hilisemat muutmist, et tagada kahe õigusakti sidusus. Uusi sätteid, mis on seotud peamiselt liikmesriikide panuste kindlaksmääramise, puudujäägi vähendamise mehhanismide ja aruandluskohustustega, tuleks pärast määruse muutmist ühtlustada ja kõnealusesse määrusesse üle kanda. Pidades silmas käesolevas direktiivis kavandatavaid muudatusi, tuleks mõned määruse (EL) 2018/1999 sätted samuti ümber hinnata. Täiendavate aruande- ja järelevalvenõuetega ei tohiks luua uusi paralleelseid

aruandlussüsteeme, vaid nende suhtes kohaldataks määruse (EL) 2018/1999 kohast olemasolevat seire- ja aruandlusraamistikku.

(125) Selleks et edendada käesoleva direktiivi praktilist rakendamist riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil, peaks komisjon jätkuvalt toetama kogemuste vahetamist tavade, võrdlusuuringute, võrgustike loomise ja uuenduslike tavade vallas veebiplatvormi kaudu.

↓ 2012/27/EL põhjendus 60 (kohandatud)

~~Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, nimelt saavutada aastaks 2020 liidu energiatõhususe 20 % eesmärk ja sillutada teed edasisele energiatõhususe parandamisele pärast 2020. aastat, ei suuda liikmesriigid piisavalt täita, kui selleks ei võeta täiendavaid energiatõhususe meetmeid, ning kuna seda eesmärki saaks paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega vastu meetmeid. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv kaugemale, kui on vaja nimetatud eesmärgi saavutamiseks.~~

↓ 2018/2002 põhjendus 45 (kohandatud)
⇨ uus

(126) Kuna käesoleva direktiivi eesmärke, nimelt saavutada ~~aastaks 2020~~ liidu energiatõhususe ~~20 %~~ eesmärk ~~ja aastaks 2030 vähemalt 32,5 % eesmärk~~ ning sillutada teed edasisele energiatõhususe parandamisele ~~pärast kõnealuseid tähtaegu~~ ⇨ ja kliimaneutraalsuse suunas ⇦, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid meetme ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

↓ 2012/27/EL põhjendus 61 (kohandatud)

(127) Selleks et lubada tehnilise arenguga kohandamist ja muutusi energiaallikate jaotumises, tuleks ⌦ käesoleva ⌫ direktiivi ~~2004/8/EÜ~~ alusel sätestatud tõhususe ühtlustatud kontrollväärtuste läbivaatamise suhtes ja käesoleva direktiivi lisades osutatud väärtuste, arvutusmeetodite, primaarenergia koefitsiendi vaikeväärtuste ja nõuete suhtes delegeerida komisjonile volitused vastu võtta õigusakte ⌦ ELi ⌫ ~~Euroopa Liidu~~ toimimise lepingu artikli 290 kohaselt. ~~On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Komisjon peaks delegeeritud õigusaktide ettevalmistamise ajal tagama asjaomaste dokumentide samaaegse ning õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.~~

↓ 2018/2002 põhjendus 37 (kohandatud)

(128) ~~Selle tagamiseks, et direktiivi 2012/27/EL lisasid ning tõhususe ühtlustatud kontrollväärtusi saaks ajakohastada, tuleks pikendada komisjonile antud delegeeritud õigusaktidega seotud volitusi.~~ On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes[100] sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

↓ 2012/27/EL põhjendus 62

(129) Selleks et tagada käesoleva direktiivi rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendusvolitused. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu ~~16. veebruari 2011. aasta~~ määrusega (EL) nr 182/2011~~, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes~~[101].

↓ 2012/27/EL põhjendus 63 (kohandatud)

~~Kõik direktiivide 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ sisulised sätted tuleks välja jätta, välja arvatud direktiivi 2006/32/EÜ artikli 4 lõiked 1–4 ning I, III ja IV lisa. Neid viimati nimetatud sätteid tuleks jätkuvalt kohaldada kuni 9 % eesmärgi saavutamise tähtajani. Direktiivi 2010/30/EL artikli 9 lõiked 1 ja 2, millega sätestatakse liikmesriikidele kohustus hankida vaid selliseid tooteid, millel on kõrgeim energiatõhususklass, tuleks samuti välja jätta.~~

↓ 2012/27/EL põhjendus 64 (kohandatud)

~~Käesoleva direktiivi siseriiklikku õigusse ülevõtmise kohustus peaks piirduma selliste sätetega, mille sisu võrreldes direktiividega 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ on muutunud. Kohustus võtta üle muutmata sätted tuleneb kõnealustest direktiividest.~~

100 ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

101 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

⇩ uus

(130) Kohustus võtta käesolev direktiiv liikmesriigi õigusesse üle piirdub sätetega, mida on võrreldes varasema direktiiviga oluliselt muudetud. Muutmata sätete ülevõtmise kohustus tuleneb kõnealusest varasemast direktiivist.

🡻 2012/27/EL põhjendus 65 (kohandatud)
⇨ uus

(131) Käesolev direktiiv ei ~~tohiks piirata~~ ⇨ mõjuta ⇦ liikmesriikide kohustusi, mis on seotud ⌦ XV lisa B osas sätestatud ⌫ direktiivide ~~2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ~~ siseriiklikku õigusesse ülevõtmise ~~ja kohaldamise~~ tähtpäevadega.

🡻 2012/27/EL põhjendus 66 (kohandatud)

~~Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise avaldusega selgitavate dokumentide kohta kohustuvad liikmesriigid lisama põhjendatud juhtudel ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi komponentide ja ülevõtvate siseriiklike õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et selliste dokumentide edastamine on põhjendatud.~~

🡻 2012/27/EL

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I PEATÜKK

SISU, REGULEERIMISALA, MÕISTED JA ENERGIATÕHUSUSEESMÄRGID

Artikkel 1

Sisu ja reguleerimisala

🡻 2018/2002 artikli 1 lõige 1 (kohandatud)
⇨ uus

1. Käesolevas direktiivis kehtestatakse liidus energiatõhususe edendamise meetmete ühine raamistik, et tagada liidu ~~2020. aasta~~ energiatõhususe ~~e põhieesmärgi 20 % ja 2030. aasta energiatõhususe põhi~~eesmärgi ~~vähemalt 32,5 %~~ täitmine ning ~~et rajada teed edasisele energiatõhususe parandamisele~~ ⌦ võimalus energiatõhusust jätkuvalt parandada ⌫ ~~pärast kõnealuseid tähtaegasid~~.

Käesolevas direktiivis kehtestatakse normid, mille eesmärk on ⇨ viia energiatõhusus esmatähtsana ellu kõigis sektorites, ja ⇦ kõrvaldada energiaturutõkked ning energia tõhusat

tarnimist ja kasutamist takistavad turutõrked.~~,~~ ⌦ Sellega ⌫ nähakse ette ka soovituslike riiklike energiatõhususe~~eesmärkide ja~~ panuste kindlaksmääramine aasta~~te~~ks ~~2020 ja~~ 2030.

Käesolev direktiiv aitab rakendada energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet ⇨ , andes seega panuse liitu kui kaasavasse, õiglasesse ja jõukasse ühiskonda, millel on kaasaegne, ressursitõhus ja konkurentsivõimeline majandus ⇦.

🡻 2012/27/EL

2. Käesolevas direktiivis sätestatud nõuded on miinimumnõuded ega takista ühelgi liikmesriigil säilitada või kehtestada rangemaid meetmeid. Sellised meetmed on kooskõlas liidu õigusega. Kui liikmesriigi õigusaktides nähakse ette rangemad meetmed, teavitab liikmesriik sellistest õigusaktidest komisjoni.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) „energia" – kõikides vormides energiatooted, põlevkütused, soojus, taastuvenergia, elekter või energia muu vorm vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu ~~22. oktoobri 2008. aasta~~ määruse (EÜ) nr 1099/2008 [102] ~~(energiastatistika kohta)~~ artikli 2 punktis d esitatud määratlusele;

⇩ uus

2) „energiatõhususe esikohale seadmine" – määruse (EL) 2018/1999 artikli 2 punktis 18 määratletud energiatõhususe esikohale seadmine;

3) „energiasüsteem" – süsteem, mis on eelkõige ette nähtud energiateenuste osutamiseks, et rahuldada lõppkasutussektorite energianõudlust soojuse, kütuste ja elektri kujul;

🡻 2012/27/EL (kohandatud)
⇨ uus

(4~~2~~) „primaarenergia tarbimine" – ⇨ kättesaadava energia ⇦ bruto~~sise~~tarbimine, välja arvatud ⇨ rahvusvaheliste merelaevade punkrikütus, ⇦ mitteenergeetilised ⇨ lõpptarbimisalad ⇦ ~~kasutusalad~~ ⇨ ja keskkonnasoojus ⇦;

5~~3~~) „energia lõpptarbimine" – kogu energia, mis tarnitakse tööstus-, transpordi- ⇨ (sealhulgas rahvusvaheliste õhuvedude energiatarbimine), avalike ja eraviisiliste ⇦~~,~~ teenuste ja põllumajandussektorile~~,~~ ~~ning~~ kodumajapidamistele ⇨ ning metsandusele, kalandusele ja teistele lõppkasutajatele (energia lõpptarbijatele). Selles ei sisaldu rahvusvaheliste merepunkrivarude energia tarbimine, ümbritseva keskkonna soojus, tarned muundamissektorile ja

---

[102] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1099/2008 (energiastatistika kohta) (ELT L 304, 14.11.2008, lk 1).

energiasektorile ning ülekande- ja jaotuskaod (kohaldatakse määruse (EÜ) nr 1099/2008 A lisas esitatud määratlusi) ⇦ ~~Tarned energia muundamise sektorile ja energiatööstusele endale on välja arvatud~~;

6~~4~~) „energiatõhusus” – töö, teenuse, kauba või energiaväljundi ja energiasisendi vaheline suhe;

7~~5~~) „energiasääst” – säästetud energia hulk, mis määratakse mõõtes ja/või hinnates tarbimist enne ja pärast energiatõhususe parandamise meetme rakendamist, tagades samas energiatarbimist mõjutavate välistingimuste normaliseerimise;

8~~6~~) „energiatõhususe paranemine” – energiatõhususe suurenemine tehnoloogiliste, käitumuslike ja/või majanduslike muutuste tulemusel;

9~~7~~) „energiateenus” – füüsiline kasu, teenus või kaup, mis saadakse energia kombineerimisel energiatõhusa tehnoloogiaga või tegevusega, mis võib hõlmata teenuse osutamiseks vajalikke toiminguid, hooldust ja kontrolli, mida tehakse lepingu alusel ja mille puhul on tõestatud, et tavaolukorras viib see kontrollitava ja mõõdetava või hinnatava energiatõhususe paranemiseni või primaarenergia säästmiseni;

10~~8~~) „avaliku sektori asutus” – „ostja” vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu ~~31. märtsi 2004. aasta~~ direktiivis 2014/24/EL[103] ~~2004/18/EÜ (ehitustööde riigihankelepingute, asjade riigihankelepingute ja teenuste riigihankelepingute sõlmimise korra kooskõlastamise kohta)~~[104] esitatud määratlusele;

~~9) „keskvalitsus” – kõik haldusüksused, kelle pädevus laieneb kogu liikmesriigi territooriumile;~~

11~~10~~) „kasulik üldpõrandapind” – hoone või selle osa põrandapind, mille sisekliima reguleerimiseks kasutatakse energiat;

⇩ uus

12) „avaliku sektori hankijad“ – avaliku sektori hankijad, nagu on määratletud direktiivide 2014/23/EL, 2014/24/EL ja 2014/25/EL vastavalt artikli 6 lõikes 1, artikli 2 lõike 1 punktis 1 ja artikli 3 lõikes 1;

13) „võrgustiku sektori hankijad“ – võrgustiku sektori hankijad, nagu on määratletud direktiivides 2014/23/EL, 2014/24/EL ja 2014/25/EL;

⇩ 2012/27/EL (kohandatud)
⇨ uus

14~~11~~) „energiajuhtimissüsteem” – kogum üksteisega seotud või üksteist mõjutavaid elemente, mis esinevad kavas, millega kehtestatakse energiatõhususeesmärk ja strateegia selle eesmärgi saavutamiseks⇨ , sealhulgas tegeliku energiatarbimise

---

103 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruar 2014, aasta direktiiv 2014/24/EL riigihangete kohta ja direktiivi 2004/18/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 94, 28.3.2014, lk 65).

104 ~~ELT L 134, 30.4.2004, lk 114.~~

seire, energiatõhususe suurendamiseks võetavad meetmed ja edusammude mõõtmine ⇦;

15~~12~~) „Euroopa standard" – Euroopa Standardikomitee, Euroopa Elektrotehnika Standardikomitee või Euroopa Telekommunikatsiooni Standardite Instituudi vastu võetud ja avalikuks kasutuseks kättesaadavaks tehtud standard;

16~~13~~) „rahvusvaheline standard" – Rahvusvahelise Standardiorganisatsiooni vastu võetud ja üldsusele kättesaadavaks tehtud standard;

17~~14~~) „kohustatud isik" – energiatarnija või energia jaemüügi ettevõtja ⇨ või ülekandevõrguettevõtja ⇦, kes on seotud artiklis 8~~7~~ osutatud riiklike energiatõhususkohustuste süsteemidega;

18~~15~~) „volitatud isik" – juriidiline isik, kellele valitsus või muu avaliku sektori asutus on delegeerinud volitused arendada, juhtida või hallata rahastamiskava valitsuse või muu avaliku sektori asutuse nimel;

19~~16~~) „osalev isik" – ettevõtja või avaliku sektori asutus, kes on võtnud endale vabatahtliku kokkuleppega kohustuse saavutada teatavad eesmärgid või kes on hõlmatud riikliku regulatiivse poliitikainstrumendiga;

20~~17~~) „avaliku sektori rakendusasutus" – avalik-õiguslik asutus, kes vastutab energia või süsinikdioksiidi maksustamise, rahastamiskavade ja -instrumentide, fiskaalsete stiimulite, standardite ja normide, energiamärgistuse süsteemide, koolitus- või haridustegevuse elluviimise või jälgimise eest;

21~~18~~) „poliitikameede" – regulatiivne, finants-, fiskaal-, vabatahtlik või teabe andmise instrument, mille liikmesriik on ametlikult kehtestanud ja rakendanud turuosalistele toetava raamistiku, nõude või stiimuli loomiseks, et pakkuda ja osta energiateenuseid ja võtta muid energiatõhususe parandamise meetmeid;

22~~19~~) „üksikmeede" – meede, mis viib energiatõhususe kontrollitava ja mõõdetava või hinnatava paranemiseni ja mis võetakse poliitilise meetme tulemusel;

23~~20~~) „energiatarnija" – füüsiline või juriidiline isik, sealhulgas jaotusvõrguettevõtja, kes vastutab energia transpordi eest selle tarnimiseks lõpptarbijatele või jaotusjaamadele, kes müüvad energiat lõpptarbijatele;

24~~21~~) „jaotusvõrguettevõtja" – direktiivi~~s~~ (EL) 2019/944~~2009/72/EÜ~~ ⌦ artikli 2 punktis 29 ⌫ määratletud jaotusvõrguettevõtja ⇨ elektri puhul ⇦ ja direktiivi~~s~~ 2009/73/EÜ ⌦ artikli 2 punktis 6 ⌫ määratletud jaotussüsteemi haldur ⇨ gaasi puhul ⇦;

25~~22~~) „energia jaemüügi ettevõtja" – füüsiline või juriidiline isik, kes müüb energiat lõpptarbijatele;

26~~23~~) „lõpptarbija" – füüsiline või juriidiline isik, kes ostab energiat oma lõpptarbimiseks;

27~~24~~) „energiateenuseosutaja" – füüsiline või juriidiline isik, kes tarnib energiateenused või ~~muud~~ energiatõhususe parandamise meetmed lõpptarbija seadmesse või ruumidesse;

28~~25~~) „energiaaudit" – süstemaatiline menetlus, mida tehakse adekvaatsete teadmiste saamiseks hoone või hoonete rühma, tööstusliku või kaubandusliku protsessi või käitise või eraõiguslike või avalik-õiguslike teenuste energiatarbimise profiili kohta ning millega määratakse kulutõhusa energiasäästu võimalused, ~~ja~~ säästu suurus ⇨ ja kulutõhusa taastuvenergia tootmise võimalused, ⇦ ning mille tulemuste põhjal koostatakse aruanne;

~~26)~~ ~~„väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad“ või „VKEd“ – komisjoni soovituse 2003/361/EÜ[105] lisa I jaotises määratletud ettevõtjad; mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate kategooriasse kuuluvad ettevõtjad, kellel on vähem kui 250 töötajat ja kelle aastakäive ei ületa 50 miljonit eurot ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 43 miljonit eurot;~~

29~~27~~) „energiatõhususe leping” – kasusaaja ja energiatõhususe parandamise meetme osutaja vaheline lepinguline kokkulepe, mida kontrollitakse ja jälgitakse kogu lepingu kehtivuse aja jooksul ning mille alusel makstakse nimetatud meetmesse tehtud ~~investeeringute~~ ~~(~~töö, ~~tarnimine või teenus)~~ tarnete või teenuste eest sõltuvalt lepingus kokku lepitud energiatõhususe parandamise tasemest või muust kokkulepitud energiatõhususe kriteeriumist, näiteks rahalisest säästust;

30~~28~~) „arukas arvestisüsteem” – ~~elektrooniline süsteem, mis on võimeline mõõtma energia tarbimist, andes tavapärasest arvestist rohkem teavet, ning on võimeline edastama ja vastu võtma andmeid elektroonilist sidevahendit kasutades~~ ⇨ „nutiarvestisüsteem“, mis on määratletud direktiivis (EL) 2019/944 ⇦;

31~~29~~) „ülekandevõrguettevõtja” – vastavalt ⇨ elektri ja gaasi puhul, ⇦ direktiivi~~s~~ ~~2009/72/EÜ~~ (EL) 2019/944 ⌦ artikli 2 punktis 35 ⌫ määratletud põhivõrguettevõtja ja direktiivis 2009/73/EÜ määratletud ülekandesüsteemi haldur;

32~~30~~) „koostootmine” – soojusenergia ja elektrienergia või mehaanilise energia samaaegne tootmine ühes protsessis;

33~~31~~) „majanduslikult põhjendatud nõudlus” – nõudlus, mis ei ületa soojuse või jahutuse vajadust ja mis muidu täidetaks turutingimustel muude energiatootmisprotsessidega kui koostootmine;

34~~32~~) „kasulik soojus” – soojus, mis on toodetud koostootmisprotsessis, et täita majanduslikult põhjendatud nõudlust soojuse või jahutuse järele;

35~~33~~) "koostoodetud elekter" – elekter, mis on toodetud kasuliku soojuse tootmisega seotud protsessis ja arvutatud vastavalt II~~I~~ lisas esitatud metoodikale;

36~~34~~) „tõhus koostootmine” – koostootmine, mis vastab III~~I~~ lisas sätestatud kriteeriumidele;

37~~35~~) „üldkasutegur” – elektrienergia ja mehaanilise energia ning kasuliku soojuse aastatoodangu summa, mis on jagatud kütusekogusega, mida kasutati soojuse tootmiseks koostootmisprotsessis ning elektri- ja mehaanilise energia brutotoodangu saamiseks;

38~~36~~) „elektri- ja soojusenergia suhtarv” – koostoodetud elektri ja kasuliku soojuse suhtarv täielikul koostootmisrežiimil konkreetse seadme talitlusandmete põhjal;

39~~37~~) „koostootmisseade” – seade, mis on võimeline talitlema koostootmisrežiimil;

40~~38~~) „väikekoostootmisseade” – koostootmisseade, mille installeeritud võimsus on alla 1 MW_e;

41~~39~~) „mikrokoostootmisseade” – koostootmisseade, mille maksimaalne võimsus on alla 50 kW_e;

---

[105] ~~ELT L 124, 20.5.2003, lk 36.~~

~~40)~~ ~~„krundi hoonestustihedus” – krundil asuva hoone põrandapinna suhe krundi pindalasse;~~

42~~41~~) „tõhus kaugküte ja -jahutus” – kaugkütte- või kaugjahutussüsteem, mis ~~kasutab vähemalt 50 % taastuvenergiat, 50 % heitsoojust, 75 % koostoodetud soojust või 50 % sellise energia ja soojuse kombinatsiooni~~ ⇨ vastab artiklis 24 sätestatud tingimustele ⇦;

43~~42~~) „tõhus küte ja jahutus” – kütte- ja jahutusvõimalus, mis võrreldes praeguste suundumuste jätkumise stsenaariumit kajastava lähtestsenaariumiga vähendab mõõdetavalt primaarenergia sisendit, mida on vaja selleks, et tarnida üks saadud energiaühik asjaomase süsteemi piires kulutõhusal viisil, nagu on hinnatud käesolevas direktiivis viidatud kulude-tulude analüüsis, võttes arvesse kaevandamiseks, muundamiseks, transpordiks ja jaotamiseks vajalikku energiat;

44~~43~~) „tõhus individuaalne küte ja jahutus” – individuaalse kütte ja jahutuse tarnimise võimalus, mis võrreldes tõhusa kaugkütte ja -jahutusega vähendab mõõdetavalt taastumatu primaarenergia sisendit, mida on vaja selleks, et tarnida üks saadud energiaühik asjaomase süsteemi piires, või milleks on vaja sama, ent väiksemate kuludega taastumatu primaarenergia sisendit, võttes arvesse kaevandamiseks, muundamiseks, transpordiks ja jaotamiseks nõutavat energiat;

⇩ uus

45) „andmekeskus“ – struktuur või struktuuride rühm, mille eesmärk on keskselt majutada, omavahel ühendada ja käitada infotehnoloogiaseadmeid ja telekommunikatsioonivõrgu seadmeid, mis pakuvad andmete salvestus-, töötlus- ja edastusteenuseid koos kõigi energiajaotuse ja keskkonnakontrolli rajatiste ja taristutega ning on piisavalt vastupidav ja turvaline, et tagada soovitud teenuse kättesaadavus;

🡻 2012/27/EL:
⇨ uus

46~~44~~) „oluline remont” – remont, mille maksumus ületab 50 % uue samaväärse seadme investeerimiskuludest;

47~~45~~) „energiavahendaja” – ~~nõudluspoole teenusepakkuja, kes ühendab mitmed lühiajalised tarbimiskoormused müümiseks otse või enampakkumisel organiseeritud energiaturgudel~~ ⇨ tähendab sama kui direktiivi (EL) 2019/944 artikli 2 punktis 19 määratletud „sõltumatu energiavahendaja“; ⇦

⇩ uus

49) „energiaostuvõimetus“ – kodumajapidamise puudulik juurdepääs põhilistele energiateenustele, mis on aluseks inimväärsele elatustasemele ja tervisele, sealhulgas piisavale soojusele, jahutusele, valgustusele ja seadmete kasutamiseks vajalikule energiale asjaomase riigi kontekstis, olemasoleva sotsiaalpoliitika ja muude asjakohaste poliitikameetmete korral;

50) „lõppkasutaja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes ostab kütet, jahutust või sooja tarbevett oma lõpptarbimiseks, või füüsiline või juriidiline isik, kes elab kortermajas või kortermaja või mitmeotstarbelise hoone üksuses, mida varustatakse kütte,

jahutuse või sooja tarbeveega kesksest allikast ning kellel ei ole energiatarnijaga otselepingut ega individuaalset lepingut;

52) „huvide lahknemine“ – energiatõhususe investeeringutega seotud rahaliste kohustuste ja hüvede õiglase ja mõistliku jaotuse puudumine asjaomaste osalejate vahel, kelleks on näiteks hoonete omanikud ja üürnikud või eri omanikud või kortermajade või mitmeotstarbeliste hoonete omanikud ja üürnikud või erinevad omanikud.

Artikkel 3

Energiatõhususe esikohale seadmise põhimõte

1. Kooskõlas energiatõhususe esikohale seadmise põhimõttega tagavad liikmesriigid, et energiatõhususega seotud lahendusi võetakse arvesse kavandamis-, poliitika- ja olulistes investeerimisotsustes, mis on seotud järgmiste sektoritega:

a) energiasüsteemid ja

b) energiaga mitteseotud sektorid, kui need sektorid mõjutavad energiatarbimist ja energiatõhusust.

2. Liikmesriigid tagavad, et kui poliitiliste, planeerimis- ja investeerimisotsuste suhtes kohaldatakse heakskiitmise ja järelevalve nõudeid, siis asjaomased üksused kontrollivad energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtte kohaldamist.

3. Energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtte kohaldamisel liikmesriigid:

a) edendavad selliseid kulude-tulude analüüsi meetodeid, mis võimaldavad nõuetekohaselt hinnata energiatõhususe lahenduste laiemat kasu ühiskonna seisukohast ja juhul, kui kulude-tulude hindamine on nõutav, tagavad selliste meetodite kohaldamise;

b) määravad kindlaks üksuse, kes vastutab selle eest, et jälgitakse energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtte kohaldamist ning energiatarbimist ja energiatõhusust käsitlevate kavandamis-, poliitika- ja investeerimisotsuste mõju;

c) esitavad komisjonile lõimitud riiklike energia- ja kliimaalaste eduaruannete osana kooskõlas määruse (EL) 2018/1999 artikliga 17 aruande selle kohta, kuidas seda põhimõtet võeti arvesse riiklike ja piirkondlike energiasüsteemidega seotud riiklikes ja piirkondlikes kavandamis-, poliitika- ja olulistes investeerimisotsustes.

↓ 2012/27/EL

Artikkel ~~43~~ 15

Energiatõhususe eesmärgid

⇩ uus

1. Liikmesriigid tagavad ühiselt, et 2030. aastaks vähendatakse energiatarbimist vähemalt 9 % võrreldes 2020. aasta võrdlusstsenaariumi prognoosidega, nii et liidu lõppenergia tarbimine

2030. aastal ei ületa 787 miljonit naftaekvivalenttonni ja liidu primaarenergia tarbimine 2030. aastal ei ületa 1 023 miljonit naftaekvivalenttonni.[106]

↓ 2012/27/EL (kohandatud)
⇨ uus

2~~1~~. Iga liikmesriik seab ~~soovitusliku~~ riikliku energiatõhususe ~~eesmärgi, võttes aluseks primaarenergia tarbimise või~~ ⇨ panuse ⇦ lõppenergia ~~tarbimise,~~ ⌦ ja ⌫ primaarenergia ~~säästu või lõppenergia säästu või energiamahukuse~~ ⇨ tarbimisel, et ühiselt saavutada lõikes 1 sätestatud siduv liidu eesmärk ⇦. Liikmesriigid teatavad nendest ~~eesmärkidest~~ ⇨ panustest koos nendele panustele vastava soovitusliku trajektooriga ⇦ komisjonile ~~vastavalt artikli 24 lõikele 1 ja XIV lisa 1. osale~~ ⇨ osana nende lõimitud riiklike energia- ja kliimakavade ajakohastatud versioonidest vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artiklile 14 ning osana nende lõimitud riiklikest energia- ja kliimakavadest, nagu on osutatud määruse (EL) 2018/1999 artiklites 3 ja 7–12 sätestatud korras ja selle korra kohaselt ⇦. Teatades ~~väljendavad~~ ⇨ kasutavad ⇦ liikmesriigid ~~neid eesmärke ka primaarenergia tarbimise ja lõppenergia tarbimise absoluuttasemena aastal 2020~~ ⇨ käesoleva direktiivi I lisas kindlaks määratud valemit ⇦ ning selgitavad, kuidas ja milliste andmete alusel ~~see~~ on ⇨ need panused ⇦ arvutatud.

⇩ uus

Liikmesriigid esitavad ka energiastatistikat käsitlevas määruses (EÜ) nr 1099/2008 kindlaks määratud energia lõpptarbimise sektorite, sealhulgas tööstuse, elamumajanduse, teenuste ja transpordi energiatarbimise osakaalu oma riiklikes energiatõhususe panustes. Samuti esitatakse info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) energiatarbimise prognoosid.

↓ 2012/27/EL
⇨ uus

Nimetatud ~~eesmärkide~~ ⇨ panuste ⇦ seadmisel võtavad liikmesriigid arvesse:

↓ 2013/12/EL artikkel 1 ja lisa punkt a
⇨ uus

a) et liidu ⇨ 2030. ⇦ ~~2020.~~ aasta energiatarbimine ei ületa ~~1 483~~ ⇨ 787 miljonit naftaekvivalenttonni lõppenergia või 1 023 ⇦ miljonit naftaekvivalenttonni

---

[106] Algselt seati liidu energiatõhususeesmärk ja arvutati see välja, kasutades võrdlusalusena 2007. aasta võrdlusstsenaariumi prognoose 2030. aastaks. Eurostati energiabilansi arvutamise metoodika muutmine ja hilisemate modelleerimisprognooside parandamine nõuavad võrdlusaluse muutmist. Seega, kasutades eesmärgi kindlaksmääramisel sama lähenemisviisi, st võrreldes seda võrdlusalusel põhinevate tulevikuprognoosidega, seatakse liidu 2030. aasta energiatõhususeesmärgi ulatus võrdluses 2020. aasta võrdlusstsenaariumi prognoosidega 2030. aastaks, milles kajastatakse riiklike energia- ja kliimakavade panuseid. Ajakohastatud võrdlusaluse kohaselt peab liit suurendama oma energiatõhususeesmärki 2030. aastaks vähemalt 9 % võrreldes 2020. aasta võrdlusstsenaariumi kohaselt tehtavate jõupingutuste tasemega. Liidu eesmärkide ulatuse väljendamise uus viis ei mõjuta tegelikku vajalike jõupingutuste taset.

primaarenergia ⇨ tarbimise ⇦ puhul ~~või 1 086 miljonit naftaekvivalenttonni lõppenergia puhul~~;

↓ 2012/27/EL (kohandatud)

b) käesolevas direktiivis sätestatud meetmeid;

~~e) direktiivi 2006/32/EÜ artikli 4 lõike 1 kohaselt seatud riiklike energiasäästueesmärkide saavutamiseks vastu võetud meetmeid ja~~

c~~d~~) muid liikmesriikides ja liidu tasandil energiatõhususe edendamiseks võetud meetmeid;~~.~~

~~Nimetatud eesmärkide seadmisel võivad liikmesriigid samuti arvesse võtta primaarenergia tarbimist mõjutavaid riiklikke olusid, näiteks:~~

⇩ uus

d) mis tahes asjakohaseid ja tõhususpingutusi mõjutavaid tegureid, näiteks:

i. ühine ambitsioonitase, mis on vajalik kliimaeesmärkide saavutamiseks;

ii. jõupingutuste õiglane jaotumine kogu liidus;

iii. majanduse energiamahukus;

↓ 2012/27/EL

iv.~~a~~) kulutõhusa energiasäästu allesjäänud potentsiaal;

⇩ uus

e) ja muid energiatarbimist mõjutavaid siseriiklikke asjaolusid, eelkõige:

↓ 2012/27/EL
⇨ uus

i~~b~~) SKP arengut ja prognoosi,

ii~~c~~) muutusi energia impordis ja ekspordis, ⇨ energiaallikate jaotuse arenguid ja uute kestlike kütuste kasutuselevõttu ⇦;

iii~~d~~) kõigi taastuvate energiaallikate arendamist, tuumaenergiat, süsinikdioksiidi kogumist ja säilitamist ~~ning~~;

iv) energiamahukate tööstusharude CO_2 heite vähendamist.

~~e) varajast tegutsemist.~~

↓ 2013/12/EL artikkel 1 ja lisa punkt b (kohandatud)

~~2. 30. juuniks 2014 hindab komisjon saavutatud edusamme ja seda, kas liit suudab tõenäoliselt saavutada 2020. aasta eesmärgi, mille kohaselt energiatarbimine ei ületa 1 483~~

~~miljonit naftaekvivalenttonni primaarenergia puhul ja/või 1 086 miljonit naftaekvivalenttonni lõppenergia puhul.~~

↓ 2012/27/EL (kohandatud)

~~3. Lõikes 2 osutatud hindamise käigus komisjon:~~

~~a) liidab kokku liikmesriikide esitatud riiklikud soovituslikud energiatõhususe eesmärgid;~~

~~b) hindab, kas nende eesmärkide summat saab käsitada usaldusväärse alusena selle hindamisel, kas liidul tervikuna kulgeb eesmärgi saavutamine plaanipäraselt, võttes arvesse esimese aastaaruande hindamist kooskõlas artikli 24 lõikega 1 ja riiklike energiatõhususe tegevuskavade hindamist kooskõlas artikli 24 lõikega 2;~~

~~c) võtab arvesse täiendavat analüüsi, mis tugineb järgmisele:~~

~~i) liidu tasandil majandustegevusega seoses energiatarbimise ja -mahukuse valdkonnas tehtud edusammude hindamine, sealhulgas nende liikmesriikide energia tarnimise tõhususe vallas tehtud edusammude hindamine, kelle riiklikud soovituslikud eesmärgid põhinevad energia lõpptarbimisel või -säästul, sealhulgas selliste edusammude hindamine, mis tulenevad sellest, et need liikmesriigid järgivad käesoleva direktiivi III peatükki;~~

~~ii) liidu tasandil energiatarbimise tulevikusuundumusi käsitlevate mudelarvutuste tulemused;~~

↓ 2013/12/EL artikkel 1 ja lisa punkt c (kohandatud)

~~d) võrdleb punktide a–c kohaseid tulemusi energiatarbimise mahuga, mida oleks vaja 2020. aasta eesmärgi saavutamiseks, mille kohaselt energiatarbimine ei ületa 1 483 miljonit naftaekvivalenttonni primaarenergia puhul ja/või 1 086 miljonit naftaekvivalenttonni lõppenergia puhul.~~

↓ 2019/504 artikkel 1

~~5. Iga liikmesriik kehtestab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1999[107] artiklite 4 ja 6 kohaselt soovituslikud riiklikud energiatõhususpanused, pidades silmas käesoleva direktiivi artikli 1 lõikes 1 sätestatud liidu 2030. aasta eesmärki. Kõnealuste energiatõhususpanuste kehtestamisel võtavad liikmesriigid arvesse, et liidu energiatarbimine ei tohi 2030. aastal ületada 1 128 miljonit naftaekvivalenttonni primaarenergiat ja/või 846 miljonit naftaekvivalenttonni lõppenergiat. Liikmesriigid teatavad kõnealused~~

---

[107] ~~Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 525/2013 (ELT L 328, 21.12.2018, lk 1).~~

~~energiatõhususpanused komisjonile määruse (EL) 2018/1999 artiklites 3 ja 7–12 osutatud lõimitud riiklike energia- ja kliimakavade raames ning nimetatud artiklite kohaselt.~~

⇩ uus

3. Kui komisjon jõuab määruse (EL) 2018/1999 artikli 29 lõigete 1 ja 3 kohase hindamise põhjal järeldusele, et energiatõhususe panuste täitmisel ei ole tehtud piisavaid edusamme, tagavad käesoleva artikli lõikes 2 osutatud soovituslikke trajektoore ületavad liikmesriigid, et ühe aasta jooksul pärast komisjoni hinnangu saamist rakendatakse lisameetmeid tagamaks, et nende energiatõhususe panuste saavutamine taastub. Need lisameetmed hõlmavad muu hulgas järgmisi meetmeid:

a) siseriiklikud meetmed täiendava energiasäästu saavutamiseks, sealhulgas tugevam projektiarendusabi energiatõhususse investeerimise meetmete rakendamiseks;

b) artiklis 8 sätestatud energiasäästukohustuse suurendamine;

c) avaliku sektori kohustuse kohandamine;

d) vabatahtliku rahalise toetuse andmine riiklikule energiatõhususe fondile, millele on osutatud artiklis 25, või muule energiatõhususele pühendatud rahastamisvahendile, kui iga-aastane rahaline toetus on võrdne soovitusliku trajektoori saavutamiseks vajalike investeeringutega.

Kui liikmesriik ületab käesoleva artikli lõikes 2 osutatud soovituslikku trajektoori, lisab ta määruse (EL) 2018/1999 artikli 17 kohasesse lõimitud riiklikku energia- ja kliimaalasesse eduaruandesse selgituse selle kohta, kuidas ta täidab puudujäägi, et tagada oma riiklike energiatõhususpanuste saavutamine.

Komisjon hindab, kas käesolevas lõikes osutatud siseriiklikud meetmed on piisavad liidu energiatõhususe eesmärkide saavutamiseks. Juhul kui riiklikke meetmeid hinnatakse ebapiisavaks, paneb komisjon lisaks neile soovitustele vajaduse korral ette meetmed ja kasutab oma volitusi liidu tasandil, et tagada eelkõige liidu 2030. aasta energiatõhususe eesmärgi saavutamine.

4. Komisjon hindab 31. detsembriks 2026 kõiki määruse (EÜ) nr 1099/2008 (energiastatistika kohta) kohaselt esitatud andmetes, energiabilansi arvutamise metoodikas ja Euroopa energiakasutuse mudelites tehtud metodoloogilisi muudatusi ning teeb vajaduse korral tehnilisi ettepanekuid liidu 2030. aasta eesmärkide arvutuse kohandusteks, et säilitada käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud eesmärkide ulatuse tase.

🡻 2018/2002 artikli 1 lõige 2

~~6. Komisjon hindab artikli 1 lõikes 1 sätestatud liidu 2030. aasta energiatõhususe põhieesmärki, et esitada hiljemalt 2023. aastal seadusandlik ettepanek kõnealuse eesmärgi suurendamiseks juhul, kui majanduse või tehnoloogia arengust tuleneb oluline kulude vähenemine või kui on vaja täita liidu rahvusvahelisi CO_2-heite vähendamise kohustusi.~~

↓ 2012/27/EL (kohandatud)

II PEATÜKK

~~*ENERGIAKASUTUSE TÕHUSUS*~~ ⌦ *AVALIKU SEKTORI EESKUJU* ⌫

⇩ uus

Artikkel 5

Avalik sektor energiatõhusust juhtimas

1. Liikmesriigid tagavad, et kõigi avaliku sektori asutuste summaarset lõppenergia kogutarbimist vähendatakse igal aastal vähemalt 1,7 % võrreldes aastaga X-2 (X on käesoleva direktiivi jõustumise aasta).

Liikmesriigid võivad oma avaliku sektori asutuste lõppenergia tarbimise arvutamisel võtta arvesse kliima erinevusi liikmesriigi sees.

2. Liikmesriigid lisavad määruse (EL) 2018/1999 kohastesse riiklikesse energia- ja kliimakavadesse ning nende ajakohastatud versioonidesse loetelu käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud kohustuse täitmisele kaasa aitavatest avaliku sektori asutustest, iga asutuse poolt saavutatava energiatarbimise vähendamise ulatuse ja meetmed, mida nad kavatsevad selle saavutamiseks võtta. Osana määruse (EL) 2018/1999 artikli 17 kohastest lõimitud riiklikest energia- ja kliimaalastest aruannetest esitavad liikmesriigid komisjonile aruande selle kohta, kui palju nad igal aastal energia lõpptarbimist vähendasid.

3. Liikmesriigid tagavad, et piirkondlikud ja kohalikud ametiasutused kehtestavad oma süsinikuheite vähendamise kavades konkreetsed energiatõhususe meetmed pärast konsulteerimist sidusrühmadega ja üldsusega, sealhulgas konkreetsete rühmadega, keda ohustab energiaostuvõimetus või kes on selle tagajärgede suhtes vastuvõtlikumad, nagu naised, puuetega inimesed, eakad inimesed, lapsed ning vähemusrassi või -rahvusesse kuuluvad isikud.

4. Liikmesriigid toetavad avaliku sektori asutusi energiatõhususe parandamise meetmete rakendamisel, sealhulgas piirkondlikul ja kohalikul tasandil, andes suuniseid, edendades pädevuse arendamist ja koolitusvõimalusi ning soodustades koostööd avaliku sektori asutuste vahel.

5. Liikmesriigid julgustavad avaliku sektori asutusi pöörama tähelepanu nende avaliku sektori asutuste investeerimis- ja poliitikameetmete olelusringi jooksul tekkivatele süsinikdioksiidi heitkogustele.

↓ 2012/27/EL (kohandatud)
⇨ uus

Artikkel 6~~5~~

Avaliku sektori asutuste hoonete eeskuju

1. Iga liikmesriik tagab, ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi ja nõukogu [108] direktiivi 2010/31/EL artikli 7 kohaldamist, et ~~alates 1. jaanuarist 2014~~ renoveeritakse igal aastal ⇨ vähemalt ⇦ 3 % ~~nende keskvalitsuse~~ ⇨ avaliku sektori asutuste ⇦ omanduses ~~ja~~ olevate köetavate ja/või jahutatavate hoonete üldpõrandapinnast, et ⇨ muuta need ⇦ ~~täita~~ vähemalt ⇨ liginullenergiahooneteks ⇦ ~~energiatõhususe miinimumnõuded, mis asjaomane liikmesriik~~ direktiivi 2010/31/EL artikli ~~4~~ ⇨ 9 ⇦ ~~kohaldamisel on kehtestanud~~ ⌦ kohaselt ⌫.

Kui avaliku sektori asutused kasutavad hoonet, mida nad ei oma, kasutavad nad oma lepingulisi õigusi nii palju kui võimalik ja julgustavad hooneomanikku renoveerima hoonet liginullenergiahooneks kooskõlas direktiivi 2010/31/EL artikliga 9. Kui avaliku sektori asutused sõlmivad uusi lepinguid selliste hoonete kasutamiseks, mida nad ei oma, seavad nad eesmärgiks, et need hooned kuuluksid energiamärgise kahte kõige kõrgema energiatõhususega klassi.

~~3 % määr arvutatakse üle 500 m^2 kasuliku üldpõrandapinnaga ja sellise liikmesriigi keskvalitsuse omanduses ja kasutuses olevate hoonete üldpõrandapinnast, kes iga aasta 1. jaanuariks ei vasta direktiivi 2010/31/EL artikli 4 kohaldamisega kehtestatud energiatõhususe miinimumnõuetele. Nimetatud piirmäära vähendatakse alates 9. juulist 2015 näiduni 250 m2.~~

~~Kui liikmesriik nõuab, et kohustus renoveerida iga aasta 3 % üldpõrandapinnast laieneks põrandapinnale, mis kuulub keskvalitsuse tasandist allpool olevatele haldusüksustele ja mis on nende kasutuses, arvutatakse 3% määr~~ ⇨ Alammäär 3 % arvutatakse ⇦ ~~üle 500 m^2 ning alates 9. juulist 2015~~ üle 250 m^2 kasuliku üldpõrandapinnaga ja selliste liikmesriigi ⇨ avaliku sektori asutuste ⇦ ~~keskvalitsuse ning haldusüksuste~~ omanduses ~~ja kasutuses~~ olevate hoonete üldpõrandapinnast, ⌦ mis ⌫ ~~kes iga aasta 1. jaanuariks ei vasta direktiivi 2010/31/EL artikli 4 kohaldamisega kehtestatud energiatõhususe miinimumnõuetele~~ ⇨ 2024. aasta 1. jaanuariks ei ole liginullenergiahooned ⇦.

~~Kui liikmesriik rakendab keskvalitsuse hoonete põhjaliku renoveerimise meetmeid kooskõlas esimese lõiguga, võib ta otsustada vaadelda ehitist tervikuna, arvates sealhulgas kaasa hoone välispiirded, seadmed, käitamise ja hoolduse.~~

~~Liikmesriigid nõuavad, et väikseima energiatõhususega keskvalitsuse hooned oleksid energiatõhususe meetmete võtmisel prioriteetsed, kui see on kulutõhus ja tehniliselt teostatav.~~

~~2. Liikmesriigid võivad otsustada mitte kehtestada või kohaldada lõikes 1 osutatud nõudeid järgmiste hoonekategooriate suhtes:~~

~~a) hooned, mis on ametliku kaitse all teatava keskkonna või nende endi spetsiifilise arhitektuurilise või ajaloolise väärtuse tõttu, nii et konkreetsete~~

[108] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 2010. aasta direktiiv 2010/31/EL hoonete energiatõhususe kohta (ELT L 153, 18.6.2010, lk 13).

~~energiatõhususe miinimumnõuete täitmine muudaks vastuvõetamatult nende olemust või välimust;~~

~~b) relvajõududele või keskvalitsusele kuuluvad ja riigikaitse eesmärke teenivad hooned, välja arvatud relvajõudude ja riigikaitseasutuste teenistuses oleva muu personali individuaalsed eluruumid või kontorihooned;~~

~~c) kultuskohtadena või religioosseks tegevuseks kasutatavad hooned.~~

~~3. Kui liikmesriik renoveerib antud aastal rohkem kui 3 % keskvalitsuse hoonete põrandapinnast, võib ta arvestada ülejäänud keskvalitsuse hoonete renoveeritud põrandapinda nii, nagu oleks see renoveeritud kolme eelmise või kolme järgmise aasta jooksul.~~

2~~4~~. Liikmesriigid võivad erandjuhtudel arvestada ~~keskvalitsuse~~ hoonete ühe aasta renoveerimismäära täitmisel uusi hooneid, mida omatakse konkreetsete eelmise kahe aasta jooksul lammutatud ~~keskvalitsuse~~ ⇨ avaliku sektori asutuste ⇦ hoonete asemel ~~või selliste hoonete asemel, mis on eelmise kahe aasta jooksul müüdud, lammutatud või kasutusest kõrvaldatud muude hoonete suurema kasutuse tõttu~~. Selliseid erandeid kohaldatakse üksnes juhul, kui need on energiasäästu ja olelusringi CO_2 heite vähendamise mõttes kulutõhusamad ja säästlikumad kui selliste hoonete renoveerimine. Iga liikmesriik sõnastab selgelt selliste erandjuhtumite kindlaksmääramise üldkriteeriumid, metoodika ja korra ning avaldab need.

3~~5~~. ⇨ Käesoleva artikli ⇦ ~~Lõike 1~~ kohaldamiseks teevad liikmesriigid üldsusele kättesaadavaks ~~31. detsembriks 2013~~ selliste köetavate ja/või jahutatavate ~~keskvalitsuse~~ ⇨ avaliku sektori asutuste ⇦ hoonete inventuuri, mille kasulik üldpõrandapind on ⌦ suurem kui ⌫ ~~üle 500 m² ja 9. juuliks 2015 üle~~ 250 m^2~~, jättes välja hooned, mille suhtes kehtib erand lõike 2 alusel, ja teevad üldsusele kättesaadavaks selle tulemused~~. ⇨ Seda inventuuri uuendatakse vähemalt kord aastas. ⇦ Inventuur sisaldab ⇨ vähemalt ⇦ järgmisi andmeid:

a) põrandapind ruutmeetrites; ~~ja~~

b) iga hoone energia⇨ märgis, mis on välja antud direktiivi 2010/31/EL artikli 12 kohaselt ⇦ ~~tõhusus või asjakohased energiaandmed~~.

~~6. Ilma et see piiraks direktiivi 2010/31/EL artikli 7 kohaldamist, võivad liikmesriigid alternatiivse lähenemisena käesoleva artikli lõigetele 1–5 võtta muid kulutõhusaid meetmeid, sealhulgas täielik renoveerimine ja meetmed hoonete kasutajate käitumise muutmiseks, et saavutada 2020. aastaks liikmesriikide keskvalitsuste omanduses ja kasutuses olevate asjakohaste hoonete puhul energiasääst, mis on vähemalt samaväärne lõikes 1 nõutuga; nendest meetmetest teatatakse igal aastal.~~

~~Selle alternatiivse lähenemise puhul võivad liikmesriigid arvestada lõigete 1–4 kohaldamisega loodavat energiasäästu, kasutades võrdluse aluseks olevate keskvalitsuse hoonete energiatarbimise puhul asjakohaseid standardväärtuseid enne ja pärast renoveerimist ning vastavalt hinnangule nende hoonete pinna kohta. Võrdluse aluseks olevate keskvalitsuse hoonete kategooriad peavad esindama kõiki selliseid hooneid.~~

~~Alternatiivse lähenemise valinud liikmesriigid teatavad komisjonile hiljemalt 31. detsembriks 2013 alternatiivsed meetmed, mida neil on kavas võtta, ja näitavad, kuidas nad saavutavad energiatõhususe samaväärse paranemise keskvalitsuse vara hulka kuuluvate hoonete puhul.~~

~~7. Liikmesriigid julgustavad avaliku sektori asutusi, sealhulgas piirkondliku ja kohaliku tasandi asutusi, ja sotsiaalmajadega tegelevaid avalik-õiguslikke asutusi, võttes nõuetekohaselt arvesse nende vastavat pädevust ja halduskorraldust,~~

~~a) võtma vastu energiatõhususe kava, mis on eraldiseisev või osa suuremast kliima- või keskkonnakavast ning sisaldab konkreetseid energiasäästu ja -tõhususe~~

~~eesmärke ning meetmeid, et järgida lõigetes 1, 5 ja 6 sätestatud keskvalitsuse hoonete eeskuju;~~

~~b) looma energiajuhtimissüsteemi, sealhulgas nägema ette energiaauditid, nii et see oleks osa kava rakendamisest.~~

~~c) kasutama vajaduse korral energiateenuse ettevõtjaid ja energiatõhususe lepinguid, et rahastada renoveerimisi ja rakendada kavasid, mille eesmärk on säilitada või parandada energiatõhusust pikas perspektiivis.~~

Artikkel 7~~6~~

⌦ Avalikud hanked ⌫ ~~Avaliku sektori asutuste ostud~~

1. Liikmesriigid tagavad, et ~~keskvalitsus~~ ⇨ avaliku sektori ja võrgustiku sektori hankijad, kui nad sõlmivad hankelepinguid ja avaliku sektori kontsessioone väärtusega, mis on võrdne või suurem kui direktiivi 2014/23/EL artiklis 8, direktiivi 2014/24/EL artiklis 4 ja direktiivi 2014/25/EL artiklis 15 sätestatud piirmäärad, ⇦ ~~ostab~~ ostavad üksnes suure energiatõhususega tooteid, teenuseid, ~~ja~~ hooneid~~,~~ ⇨ ja töid ⇦ ~~niivõrd kui see on kulutõhus, majanduslikult teostatav, üldiselt jätkusuutlik ja tehniliselt sobiv, ning piisava konkurentsi olemasolul, nagu on~~ ⌦ vastavalt käesoleva direktiivi IV lisas ⌫ osutatud ⌦ nõuetele ⌫.

~~Lõike 1 esimeses lõigus sätestatud kohustust kohaldatakse avaliku sektori asutuste poolt toodete, teenuste ja hoonete ostmiseks sõlmitavate lepingute suhtes, mille väärtus on võrdne direktiivi 2004/18/EÜ artiklis 4 sätestatud piirmääradega või nendest suurem.~~

⇩ uus

Liikmesriigid tagavad samuti, et esimeses lõigus osutatud piirmääradega võrdse või neist suurema väärtusega hankelepingute ja kontsessioonide sõlmimisel, sealhulgas selliste hankelepingute ja kontsessioonide puhul, millele ei ole IV lisas esitatud erinõudeid, kohaldavad avaliku sektori ja võrgustiku sektori hankijad käesoleva direktiivi artiklis 3 osutatud energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet.

🡻 2012/27/EL (kohandatud)
⇨ uus

2. Lõikes 1 osutatud kohustust kohaldatakse relvajõudude lepingute suhtes vaid sellises ulatuses, mis ei ole mingil viisil vastuolus relvajõudude tegevuse olemuse ja põhieesmärgiga. Nimetatud kohustust ei kohaldata kaitseotstarbelise varustuse hankelepingute suhtes, mis on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiivis 2009/81/EÜ~~,~~ ~~millega kooskõlastatakse teatavate kaitse- ja julgeolekuvaldkonnas ostjate poolt sõlmitavate ehitustööde ning asjade ja teenuste riigihankelepingute sõlmimise kord~~[109].

3. ~~Liikmesriigid julgustavad avaliku sektori asutusi, sealhulgas piirkondliku ja kohaliku tasandi asutusi, järgima keskvalitsuse eeskuju ja ostma üksnes suure energiatõhususega tooteid, teenuseid ja hooneid, võttes nõuetekohaselt arvesse nende vastavat pädevust ja~~

---

[109] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/81/EÜ, millega kooskõlastatakse teatavate kaitse- ja julgeolekuvaldkonnas ostjate poolt sõlmitavate ehitustööde ning asjade ja teenuste riigihankelepingute sõlmimise kord (ELT L 216, 20.8.2009, lk 7).

~~halduskorraldust.~~ ⇨ Olenemata käesoleva direktiivi artikli 24 lõikest 4 tagavad liikmesriigid, et avaliku sektori ja võrgustiku sektori hankijad hindavad olulise energia osakaaluga teenuslepingute hangete korral ⇦ ~~Liikmesriigid julgustavad avaliku sektori asutusi olulise energia osakaaluga teenuste hangete korraldamisel hindama~~, kas ~~on võimalik~~ ⇨ saaks ⇦ sõlmida pikaajalist energiatõhusust andvaid lepinguid, mille tulemusena saavutatakse pikaajaline energiasääst.

4. Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, võib liikmesriik Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/1369[110] ~~direktiivi 2010/30/EL~~ alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktiga ⌦ täielikult ⌫ ~~tervikuna~~ hõlmatud toodete paketi ostmise puhuks ette näha, et paketi energiatõhusus kokku on prioriteetsem kui paketi üksikute toodete energiatõhusus, ostes toodete paketi, mis vastab kõrgeima energiatõhususklassi kriteeriumile.

⇩ uus

5. Liikmesriigid võivad nõuda, et avaliku sektori ja võrgustiku sektori hankijad võtaksid hanketavades vajaduse korral arvesse laiemaid kestlikkuse, sotsiaalseid, keskkonnaalaseid ja ringmajanduse aspekte, et saavutada liidu CO_2 heite vähendamise ja nullsaaste eesmärgid. Vajaduse korral ja kooskõlas IV lisas esitatud nõuetega nõuavad liikmesriigid, et avaliku sektori ja võrgustiku sektori hankijad võtaksid arvesse liidu keskkonnahoidlike riigihangete kriteeriume.

Selleks et tagada läbipaistvus energiatõhususe nõuete kohaldamisel hankemenetluses, teevad liikmesriigid üldsusele kättesaadavaks teabe selliste lepingute mõju kohta energiatõhususele, mille maksumus on võrdne lõikes 1 osutatud piirmääradega või nendest suurem. Avaliku sektori hankijad võivad nõuda, et pakkujad avalikustaksid teabe uue hoone olelusringi globaalse soojendamise potentsiaali kohta, ja teha selle teabe lepingute puhul avalikult kättesaadavaks, eelkõige uute hoonete puhul, mille põrandapind on suurem kui 2000 ruutmeetrit.

Liikmesriigid toetavad avaliku sektori ja võrgustiku sektori hankijaid energiatõhususe nõuete rakendamisel, sealhulgas piirkondlikul ja kohalikul tasandil, esitades selged eeskirjad ja suunised (sealhulgas olelusringi kulude ning keskkonnamõju ja -kulude hindamise metoodika), loovad pädevuskeskused, ergutavad avaliku sektori hankijate vahelist (sealhulgas piiriülest) koostööd ning kasutavad võimaluse korral koondhankeid ja digitaalseid hankeid.

6. Liikmesriigid kehtestavad avaliku sektori asutuste ostude ja aastaeelarve koostamise ning raamatupidamise kohta kehtivad õiguslikud ja reguleerivad sätted ning haldustavad, mis on vajalikud selleks, et avaliku sektori hankijaid ei hoitaks tagasi energiatõhusust suurendavate investeeringute tegemisest ning energiatõhususe lepingute ja pikaajaliste lepinguliste kolmanda isiku poolt rahastamise võimaluste kasutamisest.

---

110 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2017. aasta määrus (EL) 2017/1369, millega kehtestatakse energiamärgistuse raamistik ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2010/30/EL (ELT L 198, 28.7.2017, lk 1).

↓ 2012/27/EL (kohandatud) ⇨ uus

7.~~(b)~~ ⇨ Liikmesriigid peavad kõrvaldama kõik õigusnormidega seotud ja muud tõkked energiatõhususe saavutamisele, eriti seoses ⇦ avaliku sektori asutuste ostude ja aastaeelarve koostamise ning raamatupidamise kohta kehtivate õiguslike ja reguleerivate sätete ning haldustavadega, et avaliku sektori asutusi ei hoitaks tagasi selliste investeeringute tegemisest, millega suurendatakse energiatõhusust ~~ja vähendatakse nii palju kui võimalik kogu elutsükliga seonduvaid eeldatavaid kulusid~~, ning energiatõhususe lepingute ja ~~muude~~ pikaajaliste lepinguliste kolmanda isiku poolt rahastamise võimaluste kasutamisest.

⇩ uus

Liikmesriigid annavad komisjonile määruse (EL) 2018/1999 artikli 17 kohaste lõimitud riiklike energia- ja kliimaalaste eduaruannete osana aru meetmetest, mis on võetud energiatõhususe suurendamise kasutuselevõttu takistavate tõkete kõrvaldamiseks.

↓ 2018/2002 artikli 1 lõige 3 (kohandatud) ⇨ uus

III PEATÜKK

⌦ *ENERGIAKASUTUSE TÕHUSUS* ⌫

Artikkel ~~8~~7

Energiasäästukohustus

1. Liikmesriigid peavad saavutama lõppkasutuse kumulatiivse energiasäästu, mis on vähemalt võrdne järgmisega:

a) igal aastal 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020 uus energiasääst 1,5 % aastasest energiamüügimahust lõpptarbijatele, arvestatuna 1. jaanuarile 2013 eelnenud viimase kolme aasta keskmisena. Transpordis kasutatava energia müügi mahu võib sellest arvutusest täielikult või osaliselt välja jätta;

b) igal aastal alates 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini ~~2030~~ ⇨ 2023 ⇦ uus energiasääst 0,8 % aastasest energia lõpptarbimisest, arvestatuna 1. jaanuarile 2019 eelnenud viimase kolme aasta keskmisena. Erandina käesolevast nõudest võivad Küpros ja Malta igal aastal 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini ~~2030~~ ⇨ 2023 ⇦ saavutada uue energiasäästu 0,24 % aastasest energia lõpptarbimisest, arvestatuna 1. jaanuarile 2019 eelnenud viimase kolme aasta keskmisena.

⇩ uus

c) igal aastal alates 1. jaanuarist 2024 kuni 31. detsembrini 2030 uus energiasääst 1,5 % aastasest energia lõpptarbimisest, mis on arvestatud 1. jaanuarile 2020 eelnenud kolmeaastase ajavahemiku keskmisena.

↓ 2018/2002 artikli 1 lõige 3 (kohandatud) ⇨ uus

Liikmesriigid otsustavad, kuidas jaotada uue säästu arvutatud kogus esimese lõigu punktides a, b ja ⇨ c ⇦ osutatud ajavahemike peale, tingimusel et nõutav lõppkasutuse summaarne kumulatiivne energiasääst on saavutatud kummagi kohustusperioodi lõpuks.

Kooskõlas esimese lõigu ~~punktiga b~~ ⇨ punktis c esitatud energiasäästu määraga ⇦ peavad liikmesriigid jätkuvalt saavutama uue iga-aastase säästu kümneaastastel ajavahemikel pärast 2030. aastat ~~, välja arvatud juhul, kui läbivaatamisel komisjonis 2028. aastal ja seejärel iga kümne aasta tagant jõutakse järeldusele, et aastaks 2050 seatud liidu pikaajalisi energia- ja kliimaeesmärke ei ole vaja saavutada~~.

2. Liikmesriigid peavad käesoleva artikli lõike 1 kohaselt nõutava energiasäästu koguse saavutamiseks looma artiklis 9~~7a~~ osutatud energiatõhususkohustuste süsteemi või võtma artiklis 10~~7b~~ osutatud alternatiivseid poliitikameetmeid. Liikmesriigid võivad ühendada energiatõhususkohustuste süsteemi alternatiivsete poliitikameetmetega. Liikmesriigid tagavad, et artiklites 9~~7a~~ ja 10~~7b~~ ning artikli 28~~20~~ lõikes 11~~6~~ osutatud poliitikameetmetest tulenev energiasääst arvutatakse kooskõlas V lisaga.

⇩ uus

3. Liikmesriigid rakendavad energiatõhususkohustuste süsteeme, alternatiivseid poliitikameetmeid või nende kombinatsiooni, või riiklikust energiatõhususe fondist rahastatavaid programme või meetmeid esmajärjekorras energiaostuvõimetute inimeste, vähekaitstud tarbijate ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavate inimeste seas. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva artikli kohaselt rakendatud poliitikameetmed ei kahjusta kõnealuseid isikuid. Vajaduse korral kasutavad liikmesriigid parimal võimalikul viisil ära rahalisi vahendeid, sealhulgas avaliku sektori vahendeid, liidu tasandil loodud rahastamisvahendeid ja artikli 22 lõike 3 punkti b kohaselt heitkoguse ühikutega kauplemisest saadavat tulu, eesmärgiga kõrvaldada kahjulik mõju ning tagada õiglane ja kaasav energiaüleminek.

Selliste poliitikameetmete kavandamisel võtavad liikmesriigid arvesse ja edendavad taastuvenergiakogukondade ja kodanike energiakogukondade rolli nende poliitikameetmete rakendamises.

Liikmesriigid saavutavad teatava osa nõutavast lõpptarbimise kumulatiivsest energiasäästust energiaostuvõimetute inimeste, vähekaitstud tarbijate ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavate inimeste seas. See osakaal peab olema vähemalt võrdne energiaostuvõimetute leibkondade osakaaluga, nagu on hinnatud juhtimismääruse 2018/1999 artikli 3 lõike 3 punkti d kohaselt koostatud riiklikus energia- ja kliimakavas. Kui liikmesriik ei ole riiklikus energia- ja kliimakavas teatanud hinnangulist energiaostuvõimetute leibkondade osakaalu, peab energiaostuvõimetute inimeste, vähekaitstud tarbijate ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavate inimeste summaarse lõpptarbimise energiasäästu nõutava koguse osakaal olema vähemalt võrdne järgmiste näitajate osakaalude aritmeetilise keskmisega 2019. aastal, või kui need näitajad ei ole 2019. aasta kohta kättesaadavad, siis ekstrapoleeritakse lineaarselt nende väärtused viimasel kolmel aastal, mille kohta need on kättesaadavad:

a) suutmatus hoida kodu piisavalt soojana (Eurostat, SILC [ilc_mdes01]);

b) kommunaalteenuste arvete võlgnevused (Eurostat, SILC, [ilc_mdes07]); ning

c) tarbimiskulutuste struktuur tulukvintiilide ja COICOPi tarbimiseesmärgi järgi (Eurostat, HBS, [hbs_str_t223], [CP045] andmed elektri, gaasi ja muude kütuste kohta).

4. Liikmesriigid lisavad teabe kohaldatud näitajate, osakaalu aritmeetilise keskmise ja käesoleva artikli lõike 3 kohaselt kehtestatud poliitikameetmete tulemuste kohta oma lõimitud riiklike energia- ja kliimakavade ajakohastatud versioonidesse kooskõlas määruse (EL) 2018/1999 artikliga 14, oma hilisematesse lõimitud riiklikesse energia- ja kliimakavadesse kooskõlas määruse (EL) 2018/1999 artiklitega 3 ja 7–12 ning vastavatesse eduaruannetesse kooskõlas kõnealuse määruse artikliga 17.

↓ 2018/2002 artikli 1 lõige 3 (kohandatud)
⇨ uus

5. Liikmesriigid võivad arvesse võtta energiasäästu poliitikameetmetest, mis võeti hiljemalt 31. detsembril 2020 või pärast seda kuupäeva, tingimusel et selliste meetmete tulemuseks on uued üksikmeetmed, mida võetakse pärast 31. detsembrit 2020. ⇨ Ühelgi kohustusperioodil saavutatud energiasäästu ei arvestata energiasäästu koguse hulka, mis tuleb saavutada lõikes 1 sätestatud eelmistel kohustusperioodidel. ⇦

6~~2~~. Tingimusel et liikmesriigid täidavad vähemalt lõike 1 esimese lõigu punktis b osutatud lõppkasutuse kumulatiivse energiasäästu kohustuse, võivad nad ⇨ lõike 1 esimese lõigu punktis b osutatud ⇦ nõutava energiasäästu koguse arvutada, kasutades ühte või mitut järgmist võimalust:

a) kohaldades lõpptarbijatele müüdava energia aastase säästu määra või energia lõpptarbimise säästu määra, arvestatuna 1. jaanuarile 2019 eelnenud viimase kolme aasta keskmisena;

b) jättes arvutamise lähtestsenaariumist täielikult või osaliselt välja transpordis kasutatava energia;

c) kasutades mis tahes lõikes 4 osutatud võimalust.

7~~3~~. Kui liikmesriigid kasutavad ⌦ mis tahes ⌫ lõikes 6 ~~punktis a, b või c~~ osutatud võimalust ⇨ lõike 1 esimese lõigu punktis b osutatud energiasäästukohustuse suhtes ⇦, kehtestavad nad:

a) aastase säästu määra, mida kohaldatakse nende lõppkasutuse kumulatiivse energiasäästu arvutamisel, mis tagab, et nende energia netosäästu lõplik kogus ei ole lõike 1 esimese lõigu punktis b nõutust väiksem; ~~ning~~

b) arvutamise lähtestsenaariumi, millest võidakse täielikult või osaliselt välja jätta transpordis kasutatav energia.

8~~4~~. Tingimusel, et järgitakse lõiget 9, võib liikmesriik:

a) teha lõike 1 esimese lõigu punkti a kohase arvutuse, kasutades väärtusena 1 % 2014. ja 2015. aastal, 1,25 % 2016. ja 2017. aastal ning 1,5 % 2018., 2019. ja 2020. aastal;

b) jätta arvutusest täielikult või osaliselt välja lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud kohustusperioodi puhul sellise energia müügi maht või nimetatud lõigu punktis b osutatud kohustusperioodi puhul selline energia lõpptarbimise maht, mida kasutatakse direktiivi 2003/87/EÜ I lisas loetletud tööstusharudes;

c) lubada arvata ⇨ lõike 1 esimese lõigu punktides a ja b ⇦ nõutavast energiasäästu kogusest maha energiasääst, mis on saavutatud energia muundamise, jaotuse ja ülekande sektorites, sealhulgas tõhusa kaugkütte ja -jahutuse infrastruktuuris, artikli 23 lõikes 4, artikli 24 lõike ~~4~~14 punktis b~~,~~ ning artikli ~~25~~1 lõigetes 1–10 sätestatud nõuete rakendamise tulemusena. Liikmesriigid teavitavad komisjoni käesoleva punkti kohaselt kavandatavatest poliitikameetmetest ajavahemikuks 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2030 oma lõimitud riiklike energia- ja kliimakavade raames. Kõnealuste meetmete mõju arvutatakse V lisa kohaselt ja lisatakse nimetatud kavadesse;

d) võtta nõutava energiasäästu koguse arvutamisel arvesse energiasäästu, mis tuleneb üksikmeetmetest, mida on rakendatud alates 31. detsembrist 2008 ning mis avaldavad jätkuvalt mõju 2020. aastal seoses lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud kohustusperioodiga ja pärast 2020. aastat seoses lõike 1 esimese lõigu punktis b osutatud kohustusperioodiga ning mida on võimalik mõõta ja kontrollida;

e) võtta nõutava energiasäästu koguse arvutamisel arvesse energiasäästu, mis tuleneb poliitikameetmetest, kui on võimalik näidata, et tänu kõnealustele meetmetele rakendatakse alates 1. jaanuarist 2018 kuni 31. detsembrini 2020 üksikmeetmeid, mis tagavad energiasäästu pärast 31. detsembrit 2020;

f) jätta ⇨ lõike 1 esimese lõigu punktides a ja b ⇦ nõutava energiasäästu koguse arvutamisel välja 30 % tõendatult hoonete välispinnal ja hoonete sees oma tarbeks toodetud energia kogusest, mis on saadud tänu poliitikameetmetele, millega edendatakse uute taastuvenergialahenduste paigaldamist;

g) võtta ⇨ lõike 1 esimese lõigu punktides a ja b ⇦ nõutava energiasäästu koguse arvutamisel arvesse energiasäästu, mis ületab energiasäästu, mis tuleb saavutada kohustusperioodil 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020, tingimusel et selline sääst tuleneb artiklites 9~~a~~ ja 10~~7b~~ osutatud poliitikameetmete alusel võetud üksikmeetmetest, millest liikmesriigid on teada andnud oma riiklikes energiatõhususe tegevuskavades ning mille kohta nad on aru andnud oma eduaruannetes vastavalt artiklile 24.

9~~5~~. Liikmesriigid kohaldavad lõike 8~~4~~ kohaselt valitud variante ning arvutavad nende mõju lõike 1 esimese lõigu punktides a ja b osutatud kohustusperioodi~~de~~ kohta eraldi:

a) lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud kohustusperioodi jooksul nõutava energiasäästu koguse arvutamiseks võivad liikmesriigid kohaldada lõike 8~~4~~ punkte a–d. Kõik lõike 4 kohaselt valitud variandid koos ei tohi anda üle 25 % energiasäästu kogusest, millele on osutatud lõike 1 esimese lõigu punktis a;

b) lõike 1 esimese lõigu punktis b osutatud kohustusperioodil nõutava energiasäästu koguse arvutamiseks võivad liikmesriigid kasutada lõike 8~~4~~ punkte b–g, kui lõike 4 punktis d osutatud üksikmeetmed avaldavad jätkuvalt kontrollitavat ja mõõdetavat mõju pärast 31. detsembrit 2020. Kõik lõike 8~~4~~ kohaselt valitud variandid koos ei tohi tuua kaasa suuremat energiasäästu kui 35 % energiasäästu kogusest, mis on arvutatud kooskõlas lõigetega 6~~2~~ ja 7~~3~~.

Sõltumata sellest, kas liikmesriigid jätavad arvutamise lähtestsenaariumist täielikult või osaliselt välja transpordis kasutatava energia või kasutavad mis tahes lõikes 8~~4~~ osutatud varianti, tagavad nad, et ⇨ lõike 1 esimese lõigu punktis b osutatud ⇦ kohustusperioodil 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini ~~2030~~ ⇨ 2023 ⇦ energia lõpptarbimises saavutatav uue säästu netokogus ei ole väiksem kui kogus, mis saavutatakse lõike 1 esimese lõigu punktis b osutatud aastase energiasäästu määra kohaldamisel.

10~~6~~. Liikmesriigid kirjeldavad oma lõimitud riiklikes energia- ja kliimakavades~~s~~ ⇨ ajakohastatud versioonides ⇦ ⇨ vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artiklile 14, järgmistes lõimitud riiklikes energia- ja kliimakavades artiklite 3 ja 7–12 kohaselt ja ⇦ vastavalt määruse (EL) 2018/1999 III lisale ⇨ ning vastavates eduaruannetes ⇦, kuidas arvutatakse energiasäästu kogus, mis tuleb saavutada käesoleva artikli lõike 1 esimese lõigu punktis b osutatud ajavahemiku 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2030 jooksul ja asjakohasel juhul selgitavad, kuidas kehtestati aastase energiasäästu määr ja arvutamise lähtestsenaarium ning milliseid käesoleva artikli lõikes 8~~4~~ esitatud variante kohaldati ja mil määral.

⇩ uus

11. Liikmesriigid teatavad komisjonile (nende lõimitud riiklike energia- ja kliimakavade ajakohastatud versioonide osana kooskõlas määruse (EL) 2018/1999 artikliga 14 ning nende lõimitud riiklike energia- ja kliimakavade osana kooskõlas määruse (EL) nr 2018/1999 artiklitega 3 ja 7–12) käesoleva artikli lõike 1 esimese lõigu punktis c ja lõikes 3 osutatud nõutava energiasäästu koguse, selliste poliitikameetmete kirjelduse, mida tuleb rakendada, et saavutada lõpptarbimise kumulatiivse energiasäästu nõutav kogusumma, ja nende arvutusmeetodid vastavalt käesoleva direktiivi V lisale. Liikmesriigid kasutavad komisjoni poolt liikmesriikidele ettenähtud aruandevormi.

12. Kui komisjon järeldab määruse (EL) 2018/1999 artikli 29 kohaste lõimitud riiklike energia- ja kliimaalaste eduaruannete või määruse (EL) 2018/1999 artikli 14 kohase lõimitud riikliku energia- ja kliimakava projekti või viimase teatatud ajakohastatud versiooni või määruse (EL) 2018/1999 artikli 3 kohase järgmise lõimitud riikliku energia- ja kliimakava projekti ja lõppversiooni hindamise alusel, et poliitikameetmed ei taga nõutava kumulatiivse lõppenergiakasutuse säästu saavutamist kohustusperioodi lõpuks, siis võib komisjon kooskõlas määruse (EL) 2018/1999 artikliga 34 anda soovitusi liikmesriikidele, kelle poliitikameetmed ei ole komisjoni hinnangul piisavad nende energiasäästukohustuse täitmise tagamiseks.

🡻 2018/2002 artikli 1 lõige 3

~~7. Pärast 31. detsembrit 2020 saavutatud energiasäästu ei arvestata energiasäästu koguse hulka, mis tuleb saavutada ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020.~~

⇩ uus

13. Kui liikmesriik ei ole saavutanud nõutavat summaarset lõppkasutuse energiasäästu iga käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud kohustusperioodi lõpuks, peab ta saavutama lisaks järgmise kohustusperioodi lõpuks nõutavale summaarsele lõppkasutuse energiasäästule ka puudujäänud energiasäästu.

🡻 2018/2002 artikli 1 lõige 3
⇨ uus

~~8. Erandina käesoleva artikli lõikest 1 võivad liikmesriigid, kes lubavad kohustatud isikutel kasutada artikli 7a~~ lõike 6 punktis b osutatud võimalust, võtta käesoleva artikli lõike 1 esimese lõigu punkti a kohaldamisel arvesse mis tahes 2010. aastale järgneval aastal ja enne käesoleva artikli lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud kohustusperioodi saavutatud

~~energiasäästu nii, nagu see oleks saavutatud pärast 31. detsembrit 2013 ja enne 1. jaanuarit 2021, tingimusel et esinevad kõik järgmised asjaolud:~~

~~a) energiatõhususkohustuste süsteem kehtis mis tahes ajal alates 31. detsembrist 2009 kuni 31. detsembrini 2014 ja see oli hõlmatud artikli 24 lõike 2 kohaselt liikmesriigi esitatud esimese riikliku energiatõhususe tegevuskavaga;~~

~~b) energiasääst saavutati kohustuste süsteemi raames;~~

~~c) energiasääst arvutatakse kooskõlas V lisaga;~~

~~d) aastad, mille puhul on energiasäästu arvesse võetud nii, nagu oleks see saavutatud, on märgitud riiklikes energiatõhususe tegevuskavades kooskõlas artikli 24 lõikega 2.~~

~~9. Liikmesriigid tagavad, et artiklites 7a ja 8b ning artikli 20 lõikes 6 osutatud poliitikameetmetest tulenev energiasääst arvutatakse kooskõlas V lisaga.~~

~~10. Liikmesriigid peavad käesoleva artikli lõike 1 kohaselt nõutava energiasäästu koguse saavutamiseks looma artiklis 7a osutatud energiatõhususkohustuste süsteemi või võtma artiklis 8b osutatud alternatiivseid poliitikameetmeid. Liikmesriigid võivad ühendada energiatõhususkohustuste süsteemi alternatiivsete poliitikameetmetega.~~

~~11. Energiasäästu saavutamise kohustuste täitmiseks võetavate poliitikameetmete väljatöötamisel võtavad liikmesriigid arvesse vajadust leevendada energiaostuvõimetust kooskõlas nende määratletud kriteeriumidega ja võttes arvesse olemasolevaid valdkonna tavasid, nõudes asjakohases ulatuses, et osa riikliku energiatõhususkohustuste süsteemi raames võetud energiatõhususmeetmetest, alternatiivsetest poliitikameetmetest või riiklikust energiatõhususe fondist rahastatud programmidest või meetmetest tuleb rakendada prioriteedina majanduslikult ebakindlas olukorras olevates kodumajapidamistes, sealhulgas energiaostuvõimetutes kodumajapidamistes ja asjakohasel juhul sotsiaaleluruumides.~~

~~Energiaostuvõimetuse leevendamise meetmete tulemustest käesoleva direktiivi kontekstis annavad liikmesriigid teada oma lõimitud riiklikes energia- ja kliimaalastes eduaruannetes kooskõlas määrusega (EL) 2018/1999.~~

14~~12~~. Liikmesriigid tõendavad ⇨ oma lõimitud riiklike energia- ja kliimakavade ajakohastatud versioonide ja vastavate eduaruannete ning järgmiste lõimitud riiklike energia- ja kliimakavade osana ja teatavad määruse (EL) 2018/1999 kohaselt, vajadusel lisades tõendusmaterjali ja arvutused: ⇦

a) et kui tegemist on poliitikameetmete või üksikmeetmete kattuva mõjuga, ei arvestata energiasäästu kahekordselt;~~:~~

⇩ uus

b) kuidas lõike 1 esimese lõigu punktide b ja c kohaselt saavutatud energiasääst aitab kaasa nende artikli 4 kohase riikliku panuse saavutamisele;

c) et energiasäästukohustuse täitmiseks kehtestatakse poliitikameetmed, mis on kavandatud kooskõlas käesoleva artikli nõuetega, ning et need poliitikameetmed on kõlblikud ja asjakohased, et tagada nõutud summaarse lõpptarbimise energiasäästu saavutamine iga kohustusperioodi lõpuks.

↓ 2018/2002 artikli 1 lõige 4
⇨ uus

Artikkel 9~~7a~~

Energiatõhususkohustuste süsteemid

1. Kui liikmesriigid otsustavad täita oma kohustusi artikli 8~~7~~ lõike 1 kohaselt nõutava energiasäästu koguse saavutamiseks energiatõhususkohustuste süsteemi abil, tagavad nad, et iga liikmesriigi territooriumil tegutsevad, käesoleva artikli lõikes 2 osutatud kohustatud isikud täidavad oma lõppkasutuse kumulatiivse energiasäästu nõude, mis on sätestatud artikli 8~~7~~ lõikes 1, ilma et see piiraks artikli 8~~7~~ lõigete 9~~4~~ ja 10~~5~~ kohaldamist.

Asjakohasel juhul võivad liikmesriigid otsustada, et kohustatud isikud täidavad kõnealuse energiasäästunõude täielikult või osaliselt rahalise sissemaksega riiklikku energiatõhususe fondi vastavalt artikli 28 lõikele 11~~20 lõikele 6~~.

2. Objektiivseid ja mittediskrimineerivaid kriteeriume aluseks võttes määravad liikmesriigid kohustatud isikud oma territooriumil tegutsevate ⇨ ülekandevõrguettevõtjate, ⇦ energiatarnijate, energia-jaemüügiettevõtjate ja transpordikütusetarnijate või -jaemüüjate seast. Kohustuse täitmiseks vajaliku energiasäästu koguse peavad saavutama liikmesriigi poolt lõpptarbijate seast määratud kohustatud isikud, sõltumata artikli 8~~7~~ lõike 1 kohaselt tehtud arvutusest, või kui liikmesriigid nii otsustavad, siis muud isikud sertifitseeritud energiasäästuna, nagu on kirjeldatud käesoleva artikli lõike 10~~6~~ punktis a.

3. Kui energia-jaemüügiettevõtja määratakse lõike 2 kohaselt kohustatud isikuks, tagavad liikmesriigid, et oma kohustust täites ei loo energia-jaemüügiettevõtja tarbijatele tarnija vahetamiseks tõkkeid.

⇩ uus

4. Liikmesriigid võivad nõuda kohustatud isikutelt, et nad saavutaksid osa oma energiasäästukohustustest energiaostuvõimetute inimeste, vähekaitstud tarbijate ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavate inimeste seas. Liikmesriigid võivad ka nõuda kohustatud isikutelt energiakulude vähendamise eesmärkide saavutamist ja energiasäästu saavutamist, edendades energiatõhususe parandamise meetmeid, sealhulgas rahalise toetuse meetmeid, millega leevendatakse süsinikdioksiidi hinna mõju VKEdele ja mikro-, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele.

5. Liikmesriigid võivad nõuda kohustatud isikutelt koostööd kohalike omavalitsustega, et edendada energiatõhususe parandamise meetmeid energiaostuvõimetute inimeste, vähekaitstud tarbijate ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavate inimeste seas. See hõlmab energiaostuvõimetuse ohus või selle mõjule vastuvõtlikumate rühmade erivajaduste kindlakstegemist ja käsitlemist. Energiaostuvõimetute inimeste, vähekaitstud tarbijate ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavate inimeste kaitsmiseks julgustavad liikmesriigid kohustatud isikuid võtma selliseid meetmeid nagu hoonete, sealhulgas sotsiaaleluruumide renoveerimine, seadmete väljavahetamine, rahaline toetus ja stiimulid energiatõhususe parandamiseks kooskõlas riiklike rahastamis- ja toetuskavade või energiaauditite ga.

6. Liikmesriigid nõuavad kohustatud isikutelt, et nad esitaksid igal aastal aruande selle kohta, kuidas kohustatud isikud on saavutanud energiasäästu meetmetest, mida edendatakse energiaostuvõimetute inimeste, vähekaitstud tarbijate ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavate inimeste seas, ning nõuavad kokkuvõtlikku statistilist teavet nende kohustatud isikute

lõpptarbijate kohta (näidates ära energiasäästu muutused võrreldes varem esitatud teabega) ning pakutava tehnilise ja rahalise toetuse kohta.

⇩ 2018/2002 artikli 1 lõige 4 (kohandatud) ⇨ uus

74. Liikmesriigid väljendavad igalt kohustatud isikult nõutavat energiasäästu kas lõpp- või primaarenergia tarbimisena. Nõutava energiasäästu koguse väljendamiseks valitud meetodit kasutatakse ka kohustatud isikute teatatud energiasäästu arvutamiseks. ⇨ Energiasäästu koguste ümberarvutamisel ⇦ ~~Kk~~asutatakse ⇨ alumisi küttevääртusi, millele on osutatud komisjoni rakendusmääruse (EL) 2018/2066[111] VI lisas, ja artiklis 29 ⇦ ~~IV lisas~~ osutatud ⇨ primaarenergiategurit, välja arvatud juhul kui muude ⇦ ümberarvutustegur~~eid~~⇨ ite kasutamist saab põhjendada ⇦.

85. Liikmesriigid ⌦ asutavad ⌫ ~~loovad~~ mõõtmis-, kontrolli- ja tõendamissüsteemid, ⌦ et dokumenteeritult kontrollida ⌫ ~~millega kontrollitakse dokumenteeritult~~ vähemalt statistiliselt olulist osa ja esindavat valimit kohustatud isikute poolt kasutusele võetud energiatõhususe parandamise meetmetest. Mõõtmine, kontrollimine ja tõendamine peab toimuma kohustatud isikutest sõltumatult. ⇨ Kui üksus on riiklike energiatõhususkohustuste süsteemi poolt kohustatud isik artikli 9 ning ELi hoonete ja maanteetranspordi heitkogustega kauplemise süsteemi kohaselt [viide ettepanekule], siis tagatakse seire- ja tõendamissüsteemiga, et süsiniku edasikantav hind kütuse tarbimiseks väljastamisel [vastavalt direktiivi XX artiklile XX] võetakse arvesse selle üksuse energiasäästumeetmete energiasäästude arvutamisel ja nendest teatamisel. ⇦

⇩ uus

9) Määruse (EL) 2018/1999 artikli 17 kohaste lõimitud riiklike energia- ja kliimaalaste eduaruannete raames teavitavad liikmesriigid komisjoni kehtestatud mõõtmis-, kontrolli- ja tõendamissüsteemidest, sealhulgas (kuid mitte ainult) kasutatud meetoditest, tuvastatud probleemidest ja nende käsitlemise viisidest

---

⇩ 2018/2002 artikli 1 lõige 4 (kohandatud) ⇨ uus

106. Energiatõhususkohustuste süsteemi raames võivad liikmesriigid ⌦ lubada kohustatud isikutel ⌫ ~~teha emba-kumba või mõlemat~~:

a) ~~lubada kohustatud isikutel~~ arvestada oma kohustuste täitmisena energiateenuseosutaja või muu kolmanda isiku saavutatud sertifitseeritud energiasäästu, sealhulgas ka siis, kui kohustatud isikud edendavad muude riigi heakskiidetud asutuste või avaliku sektori asutuste kaudu meetmeid, mis võivad hõlmata ametlikke partnerlusi ja mida võib täiendada muude rahastamisallikatega.

---

[111] Komisjoni 19. detsembri 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/2066, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ kohast kasvuhoonegaaside heite seiret ja aruandlust ning millega muudetakse komisjoni määrust (EL) nr 601/2012, ELT L 334, 31.12.2018, lk 1–93.

Kui liikmesriigid seda lubavad, tagavad nad, et energiasäästu sertifitseerimisel kehtib liikmesriikide kehtestatud selge, läbipaistev ja kõikidele turuosalistele avatud ja sertifitseerimiskulude minimeerimist taotlev heakskiitmismenetlus;

b) ~~lubada kohustatud isikutel~~ arvestada teataval aastal saavutatud energiasäästu nii, nagu see oleks saavutatud mis tahes eelmisel neljal või järgmisel kolmel aastal, kuid mitte pärast artikli 8~~7~~ lõikes 1 sätestatud kohustusperioodide lõppu.

Liikmesriigid hindavad ja asjakohasel juhul võtavad meetmeid, et minimeerida energiatõhususkohustuste süsteemide otseste ja kaudsete kulude mõju rahvusvahelisele konkurentsile avatud energiamahukate tööstusharude konkurentsivõimele.

11~~7~~. Liikmesriigid avaldavad kord aastas kõikide kohustatud isikute või kohustatud isiku iga allkategooria saavutatud energiasäästu ja süsteemiga saavutatud koguenergiasäästu.

Artikkel 10~~7b~~

Alternatiivsed poliitikameetmed

1. Kui liikmesriigid otsustavad täita oma kohustusi artikli 8~~7~~ lõike 1 kohaselt nõutava energiasäästu saavutamiseks alternatiivsete poliitikameetmetega, tagavad nad, et artikli 8~~7~~ lõikes 1 nõutud energiasäästu saavutavad lõpptarbijad, ilma et see piiraks artikli 8~~7~~ lõigete 9~~4~~ ja 10~~5~~ kohaldamist.

2. Kõikide meetmete jaoks, mis ei ole maksustamismeetmed, loovad liikmesriigid mõõtmis-, kontrollimis- ja tõendamissüsteemi, mille alusel kontrollitakse dokumenteeritult vähemalt statistiliselt olulist ja esindavat valimit osalevate või volitatud isikute poolt energiatõhususe suurendamiseks võetud meetmetest. Mõõtmine, kontrollimine ja tõendamine peab toimuma osalevatest või volitatud isikutest sõltumatult.

⇩ uus

3. Liikmesriigid teavitavad komisjoni määruse (EL) 2018/1999 artikli 17 kohaste lõimitud riiklike energia- ja kliimaalaste eduaruannete raames nende kehtestatud mõõtmis-, kontrolli- ja kontrollisüsteemidest, sealhulgas (kuid mitte ainult) kasutatud meetoditest, tuvastatud probleemidest ja nende käsitlemise viisidest.

4. Maksustamismeetmest teatamisel tõendavad liikmesriigid, kuidas maksustamismeetme kavandamisel on tagatud hinnasignaali tõhusus, näiteks maksumäär ja nähtavus aja jooksul. Maksumäära alandamise korral peavad liikmesriigid põhjendama, kuidas maksustamismeetmetega kaasneb endiselt uus energiasääst.

🡻 2012/27/EL (kohandatud)

Artikkel 11~~8~~

Energia~~auditid ja~~ juhtimissüsteemid ⌦ ja energiaauditid ⌫

⇩ uus

1. Liikmesriigid tagavad, et ettevõtted, mille viimase kolme aasta keskmine aastane energiatarbimine kõigi energiakandjate summana on olnud suurem kui 100 TJ, rakendavad

energiajuhtimissüsteemi. Energiajuhtimissüsteemi sertifitseerib sõltumatu asutus vastavalt asjakohastele Euroopa või rahvusvahelistele standarditele.

2. Liikmesriigid tagavad, et ettevõtted, mille viimase kolme aasta keskmine aastane energiatarbimine kõigi energiakandjate summana on olnud suurem kui 10TJ ja mis ei rakenda energiajuhtimissüsteemi, läbivad energiaauditi. Energiaauditeid teevad kvalifitseeritud või akrediteeritud eksperdid sõltumatult ja kulutõhusalt kooskõlas artiklis 26 sätestatud nõuetega või teostavad ja kontrollivad energiaauditeid sõltumatud asutused siseriiklike õigusaktide alusel. Energiaauditid tehakse vähemalt iga nelja aasta järel alates eelmise energiaauditi kuupäevast.

Energiaauditite tulemused, sealhulgas nende auditite põhjal antud soovitused, tuleb edastada ettevõtte juhtkonnale. Liikmesriigid tagavad, et tulemused ja rakendatud soovitused avaldatakse ettevõtte aastaaruandes, kui see on asjakohane.

↓ 2012/27/EL
⇨ uus

3~~1~~. Liikmesriigid soodustavad selliste energiaauditite kättesaadavust kõikidele lõpptarbijatele, mis on kvaliteetsed ja kulutõhusad ning

a) mida teevad sõltumatult kvalifitseeritud ja/või akrediteeritud eksperdid vastavalt kvalifitseerimiskriteeriumidele või

b) mida rakendavad ja mille üle teostavad järelevalvet siseriiklike õigusaktide kohaselt sõltumatud asutused.

Esimeses lõigus osutatud energiaauditeid võivad teha asutusesisesed eksperdid või energiaaudiitorid, tingimusel et asjaomane liikmesriik on kehtestanud süsteemi, millega tagatakse nende töö kvaliteet ja kontrollitakse seda, sealhulgas vajaduse korral süsteemi, mille kohaselt valitakse igal aastal juhuslikult vähemalt statistiliselt oluline osa kõikidest nende poolt tehtud energiaaudititest.

Energiaauditite ja energiajuhtimissüsteemide kvaliteedi tagamise nimel kehtestavad liikmesriigid läbipaistvad ja mittediskrimineerivad energiaauditite miinimumkriteeriumid, tuginedes VI lisale. ⇨ Liikmesriigid tagavad, et energiaauditite kehtivuse ja õigsuse tagamiseks tehakse kvaliteedikontrolle. ⇦

Energiaauditid ei sisalda tingimusi, mis ei lase audititulemusi edastada mis tahes kvalifitseeritud/akrediteeritud energiateenuseosutajale, tingimusel et tarbija sellele vastu ei ole.

4~~2~~. Liikmesriigid töötavad välja programmid selleks, et julgustada väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid ⇨ , kelle suhtes ei kohaldata lõiget 1 ega lõiget 2, ⇦ läbi viima energiaauditeid ning sellele järgnevat auditite soovituste elluviimist.

Ilma et see piiraks ELi riigiabiõigust ning läbipaistvatele ja mittediskrimineerivatele kriteeriumidele tuginedes võivad liikmesriigid luua tugisüsteemid VKEdele, sealhulgas kui nad on sõlminud vabatahtlikud kokkulepped, selleks et katta energiaauditite ja nende käigus tehtud kulutõhusate soovituste rakendamise kulud, juhul kui rakendatakse kavandatud meetmeid.

Liikmesriigid juhivad väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate tähelepanu – kaasa arvates nende vastavate vahendavate esindusorganisatsioonide kaudu – konkreetsetele näidetele, kuidas energiajuhtimissüsteem võiks soodustada nende äritegevust. Komisjon abistab liikmesriike, toetades selle valdkonna parimate tavade vahetamist.

~~3. Samuti töötavad liikmesriigid välja programmid selleks, et suurendada asjakohase nõustamisteenuse kaudu kodumajapidamiste teadlikkust selliste auditite kasu kohta.~~

~~Liikmesriigid julgustavad energiaaudiitorite kvalifitseerimiseks vajalike koolitusprogrammide korraldamist, et oleks piisavalt eksperte.~~

~~4. Liikmesriigid tagavad, et ettevõtetes, mis ei ole VKEd, tehakse energiaaudit, mida sõltumatult ja kulutõhusalt viivad läbi kvalifitseeritud ja/või akrediteeritud eksperdid või mida teevad ja mille üle teostavad järelevalvet siseriiklike õigusaktide kohaselt sõltumatud asutused hiljemalt 5. detsembriks 2015 ning vähemalt iga nelja aasta tagant viimase energiaauditi kuupäevast arvates.~~

⇩ uus

5. Liikmesriigid töötavad välja programmid selleks, et julgustada ettevõtjaid, kes ei ole väikesed ega keskmise suurusega ettevõtjad ja kelle suhtes ei kohaldata lõiget 1 ega lõiget 2, läbi viima energiaauditeid ning sellele järgnevat auditite soovituste elluviimist.

🡻 2012/27/EL
⇨ uus

6~~5~~. Energiaaudit loetakse vastavaks lõike ~~4~~ ⇨ 2 ⇦ nõuetele, kui see viiakse sõltumatult läbi miinimumkriteeriumide põhjal, mis põhinevad VI lisal, ning mida rakendatakse sidusrühmade organisatsioonide ja määratud asutuse vahelise vabatahtliku kokkuleppe alusel ning mille üle teostab järelevalvet asjaomane liikmesriik või muud asutused, kellele pädevad asutused on delegeerinud asjakohase ülesande, või komisjon.

Energiateenuseid pakkuvate turuosaliste juurdepääs põhineb läbipaistvatel ja mittediskrimineerivatel kriteeriumidel.

⇩ uus

7. Ettevõtjad, kes rakendavad energiatõhususe lepingut, vabastatakse lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõuete täitmisest tingimusel, et energiatõhususe leping vastab XIV lisas sätestatud nõuetele.

🡻 2012/27/EL (kohandatud)
⇨ uus

8~~6~~. Ettevõtjad, ~~kes ei ole VKEd ja~~ kes rakendavad sõltumatu asutuse poolt vastavalt asjakohastele Euroopa või rahvusvahelistele standarditele sertifitseeritud ~~energia- või~~ keskkonnajuhtimissüsteemi, vabastatakse ~~lõike 4~~ ⇨ lõigete 1 ja 2 ⇦ nõuetest, tingimusel, et asjaomane ⌦ keskkonna ⌫juhtimissüsteem hõlmab energiaauditi tegemist miinimumkriteeriumide põhjal, mis põhinevad VI lisal.

9~~7~~. Energiaauditid võivad olla eraldiseisvad või moodustada osa suuremast keskkonnaauditist. Liikmesriigid võivad nõuda, et olemasoleva või kavandatud kaugkütte- või kaugjahutusvõrguga ühendamise tehnilise ja majandusliku teostatavuse hindamine oleks energiaauditi osa.

Ilma et see piiraks liidu riigiabiõigust, võivad liikmesriigid rakendada stiimuli- ja toetuskavasid energiaauditite käigus tehtud soovituste ja samalaadsete meetmete elluviimiseks.

⇩ uus

10. Ilma et see piiraks lõigete 1–9 kohaldamist, nõuavad liikmesriigid, et kõigi nende territooriumil asuvate märkimisväärse energiatarbimisega andmekeskuste omanikud ja käitajad teeksid 15. märtsiks 2024 ja seejärel igal aastal avalikkusele kättesaadavaks VI lisa teises osas sätestatud teabe, mille liikmesriigid seejärel komisjonile esitavad.

🡻 2012/27/EL

Artikkel 12~~9~~

🡻 2019/944 artikli 70 lõike 1 punkt a

Maagaasi koguse mõõtmine

🡻 2019/944 artikli 70 lõike 1 punkt b

1. Niivõrd kui see on tehniliselt võimalik, rahaliselt mõistlik ning potentsiaalse energiasäästuga seoses proportsionaalne, tagavad liikmesriigid, et maagaasi lõpptarbijad on varustatud konkurentsivõimelise hinnaga individuaalsete arvestitega, mis mõõdavad täpselt lõpptarbija tegelikku energiatarbimist ja annavad teavet tegeliku tarbimisaja kohta.

🡻 2012/27/EL

Sellised konkurentsivõimelise hinnaga individuaalsed arvestid võetakse kasutusele alati kui:

a) olemasolev arvesti välja vahetatakse, välja arvatud juhul, kui see ei ole tehniliselt võimalik või kulutõhus, pidades silmas hinnangulist potentsiaalset säästu pikas perspektiivis;

b) uus hoone ühendatakse võrku või kui hoonet renoveeritakse põhjalikult, nagu on määratletud direktiivis 2010/31/EL.

🡻 2019/944 artikli 70 lõike 1 punkt c

2. Kui liikmesriigid rakendavad arukaid arvestisüsteeme ja võtavad kasutusele arukad arvestid maagaasi tarbimise mõõtmiseks kooskõlas direktiiviga 2009/73/EÜ:

🡻 2012/27/EL

a) tagavad nad, et arvestisüsteemid annavad lõpptarbijatele teavet tegeliku tarbimisaja kohta ning et arvestite miinimumfunktsioonide määramisel ja turuosalistele kohustuste kehtestamisel võetakse täielikult arvesse energiatõhususe eesmärke ja lõpptarbijate kasu;

b) tagavad nad arukate arvestite ja andmete edastamise turvalisuse ning lõpptarbijate privaatsuse kooskõlas asjakohaste andmekaitset ja eraelu puutumatust käsitlevate liidu õigusaktidega;

c~~e~~) nõuavad nad, et tarbijatele antakse arukate arvestite paigaldamisel asjakohast nõu ja teavet, eriti nende kõikide võimaluste kohta seoses näitude lugemise ning energiatarbimise jälgimisega.

↓ 2018/2002 artikli 1 lõige 6 (kohandatud)

Artikkel 13~~9a~~

Kütte, jahutuse ja sooja tarbevee mõõtmine

1. Liikmesriigid tagavad, et kaugkütte, kaugjahutuse ja sooja tarbevee lõpptarbijad varustatakse konkurentsivõimelise hinnaga arvestitega, mis kajastavad täpselt tegelikku energiatarbimist.

2. Kui hoonele tarnitakse kütet, jahutust või sooja tarbevett mitut hoonet teenindavast kesksest allikast või kaugkütte- või kaugjahutussüsteemist, paigaldatakse arvesti soojusvaheti juurde või tarnimiskohta.

Artikkel 14~~9b~~

Kütte, jahutuse ja sooja tarbevee tarbimispõhine mõõtmine ja kulude jaotamine

1. Kortermajades ja mitmeotstarbelistes hoonetes, kus on keskküte või -jahutus või mida varustatakse kaugkütte- või kaugjahutussüsteemist, paigaldatakse individuaalsed arvestid, et mõõta kütte, jahutuse ja sooja tarbevee tarbimist igas hooneüksuses, kui see on tehniliselt teostatav, kulutasuv ja proportsioonis potentsiaalse energiasäästuga.

Kui individuaalsete arvestite kasutamine ei ole tehniliselt teostatav ega kulutõhus iga hooneüksuse kütte tarbimise mõõtmiseks, kasutatakse igal radiaatoril soojatarbimise mõõtmiseks individuaalseid küttekulujaotureid, välja arvatud juhul, kui liikmesriik tõendab, et selliste küttekulujaoturite paigaldamine ei ole kulutõhus. Sellistel juhtudel võib kaaluda alternatiivseid kulutõhusaid soojatarbimise mõõtmise viise. Iga liikmesriik sõnastab selgelt tehnilise teostamatuse ja kulutasuvuse puudumise kindlaksmääramise üldkriteeriumid, metoodika ja/või korra ning avaldab need.

2. Uutes kortermajades ja uute mitmeotstarbeliste hoonete elamiseks mõeldud osades, kus on keskne kütteallikas sooja tarbevee jaoks või mida varustatakse kaugküttesüsteemist, paigaldatakse individuaalsed arvestid sooja tarbevee mõõtmiseks, ilma et see piiraks lõike 1 esimese lõigu kohaldamist.

3. Kui kortermaju või mitmeotstarbelisi hooneid varustatakse kaugkütte- või kaugjahutussüsteemist või kui sellistes majades on põhiline ühine küte või jahutus, tagavad liikmesriigid, et neil on läbipaistvad ja avalikult kättesaadavad riiklikud eeskirjad kütte, jahutuse ja sooja tarbevee tarbimise kulude jaotamise kohta sellistes hoonetes, et tagada individuaalse tarbimise arvestuse läbipaistvus ja täpsus. Kui see on asjakohane, hõlmavad nimetatud eeskirjad juhiseid energiakulude jaotamise viisi kohta järgmiselt:

a) soe tarbevesi;

b) hoone seadmetest kiirguv soojus ja ühispindade kütmiseks kasutatav soojus (kui trepikodades ja koridorides on radiaatorid);

c) korterite küte ja jahutus.

Artikkel 15~~9c~~

Kaugloetavuse nõue

1. Artiklite 13~~9a~~ ja 14~~9b~~ kohaldamiseks paigaldatakse ~~pärast 25. oktoobrit 2020~~ ⌦ arvestite ja küttekulujaotarite uuel paigaldamisel ⌫ üksnes kaugloetavaid arvesteid ja küttekulujaotureid. Kohaldatakse ~~jätkuvalt~~ artikli 14~~9b~~ lõikes 1 sätestatud tehnilise teostatavuse ja kulutõhususe tingimusi.

2. Paigaldatud arvestid ja küttekulujaoturid, mis ei ole kaugloetavad, ehitatakse ümber kaugloetavaks või vahetatakse välja kaugloetavate arvestitega hiljemalt 1. jaanuariks 2027, välja arvatud juhul, kui asjaomane liikmesriik tõendab, et see ei ole kulutasuv.

↓ 2012/27/EL

Artikkel 16~~10~~

↓ 2019/944 artikli 70 lõike 2 punkt a

Maagaasi arvetel esitatav teave

↓ 2019/944 artikli 70 lõike 2 punkt b (kohandatud)

1. Kui lõpptarbijatel ei ole direktiivis 2009/73/EÜ osutatud arukaid arvesteid, tagavad liikmesriigid ~~hiljemalt 31. detsembriks 2014~~, kui see on tehniliselt teostatav ja majanduslikult põhjendatud, kooskõlas VII lisa punktiga 1.1, et maagaasi arvetel esitatav teave on usaldusväärne, täpne ja vastab tegelikule tarbimisele.

↓ 2012/27/EL

Selle kohustuse võib täita näitude regulaarse iselugemise süsteemi abil, mille puhul lõpptarbijad teatavad oma arvesti näidud energiatarnijale. Ainult siis, kui lõpptarbija ei ole teatanud arvesti näitusid teatava arveperioodi kohta, esitatakse arve hinnangulise tarbimise või ühtse määra alusel.

↓ 2019/944 artikli 70 lõike 2 punkt c

2. Vastavalt direktiivile 2009/73/EÜ paigaldatud arvestid võimaldavad esitada arvetel tegelikul tarbimisel põhinevat täpset teavet. Liikmesriigid tagavad, et lõpptarbijatel on kerge juurdepääs täiendavale teabele varasema tarbimise kohta, et nad saaksid andmeid ise üksikasjalikult kontrollida.

↓ 2012/27/EL

Varasemat tarbimist käsitlev täiendav teave sisaldab:

a) kumulatiivseid andmeid vähemalt eelneva kolme aasta kohta või perioodi kohta alates varustuslepingu algusest, kui see on lühem. Andmed on vastavuses ajavahemikega, mille kohta on arvete esitamisega seotud teavet sagedasti koostatud;

b) üksikasjalikke andmeid kasutamise aja järgi mis tahes päeva, nädala, kuu ja aasta kohta. Nimetatud teave tehakse lõpptarbijale kättesaadavaks interneti või arvesti liidese kaudu vähemalt eelneva 24 kuu kohta või perioodi kohta alates varustuslepingu algusest, kui see on lühem.

3. Olenemata sellest, kas arukad arvestid on paigaldatud või mitte, teevad liikmesriigid järgmist:

a) nõuavad, et lõpptarbija soovi korral tehakse teave lõpptarbijate energiaarvete ja varasema tarbimise kohta kättesaadavaks lõpptarbija poolt määratud energiateenuseosutajale selles ulatuses, millises see teave on kättesaadav;

b) tagavad, et lõpptarbijad saavad valida võimaluse saada arvetel esitatavat teavet ja arveid elektrooniliselt ning et nad saavad soovi korral selge ja arusaadava selgituse selle kohta, kuidas nende arve koostati, eelkõige juhul, kui arved ei põhine tegelikul tarbimisel;

c) tagavad, et vastavalt VII lisale tehakse koos arvega kättesaadavaks asjakohane teave, mille abil lõpptarbijad saavad tervikliku ülevaate jooksvatest energiakuludest;

d) võivad sätestada, et lõpptarbija soovi korral ei käsitleta nendel arvetel esitatavat teavet maksetaotlusena. Sellistel juhtudel tagavad liikmesriigid, et energiaallikate tarnijad pakuvad paindlikku korraldust tegelike maksete jaoks;

e) nõuavad, et tarbijatele esitatakse nende nõudmisel energiakulusid käsitlevad andmed ja hinnangud õigel ajal ja kergesti mõistetavas vormis, mida nad saavad kasutada tehingute võrdsel alusel võrdlemiseks.

↓ 2018/2002 artikli 1 lõige 8 (kohandatud)

Artikkel 17~~10 a~~

Kütte, jahutuse ja sooja tarbevee arvetel esitatav teave ja tarbimisandmed

1. Kui on paigaldatud arvestid ja küttekulujaoturid, tagavad liikmesriigid, et arvetel esitatav teave ja tarbimisandmed on usaldusväärsed, täpsed ja põhinevad tegelikul tarbimisel või küttekulujaoturi näidul, vastavalt VIII~~VIIa~~ lisa punktidele 1 ja 2 kõigi lõppkasutajate puhul~~, kelleks on füüsilised või juriidilised isikud, kes ostavad kütet, jahutust ja sooja tarbevett isiklikuks lõpptarbimiseks, või füüsilised või juriidilised isikud, kes kasutavad eramaja või kortermaja või mitmeotstarbelise hoone üksust, millele tarnitakse kütet, jahutust või sooja tarbevett kesksest allikast, ja kellel ei ole otse- ega individuaalset lepingut energiatarnijaga~~.

Kui liikmesriik nii ette näeb, võib seda kohustust täita näitude regulaarse iselugemise süsteemiga, mille puhul lõpptarbijad või -kasutajad teatavad oma arvesti näidud energiatarnijale, välja arvatud juhul, kui kasutatakse artikli 1~~4~~9~~b~~ kohast küttekulujaoturitel põhinevat tarbimispõhist mõõtmist. Arve esitatakse hinnangulise tarbimise või ühtse määra

alusel üksnes juhul, kui lõpptarbija või -kasutaja ei ole teatanud arvestinäitusid teatava arveperioodi kohta.

2. Liikmesriik

a) nõuab, et kui teave lõppkasutaja energiaarvete ja varasema tarbimise kohta või küttekulujaoturi näidud on kättesaadavad, tehakse need lõppkasutaja taotluse korral kättesaadavaks tema määratud energiateenuseosutajale;

b) tagab, et lõpptarbijatele pakutakse võimalust saada arvetel esitatavat teavet ja arveid elektrooniliselt;

c) tagab, et kõikidele lõppkasutajatele esitatakse selge ja arusaadav teave arvega vastavalt VIII~~VIIa~~ lisa punktile 3, ~~ning~~

d) edendab küberturvalisust ja tagab lõppkasutajate eraelu puutumatuse ja andmekaitse kooskõlas kohaldatava liidu õigusega.

Liikmesriik võib näha ette, et lõpptarbija taotluse korral ei käsitata arvel esitatavat teavet maksenõudena. Sellisel juhul tagavad liikmesriigid, et tegelike maksete tegemiseks pakutakse paindlikku korda.

3. Liikmesriigid otsustavad, kes vastutavad lõigetes 1 ja 2 osutatud teabe esitamise eest lõppkasutajatele, kellel ei ole otse- ega individuaalset lepingut energiatarnijaga.

↓ 2018/2002 artikli 1 lõige 9

Artikkel 18~~11~~

↓ 2019/944 artikli 70 lõige 3

Maagaasi tarbimise mõõtmisandmetele ja arvel esitatava teabele juurdepääsu kulu

---

↓ 2018/2002 artikli 1 lõige 9

Liikmesriigid tagavad, et lõpptarbijad saavad kõik oma arved ja arvetel esitatava teabe energia tarbimise kohta tasuta ning et lõpptarbijad pääsevad oma tarbimisandmetele juurde asjakohasel viisil ja tasuta.

↓ 2018/2002 artikli 1 lõige 10

Artikkel 19~~11a~~

Kütte, jahutuse ja sooja tarbevee tarbimise mõõtmise andmetele, arvetel esitatavale teabele ja tarbimisandmetele juurdepääsu kulu

1. Liikmesriigid tagavad, et lõppkasutajad saavad kõik arved ja arvetel esitatava teabe energiatarbimise kohta tasuta ning et lõppkasutajad pääsevad oma tarbimisandmetele juurde asjakohasel viisil ja tasuta.

2. Olenemata käesoleva artikli lõikest 1, jaotatakse kortermajades ja mitmeotstarbelistes hoonetes kütte, jahutuse ja sooja tarbevee individuaalse tarbimise eest arvetel esitatava teabe koostamise kulud artikli 14~~9b~~ kohaselt kasumit mittetaotleval viisil. Kulud, mis tulenevad sellest, et nimetatud ülesanne antakse kolmandale isikule, näiteks teenuseosutajale või

kohalikule energiatarnijale, ja mis hõlmavad tegeliku individuaalse tarbimise mõõtmist, jaotamist ja arvestamist sellistes hoonetes, võib edasi kanda lõppkasutajatele niivõrd, kuivõrd need kulud on mõistlikud.

3. Et tagada lõikes 2 osutatud tarbimispõhise mõõtmise teenuste mõistlikud kulud, võivad liikmesriigid ergutada konkurentsi kõnealuses teenusesektoris, võttes asjakohaseid meetmeid, näiteks soovitades või muul moel edendades hankemenetluse kasutamist või koostalitlusvõimeliste seadmete ja süsteemide kasutamist, mis hõlbustavad teenuseosutaja vahetamist.

⇩ uus

IV PEATÜKK

TARBIJATE TEAVITAMINE JA NENDE MÕJUVÕIMU SUURENDAMINE

Artikkel 20

Lepingulised põhiõigused küttele, jahutusele ja soojale tarbeveele

1. Ilma et see piiraks tarbijakaitset käsitlevate liidu õigusnormide, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/83/EL[112] ning nõukogu direktiivi 93/13/EMÜ[113] kohaldamist, tagavad liikmesriigid, et lõpptarbijatele ja kui neile on sõnaselgelt osutatud, lõppkasutajatele antakse käesoleva artikli lõigetes 2–8 sätestatud õigused.

2. Lõpptarbijatel on õigus sõlmida tarnijaga leping, milles esitatakse:

a) tarnija nimi ja aadress;

b) osutatavad teenused ja pakutava teenuse kvaliteedi tase;

c) pakutavate hooldusteenuste liigid;

d) ajakohase teabe saamise viisid kõigi kohaldatavate tasude, hooldustasude ning komplektina pakutavate toodete ja teenuste kohta;

e) lepingu kestus, lepingu ja teenuste osutamise, sealhulgas seotud toodete ja teenuste, pikendamise ja lõpetamise tingimused ning teave selle kohta, kas lepingu tasuta lõpetamine on lubatud;

f) võimalikud hüvitised ja tagasimakse kord juhul, kui teenuse kvaliteet ei vasta kokkulepitule, sealhulgas ebatäpne arve või arve hilinenud esitamine;

g) artikli 21 kohase vaidluste kohtuvälise lahendamise menetluse algatamise kord;

h) tarbijaõigusi käsitlev teave, sealhulgas teave kaebuste käsitlemise kohta ja kogu käesolevas lõikes osutatud teave, mis edastatakse selgelt arvel või ettevõtja veebisaidil.

---

[112] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta direktiiv 2011/83/EL tarbija õiguste kohta, millega muudetakse nõukogu direktiivi 93/13/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 1999/44/EÜ ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 85/577/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 97/7/EÜ (ELT L 304, 22.11.2011, lk 64).

[113] Nõukogu 5. aprilli 1993. aasta direktiiv 93/13/EMÜ ebaõiglaste tingimuste kohta tarbijalepingutes (EÜT L 95, 21.4.1993, lk 29).

Tingimused peavad olema õiglased ja ette teada. Igal juhul tuleb see teave esitada enne lepingu sõlmimist või kinnitamist. Kui leping sõlmitakse vahendaja kaudu, peab käesolevas lõikes osutatud teave olema samuti kättesaadav enne lepingu sõlmimist.

Peamiste lepingutingimuste kokkuvõte esitatakse lõpptarbijatele ja lõppkasutajatele arusaadaval viisil ning täpses ja selges sõnastuses.

3. Lõpptarbijaid teavitatakse piisavalt igast kavatsusest lepingutingimusi muuta. Tarnijad peavad nende lõpptarbijatele läbipaistval ja arusaadaval viisil ise teatama kõigist tarnehinna kohandamistest, samuti kohandamise põhjustest ja eeltingimustest ning selle ulatusest kohasel ajal hiljemalt kaks nädalat ja kodutarbijate puhul üks kuu enne kohandamise jõustumist.

4. Tarnijad pakuvad lõpptarbijatele laia makseviiside valikut. Makseviisid ei tohi olla tarbijate suhtes asjatult diskrimineerivad. Tasude erinevused, mis on seotud makseviisi või ettemaksusüsteemiga, peavad olema objektiivsed, mittediskrimineerivad ja proportsionaalsed ega tohi ületada otseseid kulusid, mida makse saaja seoses konkreetse makseviisi või ettemaksusüsteemi kasutamisega kandis, vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/2366[114] artiklile 62.

5. Vastavalt lõikele 6 ei seata kodutarbijaid, kes saavad kasutada ettemaksusüsteemi, ettemaksusüsteemi kohaldamise korral ebasoodsamasse olukorda.

6. Tarnijad pakuvad lõpptarbijatele ja lõppkasutajatele õiglasi ja läbipaistvaid üldtingimusi, mis peavad olema selged ja üheselt mõistetavad ega tohi sisaldada mittelepingulisi tõkkeid tarbijate õiguste teostamisele, näiteks ülemäärast lepingulist dokumentatsiooni. Tarbijaid tuleb kaitsta ebaõiglaste või eksitavate müügiviiside eest. Lõppkasutajatele antakse taotluse korral juurdepääs kõnealustele üldtingimustele. Lõpptarbijaid ja lõppkasutajaid tuleb kaitsta ebaõiglaste või eksitavate müügiviiside eest. Puuetega lõpptarbijad peaksid saama kogu asjakohase teabe oma tarnijaga sõlmitud lepingu kohta neile kättesaadaval kujul.

7. Lõpptarbijatel ja lõppkasutajatel on õigus sellele, et tarnijad osutavad teenuseid ja käsitlevad kaebusi heal tasemel. Tarnijad käsitlevad kaebuseid lihtsal, õiglasel ja kiirel viisil.

↓ 2012/27/EL (kohandatud)

Artikkel 21~~12~~

~~Tarbijate~~ Tteavitamise ~~ja kaasamise programm~~ ⌦ ne ja teadlikkuse suurendamine ⌫

⇩ uus

1. Liikmesriigid tagavad, et teave kättesaadavate energiatõhususe parandamise meetmete, üksiktegevuste ning finants- ja õigusraamistike kohta on läbipaistev ning seda levitatakse laialdaselt kõigile asjaomastele turuosalistele, näiteks lõpptarbijatele, lõppkasutajatele, tarbijaorganisatsioonidele, kodanikuühiskonna esindajatele, taastuvenergiakogukondadele, kodanike energiakogukondadele, kohalikele ja piirkondlikele asutustele, energiaagentuuridele,

---

[114] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/2366 makseteenuste kohta siseturul, direktiivide 2002/65/EÜ, 2009/110/EÜ ning 2013/36/EL ja määruse (EL) nr 1093/2010 muutmise ning direktiivi 2007/64/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 337, 23.12.2015, lk 35–127).

sotsiaalteenuste osutajatele, ehitajatele, arhitektidele, inseneridele, keskkonna- ja energiaaudiitoritele ning ehitusdetailide paigaldajatele, nagu on määratletud direktiivi 2010/31/EL artikli 2 lõikes 9.

↓ 2012/27/EL (kohandatud)
⇨ uus

2~~1~~. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, mille eesmärk on edendada ja hõlbustada lõpptarbijate ~~, sealhulgas kodutarbijate~~ ⇨ ja lõppkasutajate ⇦ tõhusat energia kasutamist. Need meetmed ~~võivad olla~~ ⇨ peavad olema ⇦ osa riiklikust strateegiast ⇨ , nagu näiteks määruse (EL) 2018/1999 kohane lõimitud riiklik energia- ja kliimakava või direktiivis 2010/31/EL määratletud pikaajaline renoveerimisstrateegia ⇦.

2. ~~Lõike 1~~ ⇨ Käesoleva artikli ⇦ kohaldamise eesmärgil hõlmavad need meetmed ~~vähemalt ühte punktis a või b nimetatud elementidest:~~

~~a)~~ eri vahendeid ja poliitikaid käitumisharjumuste muutmiseks, ~~sealhulgas~~ näiteks:

i) fiskaalstiimulid;

ii) juurdepääs rahastamisele, ⇨ vautšeritele, ⇦ toetustele ja subsiidiumidele;

iii) teavitamine ⇨ puuetega inimestele kättesaadavas vormis ⇦;

iv) näidisprojektid;

v) tegevus töökohal;

⇩ uus

vi) koolitustegevus;

vii) digitaalsed vahendid.

↓ 2012/27/EL (kohandatud)
⇨ uus

⇨Käesoleva artikli kohaldamise eesmärgil hõlmavad need meetmed muuhulgas järgmisi ⇦

võimalusi~~ed~~ ja vahendeid ~~tarbijate ja tarbijaorganisatsioonide~~ ⇨ turuosaliste (näiteks selliste, kellele on osutatud lõikes 1) ⇦ kaasamiseks ~~võimalikul ülemineku arukate arvestite kasutamisele, teavitades~~:

⇩ uus

i) ühtsete kontaktpunktide või sarnaste mehhanismide loomine energiatõhususe alaseks tehniliseks, haldus- ja finantsalaseks nõustamiseks ning abiks, sealhulgas hoonete energiatõhusamaks renoveerimiseks ja taastuvenergia kasutuselevõtuks lõpptarbijatele ja lõppkasutajatele, eelkõige kodumajapidamistele ja väiketarbijatele, kes ei ole kodutarbijad;

↓ 2012/27/EL ⇨ uus

ii) teavita~~des~~mine

~~i)~~ kulutõhusast ja hõlpsasti saavutatavast energiakasutuse muutusest;

iii~~ii~~) ⇨ teavitamine ⇦ energiatõhususe meetmetest ⇨ ja rahastusvahenditest ⇦;~~,~~

⇩ uus

iv) ühtsete kontaktpunktide loomine, et anda lõpptarbijatele ja lõppkasutajatele kogu vajalik teave nende õiguste, kohaldatava õiguse ja vaidluste lahendamise mehhanismide kohta, mis on neile vaidluse korral kättesaadavad. Ühtsed kontaktpunktid võivad kuuluda üldiste tarbijainfopunktide alla.

↓ 2012/27/EL (kohandatud) ⇨ uus

3~~2~~. Liikmesriigid loovad turul osalejatele sobivad tingimused ⌦ lõpp ⌫~~energia~~tarbijatele ⇨ , sealhulgas vähekaitstud tarbijatele, energiaostuvõimetutele inimestele ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavatele inimestele ⇦ energiatõhusust käsitleva adekvaatse ja sihipärase teabe ning nõu jagamiseks.

⇩ uus

4. Liikmesriigid tagavad, et lõpptarbijatel, lõppkasutajatel, vähekaitstud tarbijatel, energiaostuvõimetutel inimestel ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavatel inimestel on käesolevas direktiivis sätestatud õiguste ja kohustustega seotud vaidluste lahendamiseks juurdepääs lihtsale, õiglasele, läbipaistvale, sõltumatule, tõhusale ja tulemuslikule vaidluste kohtuvälisele lahendamisele sõltumatu mehhanismi kaudu, näiteks energiaombudsman või tarbijakaitseorgan, või reguleeriva asutuse kaudu. Kui lõpptarbija on Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/11/EL[115] artikli 4 lõike 1 punktis a määratletud tarbija, siis peab vaidluste kohtuvälise lahendamise mehhanism vastama eelnimetatud direktiivis sätestatud nõuetele.

Vajaduse korral tagavad liikmesriigid, et vaidluste kohtuvälise lahendamise üksused teevad koostööd, et võimaldada lihtsat, õiglast, läbipaistvat, sõltumatut, tõhusat ja tulemuslikku vaidluste kohtuvälist lahendamist kõikide vaidluste korral, mis on tingitud toodetest või teenustest, mis on seotud või kuuluvad ühte paketti käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluva toote või teenusega.

Ettevõtjate osalemine kodutarbijatele suunatud vaidluste kohtuvälise lahendamise mehhanismis on kohustuslik, välja arvatud juhul, kui liikmesriik tõendab komisjonile, et muud mehhanismid on sama tulemuslikud.

[115] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta direktiiv 2013/11/EL tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 ja direktiivi 2009/22/EÜ (tarbijavaidluste kohtuvälise lahendamise direktiiv) (ELT L 165, 18.6.2013, lk 63).

↓ 2012/27/EL (kohandatud) ⇨ uus

~~Artikkel 19~~

~~Muud energiatõhususe edendamise meetmed~~

5~~1~~. Ilma et see piiraks nende ~~liikmesriikide~~ asjaõiguse ja rendiõiguse aluspõhimõtteid, ⇨ võtavad ⇦ ~~hindavad~~ liikmesriigid ⇨ energiatõhususe saavutamise valdkonna õigusnormide alaste ja muude tõkete kõrvaldamisega seotud vajalikke meetmeid ⇦ ~~õigusnormidega seotud ja muid tõkkeid energiatõhususe saavutamisele ning vajaduse korral võtavad nende kõrvaldamiseks asjakohased meetmed eelkõige~~ seoses järgmisega:

~~a)~~ hoone ⌦ või hooneüksuse ⌫ ~~omanikku~~ ⌦ omanikke ⌫ ja ~~üürnikku~~ ⌦ üürnikke ⌫ või eri omanikke mõjutavate stiimulite erinevused, et nimetatud osalisi ei takistaks tõhususe parandamisse investeerimast asjaolu, et nemad ise ei saa sellest kogu kasu või et puuduvad eeskirjad kulude ja kasu jagamiseks nende vahel~~, sealhulgas riiklikud eeskirjad ja meetmed, millega reguleeritakse otsustusprotsesse mitme omanikuga hoonete puhul~~;

⌦ Selliste ⌫ ~~T~~tõkete kõrvaldamise meetmeteks võivad olla stiimulite pakkumine, õiguslike või regulatiivsete sätete tühistamine või muutmine, juhiste ja tõlgendavate teatiste vastuvõtmine või haldusmenetluste lihtsustamine ⇨ , sealhulgas riiklikud eeskirjad ja meetmed, millega reguleeritakse otsustusprotsesse mitme omanikuga hoonete puhul ⇦. Nimetatud meetmeid võib kombineerida ⌦ lõikes 1 osutatud turuosalistele pakutava ⌫ energiatõhususalase hariduse, koolituse ja konkreetse teabe ning tehnilise abiga.

~~2. Lõikes 1 osutatud tõkete hindamisest ja meetmetest teatatakse komisjonile artikli 24 lõikes 2 osutatud esimeses riiklikus energiatõhususe tegevuskavas. Komisjon innustab sellega seoses riiklike parimate tavade jagamist.~~

⇩ uus

Liikmesriigid võtavad asjakohaseid meetmeid, et toetada mitmepoolset dialoogi, milles osalevad asjaomased avaliku sektori ja sotsiaalpartnerid, näiteks omanike ja üürnike organisatsioonid, tarbijaorganisatsioonid, taastuvenergiakogukonnad, kodanike energiakogukonnad, kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused, asjaomased avaliku sektori asutused ja ametid, ning eesmärki esitada ettepanekud ühiselt heaks kiidetud meetmete, stiimulite ja suuniste kohta, mis seonduvad stiimulite jaotamisega omanike ja üürnike vahel või hoone või hoone osa omanike vahel.

Iga liikmesriik teatab sellistest tõketest ja oma pikaajalise renoveerimisstrateegia raames võetud meetmetest vastavalt direktiivi 2010/31/EL artiklile 2a ja määrusele (EL) 2018/1999.

↓ 2012/27/EL ⇨ uus

6~~5~~. Komisjon julgustab liikmesriike vahetama ja levitama laialdaselt teavet ~~parimate~~ ⇨ heade ⇦ energiatõhususe tavade ⇨ ja stiimulite erinevuse leevendamise meetodite ⇦ kohta.

⇩ uus

Artikkel 22

Vähekaitstud klientide võimestamine ja kaitse ning energiaostuvõimetuse leevendamine

1. Liikmesriigid võtavad asjakohaseid meetmeid, et võimestada ja kaitsta energiaostuvõimetuid inimesi, vähekaitstud kliente ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavaid inimesi.

Direktiivi (EL) 2019/944 artikli 28 lõike 1 ja artikli 29 ning direktiivi 2009/73/EÜ artikli 3 lõike 3 kohase vähekaitstud klientide mõiste määratlemisel võtavad liikmesriigid arvesse lõppkasutajaid.

2. Liikmesriigid rakendavad energiaostuvõimetuse leevendamiseks energiatõhususe parandamise meetmeid ja nendega seotud tarbijakaitse- või teavitamismeetmeid, eelkõige artiklis 21 ja artikli 8 lõikes 3 sätestatud meetmeid, esmajärjekorras vähekaitstud klientide, energiaostuvõimetute inimeste ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavate inimeste suhtes.

3. vähekaitstud klientide, energiaostuvõimetute inimeste ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavate inimeste toetamiseks teevad liikmesriigid järgmist:

a) rakendavad energiatõhususe parandamise meetmeid, et leevendada jaotuslikku mõju, mis tuleneb muudest poliitikatest ja meetmetest, näiteks käesoleva direktiivi artikli 9 kohaselt rakendatavad maksustamismeetmed või HKSi direktiivi [viide ettepanekule] kohane heitkogustega kauplemise süsteemi kohaldamine hoonete ja transpordisektori suhtes;

b) kasutavad parimal võimalikul viisil ära riiklikul ja liidu tasandil kättesaadavaid avaliku sektori vahendeid, sealhulgas, kui see on asjakohane, rahalist toetust, mida liikmesriik on saanud kliimameetmete sotsiaalfondist vastavalt [kliimameetmete sotsiaalfondi määruse artiklitele 9 ja 14], ning ELi heitkogustega kauplemise süsteemi kohastest saastekvootide enampakkumistest saadavat tulu, et investeerida prioriteetsete meetmetena energiatõhususe parandamise meetmetesse;

c) teevad vajaduse korral varakult tulevikku suunatud investeeringuid energiatõhususe parandamise meetmetesse enne muude poliitikasuundade ja meetmete jaotusliku mõju avaldumist;

d) edendavad tehnilist abi ning rahastamisvahendite, näiteks arvepõhiste skeemide, kohaliku kahju allahindluse, tagatisfondide, täielikule renoveerimisele ja minimaalselt tagatud energiasäästuga renoveerimisele suunatud fondide kasutuselevõttu;

e) edendavad sotsiaalpartneritele antavat tehnilist abi, et edendada vähekaitstud klientide aktiivset osalemist energiaturul ja positiivseid muutusi nende energiatarbimiskäitumises;

f) tagavad juurdepääsu rahalistele vahenditele, toetustele või subsiidiumidele, mis on seotud minimaalse energiasäästuga.

4. Liikmesriigid loovad eri sektorite, näiteks tervishoiu-, ehitus- ja sotsiaalsektori ekspertide võrgustiku, et töötada välja strateegiad kohalike ja riiklike otsustajate toetamiseks energiatõhususe parandamise meetmete rakendamisel, et leevendada energiaostuvõimetust, töötada välja tugevad pikaajalised lahendused energiaostuvõimetuse leevendamiseks ning töötada välja asjakohane tehniline abi ja rahastamisvahendid. Liikmesriigid töötavad selle

nimel, et tagada ekspertide võrgustiku koosseis, mis tagaks soolise tasakaalu ja kajastaks inimeste vaatenurki kogu nende mitmekesisuses.

Liikmesriigid võivad anda sellele ekspertide võrgustikule ülesandeks:

a) sõnastada energia, energiaostuvõimetuse ja kaitsetumate tarbijate, sealhulgas lõpptarbijate riiklikud määratlused, näitajad ja kriteeriumid;

b) töötada välja energiaostuvõimetuse probleemiga seotud asjakohased näitajad ja andmekogumid, mida tuleks kasutada ja mille kohta aru anda või neid täiustada;

c) kehtestada meetodid ja meetmed, et tagada taskukohasus, eluasemekulude neutraalsuse edendamine või viisid tagamaks, et energiatõhususe parandamise meetmetesse investeeritud riiklikest vahenditest saaksid kasu nii hoonete ja hooneosade omanikud kui ka üürnikud, eelkõige vähekaitstud kliendid, energiaostuvõimetud inimesed ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavad inimesed;

d) hinnata ja vajaduse korral soovitada meetmeid, et ennetada või parandada olukordi, milles konkreetsete rühmade oht olla energiaostuvõimetusest mõjutatud on suurem või keda energiaostuvõimetus mõjutab negatiivsemalt, näiteks naised, puudega inimesed, vanemad inimesed, lapsed ning rassi- või rahvusvähemustesse kuuluvad inimesed.

🡻 2012/27/EL (kohandatud)

~~3. Komisjon vaatab läbi mõju, mis on tema meetmetel, mille eesmärk on toetada platvormide loomist energiatõhususe koolitusprogrammide edendamisel, millesse on kaasatud muu hulgas Euroopa sotsiaalse dialoogi organid, ja esitab vajaduse korral lisameetmeid. Komisjon julgustab Euroopa sotsiaalpartnereid energiatõhususe üle arutlema.~~

V~~III~~ PEATÜKK

ENERGIATARNIMISE TÕHUSUS

Artikkel 23~~14~~

Kütte ja jahutuse ~~tõhususe edendamine~~ ⌦ hindamine ja kavandamine ⌫

⇩ uus

1. Osana oma lõimitud riiklikust energia- ja kliimakavast, sellele järgnevast lõimitud riiklikust energia- ja kliimakavast ning vastavatest eduaruannetest, mis on esitatud kooskõlas määrusega (EL) 2018/1999, esitab iga liikmesriik komisjonile kütte ja jahutuse põhjaliku hinnangu. Kõnealune põhjalik hindamine sisaldab IX lisas sätestatud teavet ja sellega kaasneb direktiivi (EL) 2018/2001 artikli 15 lõike 7 kohane hindamine.

🡻 2012/27/EL (kohandatud)

~~1. Tõhusa koostootmise ja tõhusa kaugkütte ja -jahutuse kohaldamise võimaluste kohta viivad liikmesriigid 31. detsembriks 2015 läbi põhjaliku hindamise, mis sisaldab VIII lisas sätestatud teavet, ja teatavad sellest komisjonile. Kui nad on samaväärse hindamise juba teinud, teavitavad nad sellest komisjoni.~~

~~Põhjaliku hindamise käigus võetakse täielikult arvesse direktiivi 2004/8/EÜ põhjal koostatud riikide tõhusa koostootmise potentsiaali analüüsi tulemusi.~~

~~Komisjoni taotlusel ajakohastatakse hindamist ja sellest teatatakse komisjonile iga viie aasta tagant. Komisjon teeb sellise taotluse vähemalt aasta enne tähtaega.~~

~~2. Liikmesriigid võtavad vastu poliitika, mis soodustab tõhusate kütte- ja jahutussüsteemide, eelkõige tõhusat koostootmist kasutavate süsteemide kasutamise võimaluste nõuetekohast arvessevõtmist kohalikul ja piirkondlikul tasandil. Arvesse võetakse võimalusi arendada kohalikke ja piirkondlikke soojusturge.~~

⇩ uus

2. Liikmesriigid tagavad, et üldsusele antakse võimalus osaleda kütte- ja jahutuskavade koostamises, põhjalikus hindamises ning poliitikas ja meetmetes.

🡻 2012/27/EL (kohandatud)
⇨ uus

3. Lõikes 1 osutatud hindamise eesmärgil teevad liikmesriigid oma territooriumi hõlmava kulude-tulude analüüsi ⌦ , ⌫ ~~vastavalt IX lisa 1. osale,~~ võttes aluseks kliimatingimused, majandusliku teostatavuse ja tehnilise sobivuse. Kulude-tulude analüüs võimaldab teha kindlaks kõige ressursi- ja kulutõhusamad lahendused kütte- ja jahutusvajaduste täitmiseks. Nimetatud kulude-tulude analüüs võib olla osa Euroopa Parlamendi ja nõukogu ~~27. juuni 2001. aasta~~ direktiivi 2001/42/EÜ ~~(teatavate kavade ja programmide keskkonnamõju hindamise kohta)~~[116] kohasest keskkonnahindamisest.

⌦ Liikmesriigid määravad pädevad asutused, kes vastutavad kulude-tulude analüüside tegemise eest, edastavad kooskõlas käesoleva lisaga üksikasjaliku metoodika ja prognoosid ning määravad kindlaks majandusanalüüsi koostamise korra ja avaldavad selle. ⌫

4. Kui lõikes 1 osutatud hindamiste ja lõikes 3 osutatud analüüside käigus tehakse kindlaks, et on võimalik kohaldada tõhusat koostootmist ja/või tõhusat kaugkütet ja -jahutust, mille tulud ületavad kulusid, võtavad liikmesriigid piisavad meetmed tõhusa kaugkütte ja -jahutuse infrastruktuuri väljaarendamiseks ja/või selleks, et hõlmata tõhusa koostootmise arendamist ning heitsoojusest ja taastuvatest energiaallikatest saadava soojus- ja jahutusenergia kasutamist kooskõlas ~~lõigetega 1, 5 ja 7~~ ⇨ lõikega 1 ning artikli 24 lõigetega 4 ja 6 ⇦.

Kui lõikes 1 osutatud hindamise ja lõikes 3 osutatud analüüsi käigus ei tehta kindlaks võimalust, mille puhul tulud ületavad kulusid, sealhulgas artikli 24 lõikes 4~~lõikes 5~~ osutatud kulude-tulude analüüsi tegemisega seotud halduskulusid, võib asjaomane liikmesriik käitised selles lõikes sätestatud kohustustest vabastada.

⇩ uus

5. Liikmesriigid võtavad vastu poliitikad ja meetmed, mille puhul tagatakse, et neis kasutatakse lõike 1 kohaselt läbiviidud põhjalikes hindamistes tuvastatud potentsiaali. Need

---

116 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. juuni 2001. aasta direktiiv 2001/42/EÜ teatavate kavade ja programmide keskkonnamõju hindamise kohta (EÜT L 197, 21.7.2001, lk 30).

poliitikad ja meetmed hõlmavad vähemalt IX lisas esitatud elemente. Iga liikmesriik teatab neist poliitikatest ja meetmetest osana oma lõimitud riiklike energia- ja kliimakavade ajakohastamisest, järgnevast lõimitud riiklikust energia- ja kliimakavast ning vastavatest eduaruannetest, mis on esitatud kooskõlas määrusega (EL) 2018/1999.

6. Liikmesriigid innustavad piirkondlikke ja kohalikke ametiasutusi koostama kohalikke kütte- ja jahutuskavasid vähemalt omavalitsustes, mille kogurahvastik on üle 50 000. Need kavad peaksid vähemalt:

a) põhinema lõike 1 kohaselt tehtud põhjalikes hindamistes esitatud teabel ja andmetel, milles hinnatakse ja kaardistatakse energiatõhususe suurendamise potentsiaali, sealhulgas heitsoojuse taaskasutamise kaudu, ning taastuvenergia kasutamise potentsiaali küttes ja jahutuses selles konkreetses piirkonnas;

b) sisaldama lõike 6 punkti a kohaselt kindlaks tehtud potentsiaali kasutamise strateegiat;

c) olema valmis kõigi asjaomaste piirkondlike või kohalike sidusrühmade kaasamiseks ja tagama üldsuse osalemise;

d) võtma arvesse kohalike kogukondade ja mitme kohaliku või piirkondliku haldusüksuse või -piirkonna ühiseid vajadusi;

e) hõlmama kindlaksmääratud poliitikate ja meetmete rakendamisel tehtud edusammude jälgimist.

Liikmesriigid tagavad, et üldsusele antakse võimalus osaleda kütte- ja jahutuskavade koostamises, põhjalikus hindamises ning poliitikas ja meetmetes.

Selleks koostavad liikmesriigid soovitused, millega toetatakse piirkondlikke ja kohalikke ametiasutusi energiatõhusa ja taastuvenergial põhineva kütte ja jahutuse poliitika ja meetmete rakendamisel piirkondlikul ja kohalikul tasandil, kasutades ära kindlaksmääratud potentsiaali. Liikmesriigid toetavad piirkondlikke ja kohalikke ametiasutusi võimalikult suures ulatuses mis tahes vahenditega, sealhulgas rahalise toetuse ja tehnilise abi kavadega.

Artikkel 24

Kütte- ja jahutusvarustus

1. Selleks et suurendada primaarenergia tõhusust ning taastuvenergia osakaalu kütte ja jahutuse tarnimisel, on tõhus kaugkütte- ja kaugjahutussüsteem süsteem, mis vastab järgmistele kriteeriumidele:

a. kuni 31. detsembrini 2025: süsteem, milles kasutatakse vähemalt 50 % taastuvenergiat, 50 % heitsoojust, 75 % koostoodetud soojust või 50 % sellise energia ja soojuse kombinatsiooni;

b. alates 1. jaanuarist 2026: süsteem, milles kasutatakse vähemalt 50 % taastuvenergiat, 50 % heitsoojust, 80 % suure tõhususega koostoodetud soojust või vähemalt sellise võrku mineva soojusenergia kombinatsiooni, milles taastuvenergia osakaal on vähemalt 5 % ja taastuvenergia, heitsoojuse või suure tõhususega koostoodetud soojuse osakaal kokku on vähemalt 50 %;

c. alates 1. jaanuarist 2035: süsteem, milles kasutatakse vähemalt 50 % taastuvenergiat ja heitsoojust, milles taastuvenergia osakaal on vähemalt 20 %;

d. alates 1. jaanuarist 2045: süsteem, milles kasutatakse vähemalt 75 % taastuvenergiat ja heitsoojust, milles taastuvenergia osakaal on vähemalt 40 %;

e. alates 1. jaanuarist 2050: süsteem, milles kasutatakse ainult taastuvenergiat ja heitsoojust, milles taastuvenergia osakaal on vähemalt 60 %.

2. Liikmesriigid tagavad, et kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemi ehitamise või olulise uuendamise korral vastab see lõikes 1 sätestatud kriteeriumidele, mida kohaldatakse ajal, mil süsteem pärast renoveerimist tööle hakkab või seda jätkab. Lisaks tagavad liikmesriigid, et kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemi ehitamisel või põhjalikul uuendamisel ei suurendata olemasolevates kütteallikates muude fossiilkütuste kui maagaasi kasutamist võrreldes aastase tarbimisega, mis on renoveerimiseelse kolme viimase täisvõimsusel töötamise kalendriaasta keskmine, ning et selles süsteemis ei kasutata üheski uues kütteallikas muid fossiilkütuseid kui maagaas.

3. Liikmesriigid tagavad, et alates 1. jaanuarist 2025 ja seejärel iga viie aasta tagant koostavad kõigi selliste olemasolevate kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemide käitajad, mille koguvõimsus ületab 5 MW ja mis ei vasta lõike 1 punktides b–e sätestatud kriteeriumidele, primaarenergia tõhususe ja taastuvenergia kasutuse suurendamise kava. Kava sisaldab meetmeid lõike 1 punktides b–e sätestatud kriteeriumide täitmiseks ja selle kiidab heaks pädev asutus.

↓ 2012/27/EL (kohandatud)
⇨ uus

~~4~~5. ⇨ Kütte- ja jahutustarne energiatõhususe suurendamise majandusliku teostatavuse hindamiseks tagavad ⇦ ~~L~~liikmesriigid ~~tagavad~~, et tehakse kulude-tulude analüüs vastavalt ~~XI~~X lisa ~~2. osa~~le, kui ~~pärast 5. juunit 2014~~ ⇨ uuesti kavandatakse või oluliselt remonditakse järgmisi rajatisi ⇦:

a) ~~kavandatakse uut~~ soojuselektrijaam~~a~~, mille ⇨ keskmine aastane ⇦ summaarne ~~nimisoojusvõimsus~~ ⇨ sisendenergia ⇦ ületab ~~20~~ 5 MW, et hinnata käitise kui tõhusa koostootmisjaama toimimise kulusid ja tulusid;

~~b) oluliselt remonditakse olemasolevat soojuselektrijaama, mille summaarne nimisoojusvõimsus ületab 20 MW, et hinnata käitise tõhusaks koostootmisjaamaks muutmise kulusid ja tulusid;~~

~~c) kavandatakse või oluliselt remonditakse üle 20 MW summaarse nimisoojusvõimsusega ja kasulikul temperatuuril heitsoojust tootvat tööstuskäitist, et hinnata kulusid ja tulusid, mis kaasnevad majanduslikult põhjendatud nõudluse rahuldamiseks heitsoojuse kasutamisega, kaasa arvatud koostootmise teel, ja selle käitise ühendamisega kaugkütte- ja -jahutusvõrku;~~

~~d) kavandatakse uut kaugkütte- ja -jahutusvõrku või uut 20 MW ületava summaarse nimisoojusvõimsusega elektrijaama olemasolevas kaugkütte- ja -jahutusvõrgus või remonditakse oluliselt sellist olemasolevat jaama, et hinnata lähedal asuvate tööstuskäitiste heitsoojuse kasutamise kulusid ja tulusid.~~

⇩ uus

b) tööstuskäitis, mille keskmine aastane kogusisendenergia on üle 5 MW, et hinnata käitises ja väljaspool seda tekkiva heitsoojuse kasutamist;

c) teenindusrajatis, mille keskmine aastane kogusisendenergia on üle 5 MW, näiteks reoveepuhastusjaamad ja maagaasi veeldusjaamad, et hinnata käitises ja väljaspool seda tekkiva heitsoojuse kasutamist;

d) andmekeskus, mille summaarne nimisisendenergia ületab 1 MW taset, et hinnata kulusid ja tulusid, mis kaasnevad heitsoojuse kasutamisega majanduslikult põhjendatud nõudluse rahuldamiseks ning kõnealuse käitise ühendamisega kaugküttevõrku või tõhusasse/RES-põhisesse kaugjahutussüsteemi. Analüüsimisel kaalutakse jahutussüsteemi lahendusi, mis võimaldavad heitsoojuse eemaldamist või salvestamist kasulikul temperatuuril minimaalse lisaenergiasisendiga.

Selleks et hinnata punktide b–d kohaldamisel kohapeal tekkivat heitsoojust, võib käesolevas lõikes sätestatud kulude-tulude analüüsi asemel teha VI lisa kohased energiaauditid.

↓ 2012/27/EL
⇨ uus

Seadmete paigaldamist, et koguda põletuskäitises tekkivat CO_2 eesmärgiga see geoloogiliselt säilitada, nagu on ette nähtud direktiivis 2009/31/EÜ, ei loeta remondiks käesoleva lõike punktide ~~b, c ja d~~ ⇨ b ja c ⇦ mõistes.

Liikmesriigid ~~võivad nõuda~~ ⇨ nõuavad ⇦ , et ~~punktides c ja d osutatud~~ kulude-tulude analüüs tehakse koostöös ~~kaugkütte- ja -jahutusvõrkude toimimise~~ ⇨ käitamise ⇦ eest vastutavate ettevõtjatega.

5~~6~~. Liikmesriigid võivad lõike 4~~5~~ kohaldamisalast välja jätta

a) need tipptunni- ja varuelektrijaamad, mis on kavandatud töötama alla 1500 töötunni aastas viie aasta libiseva keskmisena, võttes aluseks liikmesriikide kehtestatud kontrollimenetluse, millega tagatakse, et see erandi tegemise kriteerium on täidetud;

~~b) tuumaenergiakäitised;~~

b~~c~~) käitised, mis peavad asuma direktiivi 2009/31/EÜ alusel loa saanud geoloogilise säilitamise koha lähedal;~~.~~

⇩ uus

c) andmekeskused, mille heitsoojust kasutatakse või hakatakse kasutama kaugküttevõrgus või otseselt ruumide kütmiseks, sooja tarbevee valmistamiseks või muul otstarbel hoones või hoonete rühmas, kus see asub.

↓ 2012/27/EL (kohandatud)
⇨ uus

Liikmesriigid võivad ka sätestada künnised, mida väljendatakse kättesaadava kasuliku heitsoojuse kogusena, nõudlusena kütte järele või kaugusena tööstuskäitiste ja kaugküttevõrkude vahel, et jätta käitisi lõike 5 punktide~~c ja d~~ ⇨ c ja d ⇦ kohaldamisalast välja.

Liikmesriigid teevad käesoleva lõike alusel vastu võetud erandid komisjonile teatavaks ~~31. detsembriks 2013 ja pärast seda teatavad nad komisjonile kõikidest edaspidi eranditesse tehtavatest muudatustest~~.

6~~7~~. Liikmesriigid võtavad vastu direktiivi (EL) 2019/944~~2009/72/EÜ~~ artikli 8~~7~~ kohased loakriteeriumid või samaväärsed loakriteeriumid, et

a) võtta arvesse lõikes 1~~3~~ osutatud põhjaliku hindamise tulemust;

b) tagada lõikes 4~~5~~ osutatud nõuete täitmine~~;~~ ~~ja~~

c) võtta arvesse lõikes 45 osutatud kulude-tulude analüüsi tulemust.

78. Liikmesriigid võivad teha erandi individuaalsete käitiste suhtes, et neilt ei nõutaks lõikes 67 osutatud loakriteeriumide alusel selliste valikute rakendamist, mille puhul tulud ületavad kulusid, kui selleks on mõjuvad põhjused, mis tulenevad seadusest, omandiõigusest või rahastusest. Nendel juhtudel esitab asjaomane liikmesriik komisjonile põhjendatud teatise otsuse kohta kolme kuu jooksul alates otsuse tegemise kuupäevast. ⇨ Komisjon võib esitada teatise kohta arvamuse kolme kuu jooksul alates selle kättesaamisest. ⇦

89. Käesoleva artikli lõikeid 45, 56, 67 ja 78 kohaldatakse direktiiviga 2010/75/EL hõlmatud käitiste suhtes, ilma et see piiraks selle direktiivi nõudeid.

⇩ uus

9. Liikmesriigid koguvad teavet käesoleva artikli lõike 4 punktide a, b, c ja d kohaselt tehtud kulude-tulude analüüside kohta. See teave peaks sisaldama vähemalt andmeid olemasolevate soojustarnete koguste ja soojusparameetrite, aastas kavandatud töötundide arvu kohta ja kohtade geograafilise asukoha kohta. Need andmed avaldatakse, võttes nõuetekohaselt arvesse nende võimalikku tundlikkust.

🡻 2012/27/EL (kohandatud)
⇨ uus

10. III~~II~~ lisa punktis f osutatud tõhususe ühtlustatud kontrollväärtuste põhjal tagavad liikmesriigid tõhusa koostootmisega toodetud elektrienergia päritolutagatise esitamise vastavalt objektiivsetele, läbipaistvatele ja mittediskrimineerivatele kriteeriumidele, mille iga liikmesriik on sätestanud. Nad tagavad, et nimetatud päritolutagatis vastab nõuetele ja sisaldab vähemalt teavet, mis on täpsustatud XI~~X~~ lisas. Liikmesriigid tunnustavad vastastikku päritolutagatisi ja loevad neid eranditult käesolevas lõikes osutatud teabe tõenduseks. Päritolutagatise kui tõenduse tunnustamisest keeldumine, eriti kui põhjuseks on pettuse vältimine, peab rajanema objektiivsetel, läbipaistvatel ja mittediskrimineerivatel kriteeriumidel. Liikmesriik teatab komisjonile sellisest keeldumisest ja selle põhjenduse. Päritolutagatise tunnustamisest keeldumise korral võib komisjon, eelkõige arvesse võttes objektiivseid, läbipaistvaid ja mittediskrimineerivaid kriteeriume, millele kõnealune tunnustamine tugineb, võtta vastu otsuse sundida keelduvat osapoolt päritolutagatist tunnustama.

Komisjonil on vastavalt käesoleva direktiivi artiklile 2923 antud delegeeritud õigusaktidega volitused vaadata läbi ~~direktiivi 2004/8/EÜ alusel komisjoni rakendusotsusega 2011/877/EL~~[117] komisjoni delegeeritud määrusega (EL) 2015/2402[118] kehtestatud tõhususe ühtlustatud kontrollväärtused ~~31. detsembriks 2014~~.

11. Liikmesriigid tagavad, et kui koostootmisele antakse toetust, tehakse seda tõhusa koostootmisega saadava elektrienergia tootmiseks, kus heitsoojust kasutatakse tõhusalt, et

---

117 ~~ELT L 343, 23.12.2011, lk 91.~~

118 Komisjoni 12. oktoobri 2015. aasta delegeeritud määrus (EL) 2015/2402, millega vaadatakse läbi elektri- ja soojusenergia eraldi tootmise tõhususe ühtlustatud kontrollväärtused Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/27/EL kohaldamisel ja millega tunnistatakse kehtetuks komisjoni rakendusotsus 2011/877/EL (ELT L 333, 19.12.2015, lk 54).

saavutada primaarenergia sääst. Koostootmisele ja soojuse tootmisele kaugkütteks ning kaugküttevõrkudele antavale riiklikule toetusele kohaldatakse vajaduse korral riigiabi eeskirju.

Artikkel 25~~15~~

Energia muundamine, ülekanne ja jaotus

1. ~~Liikmesriigid tagavad, et~~ R~~r~~iiklikud energeetikavaldkonda reguleerivad asutused ~~pööravad~~ ⇨ kohaldavad ⇦ direktiivides (EL) 2019/944~~2009/72/EÜ~~ ja 2009/73/EÜ kirjeldatud ülesannete täitmisel ~~tähelepanu~~ ⇨ käesoleva direktiivi artikli 3 kohast energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet ⇦ ~~energiatõhususele~~, kui nad teevad otsuseid gaasi- ja elektriinfrastruktuuri käitamise kohta ⇨ , hõlmates nende otsuseid võrgutariifide kohta ⇦.

~~Liikmesriigid tagavad eelkõige, et riiklikud energeetikavaldkonda reguleerivad asutused annavad võrgutariifide ja õigusnormide väljatöötamisega direktiivi 2009/72/EÜ raames ning võttes arvesse iga meetme kulusid ja tulusid, võrguettevõtjatele stiimulid, et nad muudaksid seoses arukate võrkude jätkuva kasutuselevõtuga võrgukasutajatele kättesaadavaks süsteemiteenused, mis võimaldavad energiatõhususe parandamise meetmete rakendamist.~~

~~Sellised süsteemiteenused võib kindlaks määrata võrguettevõtja ja need ei avalda kahjulikku mõju süsteemi turvalisusele.~~

⇩ uus

2. Liikmesriigid tagavad, et gaasi ja elektri ülekande- ja jaotusvõrguettevõtjad kohaldavad oma võrgu planeerimise, arendamise ja investeerimise otsustes käesoleva direktiivi artikli 3 kohast energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet. Varustuskindluse ja turu integratsiooni arvesse võtmisel tagavad liikmesriigid, et põhivõrguettevõtjad ja jaotusvõrguettevõtjad ei investeeriks kasutuskõlbmatuks muutuvatesse varadesse, et aidata kaasa kliimamuutuste leevendamisele. Riiklikud reguleerivad asutused peaksid esitama metoodika ja suunised selle kohta, kuidas hinnata kulude-tulude analüüsis alternatiive, võttes arvesse laiemat kasu, ning kontrollima põhivõrguettevõtjate või jaotusvõrguettevõtjate esitatud projektide heakskiitmisel, kontrollimisel ja järelevalvel energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtte rakendamist põhivõrguettevõtjate või jaotusvõrguettevõtjate poolt.

3. Liikmesriigid tagavad, et põhi- ja jaotusvõrguettevõtjad kaardistaksid võrgukadusid ja võtaksid nende vähendamiseks kulutõhusaid meetmeid. Põhi- ja jaotusvõrguettevõtjad teatavad nendest meetmetest ja võrgukadude vähendamisega saavutatavast eeldatavast energiasäästust riiklikule energeetikasektorit reguleerivale asutusele. Riiklikud energiasektorit reguleerivad asutused piiravad põhi- ja jaotusvõrguettevõtjate võimalust katta välditavaid võrgukadusid tarbijate makstavatest tariifidest. Liikmesriigid tagavad, et põhi- ja jaotusvõrguettevõtjad hindaksid energiatõhususe parandamise meetmeid seoses nende olemasolevate gaasi- või elektri ülekande- või jaotusvõrkudega ning parandaksid infrastruktuuri projekteerimisel ja käitamisel energiatõhusust. Liikmesriigid innustavad põhi- ja jaotusvõrguettevõtjaid välja töötama uuenduslikke lahendusi olemasolevate võrkude energiatõhususe parandamiseks stimuleerivate eeskirjade abil.

4. Riiklikud energiasektorit reguleerivad asutused lisavad direktiivi (EL) 2019/944 artikli 59 lõike l ja direktiivi 2009/73/EÜ artikli 41 kohaselt koostatavasse aastaaruandesse eraldi osa edusammude kohta, mida on tehtud gaasi- ja elektritaristu käitamisega seotud energiatõhususe suurendamisel. Kõnealustes aruannetes hindavad riiklikud energiasektorit reguleerivad asutused gaasi- ja elektritaristu käitamise võrgukadusid ning ülekande- ja

jaotusvõrguettevõtjate võetud meetmeid ning vajaduse korral esitavad soovitused energiatõhususe parandamiseks.

↓ 2012/27/EL (kohandatud)

5. Elektriga seoses tagavad liikmesriigid, et võrke käsitlevad õigusnormid ja võrgutariifid täidavad XII~~XI~~ lisa kriteeriume ning võetakse arvesse määruse (EL) 2019/943~~(EÜ) nr 714/2009~~ kohaselt välja töötatud juhiseid ja eeskirju.

~~2. Liikmesriigid tagavad 30. juuniks 2015, et~~

~~a) viiakse läbi hindamine nende gaasi- ja elektriinfrastruktuuri energiatõhususe suurendamise võimaluste kohta, eelkõige ülekande, jaotuse, koormuse reguleerimise ja koostalitlusvõime ning energiatootmiskäitistega ühendamise alal, sealhulgas seoses energia mikrotootjate juurdepääsuvõimalustega;~~

~~b) määratakse kindlaks konkreetsed meetmed ja investeeringud kulutõhusate energiatõhususe parandamise meetmete kasutuselevõtuks võrguinfrastruktuurides ja esitatakse nende kasutuselevõtu ajakava.~~

↓ 2018/2002 artikli 1 lõige 11

~~2a. Pärast asjaomaste sidusrühmadega konsulteerimist töötab komisjon hiljemalt 31. detsembriks 2020 välja ühise metoodika, et ergutada võrguettevõtjaid vähendama kulusid, rakendama infrastruktuuri investeerimise kulu- ja energiatõhusa programmi ning võtma kohasel viisil arvesse võrgu energiatõhusust ja paindlikkust.~~

↓ 2012/27/EL
⇨ uus

6~~3~~. Liikmesriigid võivad lubada võrguenergia ülekande ja jaotamisega seoses sotsiaalse eesmärgiga süsteemi- ja tariifistruktuurikomponente eeldusel, et nende võimalik häiriv mõju ülekande- ja jaotussüsteemile on võimalikult väike ja et nimetatud komponendid ei ole sotsiaalse eesmärgi suhtes ebaproportsionaalsed.

7~~4~~. ~~Liikmesriigid~~ ⇨ Riiklikud reguleerivad asutused ⇦ tagavad selliste ülekande- ja jaotustariifides olevate stiimulite kõrvaldamise, mis kahjustavad elektrienergia ⇨ ja gaasi ⇦ tootmise, ülekande, jaotuse ja tarnimise ~~üldist tõhusust (sealhulgas~~ energiatõhusust~~)~~ ~~või mis võivad takistada nõudlusele reageerimist tasakaalustavatel turgudel ja kõrvalteenuste hankimisel~~. ~~Liikmesriigid tagavad, et võrguettevõtjatel on stiimulid infrastruktuuri ülesehituse ja toimimise tõhususe parandamiseks ja et direktiivi (EL) 2019/9442009/72/EÜ raames võimaldavad tariifid tarnijatel suurendada tarbijate osalemist süsteemi tõhususes, mis hõlmab nõudlusele reageerimist sõltuvalt riigi oludest~~.

↓ 2019/944 artikli 70 lõike 5 punkt a

8~~5~~. Ülekande- ja jaotusvõrguettevõtjad järgivad XII~~XII~~ lisas sätestatud nõudeid.

↓ 2012/27/EL
⇨ uus

~~Liikmesriigid võivad eelkõige lihtsustada väikekoostootmisseadmetes ja mikrokoostootmisseadmetes tõhusa koostootmisega toodetud elektri ühendamist võrgusüsteemi. Liikmesriigid võtavad vajaduse korral meetmeid, mille eesmärk on julgustada võrguettevõtjaid kasutusele võtma lihtsa teavitamise (nn paigalda ja teavita) menetlust mikrokoostootmisseadmete paigaldamiseks, et lihtsustada ja lühendada menetlust lubade andmiseks üksikisikutele ja paigaldajatele.~~

~~6. Tingimusel, et täidetakse võrgu usaldusväärsuse ja ohutuse säilitamise nõudeid, astuvad liikmesriigid vajalikud sammud tagamaks, et juhul, kui see on tõhusa koostootmisjaama töörežiimi arvestades tehniliselt ja majanduslikult teostatav, suudavad tõhusate koostootmisjaamade käitajad pakkuda ülekandevõrgu- ja jaotusvõrguettevõtjatele tasakaalustavaid teenuseid ja muid talitluslikke teenuseid. Ülekandevõrgu- ja jaotusvõrguettevõtjad tagavad, et sellised teenused ostetakse läbipaistva, mittediskrimineeriva ja kontrollimisele avatud pakkumismenetlusega.~~

9. Vajaduse korral võivad ~~liikmesriigid~~ ⇨ riiklikud reguleerivad asutused ⇦ ülekandevõrguettevõtjatelt ja jaotusvõrguettevõtjatelt nõuda, et need soodustaksid ühendamise ja süsteemi kasutamise tasusid vähendades tõhusa koostootmise rajamist ⇨ küttenõudlusega ⇦ piirkondade lähedale.

10~~7~~. Liikmesriigid võivad lubada elektritootjatel, kes toodavad elektrit tõhusas koostootmises ja soovivad võrguga ühendamist, välja kuulutada ühendamistööde pakkumismenetluse.

11~~9~~. Direktiivi 2010/75/EL kohasel aruandlusel ja ilma, et see piiraks selle direktiivi artikli 9 lõike 2 kohaldamist, kaaluvad liikmesriigid energiatõhususe tasemeid käsitleva teabe esitamist käitiste puhul, mille summaarne nimisoojusvõimsus on 50 MW või enam ja mis tegelevad kütuste põletamisega, võttes arvesse asjakohast parimat võimalikku tehnikat, mis on välja töötatud kooskõlas direktiiviga 2010/75/EL ~~ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. jaanuari 2008. aasta direktiiviga 2008/1/EÜ saastuse kompleksse vältimise ja kontrolli kohta~~[119].

~~Liikmesriigid võivad julgustada esimeses lõigus osutatud käitiste käitajaid parandama oma aasta keskmisi netotalitlusmäärasid.~~

VI~~II~~V PEATÜKK

HORISONTAALSED SÄTTED

Artikkel 26~~16~~

Kvalifitseerimis-, akrediteerimis- ja sertifitseerimissüsteemide kättesaadavus

~~1. Kui liikmesriik leiab, et tehnilise pädevuse, objektiivsuse ja usaldusväärsuse tase riigis ei ole piisav, tagab ta, et 31. detsembriks 2014 tehakse energiateenuseosutajate, energiaauditite, energeetikajuhtide ning direktiivi 2010/31/EL artikli 2 punktis 9 määratletud~~

[119] ~~Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. jaanuari 2008. aasta direktiiv 2008/1/EÜ saastuse kompleksse vältimise ja kontrolli kohta (ELT L 24, 29.1.2008, lk 8).~~

~~energiamõjuga ehitusdetailide paigaldajate jaoks kättesaadavaks või et neile oleksid kättesaadavad sertifitseerimis- ja/või akrediteerimissüsteemid ja/või samaväärsed kvalifitseerimissüsteemid, sealhulgas vajaduse korral sobivad koolitusprogrammid.~~

~~2. Liikmesriigid tagavad, et lõikes 1 osutatud süsteemid on tarbijatele läbipaistvad, on usaldusväärsed ja aitavad kaasa riiklike energiatõhususe eesmärkide saavutamisele.~~

⇩ uus

1. Liikmesriigid tagavad energiatõhususega seotud kutsealadel vajalikul tasemel, turu vajadustele vastava pädevuse. Liikmesriigid tagavad tihedas koostöös sotsiaalpartneritega, et energiatõhususe kutsealadele, sealhulgas energiateenuste osutajatele, energiaauditite pakkujatele, energiajuhtidele, sõltumatutele ekspertidele ja ehitusdetailide paigaldajatele oleksid direktiivi 2010/31/EL kohaselt kättesaadavad sertifitseerimis- ja/või samaväärsed kvalifikatsioonisüsteemid, sealhulgas vajaduse korral sobivad koolitusprogrammid, ning et need oleksid usaldusväärsed ning aitaksid kaasa riiklike energiatõhususe eesmärkide ja ELi üldiste CO_2-heite vähendamise eesmärkide saavutamisele.

Sertifitseerimise ja/või samaväärsete kvalifikatsioonikavade pakkujad, sealhulgas vajaduse korral sobivad koolitusprogrammid, akrediteeritakse vastavalt määrusele (EÜ) nr 765/2008[120].

2. Liikmesriigid tagavad, et riiklikes sertifitseerimis- või samaväärsetes kvalifikatsioonikavades, sealhulgas vajaduse korral koolitusprogrammides, võetaks arvesse olemasolevaid Euroopa või rahvusvahelisi standardeid.

🡻 2012/27/EL
⇨ uus

3. Liikmesriigid teevad avalikult kättesaadavaks lõikes 1 osutatud sertifitseerimis- ~~ja/või akrediteerimissüsteemid~~ või samaväärsed kvalifitseerimissüsteemid ⇨ või sobivad koolitusprogrammid ⇦ ning teevad omavahel ja komisjoniga koostööd süsteemide võrdlemise ja tunnustamise alal.

Liikmesriigid võtavad vastavalt artikli 27~~18~~ lõikele 1 vajalikud meetmed selleks, et tarbijad oleksid teadlikud ~~kvalifitseerimis- ja/või sertifitseerimis~~süsteemide kättesaadavusest.

⇩ uus

4. Liikmesriigid hindavad 31. detsembriks 2024 ja seejärel iga nelja aasta tagant, kas süsteemid tagavad direktiivi 2010/31/EL kohaselt energiateenuste osutajatele, energiaaudiitoritele, energiajuhtidele, sõltumatutele ekspertidele ja ehitusdetailide paigaldajatele vajalikul tasemel pädevuse, ning teevad selle hindamise ja soovitused üldsusele kättesaadavaks.

---

[120] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93.

↓ 2012/27/EL (kohandatud)
⇨ uus

~~*Artikkel 17*~~

~~**Teave ja koolitus**~~

~~1. Liikmesriigid tagavad, et teave olemasolevate energiatõhususmehhanismide ning finants- ja õigusraamistiku kohta on läbipaistev ning et seda levitatakse laialdaselt kõikidele asjasse puutuvatele turuosalistele, nagu tarbijatele, ehitajatele, arhitektidele, inseneridele, keskkonna- ja energiaauditi tegijatele ning direktiivis 2010/31/EL määratletud ehitusdetailide paigaldajatele.~~

~~4. Liikmesriigid soodustavad koos sidusrühmadega, sealhulgas kohalike ja piirkondlike ametiasutustega, teavitus-, teadlikkuse parandamise ja koolitusalgatuste elluviimist, et teavitada elanikke energiatõhususe parandamise meetmetega kaasnevatest kasudest ja praktilistest üksikasjadest.~~

Artikkel 27~~18~~

Energiateenused

1. Liikmesriigid edendavad energiateenuste turgu ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate juurdepääsu sellele ~~turule~~, tehes järgmist:

~~a)~~ levitavad selget ja kergesti kättesaadavat teavet, mis käsitleb

a~~i~~) energiateenuslepinguid ja sätteid, mis peaksid sellistes lepingutes olema, selleks et tagada energiasääst ja lõpptarbija õigused;

b~~ii~~) energiatõhususe teenuste projektide toetamiseks mõeldud finantsinstrumente, stiimuleid, toetusi ⇨ , käibefonde, tagatisi, kindlustuskavasid ⇦ ja laene;

⇩ uus

c) olemasolevaid energiateenuste osutajaid, kes on kvalifitseeritud ja/või sertifitseeritud, ning nende kvalifikatsiooni ja/või sertifitseerimist vastavalt artiklile 26;

d) kättesaadavaid seire- ja kontrollimeetodeid ning kvaliteedikontrolli kavasid.

↓ 2012/27/EL (kohandatud)
⇨ uus

2.~~b~~) ⌦ Liikmesriigid ⌫ julgustavad kvaliteedimärgiste väljatöötamist, muu hulgas kaubandusassotsiatsioonide poolt ⇨ , tuginedes vajaduse korral Euroopa või rahvusvahelistele standarditele ⇦;

3.~~c~~) ⌦ Liikmesriigid ⌫ teevad avalikult kättesaadavaks loetelu olemasolevatest energiateenuse osutajatest, kes on kvalifitseeritud ja/või sertifitseeritud vastavalt artiklile 26~~16~~, ja uuendavad seda regulaarselt või loovad liidese, kus energiateenuse osutajad saavad teavet anda.

⇩ uus

4. Liikmesriigid innustavad avaliku sektori asutusi kasutama suurte hoonete renoveerimiseks energiatõhususe lepinguid. Selliste suurte mitteeluhoonete renoveerimisel, mille kasulik põrandapind on üle 1000 m^2, tagavad liikmesriigid, et avaliku sektori asutused hindaksid energiatõhususe lepingute kasutamise teostatavust.

Liikmesriigid võivad innustada avaliku sektori asutusi kombineerima energiatõhususe lepinguid laiendatud energiateenustega, sealhulgas tarbimiskaja ja salvestamisega.

🡻 2012/27/EL (kohandatud)
⇨ uus

5.~~d)~~ ~~toetavad~~ ⌦ Liikmesriigid toetavad ⌫ avalikku sektorit energiateenuste pakkumiste hankimisel, eelkõige hoonete remondiks,

a~~i~~) andes energiatõhususe lepingute sõlmimiseks näidislepinguid, mis hõlmavad vähemalt XIII~~XIII~~ lisas loetletud elemente ⇨ ning võtavad arvesse olemasolevaid Euroopa ja rahvusvahelisi standardeid, kättesaadavaid pakkumissuuniseid ning Eurostati suuniseid valitsussektori energiatõhususe lepingute statistilise käsitlemise kohta ⇦;

b~~ii~~) andes teavet parimate tavade kohta energiatõhususe lepingute sõlmimisega seoses, sealhulgas, kui see on kättesaadav, kulude-tulude analüüsi, kasutades kogu ~~elutsükli~~olelusringi lähenemisviisi;

⇩ uus

c) tehes avalikult kättesaadavaks andmebaasi rakendatud ja käimasolevate energiatõhususe lepingute projektide kohta, mis sisaldavad prognoositud ja saavutatud energiasäästu.

🡻 2012/27/EL (kohandatud)
⇨ uus

6~~2~~. Liikmesriigid toetavad energiateenuste turu nõuetekohast toimimist, ~~tehes vajaduse korral järgmist~~ ⌦ võttes järgmisi meetmeid ⌫ :

a) teevad kindlaks ja avaldavad kontaktpunkti(d), kust lõpptarbijad võivad saada lõikes 1 osutatud teavet;

b) ~~võtavad vajaduse korral meetmeid, et kõrvaldada~~ ⌦ kõrvaldavad ⌫ õigusnormidega seotud ja muid tõkkeid, mis takistavad energiatõhususe lepingute ja muude energiatõhususe teenuste mudelite kasutamist energiasäästmismeetmete kindlakstegemiseks ja/või rakendamiseks;

~~c) kaaluvad näiteks ombudsmani näol sõltumatu mehhanismi loomist ja selle rolli kehtestamist, et tagada kaebuste tõhus käsitlemine ja energiateenuslepingutest tulenevate vaidluste kohtuväline lahendamine;~~

⇩ uus

c) loovad nõuandvad organid ja sõltumatud turuvahendajad, sealhulgas ühtsed kontaktpunktid või sarnased tugimehhanismid ja edendavad nende rolli, et stimuleerida turu arengut nõudluse ja pakkumise poolel, ning teevad kõnealuseid toetusmehhanisme käsitleva teabe avalikult kättesaadavaks ja turuosalistele kasutatavaks.

7. Energiateenuste turu nõuetekohase toimimise toetamiseks võivad liikmesriigid luua individuaalse mehhanismi või määrata ombudsmani, et tagada energiateenuse- ja energiatõhususe lepingutest tulenevate kaebuste tõhus käsitlemine ja vaidluste kohtuväline lahendamine.

🡻 2012/27/EL (kohandatud)
⇨ uus

~~d) võimaldavad sõltumatutel turuvahendajatel osaleda turu arengule kaasa aitamises nii nõudluse kui ka pakkumise poolel.~~

8~~3~~. Liikmesriigid tagavad, et energiatarnijad, jaotusvõrguettevõtjad ja energia jaemüügi ettevõtjad hoiduvad igasugusest tegevusest, mis võib takistada nõudlust energiateenuste või ~~muude~~ energiatõhususe parandamise meetmete järele ja nende osutamist või takistada kõnealuste teenuste või meetmete turu arengut, sealhulgas hoiduvad nad konkurentide turult tõrjumisest või valitseva turupositsiooni ärakasutamisest.

Artikkel 28~~20~~

Riiklik energiatõhususe fond, rahastamine ja tehniline tugi

1. Ilma et see piiraks ⌦ ELi ⌫ ~~Euroopa Liidu~~ toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist, hõlbustavad liikmesriigid rahastute loomist või juba olemasolevate kasutamist energiatõhususe parandamise meetmete rakendamiseks, et saada maksimaalset kasu eri rahastamisvõimalustest ⇨ ning toetuste, finantsinstrumentide ja tehnilise abi kombinatsiooni kasutamist ⇦.

2. Komisjon abistab liikmesriike vajaduse korral kas otse või Euroopa finantseerimisasutuste kaudu rahastute ja ~~tehnilise toe kavade~~ ⇨ riikliku, piirkondliku või kohaliku tasandi projektiarenduse abirahastute ⇦ loomisel, mille eesmärk on suurendada eri sektorite ⇨ investeeringuid ⇦ energiatõhususte ⇨ ning kaitsta ja võimestada vähekaitstud kliente, energiaostuvõimetuid inimesi ning vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavaid inimesi, hõlmates muu hulgas võrdsuse perspektiivi, et kedagi ei jäetaks tähelepanuta. ⇦

⇨ 3. Liikmesriigid võtavad vastu meetmed, millega tagatakse, et finantseerimisasutused pakuksid energiatõhususega seotud laenutooteid, nagu „rohelised“ hüpoteeklaenud ja „rohelised“ laenud, mis on tagatud ja tagamata, laialdaselt ja mittediskrimineerival viisil ning et need oleksid tarbijatele nähtavad ja juurdepääsetavad. Liikmesriigid võtavad meetmeid arvepõhiste ja maksupõhiste finantseerimisskeemide rakendamise soodustamiseks. ⇦ Liikmesriigid ~~julgustavad~~ ⇨ tagavad ⇦, et pankadele ja muudele finantseerimisasutustele antakse teavet võimaluste kohta, kuidas nad saaksid osaleda energiatõhususe parandamise meetmete rahastamises, sealhulgas näiteks avaliku ja erasektori partnerlusi luues.

4~~3~~. Komisjon hõlbustab parimate tavade vahetamist pädevate riiklike või piirkondlike ametiasutuste ja organite vahel, näiteks regulatiivasutuste iga-aastaste kohtumiste,

liikmesriikides rakendatavate meetmete kohta teavet andvate avalike andmebaaside ja riikidevahelise võrdlemise kaudu.

↓ 2018/2002 artikli 1 lõige 12 (kohandatud)
⇨ uus

5~~3a~~. Et kaasata erasektori vahendeid energiatõhususe meetmete ja energia säästmiseks tehtavate renoveerimistööde rahastamisse kooskõlas direktiiviga 2010/31/EL, peab komisjon dialoogi nii avaliku kui ka erasektori finantseerimisasutustega, et teha kindlaks võimalikud poliitikameetmed, mida ta saab võtta.

6~~3b~~. Lõikes 4~~3a~~ osutatud meetmed hõlmavad järgmis~~t~~ ⌦ i elemente ⌫:

a) kapitaliinvesteeringute mobiliseerimine energiatõhususse, võttes arvesse energiasäästu laiemat mõju ~~finantsriski juhtimisele~~;

b) paremate energiatõhusust ja finantstulemusi puudutavate andmete tagamine:

   i) täpsem analüüs, kuidas energiatõhususse investeerimine parandab varade alusväärtust;

   ii) selliste uuringute toetamine, millega hinnatakse energiatõhususse investeerimisest saadavate mitteenergialaste hüvede rahalist väärtust.

7~~3c~~. Et kaasata erasektori vahendeid energiatõhususe meetmete ja energia säästmiseks tehtavate renoveerimistööde rahastamisse, teevad liikmesriigid käesoleva direktiivi rakendamisel järgmist:

a) kaaluvad võimalusi kasutada paremini ära artikli 11~~8~~ kohaseid energiaauditeid, et mõjutada otsuste tegemist;

b) kasutavad optimaalselt ⇨ liidu eelarve ⇦ võimalusi ja vahendeid, mis on välja pakutud algatuses „Arukate hoonete arukas rahastamine“ ⇨ ja komisjoni teatises renoveerimislaine kohta ⇦.

8~~3d~~. Komisjon esitab ~~hiljemalt 1. jaanuariks 2020~~ ⇨ 31. detsembriks 2024 ⇦ liikmesriikidele ⇨ ja turuosalistele ⇦ juhised erainvesteeringute soodustamise kohta.

⇩ uus

Juhiste eesmärk on aidata liikmesriikidel ja turuosalistel arendada ja rakendada oma energiatõhususalaseid investeeringuid liidu eri programmidesse ning neis pakutakse välja asjakohaseid rahastamismehhanisme ja -lahendusi, kombineerides toetusi, rahastamisvahendeid ja projektiarendusabi, et laiendada olemasolevaid algatusi ja kasutada liidu rahastamist katalüsaatorina erasektori rahastamise võimendamiseks ja ergutamiseks.

↓ 2012/27/EL (kohandatud)
⇨ uus

9~~4~~. Liikmesriigid võivad rajada riikliku energiatõhususe fondi. Selle fondi eesmärk on ⇨ rakendada energiatõhususmeetmeid, sealhulgas artikli 8 lõike 3 ja artikli 22 kohaseid meetmeid esmajärjekorras vähekaitstud klientide, energiaostuvõimetute inimeste ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavate inimeste suhtes, ning ⇦ ~~toetada~~ ⇨ rakendada ⇦ riiklikke energiatõhususe ~~algatusi~~ ⇨ meetmeid, et toetada liikmesriike nende artikli 4 lõikes 2 osutatud

riiklike energiatõhususpanuste ja soovituslike trajektooride saavutamisel. Riiklikku energiatõhususe fondi võib rahastada ELi heitkogustega kauplemise süsteemi kohastest ehitus- ja transpordisektori lubatud heitkoguse ühikute enampakkumistest saadavatest tuludest. ⇦

10~~5~~. Liikmesriigid võivad lubada ⇨ avaliku sektori asutustel täita ⇦ ~~, et~~ artikli 6~~5~~ lõikes 1 sätestatud kohustusi ~~saab täita~~ aastaste maksetega riiklikku energiatõhususe fondi nende investeeringutega võrdse summa ulatuses, mida nõutakse kõnealuste kohustuste täitmiseks.

11~~6~~. Liikmesriigid võivad sätestada, et kohustatud isikud saavad täita artikli 9~~7~~ lõi~~k~~getes 1 ja 4 sätestatud kohustusi, makstes riiklikku energiatõhususe fondi igal aastal nende investeeringutega võrdse summa, mida nõutakse kõnealuste kohustuste täitmiseks.

12~~7~~. Liikmesriigid võivad kasutada otsuse nr 406/2009/EÜ alusel määratud iga-aastastest saastekvootidest saadavaid tulusid ⇨ energiatõhususe parandamise uuenduslikuks rahastamiseks ⇦ ~~uuenduslike rahastamismehhanismide väljatöötamiseks, et artiklis 65 sätestatud hoonete energiatõhususe suurendamise eesmärk praktikas ellu viia~~.

Artikkel 2~~921~~

Ümberarvestustegurid ⌦ ja primaarenergiategurid ⌫

1. Energiasäästu võrdlemiseks ja võrreldavatesse ühikutesse ümberarvestamiseks kohaldatakse ⇨ komisjoni rakendusmääruse (EL) 2018/2066[121] VI lisas sätestatud alumisi küttevääruse ja ⇦ ⌦ lõikes 2 ⌫ ~~IV lisas~~ ⇨ sätestatud primaarenergiategureid ⇦ ~~ümberarvestustegureid~~, välja arvatud juhul, kui on õigustatud muude ~~ümberarvestus~~ ⇨ väärtuste või ⇦ tegurite kasutamine.

⇩ uus

2. Primaarenergiategurit kohaldatakse juhul, kui energiasääst arvutatakse primaarenergia põhjal, kasutades lõppenergia tarbimisel põhinevat alt-üles-lähenemisviisi. 3. Elektrienergia kilovatt-tundides saavutatava säästu puhul kohaldavad liikmesriigid saavutatava primaarenergia tarbimise säästu täpseks arvutamiseks koefitsienti. Liikmesriigid kohaldavad vaikekoefitsienti 2,1, välja arvatud juhul, kui nad kasutavad oma kaalutlusõigust, et määrata põhjendatud siseriiklikel asjaoludel kindlaks teistsugune koefitsient.

4. Muude energiakandjate säästude puhul kilovatt-tundides (kWh) kohaldavad liikmesriigid koefitsienti, et täpselt arvutada saavutatud primaarenergia sääst. 5. Kui liikmesriigid kehtestavad käesoleva direktiivi kohaselt esitatud vaikeväärtuse koefitsiendi ise, kehtestavad nad selle läbipaistva metoodika abil, võttes aluseks primaarenergia tarbimist mõjutavad siseriiklikud asjaolud. Asjaolud peavad olema põhjendatud ja kontrollitavad ning põhinema objektiivsetel ja mittediskrimineerivatel kriteeriumidel.

6. Oma koefitsiendi kehtestamisel võtavad liikmesriigid arvesse energiaallikate jaotusi, mis sisalduvad nende ajakohastatud lõimitud riiklikes energia- ja kliimakavades ning järgnevas lõimitud riiklikus energia- ja kliimakavas, millest teavitatakse komisjoni kooskõlas määrusega (EL) 2018/1999. Vaikeväärtusest kõrvale kaldudes teatavad liikmesriigid

[121] Komisjoni 19. detsembri 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/2066, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ kohast kasvuhoonegaaside heite seiret ja aruandlust ning millega muudetakse komisjoni määrust (EL) nr 601/2012 (ELT L 334, 31.12.2018, lk 1–93).

komisjonile koefitsiendi, mida nad kasutavad, koos arvutusmeetodi ja alusandmetega ajakohastatud lõimitud riiklikes energia- ja kliimakavades ning järgnevates lõimitud riiklikes energia- ja kliimakavades vastavalt määrusele (EL) 2018/1999.

7. Hiljemalt 25. detsembriks 2022 ja seejärel iga nelja aasta tagant vaatab komisjon vaadeldud andmete põhjal vaikeväärtuse läbi. Läbivaatamisel võetakse arvesse selle mõju muudele liidu õigusaktidele, näiteks direktiivile 2009/125/EÜ ja määrusele (EL) 2017/1369.

↓ 2012/27/EL (kohandatud)
⇨ uus

VII~~V~~ PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 30~~13~~

Karistused

Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad, milles käsitletakse karistusi ⇨ käesoleva direktiivi ⇦ ~~artiklite 7–11a~~ ~~ja artikli 18 lõike 3~~ alusel vastu võetud siseriiklike sätete rikkumise eest, ning võtavad vajalikud meetmed, et tagada kõnealuste eeskirjade rakendamine. Karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teevad need sätted komisjonile teatavaks ⇨ [ülevõtmise kuupäevaks] ⇦ ~~hiljemalt 5. juuniks 2014~~ ja teatavad talle viivitamata kõikidest nende hilisematest muudatustest.

Artikkel 31~~22~~

Delegeeritud õigusaktid

1. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 32~~23~~ vastu delegeeritud õigusakte~~, et läbi vaadata~~ artikli 24~~14~~ lõike 10 teises lõigus osutatud tõhususe ühtlustatud kontrollväärtuste ⌦ läbi ⌫ vaatamise ⌦ kohta ⌫ .

↓ 2018/2002 artikli 1 lõige 13 (kohandatud)

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 32~~23~~ vastu delegeeritud õigusakte, et ~~muuta~~ ⌦ muuta või täiendada ⌫ käesolevat direktiivi, kohandades ⌦ artiklis ⌫ 29 ⌦ ning ⌫ II, III, V, VII–XI ja XIII ~~I–V, VII–X ja XII~~ lisas osutatud väärtusi, arvutusmeetodeid, primaarenergia koefitsiendi vaikeväärtusi ja nõudeid tehnika arenguga.

⇩ uus

3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 32 käesoleva direktiivi täiendamiseks vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse pärast asjaomaste sidusrühmadega konsulteerimist ühine liidu kava tema territooriumil asuvate andmekeskuste säästlikkuse hindamiseks. Kavas määratakse kindlaks andmekeskuse säästlikkuse näitajad ja määratakse vastavalt käesoleva direktiivi artikli 10 lõikele 9 kindlaks olulise energiatarbimise miinimumkünnised ning sätestatakse põhinäitajad ja nende mõõtmise metoodika.

↓ 2012/27/EL

Artikkel 32~~23~~

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

↓ 2018/2002 artikli 1 lõike 14 punkt a
⇨ uus

2. Artiklis 31~~22~~ osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates ~~24. detsembrist 2018~~ ⇨ [*ELTs avaldamise kuupäev*] ⇦. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

↓ 2012/27/EL

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklis 31~~22~~ osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

↓ 2018/2002 artikli 1 lõike 14 punkt b

4~~3a~~. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes[122] sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.

↓ 2012/27/EL

5~~4~~. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

6~~5~~. Artikli 31~~22~~ alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

[122] ~~ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.~~

Artikkel 33~~24~~

Läbivaatamine ja rakendamise jälgimine

↓ 2018/2002 artikli 1 lõike 15 punkt a

14~~a~~. Seoses energialiidu olukorda käsitleva aruandega annab komisjon aru CO_2-turu toimimise kohta kooskõlas määruse (EL) 2018/1999 artikli 35 lõike 1 ja lõike 2 punktiga c, võttes arvesse käesoleva direktiivi rakendamise mõju.

↓ 2012/27/EL (kohandatud)

~~5. Komisjon vaatab läbi jätkuva vajaduse artikli 14 lõikes 6 sätestatud erandite järele esimest korda esimese riikliku energiatõhususe tegevuskava hindamisel ja pärast seda iga kolme aasta tagant. Kui läbivaatamine näitab, et ükskõik milline nende erandite kriteeriumidest ei ole enam põhjendatud, võttes arvesse soojuskoormuse kättesaadavust ja selliste käitiste tegelikke toimimise tingimusi, mille suhtes erandit kohaldatakse, teeb komisjon ettepaneku asjakohaste meetmete võtmiseks.~~

⇩ uus

2. Komisjon hindab 31. oktoobriks 2025 ja seejärel iga nelja aasta järel olemasolevaid meetmeid, et saavutada kütte- ja jahutussektori energiatõhususe suurendamine ja CO_2-heite vähenemine. Hindamisel võetakse arvesse:

a) energiatõhususe ja kasvuhoonegaaside heite suundumusi küttes ja jahutuses, sealhulgas kaugküttes ja -jahutuses;

b) võetud meetmete omavahelisi seoseid;

c) muutusi kütte ja jahutuse energiatõhususes ja kasvuhoonegaaside heites;

d) olemasolevaid ja kavandatavaid energiatõhususe poliitikaid ja meetmeid ning kasvuhoonegaaside heite vähendamise poliitikaid ja meetmeid riiklikul ja ELi tasandil ning

e) meetmeid, mille liikmesriigid on esitanud artikli 23 lõike 1 kohases põhjalikus hindamises ja millest on teatatud vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artikli 17 lõikele 1.

Komisjon võib vajaduse korral teha ettepanekuid meetmete kohta, millega tagatakse liidu kliima- ja energiaeesmärkide saavutamine.

↓ 2012/27/EL

3~~6~~. Liikmesriigid esitavad komisjonile igal aastal enne 30. aprilli statistika riigi elektri- ja soojustootmise kohta tõhusast ja vähetõhusast koostootmisest vastavalt III~~I~~ lisas näidatud metoodikale ning võrreldes soojuse ja elektri summaarse tootmisvõimsusega. Samuti esitavad nad aastase statistika koostoodetud soojuse ja elektri tootmisvõimsuste kohta ja koostootmisel kasutatava kütuse kohta, ning kaugkütte ja -soojuse toodangu ja tootmisvõimsuse kohta võrreldes soojuse ja elektri summaarse tootmise ja võimsusega. Liikmeriigid esitavad vastavalt III~~II~~ lisas näidatud metoodikale saadud statistika koostootmise kohaldamisega saavutatud primaarenergia säästu kohta.

↓ 2012/27/EL (kohandatud)

~~7. Komisjon esitab 30. juuniks 2014 artikli 3 lõikes 2 osutatud hindamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule ning, kui see on vajalik, ettepanekud täiendavate meetmete võtmiseks.~~

~~8. Komisjon vaatab artikli 6 rakendamise tõhususe läbi 5. detsembriks 2015, võttes arvesse direktiivis 2004/18/EÜ sätestatud nõudeid, ning esitab aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Vajaduse korral esitab ta koos aruandega ettepanekud täiendavate meetmete võtmiseks.~~

~~9. Komisjon esitab 30. juuniks 2016 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande artikli 7 rakendamise kohta. Vajaduse korral esitab ta koos aruandega õigusakti ettepaneku ühel või mitmel järgmisel põhjusel:~~

~~a) et muuta artikli 67 lõikes 1 osutatud lõplikku kuupäeva;~~

~~b) et vaadata läbi artikli 67 lõigetes 1, 2 ja 3 sätestatud nõuded;~~

~~c) et kehtestada täiendavad ühised nõuded, eelkõige artikli 67 lõikes 7 käsitletud küsimuste kohta.~~

~~10. 30. juuniks 2018 hindab komisjon liikmesriikides tehtud edusamme õigusnormidega seotud ja muude tõkete kõrvaldamisel, millele on osutatud artikli 19 lõikes 1. Hinnangule lisatakse ettepanekud täiendavate meetmete võtmiseks, kui see on asjakohane.~~

↓ 2018/2002 artikli 1 lõike 15 punkt b (kohandatud)
⇨ uus

~~12. Hiljemalt 31. detsembriks 2019 hindab komisjon mõiste „väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad“ rakendamise tõhusust artikli 8 lõike 4 kohaldamisel ning esitab aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Võimalikult kiiresti pärast kõnealuse aruande esitamist võtab komisjon asjakohasel juhul vastu seadusandlikud ettepanekud.~~

4~~13~~. Hiljemalt 1. jaanuariks 2021 hindab komisjon võimalust parandada energiatõhusust energia muundamisel, transformeerimisel, ülekandel, transpordil ja säilitamisel ning esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande. Asjakohasel juhul lisatakse aruandele seadusandlikud ettepanekud.

5~~14~~. ⌦ Kui muudetakse direktiivi 2009/73/EÜ jaeturgu käsitlevaid sätteid, hindab komisjon ⌫ ~~Hiljemalt~~ 31. detsembriks 2021~~, juhul kui maagaasi siseturgu käsitleva direktiivi 2009/73/EÜ jaemüügituru sätete kohta ei ole vahepeal esitatud muudatusettepanekuid,~~ ~~hindab komisjon~~ sätteid maagaasi tarbimise mõõtmise, arvete esitamise ja tarbijatele antava teabe kohta ning esitab sellekohase aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule, et neid sätteid asjakohasel juhul kohandada direktiivi (EL) 2019/944~~2009/72/EÜ~~ vastavate elektrienergiat käsitlevate sätetega, et tugevdada tarbijakaitset ning võimaldada lõpptarbijatel saada sagedamat, selget ja ajakohastatud teavet nende poolt maagaasi tarbimise kohta ja muuta oma energiatarbimist. Võimalikult kiiresti pärast kõnealuse aruande esitamist võtab komisjon asjakohasel juhul vastu seadusandlikud ettepanekud.

🡻 2018/2002 artikli 1 lõige 2

64. Hiljemalt 31. oktoobriks 2022 hindab komisjon, kas liit on saavutanud 2020. aasta energiatõhususe põhieesmärgi.

🡻 2018/2002 artikli 1 lõike 15 punkt b
⇨ uus

715. Komisjon hindab hiljemalt 28. veebruariks ~~2024~~ ⇨ 2027 ⇦ ja pärast seda iga viie aasta tagant käesolevat direktiivi ja esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande.

Hindamine hõlmab järgmist:

~~a) analüüsitakse, kas kohandada artiklis 5 sätestatud nõudeid ja alternatiivset lähenemisviisi pärast 2030. aastat;~~

ab) hinnatakse käesoleva direktiivi üldist mõjusust ja vajadust kohandada liidu energiatõhususe poliitikat vastavalt ~~Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 21. istungjärgu tulemusel sõlmitud~~ 2015. aasta Pariisi kokkuleppe[123] eesmärkidele ning võttes arvesse majanduslikku ja innovatsioonialast arengut;

⇩ uus

b) hinnatakse artikli 4 lõikes 1 sätestatud liidu 2030. aasta energiatõhususe põhieesmärke, et suurendada neid juhul, kui majanduse või tehnoloogia arengust tuleneb oluline kulude vähenemine või kui on vaja täita liidu 2040. või 2050. aastaks kehtestatud CO_2-heite vähendamise kohustusi või rahvusvahelisi CO_2-heite vähendamise kohustusi;

c) hinnatakse, kas liikmesriigid jätkavad uue aastase säästu saavutamist kooskõlas artikli 8 lõike 1 punktiga c kümneaastastel ajavahemikel pärast 2030. aastat;

d) hinnatakse, kas liikmesriigid peaksid jätkuvalt tagama, et igal aastal renoveeritakse kooskõlas artikli 6 lõikega 1 vähemalt 3 % avalik-õiguslikele asutustele kuuluvate köetavate ja/või jahutatavate hoonete üldpõrandapinnast, et kõnealuses artiklis sätestatud renoveerimismäära läbi vaadata;

e) hinnatakse, kas liikmesriigid peaksid jätkama kooskõlas artikli 8 lõikega 3 energiasäästu osa saavutamist vähekaitstud klientide, energiaostuvõimetute inimeste ja vajaduse korral sotsiaaleluruumides elavate inimeste seas kümneaastastel ajavahemikel pärast 2030. aastat;

f) hinnatakse, kas liikmesriigid peaksid jätkama lõppenergia tarbimise vähendamist vastavalt artikli 5 lõikele 1.

123 ~~ELT L 282, 19.10.2016, lk 4.~~

↓ 2018/2002 artikli 1 lõike 15 punkt b

Asjakohasel juhul lisatakse aruandele ettepanekud täiendavate meetmete võtmiseks.

↓ 2012/27/EL (kohandatud) ⇨ uus

~~*Artikkel 25*~~

~~**Internetipõhine platvorm**~~

~~Selleks et edendada käesoleva direktiivi rakendamist praktikas riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil, rajab komisjon internetipõhise platvormi. See platvorm toetab tavade, võrdlusnäitajate ja võrkudega seotud tegevustega seoses saadud kogemuste ning uuenduslike tavade jagamist.~~

Artikkel 34~~26~~

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.

Artikkel 35~~28~~

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid jõustavad ~~käesoleva direktiivi~~ ⌦ artiklite […] ja […] lisa ⌫ [artiklid ja lisad, mida on kehtetuks tunnistatud direktiiviga võrreldes sisuliselt muudetud] täitmiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid ⇨ […] ⇦ ~~5. juuniks 2014~~.

~~Ilma et see piiraks esimese lõigu kohaldamist, jõustavad liikmesriigid õigus- ja haldusnormid, mis on vajalikud, et täita artiklit 4, artikli 5 lõike 1 esimest lõiku, artikli 5 lõiget 5, artikli 5 lõiget 6, artikli 7 lõike 9 viimast lõiku, artikli 14 lõiget 6, artikli 19 lõiget 2, artikli 24 lõiget 1 ja artikli 24 lõiget 2 ning V lisa punkti 4 nendes sätestatud kuupäevadeks.~~

Nad edastavad kõnealuste ~~normide~~ ⌦ meetmete ⌫ teksti viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need ⌦ meetmed ⌫ ~~normid~~ vastu võtavad, lisavad nad nendesse normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Samuti lisavad liikmesriigid märkuse, et kehtivates õigus- ja haldusnormides esinevaid viiteid käesoleva direktiiviga kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi ⌦ ja märkuse sõnastuse ⌫ näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetavate põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 36~~27~~

~~Muutmine ja~~ Kk~~k~~ehtetuks tunnistamine

~~1.~~Direktiiv 2012/27/EL~~2006/32/EÜ~~ ⌦ , mida on muudetud XV lisa A osas loetletud õigusaktidega, ⌫ tunnistatakse kehtetuks alates ⇨ […] ⇦ [päev pärast artikli 35 lõike 1 esimeses lõigus osutatud kuupäeva] ~~5. juunist 2014, välja arvatud selle artikli 4 lõiked 1–4 ning selle I, III ja IV lisa~~, ilma et see piiraks liikmesriikide kohustusi seoses ~~direktiivi~~ ⌦ XV lisa B osas ⌫ sätestatud ⌦ direktiivide ⌫ siseriiklikku õigusesse ülevõtmise ~~tähtpäevaga~~ ⌦ tähtpäevadega ⌫ . ~~Direktiivi 2006/32/EÜ artikli 4 lõiked 1–4 ning I, III ja IV lisa jäetakse välja alates 1. jaanuarist 2017.~~

~~Direktiiv 2004/8/EÜ tunnistatakse kehtetuks alates 5. juunist 2014, ilma et see piiraks liikmesriikide kohustusi seoses eelnimetatud direktiivi siseriiklikku õigusesse ülevõtmise tähtpäevadega.~~

Viiteid ⌦ kehtetuks tunnistatud ⌫ direktiivi~~de~~le ~~2006/32/EÜ ja 2004/8/EÜ~~ tõlgendatakse viidetena käesolevale direktiivile ja loetakse vastavalt XVI~~XV~~ lisa~~s~~ ~~esitatud~~ vastavustabelile.

~~2. Direktiivi 2010/30/EL artikli 9 lõiked 1 ja 2 jäetakse välja alates 5. juunist 2014.~~

~~3. Direktiivi 2009/125/EÜ muudetakse järgmiselt.~~

~~1) Lisatakse järgmine põhjendus:~~

~~„(35a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 2010. aasta direktiiviga 2010/31/EL (hoonete energiatõhususe kohta)[124] nõutakse liikmesriikidelt, et nad kehtestaksid hoonete välispiireteks olevate ehitusdetailide energiatõhususe nõuded ning olemasolevatesse hoonetesse paigaldatavate tehnosüsteemide üldise energiatõhususe, nõuetekohase paigaldamise ja asjakohaste mõõtmete, korrigeerimise ja kontrolli süsteeminõuded. Käesoleva direktiivi eesmärkidega on kooskõlas asjaolu, et kõnealused nõuded võivad teatud tingimustel piirata käesoleva direktiivi ja selle rakendusmeetmete kohaste energiamõjuga toodete paigaldamist, eeldusel et nimetatud nõuded ei kujuta endast põhjendamatut turutõket.“~~

~~2) Artikli 6 lõike 1 lõppu lisatakse järgmine lause:~~

~~„See ei piira liikmesriikide poolt direktiivi 2010/31/EL artikli 4 lõike 1 ja artikli 8 kohaselt kehtestatud energiatõhususe nõuete ja süsteeminõuete kohaldamist.”~~

Artikkel 37~~29~~

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

⌦ Artikleid […] ja lisasid […] [artiklid ja lisad, mida ei ole muudetud, võrreldes kehtetuks tunnistatud direktiiviga] kohaldatakse alates […] [artikli 35 lõike 1 esimeses lõigus osutatud kuupäevale järgnevast päevast]. ⌫

~~124 ELT L 153, 18.6.2010, lk 13.;~~

Artikkel 38~~30~~

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel *president*	*Nõukogu nimel* *eesistuja*